ELLERY QUEEN

LOVITURA DE GRAȚIE

ELLERY QUEEN

Lovitura de graţie

În româneşte de Gheorghe Vetra

Editura pentru Literatură Universală
Bucureşti – 1969

Tabla de materii

SCURTĂ PREZENTARE A PERSONAJELOR_____7
CARTEA ÎNTÂI_____10
CAPITOLUL I - CU 25 DE ANI ÎN URMĂ *Ianuarie 1905* În care o femeie însărcinată îşi pierde viaţa datorită calamităţilor naturale şi încăpăţânării soţului ei.___11
CARTEA A DOUA_____36
CAPITOLUL II - AJUNUL CRĂCIUNULUI *Marţi 24 decembrie 1929* În care Ellery se alătură unui grup de invitaţi, pentru a petrece sărbătorile Crăciunului la ţară, într-o reşedinţă din Westchester, şi în care John Sebastian face anumite aluzii la unele evenimente viitoare._____37
CAPITOLUL III - PRIMA NOAPTE: *miercuri, 25 decembrie, 1929* În care un fals Moş Crăciun se întrupează din neant şi în care un bou, o căsuţă şi o cămilă ocupă primul plan al acţiunii._____65
CAPITOLUL IV - A DOUA NOAPTE: *joi, 26 decembrie, 1929* În care misteriosul poznaş se dedă unui joc asasin iar John Sebastian primeşte un nou dar, la fel de ciudat ca şi primul._____88
CAPITOLUL V - A TREIA NOAPTE: *vineri 27 decembrie 1929* În care un pavilion de vara formează decorul unei poveşti de iarnă, iar un piron primit în dar asigură că acoperişul căsuţei nu mai poate fi ridicat. _____113
CAPITOLUL VI - A PATRA NOAPTE: *sâmbătă, 28 ianuarie 1929* În care John Sebastian e lovit de o

ciudată amnezie, locotenentul Luria încearcă un şiretlic, iar Ellery Queen îşi pune din nou în joc întreaga sa perspicacitate._____128
CAPITOLUL VII - A CINCEA NOAPTE: *sâmbătă, 29 decembrie 1929* În care Capricornului îi cresc patru coarne, în care apare un X ce marchează un anumit loc şi în care încercările de a face o legătură între evenimentele petrecute şi numărul doisprezece nu duc nicăieri._____150
CAPITOLUL VIII - NOAPTEA A ŞASEA: *luni, 30 decembrie 1929* În care reverendul Gardiner este amestecat într-o întâmplare ce n-are nimic de-a face cu religia, firma Freeman se clatină, iar John Sebastian primeşte în dar un bici._____168
CAPITOLUL IX - NOAPTEA A ŞAPTEA: *marţi, 31 decembrie, 1929* În care două triunghiuri se transformă într-un pătrat, domnişoarele Brown şi Warren ajung la păruială, iar Anul Nou soseşte într-o atmosferă încărcată._____186
CAPITOLUL X - A OPTA NOAPTE: *miercuri, 1 ianuarie 1930* În care John primeşte în dar un cap de om, Ellery urmăreşte o fantomă, iar inspectorul Queen face o vizită de Anul Nou, la o oră cu totul neobişnuită._____197
CAPITOLUL XI - A NOUA NOAPTE: *joi, 2 ianuarie 1930* În care misterul lui John Sebastian devine mai nepătruns, Ellery Queen ajunge la disperare, iar menajeriei tot mai numeroase i se adaugă o lighioană._____215
CAPITOLUL XII - A ZECEA NOAPTE: *vineri, 3 ianuarie 1930* În care un călăreţ melancolic suferă un accident, păpuşii chioare îi mai creşte un dinte, în timp ce detectivul nostru, tot mai perplex, ajunge în culmea deznădejdii._____224

CAPITOLUL XIII - A UNSPREZECEA NOAPTE: *sâmbătă, 4 ianuarie 1930* În care doctorul Dark îi dă lui John unele sfaturi fără caracter medical şi în care semnul crucii completează căsuţa, aşa e oare?_____234
CAPITOLUL XIV - A DOUĂSPREZECEA NOAPTE: *duminică, 5 ianuarie 1930* În care Olivette Brown conversează cu un spirit, lui Ellery i se dezvăluie misterul, iar John Sebastian primeşte ultimul său dar. _____243
CAPITOLUL XV - ...ÎN ZIUA DE BOBOTEAZĂ: *6 ianuarie 1930...* În care Queen junior refuză să se lase prins în cursă, mortul învie, multe lucruri se lămuresc, dar şi mai multe rămân încă învăluite în mister._____263
CAPITOLUL XVI - ...CEEA CE A URMAT În care se face mult zgomot pentru nimic important, iar o dragoste ia sfârşit, fără ca totul să fie rezolvat în această „tragedie a erorilor”._____283
CARTEA A TREIA_____298
CAPITOLUL XVII - 27 ANI MAI TÂRZIU, *adică în vara anului 1957* În care Ellery Queen cade pradă nostalgiei şi se lasă ispitit să reînvie unele lucruri din trecut._____299
CAPITOLUL XVIII - ZIUA URMĂTOARE... În care se povesteşte – cât se poate mai pe scurt – ce s-a întâmplat de-a lungul anilor cu unele din cunoştinţele noastre în viaţă sau decedate, şi în care Ellery pune la cale o călătorie._____310
CAPITOLUL XIX - O ZI MAI TÂRZIU... În care – pentru confirmarea ipotezei sale – Ellery Queen întreprinde o călătorie de 2500 de mile în spaţiu şi de peste 3000 de ani în timp._____317
CAPITOLUL XX - ...URMARE ŞI EPILOG În care Ellery Queen îşi recunoaşte erorile tinereţii şi – cu oarecare

întârziere – lămureşte misterul celor douăsprezece nopţi._____327

SCURTĂ PREZENTARE A PERSONAJELOR

CLAIRE şi JOHN SEBASTIAN – o tânără pereche de oameni bogaţi ai căror descendenţi îl pun pe Ellery Queen în faţa unui mister, pe care nu va reuşi să-l dezlege decât 27 ani mai târziu.

DOCTORUL CORNELIUS F. HALL – un medic misterios, care asistă la o naştere şi la un deces, ţinute secret cu cea mai mare grijă.

ELLERY QUEEN – un tânăr detectiv în vârstă de 25 ani; pus în faţa primei crime pe care o investighează independent, el reuşeşte să interpreteze corect complicata ţesătură de indicii; nesiguranţa tinereţii îl face însă să se îndoiască timp de 27 ani de justeţea soluţiei sale.

JOHN SEBASTIAN – un tânăr poet plin de imaginaţie, tot în vârstă de 25 ani; deşi înclinat spre lucruri neprevăzute, ciudatele daruri de Crăciun pe care le primeşte constituie chiar şi pentru el o enigmă.

ARTHUR B. CRAIG – un tipograf cu totul deosebit, care în acelaşi timp este şi tutorele diligent al lui John Sebastian; reşedinţa sa de la ţară formează cadrul în care se desfăşoară dramaticele evenimente povestite.

RUSTY BROWN – o tânără şi atrăgătoare roşcată, creatoare de bijuterii sofisticate, ea a pus stăpânire pe inima lui John Sebastian.

DOAMNA OLIVETTE BROWN – mama lui Rusty; adeptă convinsă a ştiinţelor oculte, ea descoperă în globul său de cristal un secret, pe care John se considera a fi singurul care-l cunoaşte.

ELLEN CRAIG – o tânără şi drăguţă studentă la universitatea Wellesley, nepoată a lui Arthur Craig; ea îl urmăreşte pe Ellery aproape cu aceeaşi perseverenţă cu care acesta îl urmăreşte pe asasin.

VALENTINA WARREN – o artistă dramatică debutantă plină de ambiţie, care nu se dă în lături de la nimic pentru a-l cuceri pe John Sebastian.

MARIUS CARLO – un tânăr muzician „furios”, certat cu întreaga omenire.

DOCTORUL SAM DARK – medicul de casă al familiei Craig, care ţine loc de medic legist, pe timpul vacanţei forţate petrecute de invitaţii lui ARTHUR CRAIG la reşedinţa acestuia.

DAN Z. FREEMAN – editorul lui Ellery Queen; un om deosebit de manierat, a cărui vacanţă de Crăciun este tulburată de ameninţarea unei iminente prăbuşiri a firmei sale.

ROLAND PAYN – jovialul avocat al lui Arthur Craig, al cărui trecut se putea preta la un şantaj.

Reverendul ANDREW GARDINER – un pastor blând în a cărui turmă se află şi o oaie rătăcită.

Locotenentul LURIA – un poliţist sever dar flexibil, care ţine în mâinile sale, timp de două săptămâni, soarta întregului grup.

DEVOE – un chipeş sergent de poliţie, căruia i se dă consemnul de a păzi grupul de invitaţi, lucru care, de altfel, nu displace întru totul unora dintre reprezentantele sexului slab.

Inspectorul de poliţie QUEEN – a cărui apariţie intempestivă în miez de noapte are efectul unei lovituri de teatru pentru socotelile fiului său Ellery.

Sergentul VELIE – principalul colaborator al inspectorului QUEEN; el aduce de la New York unele informaţii nedorite, ce încurcă socotelile precum şi dovezile irefutabile ale acestora.

CARTEA ÎNTÂI

VITEZE LEGALE MAXIME PENTRU AUTOVEHICULE.

În localităţi aglomerate: 10 mile pe oră.
În sate şi oraşe, în afara zonelor aglomerate: 15 mile pe oră.
În afara localităţilor şi la periferii: 20 mile pe oră.

(Extras din legea circulaţiei,
în vigoare în statul New
York, în anul 1905)

CAPITOLUL I - CU 25 DE ANI ÎN URMĂ

Ianuarie 1905

În care o femeie însărcinată îşi pierde viaţa datorită calamităţilor naturale şi încăpăţânării soţului ei.

Pentru Claire Sebastian, noul an începu ca o încântare. Copilul era foarte vioi.

— Tu ce crezi, n-o fi cumva un mânz, John?

În intimitatea camerei de hotel, ea îl lăsă pe soţul ei să-i pipăie pântecul în care mica vietate se răsucea izbind-o cu picioruşele. Soţii Sebastian au râs mult timp împreună în săptămâna aceea.

John se gândise să petreacă Anul Nou la New York şi să ducă pentru câteva zile o „viaţă de oraş”.

— În ultimele luni, cât ai stat închisă la Rye, ţi-a lipsit veselia, Claire! îi spusese el. Cred că n-ar fi rău să facem o escapadă înainte de a trebui să te consacri gravelor răspunderi de mamă.

Claire socotise că era oarecum riscant să se amestece în vârtejul vieţii mondene a New York-ului, în starea în care se afla. În cele din urmă, ajunsese însă la o indiferenţă îngăduitoare, ignorând cu bună ştiinţă silueta deformată pe care i-o înfăţişa oglinda.

— N-au decât să se zgâiască la mine cât or vrea cucoanele din New York!

Până miercuri 4 ianuarie, escapada lor se desfăşurase cum nu se poate mai plăcut. John rezervase un apartament la Waldorf şi lăsase baltă în timpul sărbătorilor afacerile firmei Sebastian & Craig.

— Săptămâna asta îţi aparţine, iubito, o asigurase el. Editura şi Arthur Craig se pot descurca câteva zile

şi fără mine, chiar dacă unele lucruri au să şchioapete puţin.

O sărută drăgăstos. Claire roşi de-a binelea. Se simţea ca în luna de miere.

— Tu eşti pe cale să devii un pupăcios fără pereche, John, chicoti ea. Crezi că am putea merge să dansam undeva, unde cântă o orchestră de jazz?

John refuzase însă categoric această propunere. De fapt, Claire nu avusese nici măcar timp să simtă lipsa dansului. Revelionul îl petrecuseră în apartamentul somptuos al unuia din editorii cu care soţul ei era prieten, în compania unor nume ilustre din lumea literară. Şampania şi conversaţia erau la fel de spumoase; i se cerea lui Claire opinia în legătura cu succesele de librărie ale anului: „Traversarea” lui Winston Churchill, „Mica păstoriţă din împărăţia cerurilor” a lui John Fox junior şi „Rebecca de la ferma Sunnybrook” de doamna Wiggin, precum şi părerea în legătură cu unii tineri scriitori la modă, printre care se numărau Jack London, George Barr Mecutcheon, Lincoln Steffens şi Joseph C. Lincoln. Claire avea rareori prilejul să participe la viaţa intelectuală rafinată pe care soţul ei o ducea la New York şi, fără îndoială, seara aceea fusese o seară dintre cele mai strălucitoare.

John stăruise ca, dimineaţa, micul dejun să-i fie servit lui Claire la pat, în timp ce el parcurgea în fugă ziarele, citind cu voce tare ştirile mai importante. Claire avea impresia că, în onoarea copilului ei, în întreaga lume au loc evenimente deosebite. Urmărise ultimele zile ale asediului de la Port Arthur, ca şi cum ar fi interesat-o direct, iar în dimineaţa zilei de 2 ianuarie, când ziarele comunicaseră ştirea că generalul Stoessel capitulase în faţa generalului Nogi,

fusese surprinsă de tonul grav cu care i se adresase soţul:

— Într-o bună zi o să avem de furcă cu japonezii, nu uita ce-ţi spun.

Claire socotise că nu era frumos din partea lui John să-i strice dispoziţia. Nu-şi putuse însă stăpâni râsul când îi citise propunerea preşedintelui Roosevelt, imitând de minune lătratul acestuia, ca soţii care-şi maltratează nevestele să fie biciuiţi la stâlpul infamiei.

De obicei, cinau la Reisenweber, mergeau la teatru în fiecare seară şi apoi cinau la Delmonico. În seara de revelion îi văzuseră pe Sothern şi Marlowe în „Romeo şi Julieta”, luni seara pe Fiske în „Hedda Gabler”, iar marţi seara, deşi o ninsoare abundentă începuse să cadă încă din timpul după-amiezii, reuşiseră să-l vadă pe David Warfield în „Profesorul de muzică”.

După-mesele, Claire se ducea să facă târguieli pe Broadway. De la Arnold Constable, pe strada 19, cumpărase, cu conştiinţa că aşa se cădea, câteva rochii potrivite ultimelor luni de sarcină; în schimb la magazinul Lord & Taylor de pe bulevardul 5 şi la B. Altman de pe bulevardul 6, renunţase să mai asculte de raţiune şi, cedând tentaţiei, cumpărase o mulţime de lucruri pentru perioada ce avea să urmeze „fericitului eveniment”: jupoane de tafta cu volane ca spuma, fuste moderne scurte şi îndrăzneţe, a căror lungime abia ajungea până la gleznă şi care reprezentau atunci ultimul răcnet al modei, ghete înalte de antilopă, cu tocuri franţuzeşti, care atrăgeau privirile prin culorile lor pastelate şi o provizie întreagă de rulouri, abil confecţionate din sârmă, pe care să-şi facă cocul. Cumpărase chiar şi ace de

pălărie lungi, din acelea noi, care, după cum o asigurase vânzătoarea de la Altman, erau mai şic decât cele scurte şi, bineînţeles, multe, multe rochii de seară.

— Te-ai supărat pe mine, John? îl întrebă cu teamă pe bărbatul ei.

El zâmbi şi o sărută.

Totul era cu adevărat minunat. Până când începu viscolul. Ninsoarea, cu care se luptase din greu cupeul ce-i dusese marţi seara la teatru, continuase cu furie toată noaptea. A doua zi dimineaţa, oraşul zăcea nemişcat, ca într-o cămaşă de forţă imaculată, iar zăpada cădea încă din abundenţă. În aceeaşi zi, publicând ştirea că oraşul era paralizat, ziarul „Herald” anunţa că toate mijloacele de transport din şi spre New York fuseseră întrerupte; numeroase trenuri înzăpezite, părăsite de pasageri, rămăseseră abandonate în nămeţi; Long Island era izolat.

Soţii Sebastian îşi petrecură ziua de miercuri în hotel. Buna dispoziţie de sărbătoare a lui John începu să dispară. Când fu sigur că nu se putea merge la teatru – trebuiau să-l vadă în seara aceea pe William Faversham în „Letty” – el comandă o sticlă de whisky Red Top, din care bău toată seara, morocănos. Claire începu să regrete că nu rămăseseră acasă, la Rye.

Joi dimineaţa, oraşul începuse să se dezgroape de sub nămeţi. John ieşi, lăsând-o pe Claire singură, să se joace cu copilul din pântec. Când se întoarse, după ce lipsise timp îndelungat din apartament, el i se adresă pe neaşteptate:

— Plecăm acasă imediat.

— Foarte bine, John, răspunse Claire cu voce liniştită. Trenurile circulă?

— Nu încă, şi nici nu se ştie când îşi vor relua

circulaţia. S-ar putea întâmpla să plouă, şi dacă zăpada se fleşcăie sau se transformă în gheaţă, atunci dăm de bucluc. Nu-i pomeni nimic despre adevăratul motiv care îl împingea să plece din oraş: anume de ştirea potrivit căreia prefectul poliţiei, Meadoo, solicitase o întărire de o mie cinci sute de oameni, temându-se că nu va putea face faţă, cu forţele de care dispunea, jafurilor ce începuseră să bântuie în West Side. Cu cât vom pleca mai repede cu atât e mai bine.

— Dar, spune-mi, John, cum o sa ajungem acasă?

— Aşa cum am venit.

— Cu maşina? Claire păli. Dar cum îţi închipui că vom putea? Drumul...

— Nu-ţi face griji. Cu un Pierce poţi ajunge oriunde. Vocea uriaşului nu conţinea nici urmă de îndoială. Îmbracă-te şi fă bagajele, draga mea. Plecăm imediat.

Claire se dădu jos din pat. Ştia că nu are rost să discute cu John Sebastian despre maşinile lui, pentru care avea o adevărată pasiune.

Era îngrozită. Nu reuşise niciodată să-şi înfrângă teama pe care i-o inspirau vehiculele fără cai, deşi îşi făcuse datoria să spună că este entuziasmată de ele. În 1903, John îşi vânduse maşina Haynes-Apperson Surrey, deoarece nu era destul de rapidă. Acum aveau un Pierce-Arrow, tip mare, cu portbagaj la spate, care costase patru mii de dolari. Avea un motor de 32 cai putere, schimbător de viteze pe bara de direcţie, faruri cu acetilenă şi cutie de scule sub scaunul din faţă. După gustul lui John, nici acest automobil nu era însă destul de modern. Îşi cumpărase foarte recent una din acele faimoase maşini de curse White, cunoscute sub porecla Billy Şuierătorul, ce depăşeau viteza de o milă pe minut. În

sinea ei, Claire îi mulţumea lui Dumnezeu că John alesese maşina Pierce-Arrow pentru drumul acesta la New York.

În timp ce soţul său supraveghea încărcarea valizelor şi a cumpărăturilor în portbagajul din spatele maşinii, Claire aştepta pe trotuarul din faţa hotelului. Trăsuri şi camioane trase de cai străbăteau la pas străzile curăţate în parte de zăpadă; un poliţist călare, care făcea parte din noua poliţie a oraşului, înfiinţată abia în luna septembrie a acelui an, se străduia să descurce o aglomerare ce se produsese la intersecţia străzii 34 cu bulevardul 5. Nicăieri nu se vedea niciun automobil.

Sub căciula de blană şi în paltonul de mânz, Claire tremura toată. În acest timp, John fluiera nepăsător „Bedelia”, melodia sa populară preferată, cu aerul cel mai puţin preocupat din lume.

După ce strânse pledul îmblănit în jurul lui Claire şi prinse burduful cauciucat peste pled, îşi trase ochelarii de protecţie peste casca de voiaj şi, în timp ce motorul se încălzea, aruncă un dolar bacşiş servitorilor din hotel şi porni la drum.

Marţi, 5 ianuarie 1905, ziua cea mai importantă în cei treizeci şi trei de ani de viaţă ai lui Claire Sebastian fu un coşmar, în care se amestecau mirosul neplăcut de benzină, imaginile îngrozitoare provocate de viscol şi primejdia de moarte ce-i ameninţa la tot pasul. Lucrul cel mai greu de suportat era însă buna dispoziţie a lui John. Nămeţii uriaşi, asemeni aripilor albe ale unor păsări oprite în plin zbor, drumul înşelător, cerul mohorât, vehicolele părăsite de-a lungul străzilor şi pe şoselele pustii, picioarele ţepene ale unui cal mort care se iveau din nămeţi ici-colo,

toate păreau să-i iasă dinadins în cale lui Sebastian, pentru a-l îndemna la luptă. Debordând de vigoare, cu obrajii înroşiţi, el înfrunta oră după oră orice obstacol, cu încrederea uneori nefastă a omului convins că, până la urmă, forţa şi voinţa lui trebuie să învingă. Ghemuită lângă soţul ei, femeia cu pruncul în pântec tremura sub blănuri, când privind cu spaimă prin sticlele ochelarilor, când acoperindu-şi zadarnic cu fularul de lână faţa îngheţată. Era pe jumătate moartă de frig şi de foame, şi curajul o părăsise cu totul.

Singurul lucru pe care părea că-l regretă John Sebastian erau distracţiile la care fusese nevoit să renunţe din cauza viscolului. Înjura într-una vremea, din cauza căreia trebuia să lipsească de la reprezentaţia Aidei, ce urma să aibă loc în seara următoare, pe scena Metropolitanului, şi în care apăreau Nordica, Scotti, precum şi noul şi tânărul talent acoperit de glorie al Italiei, Enrico Caruso, despre care criticii spuneau că era „moştenitorul afecţiunii pe care americanii i-o dedicaseră lui Jean de Reszke”. Opera şi teatrul erau numai două din numeroasele pasiuni ale lui John, de fapt singurele două, se gândi Claire, pe care le împărtăşea din toată inima. În ciuda stării nenorocite în care se afla, gândindu-se la rochia pe care ar fi trebuit s-o poarte în seara aceea la Metropolitan, o rochie din saten roz, cu garnituri de mărgean şi aplicaţii de catifea neagră, pe care o diademă şi un colier de perle ar fi pus-o mai mult în valoare, Claire nu se putu împiedica să nu simtă şi ea un regret.

Ieşiseră din Bronx, apucând-o pe drumul Poştei spre Boston, când începu să plouă. Claire se încleştă de braţul soţului ei.

— John, să nu mergem mai departe! strigă ea, încercând să acopere zgomotul motorului. O să ne răsturnăm cu siguranţă!

— Dar unde vrei să oprim? răcni el drept răspuns. Nu-ţi fie teamă, Claire, o să ajungem cu bine. Maşina a mers până aici ca trenul, vezi bine. Până diseară suntem acasă.

Cu mult înainte de apusul soarelui, trebuiră să oprească şi să aprindă farurile. Puţin mai târziu, abia se mai târau cu o viteză de cinci mile pe oră. Claire simţea cum roţile maşinii patinau, încercând zadarnic să înainteze în zăpada ce se transforma repede în gheaţă.

Buna dispoziţie şi înjurăturile lui John Sebastian dispăruseră; nu mai scotea nicio vorbă.

După o bună bucată de timp, Claire deschise ochii.

Maşina era oprită în faţa unui grajd vechi, lângă o căsuţă de bârne. Un felinar cu gaz licărea în bătaia vântului. Buimacă, Claire îşi văzu soţul coborând şi croindu-şi cu greu drum până la uşa casei. Bătu, până când uşa se deschise; un om, cu o flanelă jerpelită, apăru privindu-l uluit.

— Ţi-am văzut firma de acolo! îl auzi Claire pe soţul ei strigând. Mi-ar trebui puţină benzină. N-ai cumva de vânzare? Omul dădu afirmativ din cap. Iar soţia mea ar avea nevoie de o ceaşcă de cafea fierbinte şi de un sandviş.

John trebui să o ducă în braţe până în bucătărioara strâmtă plină de fum. Încăperea era murdară şi se mai vedeau urmele lăsate de muşte încă din vara trecută. Lui Claire i se păru însă că niciodată nu păşise într-un asemenea loc binecuvântat. Se ghemui lângă soba înroşită, sorbind cu nesaţ din cafeaua fierbinte ce-i părea o ambrozie cu culoare de mâl.

Claire simţea cum, încet, prinde din nou viaţă.

— Bietul meu copilaş, se auzi ea murmurând, mai eşti oare încă aici? Absurditatea acestui gând o făcu să râdă; înspăimântată îşi dete seama că era pe cale să facă o criză de isterie. Se strădui să se stăpânească şi mai sorbi o înghiţitură de cafea, care-i izgoni pentru moment aceste idei nesăbuite.

Din nefericire ele reveniră însă foarte curând, John dete peste cap grăbit cafeaua şi Claire pricepu că peste puţin coşmarul va reîncepe.

— Trebuie neapărat să plecăm? întrebă ea, căznindu-se să-şi domine tremurul din voce; ştia că John nu putea să sufere femeile fricoase. Aş prefera să rămânem aici decât să pornim iarăşi la drum. E periculos, John. Dacă de mine nu-ţi pasă, gândeşte-te cel puţin la copil.

— N-o să vi se întâmple nimic, nici ţie, nici copilului.

Omul cu flanela jerpelită interveni.

— Soţia dumitale e însărcinată? Pe o noapte ca asta nu-ţi vine să scoţi din casă niciun câine. Doamnă, ştiu că la mine nu e palatul doamnei Astor, dar vă pun cu plăcere la dispoziţie patul meu.

— Eşti prea amabil, şopti Claire. Ştia bine că totul era zadarnic. Orice opunere, orice argument n-ar fi făcut decât să sporească şi mai mult furia lui John, făcându-l să persiste cu şi mai multă hotărâre în îndărătnicia sa.

— Eşti gata, Claire?

Omul exclamă:

— E curată nebunie să plecaţi, domnule!

John Sebastian aruncă câteva monede pe masa din bucătărie şi, apucând braţul soţiei sale, o împinse afară, în noapte. O înveli la loc în maşină în tăcere.

Când se urcă lângă ea, i se adresă iritat:

— Ai să dormi în patul tău, şi încă astă noapte! Doar n-am ajuns până aici ca să renunţ tocmai acum!

Nu, bineînţeles, gândi Claire, acesta era lucrul cel mai important pentru John Sebastian, să nu dea niciodată înapoi, oricare ar fi fost preţul.

Spaima punea din nou rapid stăpânire pe ea. Sub pled, îşi prinse pântecele cu mâinile crispate, ca pentru a-l apăra.

Accidentul surveni pe neaşteptate. Ploaia se transformase în lapoviţă, acoperind zăpada topită cu o pojghiţă subţire de polei. Maşina şovăi o clipă pe vârful unei pante a drumului, îşi schimbă brusc direcţia şi o luă la vale, scăpând de sub control.

Fiecare muşchi din trupul femeii se contractă subit. Se propti cu toate puterile în picioare, fixând cu privirea îngrozită întunericul din faţă. Maşina enormă câştiga viteză cu o repeziciune înspăimântătoare. John Sebastian smucea cu violenţă într-o parte şi în alta volanul ce nu mai răspundea la comenzi.

La un moment dat, pierdură complet direcţia.

— John! strigă Claire.

Acesta a fost ultimul sunet pe care John Sebastian îl percepu înainte de izbitură.

Avea impresia că cineva îi aplică lovituri puternice de ciocan în cap. Durerea îl făcea să-şi recapete cunoştinţa în întunericul geros. Fusese zvârlit afară din maşină, dar era teafăr; nimerise pe un morman de zăpadă, la marginea drumului. Zăcuse probabil acolo o bucată bună de timp; pe cer se ridicase luna, iar ploaia se oprise. Se ridică pe jumătate din zăpadă, îşi prinse capul în mâini, dar zvâcniturile din tâmple nu încetau. Se scula clătinându-se pe picioare şi-şi pipăi

trupul. Îl durea peste tot, dar se părea că nu are nicio fractură.

Am avut noroc, gândi John Sebastian.

Claire! îi străfulgera deodată prin minte; înspăimântat se uită jur-împrejur.

În primul moment n-o văzu. Maşina zăcea pe spate – ca un animal răpus – pe jumătate în afara şoselei. Se izbise de un arbore bătrân şi se răsturnase. Bagajele şi cumpărăturile făcute de Claire erau împrăştiate pe tot drumul.

În cele din urmă o văzu.

Fusese zvârlită din maşina care se răsturnase peste ea. Era numai puţin prinsă dedesubt; cu greutatea lui, automobilul îi ţintuise gamba stângă şi o parte din coapsă.

Femeia gemea.

— Claire! strigă John Sebastian uşurat.

Cu greu ajunse până la ea, luptând cu alunecuşul ce-i fura picioarele.

Era leşinată; o şuviţă de sânge se prelingea pe gheaţă, în locul în care se lovise cu ceafa. John Sebastian apucă automobilul căznindu-se din răsputeri să-l salte. Maşina era însă prinsă în gheaţă. Furios, îşi continuă sforţările, dar când simţi că ceva se rupe sau cedează se opri. Oricum, singur tot n-ar fi putut să ridice maşina şi s-o tragă în acelaşi timp pe Claire de sub ea.

— Claire! Cu privirea pironită pe figura învineţită a femeii, John Sebastian lupta din răsputeri cu panica.

Începu să alerge pe şoseaua pustie. La un moment dat alunecă şi se prăbuşi cu toată greutatea. Se ridică, cu cotul şi şoldul îndurerate, şi continuă să alerge.

Deodată, ca prin minune, doar la câţiva zeci de

metri în susul şoselei îi apăru o împrejmuire de uluci albe pe care zăpada era aşezată ca o podoabă, un şir de pomi înalţi acoperiţi de gheaţă şi, în spatele lor, o căsuţă luminată. La poartă se afla un stâlp pe care se legăna în vânt o tăbliţă neagră, ale cărei litere poleite luceau în lumina lunii.

Răsuflând adânc, John Sebastian fixă cu privirile tăbliţa pe care sta scris *Cornelius F. Hall, doctor în medicină.*

Simţi cum o imensă bucurie îl cuprinde. Smuci cu violenţă poarta, înaintă cu greu pe potecă şi începu să bată cu pumnul în uşa medicului.

— Mi-e teamă că e ceva mai grav decât simpla fractură a piciorului şi rana de la cap, domnule Sebastian, spuse doctorul Hall. Era un om scund, cu mişcări lente, în jur de patruzeci de ani; avea părul roşu ţepos, iar ochii căprui dădeau o impresie de oboseală. I-am pus piciorul la loc şi am pansat rana de la cap, totuşi nu-mi pot da seama încă de intensitatea comoţiei. Dar în orice caz, ăsta e lucrul cel mai puţin grav.

John nu auzea desluşit ce spunea doctorul. Zgomotul din cap se transformase într-un vuiet surd prin care lumea dinafară se făcea cu greu auzită. Aproape că nu-şi mai putea aminti cum izbutiseră s-o scoată pe Claire de sub maşină şi s-o aducă până în casă. Acolo, John se ghemuise în sala de aşteptare cu un aspect rece, în faţa focului ce abia pâlpâia fumegând; aşteptase acolo mai bine de două ore, în timp ce doctorul cu soţia sa, o femeie tăcută, cu buzele subţiri – infirmieră calificată, după cât îşi amintea că îl asigurase doctorul Hall – se ocupau de Claire, în spatele uşii închise. Ceaşca de ceai pe care

doamna Hall i-o oferise i se răcise în mână.

— Cum adică, e lucrul cel mai puţin grav? întrebă el năucit.

Doctorul îi aruncă o privire pătrunzătoare.

— Te simţi bine, domnule Sebastian? Sigur? Poate că ar trebui să mă ocup de dumneata, cât mai este timp.

— Nu, nu. Vezi de nevastă-mea, ai grija de ea, doctore, Nu-ţi mai pierde timpul aici cu palavre, omule! Ce face?

— Leziunile pe care le-a suferit şi şocul accidentului au declanşat travaliul, domnule Sebastian. Soţia dumitale va naşte înainte de vreme. Doctorul Hall părea mâhnit. Doamna Hall face în momentul de faţă toate pregătirile necesare. Şi acum, iertaţi-mă!

— Dar stai o clipă, omule, ai puţină răbdare! Nu te-am înţeles, mormăi Sebastian. Unul din numeroasele desene tăiate din magazinul „Gibson-Collier” ce se aflau agăţate pe pereţii sălii de aşteptare era aşezat strâmb şi-i distrăgea fără încetare atenţia. Vrei să spui că soţia mea o să nască copilul acum, aici?

— Întocmai, domnule Sebastian.

— Dar e imposibil. Aşa ceva nu trebuie să se întâmple!

Chipul palid al doctorului Hall se înroşi uşor.

— Omul propune şi Dumnezeu dispune. Mi-e teamă că lucrul ăsta nu e la alegerea dumneavoastră.

— Dar nu pot îngădui una ca asta. Venele de la tâmple i se umflaseră lui John Sebastian, gata să plesnească. Are doctorul ei... la Rye... Unde e telefonul?

— N-am telefon, răspunse doctorul Hall.

— Atunci un automobil, o sanie, orice. Ştiu eu ce şarlatan de felcer oi fi dumneata? Mă reped după

doctor.

— Nu am automobil, domnule Sebastian, iar saniei mele i s-a crăpat o tălpice azi după-amiază, când mă întorceam de la o vizită la un bolnav. Calul e în grajd, dar pe poleiul ăsta, nici dumneavoastră şi nici calul nu veţi putea înainta mai mult de cincizeci de metri. Vocea doctorului se înăsprise. Orice moment pe care mă faceţi să-l pierd poate pune în pericol viaţa soţiei, domnule Sebastian. E soţia dumneavoastră, bineînţeles, dar vă recomand să nu întârziaţi prea mult în a lua o hotărâre.

John Sebastian se prăbuşi într-un fotoliu în timp ce doctorul Hall îl fixa cu o privire sarcastică. Uşa misterioasă se deschise şi doamna Hall îl chemă în grabă pe soţul ei:

— Doctore!

John Sebastian profită pentru a arunca o privire prin uşa deschisă. Claire zăcea întinsă pe pat, ca un cadavru. Doamna Hall dispăru. Uşa se închise din nou.

— Hotărâţi-vă repede, domnule Sebastian. Ce fac, merg înainte sau nu?

— Da, murmură editorul. Dar vei face tot ce-ţi stă în putere, nu-i aşa, doctore?

— Trebuie să înţelegeţi, domnule Sebastian, că soţia dumneavoastră se află într-o stare de slăbiciune extrem de gravă.

— Am înţeles asta. Dar grăbeşte-te, omule! Pentru Dumnezeu, du-te la ea!

Trecu apoi o veşnicie.

Lui John Sebastian i se păru la început că dacă ţipetele nu încetează îi va exploda craniul. Când se opreau, el se surprinse însă rugându-se lui Dumnezeu să reînceapă.

I se perindau prin cap tot felul de gânduri absurde. Vedea totul ca prin ceaţă, şi planta ornamentală veştedă, şi pe bărbosul din cromolitografia de pe poliţa căminului, şi covoraşul cu ciucuri de pe pianină, şi stereoscopul cu cutia de diapozitive de pe masă, şi portierele împletite din şnur verde ce mascau holul întunecos. La un moment dat se ridică brusc din fotoliu, pentru a îndrepta reproducerea din Collier care reprezenta o fată tânără şi pe care nu mai suporta s-o vadă atârnând strâmb. Pe pereţi mai erau şi alte tablouri, reproduceri după Frederic Remington, care înfăţişau, în tonuri de portocaliu, scene violente din vestul sălbatic. Îşi dădea seama că de îndată ce-şi lua privirile de la ele nu mai era în stare să spună ce reprezentau.

Doctorul Hall apăru apoi din nou, cu aerul său fantomatic. Intrase cu paşi mărunţi, fără zgomot, sorbind grăbit din ceai şi privindu-l pe John Sebastian pe deasupra ceştii. Halatul îi era pătat cu dâre lungi, roşii; părea că trebuise să-şi şteargă în grabă mâinile pe el.

Soţul fixă fascinat petele roşii.

— Sunteţi tatăl unui fiu, domnule. Naşterea a avut loc la orele 1,09 noaptea. Primiţi, vă rog, felicitările mele.

— La 1,09 noaptea, rosti John Sebastian, cu voce tare. În câte suntem astăzi?

— Puteţi înregistra naşterea pe data de vineri 5 ianuarie, deoarece a trecut de miezul nopţii. Doctorul vorbise pe un ton încurajator, dar ochii săi căprui, obosiţi, erau încă îngrijoraţi. Copilul e destul de mic, domnule Sebastian. Cam în jur de patru livre, cred.

— Unde suntem aici, murmură editorul. În ce loc se află casa asta?

— La marginea localităţii Mount Kidron, nu departe de linia ferată spre Pelham Manor. Să ştiţi că patru livre nici nu e rău pentru un copil prematur; şi apoi e teafăr ca un dolar nou nouţ. Cum se termină totul, trebuie neapărat să vă examinez şi pe dumneavoastră, domnule Sebastian.

— Mount Kidron. John Sebastian îşi smulse cu greutate privirile de pe halatul însângerat. Şi soţia mea?

Doctorul Hall îi răspunse pripit:

— În asemenea împrejurări este de datoria mea să nu vă ascund nimic. Starea soţiei dumneavoastră este critică. De fapt... asta e situaţia. Eu voi face bineînţeles tot ce-mi stă în putere.

— Dar te rog, stărui John Sebastian. Dumnezeule! Te rog, doctore!

— De altfel, trebuie să ştiţi că... mai urmează încă un copil.

Uriaşul rosti cu o voce răguşită:

— Cum? Ce-ai spus?

— Vă daţi seama că prima naştere a slăbit-o pe soţia dumneavoastră până la un punct destul de critic. O a doua... Părul roşu al doctorului părea că zboară în toate părţile, deşi, de fapt, doctorul Hall nu făcea decât să clatine din cap. Ar fi mai bine să vă relaxaţi puţin, în timp ce eu mă ocup de pacientă. Poftiţi, beţi ceaiul ăsta care a mai rămas.

— Dar o s-o omoare! John Sebastian se ridicase în picioare şi se trăgea de guler; ochii săi holbaţi căpătaseră subit o privire fioroasă.

— Să sperăm că nu, domnule Sebastian.

— Scoate-i-l din pântec, doctore! Lăsaţi-l să moară. Salvaţi-o pe ea!

— În starea în care se află soţia dumneavoastră, o

intervenţie chirurgicală ar fi aproape sigur fatală. Şi apoi copilul are o poziţie absolut normală.

— Vreau să-mi văd soţia

Doctorul Hall îl măsură pe John Sebastian cu ochii săi căprui şi trişti.

— Regret, domnule Sebastian, rosti el răspicat, dar doamna nu vrea să vă vadă.

Apoi ieşi din nou.

John Sebastian se prăbuşi în fotoliu; căuta un sprijin în caracterul său ce fusese totdeauna autoritar şi dominator. Nu mai simţea nici măcar că ceaiul fierbinte din ceaşca pe care doctorul i-o pusese în mână îi curgea pe pantaloni.

— Un geamăn... Lua-l-ar dracu!... Doamna nu vrea să vă vadă... Lua-l-ar dracu de geamăn!

Ceaşca îi alunecă din mâini, sfărâmându-se pe vatra căminului. Răspunzând stropilor împroşcaţi, focul sfârâi mânios.

John Sebastian nu mai auzea însă altceva decât ecoul mustrărilor ce se adresau nesăbuinţei sale; continua să-şi frângă mâinile, într-o criză de disperare, ca un om copleşit de sentimentul vinovăţiei.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el cu o voce dură, ridicând brusc capul.

Învăluita în urâţenia care te făcea să-i deosebeşti cu greu sexul, cu buzele subţiri, aproape invizibile, doamna Hall se oprise lângă uşa închisă. Mâna cu care se ţinea de clanţa de porţelan albastru era atât de crispată încât părea decolorată, asemeni unui os înălbit de vreme.

Doctorul Hall se apropie încet de bărbatul prăbuşit în fotoliu. Îşi dezbrăcase halatul; mânecile cămăşii îi erau sumese până deasupra coatelor, iar mâinile lui

pistruiate erau albe şi încreţite, ca şi când le-ar fi spălat mult timp pentru a îndepărta orice urmă a atingerii cu moartea.

— Ce s-a întâmplat? repetă John Sebastian ridicând tonul.

— Domnule Sebastian... Doctorul făcu o pauză. Al doilea băiat, geamănul, s-a născut la orele 2,17...

— Nu mă interesează asta! Ce face soţia mea?

Glacial, doctorul răspunse:

— Îmi pare rău, domnule Sebastian. Doamna a murit.

Se lăsă o tăcere mormântală.

— Dacă doriţi s-o vedeţi...

John Sebastian clătină cu hotărâre de două ori din cap.

— Cum doriţi. Poate vreţi să vedeţi cel puţin copiii, continuă doctorul.

— Nu! se răsti uriaşul, sărind în picioare. Faţa îi era împietrită. Cât e ceasul, te rog?

Doctorul Hall scoase din vestă un ceas de nichel.

— Patru fără două minute. După ce îşi drese vocea, continuă: Dar, domnule Sebastian...

— Dacă este vorba de onorariul dumitale, spune-mi suma şi-ţi dau imediat un cec.

— Nu, nu, domnule Sebastian. Nu despre asta e vorba.

— Aţi întocmit certificatul de deces?

— Nu încă.

— Te rog s-o faci. Voi îngriji ca o firmă de pompe funebre să fie înştiinţată cât mai curând. Cât despre copil, mă văd obligat să te rog pe dumneata şi pe doamna Hall să aveţi grijă de el, până voi putea aranja să fie luat de aici. Doctorul doamnei Sebastian îmi va cere, fără îndoială, să trimit o infirmieră

calificată ca să-l aducă la Rye.

— Copilul? întrebă mirat doctorul Hall. Vreţi să spuneţi desigur copiii.

— Am spus copilul, răspunse John Sebastian. Primul născut.

— Dar, domnule...!

— Soţia mea mi-a dăruit un singur fiu. Celălalt a ucis-o, nu-l voi considera niciodată drept fiul meu. Nici nu vreau să ştiu de el. Ar fi extrem de penibil pentru mine... chiar şi primul...

Se întoarse brusc.

Privirile doctorului Hall se încrucişară cu privirile soţiei sale, care se afla la capătul celălalt al încăperii.

— Nu pot să cred că vorbiţi serios, domnule Sebastian.

John Sebastian izbucni în râs.

— Spune unde pot închiria sau cumpăra o sanie şi un cal?

— Dar cum vă puteţi abandona copilul în felul acesta, fără cea mai mică remuşcare? Oricum, este sânge din sângele dumneavoastră.

— Nu vrei să mă înţelegi, doctore! grăi editorul cu dezgust. Acest mic monstru mi-a ucis soţia...

Doctorul tăcu, în timp ce doamna Hall se apropie timid, venind dinspre uşă.

— Totuşi trebuie să aveţi ceva în vedere cu... cel de al doilea copil, zise în cele din urmă doctorul. Ce aveţi de gând să faceţi cu el?

— Am să vă plătesc atât cât este necesar ca să-l ţineţi aci, până când avocatul meu va putea aranja să-l plaseze undeva, într-un fel oarecare. Bineînţeles, dacă vă deranjează...

— Oh, nu este vorba de niciun deranj, se grăbi să intervină doamna Hall.

— Nu, nicidecum. În vocea soţului ei se ghicea o dorinţă. Poate că aci este la mijloc mâna providenţei, domnule Sebastian, Doamna Hall şi cu mine n-am putut avea niciodată un copil şi acest lucru a fost pentru noi o nefericire. Dacă decesul doamnei Sebastian în împrejurările acestea atât de tragice vă face să acceptaţi ca fiu al dumneavoastră numai pe primul născut...

— Vrei să spui cumva, doctore, că dumneata şi doamna Hall aţi dori să-l păstraţi pe celălalt?

— Dacă aţi vrea să ni-l lăsaţi...

John Sebastian dădu afirmativ din cap, plin de amărăciune.

— Al dumneavoastră să fie, şi vă doresc să vă aducă mai mult noroc decât mi-a adus mie.

Doamna Hall scoase o exclamaţie abia perceptibilă. Apoi, fără zgomot, ca un şoricel, se făcu nevăzută.

— Ar trebui însă procedat pe cale legală, spuse doctorul Hall. În aşa fel încât să nu vă mai puteţi răzgândi. Ar fi prea crud pentru noi. Mă înţelegeţi, domnule Sebastian, nu-i aşa? Avem nevoie de acte... va trebui să ne daţi anumite acte.

— Veţi primi toate actele pe care le doriţi. Vă dau o pensie pentru întreţinerea copilului. Desigur, în limitele posibilităţilor, doctore. Voi discuta cu avocatul meu despre acest lucru cu prima ocazie.

— Vă mulţumesc, domnule Sebastian. Vă mulţumesc mult, atât în numele doamnei Hall cât şi în numele meu.

— Dar propunerea dumitale este întru totul binevenită, doctore. Tonul lui John Sebastian devenise deodată absent. El se împletici, căutând cu mâini nesigure spătarul fotoliului, pentru a se sprijini.

— Domnule Sebastian, strigă doctorul Hall,

repezindu-se spre el.

— Nu, nu, nu te teme, n-am nimic, puţină ameţeala, parcă mi-ar fi creierul sleit...

— Poate ar fi mai bine să vă întindeţi puţin, domnule Sebastian.

— Nu! Uriaşul îşi adunase iarăşi puterile. Nu mi-ai răspuns, unde pot să găsesc o sanie?

Doctorul Hall îl scrută cu privirea şi apoi şopti:

— Da, poate că aşa e mai bine. Pe drumul Poştei, cam la o milă de aci, domnule Sebastian...

— A venit domnul Muncie, domnule Sebastian, îl anunţă servitoarea, o femeie între două vârste, cu vocea plângăreaţă. Dar n-ar trebui să primiţi pe nimeni. Ar trebui să ne lăsaţi să chemăm doctorul.

Din pat, John Sebastian îi răspunse:

— Nu-mi mai împuia şi tu capul. Lasă-l pe Muncie să intre.

Era în după-amiaza zilei de miercuri, 11 ianuarie, 1905. Din patul cu polog în care zăcea întins, John Sebastian putea urmări valurile ce se rostogoleau pe plaja din Rye. Păreau îngheţate, tot aşa de îngheţate cum se simţea şi el. La fel s-ar fi simţit şi Claire... dacă ea ar fi putut să simtă ceva...

— Bună ziua, domnule Sebastian, se auzi o voce viguroasă.

— Intră, Muncie. Ia loc.

— Mi s-a spus că sunteţi bolnav, domnule Sebastian. Avocatul se aşează lângă pat Nu era o exagerare. Nu arătaţi de loc bine.

Între timp, John Sebastian dădea semne de nerăbdare.

— Ascultă, Muncie!

— După câte am înţeles, aţi mai avut crize de astea

de ameţeală şi înainte de înmormântare, şi ele au continuat. De ce nu-i lăsaţi să cheme un doctor?

— N-am nevoie de doctori, Muncie. Vreau însă să fac un nou testament.

— Chiar acum? întrebă avocatul stânjenit.

— Acum, sigur că acum! Ce, nu-nţelegi ce vorbesc?

— N-ar fi mai potrivit să aşteptaţi până vă reveniţi complet după accident, domnule Sebastian?

John Sebastian îl fixă mânios.

— Adică vrei să spui că sunt iresponsabil?

— Nu, Doamne fereşte! se grăbi să răspundă Muncie deschizându-şi servieta. În ce sens doriţi să fie modificat testamentul existent, domnule Sebastian?

— Menţin legatele în favoarea servitorilor şi a funcţionarilor firmei „Sebastian & Craig", aşa cum au fost specificate. La fel şi mai departe. În schimb, de uzufructul atât al averii mele cât şi al averii soţiei mele – din momentul în care procedura legală se va încheia, şi această avere îmi va fi atribuită – va beneficia fiul meu John. John Sebastian se ridică în capul oaselor. Ştii despre care fiu vorbesc, Muncie?

— Bineînţeles, răspunse avocatul mirat. Copilul din camera de alături, de care se ocupă infirmiera. E un flăcău zdravăn, după cât se pare. Muncie tuşi. N-ar fi oare mai bine să lăsaţi toată treaba asta pentru altă zi, domnule Sebastian?

— Da, da, copilul din camera de alături! mormăi John Sebastian. Chiar aşa, Muncie, fiul meu John, singurul meu fiu. Aşa să şi scrii în testament: Unicul meu fiu, virgulă, John. Înţelegi?

— Unicul meu fiu, virgulă, John, repetă încet avocatul.

— El va beneficia de uzufruct până la vârstă de douăzeci şi cinci de ani, când va intra în deplinele sale

drepturi. E clar?

— Da, domnule Sebastian.

— Dacă s-ar întâmpla să mor înainte ca fiul meu să ajungă la majorat, tutorele va fi asociatul şi prietenul meu, Arthur B. Craig. Craig a acceptat de pe acum să-şi asume această răspundere. Tot Craig va fi şi executorul testamentar şi curatorul moştenirii, aşa cum e stipulat şi în testamentul existent. Dacă fiul meu decedează înainte de a împlini vârstă de douăzeci şi cinci de ani, averea îi rămâne lui Craig. Asta e tot, Muncie. Scrie totul pe hârtie, imediat.

— Mâine vă voi aduce testamentul la semnat, domnule Sebastian.

— Mi-l aduci să-l semnez chiar astă-seară. John Sebastian se lăsă pe spate, sleit de puteri.

Muncie se uită la ceas.

— Nu sunt sigur că voi putea să-l termin. Oricum, lucrurile nu sunt chiar atât de urgente, nu-i aşa, domnule Sebastian? Avocatul încercă să schiţeze un zâmbet. Chiar dacă s-ar întâmpla să vă pierdem în clipa de faţă, fiul dumneavoastră este singurul moştenitor legal, moştenirea i-ar reveni în orice caz...

John Sebastian şopti:

— Vreau ca totul să fie pus pe hârtie, sub semnătura mea, Muncie. Şi întocmai aşa cum ţi-am spus. Bolnavul se ridică brusc, în capul oaselor, răcnind: Ai înţeles, luate-ar dracu şi pe tine!

Avocatul se grăbi să iasă.

Muncie reveni în aceeaşi seară, însoţit de doi din secretarii săi. Îi citi lui John Sebastian testamentul, cu o voce tăioasă, puţin ofensată. Editorul ascultă atent, aprobând din cap la fiecare frază. Când avocatul sfârşi, bolnavul, ţintuit în pat, apucă un toc şi semnă

cu mare grijă cele două exemplare ale actului. Secretarii semnară şi ei, ca martori, şi toţi trei se pregătiră să plece.

— Vă mulţumesc, domnilor, spuse John Sebastian. Ascultă, Muncie...

Avocatul se întoarse.

— Iartă-mă dacă am fost prea grosolan. Dumneata, în schimb, ai fost plin de înţelegere.

— Ştiu eu, domnule Sebastian, poate că totuşi n-am fost suficient de înţelegător, replică avocatul. În orice caz, treaba s-a făcut. Mai aveţi ceva să-mi spuneţi?

— Da, Mai este o chestiune pe care trebuie neapărat s-o aranjez... este vorba de un fond de curatelă... de anumite acte legale, care trebuie întocmite...

— Nici acestea nu se pot amâna pe mâine, domnule Sebastian? întrebă Muncie surâzând. Vă sfătuiesc cu toată seriozitatea să consultaţi un medic, înainte de a mai face vreun alt efort.

— Poate că ai dreptate, Muncie, murmură editorul. Am să-l chem pe doctorul Westcott, mâine dimineaţă. Cât despre ce ţi-am vorbit... bine, să rămână atunci pe altă dată...

Vocea i se stinse. Avocatul ezită o clipă, apoi ieşi.

John Sebastian se lăsă pe spate, împăcat cu sine însuşi. Asasinul fusese deci înlăturat. Nu exista nicio menţiune despre el în testament; nimeni – nici Muncie, nici Craig, nici vreo altă persoană din anturajul editorului John Sebastian, în prezent văduv – nimeni, în afară de doctorul Hall şi de soţia lui, nu avea cunoştinţă de existenţa micului asasin; iar cei doi soţi aveau toate motivele să păstreze tăcerea.

John Sebastian se cufundă în somn – somnul în

care îl surprinse moartea.

Servitoarea îl găsi ţeapăn a doua zi dis-de-dimineaţă. La stăruinţele prietenului şi asociatului său, Arthur Benjamin Craig, medicul legist procedă la autopsie. Se constată prezenţa unui cheag de sânge în creier. Când maşina se răsturnase şi-l aruncase afară, John Sebastian suferise un traumatism cerebral. Refuzul de a apela la îngrijire medicală după accident îi provocase probabil moartea. Se spunea că dacă în ultimele cinci zile ale vieţii, comportarea sa fusese oarecum ciudată, acest fapt era consecinţa directă a traumatismului suferit.

John Sebastian a fost înmormântat în locul pe care familia Sebastian îl avea în cimitirul din Rye, alături de mormântul proaspăt al soţiei sale.

Când doctorul Cornelius F. Hall citi ştirea morţii lui John Sebastian, îi spuse soţiei sale:

— Poate că suntem mai norocoşi decât bănuim. Omul ăsta era într-adevăr în stare de orice.

Pe doamna Hall o trecură fiorii; dispăru în grabă în camera în care murise Claire Sebastian, transformată acum în camera copilului.

Prin informaţii discrete, doctorul Hall se asigură ca John Sebastian murise înainte de a lua măsurile necesare în vederea instituirii fondului de curatelă promis.

Când dispoziţiile testamentare fură publicate, doctorul Hall le citi cu mare atenţie. Nu exista nicio clauză în favoarea celui de al doilea fiu; de fapt, existenţa unui al doilea fiu nu era nici măcar menţionată. Doctorul Hall zâmbi. Pe cât putuse stabili el, nicio persoană în viaţă nu bănuia că soţia lui John Sebastian mai născuse un copil, pe lângă copilul de

sex masculin ce se afla sub îngrijirea unei infirmiere în casa Sebastian, la Rye.

— Trebuie să mulţumim pentru asta lui Dumnezeu, spusese soţia doctorului. Ea se consacra noilor sale îndatoriri de mamă cu o voioşie care-l făcea pe doctor să fredoneze în barbă de fericire, în timp ce străbătea agale cu sania drumurile din sudul districtului Westchester.

Doctorul Hall înregistra naşterile la oficiul de stare civilă al primăriei din Mount Kidron. Avusese grijă să aştepte până când le putuse strecura printre alte şapte naşteri, din Mount Kidron şi din împrejurimi, pe care le asistase. Ofiţerul de stare civilă era surd şi pe jumătate orb. În cei patruzeci şi cinci de ani de când făcea această slujbă trecuse atât de multe naşteri în catastif, încât mintea să nu mai reţinea datele.

— În sfârşit, acum suntem la adăpost, îi spusese după aceea doctorul Hall soţiei sale.

— La adăpost împotriva cărui lucru, Cornelius?

Doctorul Hall dădu din umeri.

— Nu se ştie niciodată.

Toate cele povestite mai sus se întâmplaseră în anul în care se năştea Ellery Queen, adică exact cu un sfert de secol înainte ca el să fi acceptat invitaţia de a participa la ceea ce avea să fie atât de neobişnuita vacanţă de Crăciun de la o reşedinţa din Alderwood, New York.

CARTEA A DOUA

Această „problemă de deducţie” ne prezintă doi detectivi încă necunoscuţi, Queen senior şi junior. Tatăl este un om: cumsecade jovial şi prizează cu patimă tutun, în timp ce fiul este un sofisticat şoarece de bibliotecă.

Amândoi reuşesc să fie destul de simpatici, deşi au o modestie puţin afectată şi sunt cam prea asemănători în replici.

În ciuda unor defecte minore... această carte, care se adresează amatorilor de romane poliţiste construite pe un schelet strict logic, este scrisă cu destulă pricepere.

Saturday Review of Literature, 12 octombrie, 1929

CAPITOLUL II - AJUNUL CRĂCIUNULUI

Marţi 24 decembrie 1929

În care Ellery se alătură unui grup de invitaţi, pentru a petrece sărbătorile Crăciunului la ţară, într-o reşedinţă din Westchester, şi în care John Sebastian face anumite aluzii la unele evenimente viitoare.

Faptul că lua în serios recenziile lucrărilor sale dovedea cât de tânăr era Ellery. Cele favorabile îl făceau să se umfle în pene, mai, mai să pocnească; cele critice îl făceau să se zburlească ca un arici. În general, recenziile romanului „Misterul pălăriei romane" fuseseră încurajatoare. Tonul uşor acid al notiţei din „Saturday Review of Literature" îl costase însă foarte mult. Faptul că i se recunoştea doar „pricepere" îl irita; epitetul „şoarece de bibliotecă sofisticat" îl rănea în adâncul sufletului, iar acuzaţia de modestie afectată îl revolta pur şi simplu. Orice lucrare de debut a unui autor tânăr are neapărat naivităţi şi stângăcii; s-o califici în fel şi chip înseamnă de fapt că comiţi o crimă împotriva naturii. Ellery era indignat.

Dar toate acestea aparţineau acum trecutului. Cartea apăruse pe la jumătatea lui august, iar recenziile până pe la finele lui octombrie; către mijlocul lui decembrie, pentru Ellery totul era uitat, ca şi când nimic nu s-ar fi petrecut vreodată. Avea pe atunci încă încrederea aceea de sine infinit de elastică a tinereţii, care rezistă oricăror încordări fără a se frânge vreodată. De aceea – ca şi cum ar fi fost

vorba de un lucru ce se cădea unui autor consacrat – Ellery acceptase fără cea mai mică surpriză invitaţia lui Arthur B. Craig de a petrece vacanţa de Crăciun, între Ajun şi Anul Nou, la reşedinţa de la ţară a acestuia. Invitaţia îi parvenise cu mult înainte de „Thanksgiving Day”[1]. L-ar fi costat desigur să afle că fusese invitat mai curând pentru reputaţia de „excentricitate” de care se bucura, şi nu în calitate de tânără stea ce se ridicase recent pe firmamentul literar. Din fericire nu află niciodată acest lucru.

Singura legătură dintre el şi Craig era John Sebastian, pupilul lui Craig, pe care Ellery îl cunoştea. Tânărul Sebastian locuia în Greenwich Village[2]; Ellery îl întâlnise acolo, la diferite serate artistice şi literare. O anumită agresivitate, trăsătură comună ambilor, îi făcuse să se apropie unul de altul. Sebastian se ocupa de poezie ca diletant, avea mult farmec şi, pe cât bănuia Ellery, şi oarecare talent; nefăcând parte chiar din „generaţia pierdută” a lui F. Scott-Fitzgerald, avea mai curând un aspect byronian, cu ochii pătrunzători, cu părul lung şi lins – tipul pe atunci la modă în boema newyorkeză. Ori de câte ori venea vorba despre bogatul său tutore, John Sebastian folosea nuanţa de afecţiune cinică şi tonul protector şi amuzat pe care adesea tinerii îl au faţă de oamenii mai în vârstă care-i răsfaţă.

Arthur Benjamin Craig era tipograf, dar nu un tipograf obişnuit, ci un adevărat artist în imprimarea

[1] Sărbătoare americană ce are loc în a patra joi din luna noiembrie; sărbătoarea a fost instituită de puritanii englezi, care au întemeiat colonia Plymouth în anul 1620, ca mulţumire adusă lui Dumnezeu pentru faptul că supravieţuiseră.

[2] Cartier din New York, sediu al boemei artistice şi literare.

de ediţii bibliofile; pe drept cuvânt, se putea spune că reuşise să-şi ridice meseria la rangul de artă. Afară de legăturile pe care le avea cu tânărul Sebastian şi de faptul că tipografia lui Craig tipărea cărţile de mare succes publicate de editura Dan Z. Freeman – în care şi el îşi publica lucrările – Ellery nu ştia nimic altceva despre Craig.

Acceptase totuşi invitaţia imediat. Abia mai târziu, chiar în preajma Crăciunului, se gândise că tatăl său rămânea singur de sărbători. Se oferise atunci să renunţe la invitaţie, găsind o scuză oarecare, dar inspectorul Queen nici nu vrusese să audă de un astfel de sacrificiu din partea fiului său.

— Pista cea nouă ce s-a ivit în cazul Arnold Rothstein să-mi dea destul de lucru până după Anul Nou, îl asigurase inspectorul. Tu, băiete, du-te la Alderwood şi distrează-te bine. Ai grijă doar să nu te întreci cu ginul contrafăcut.[3]

Ellery zâmbi.

— După spusele lui John, e mai probabil să bem doar şampanie franţuzească şi whisky scoţian vechi.

Inspectorul îl privi sceptic. De altfel, îl mai îngrijora, ceva.

— Jurnalele anunţă că vom avea un Crăciun cu zăpadă mare. Când vrei să pleci? îl întrebă el pe Ellery.

— Marţi după-amiază.

— Se prevede viscol puternic luni şi ninsoare abundentă marţi. Nu crezi că ar fi mai bine să iei trenul?

---

[3] Acţiunea romanului se petrece în epoca în care în S.U.A. era în vigoare legea prohibiţiei băuturilor alcoolice, epocă în care contrabanda şi contrafacerea acestor băuturi era în floare.

— Dar bătrâna mea Dussey nu m-a lăsat până acum niciodată în drum, tată, doar ştii foarte bine.

De fapt, Duesenbergul lui Ellery nu era chiar o limuzină luxoasă de oraş, de tip nou. Era un model decapotabil, din 1924, o maşină uzată şi ponosită de cele 135000 mile pe care le parcursese fără prea multe menajamente; Ellery ţinea la ea ca la un cal de călărie bătrân, care mai poate fi încălecat.

— Şi apoi, tată dragă, nu uita că mi-am cumpărat şi lanţuri noi Weed. Totul o să meargă bine, n-avea nicio grijă.

Aşa cum se prezisese, în zorii zilei de marţi, 24 decembrie, o ninsoare abundentă începuse că cadă. La plecarea lui Ellery, către prânz, străzile erau deja albe.

El ceruse personalului de la garajul de pe strada 87 West, unde-şi ţinea maşina, să ridice capota şi să pună părţile laterale, astfel încât să fie ferit de zăpadă; în schimb, împotriva vântului, un crivăţ viclean ce pătrundea prin pânza părţilor laterale ca prin strecurătoare, nu reuşeau să-l apere nici şuba veche de urs, nici apărătorile îmblănite pentru urechi. Când ajunse la hotarul districtului Westchester, se simţea asemeni unui mastodont îngropat în gheţurile Siberiei. Pe drum fusese nevoit să intre într-un bufet din Mount Kidron şi să bea o ceaşcă de cafea caldă, botezată pe ascuns din belşug cu coniac din sticla pe care o purta la el. La Mamaroneck şi la White Plains oprise din nou şi se mai încălzise pe dinăuntru cu câte o duşcă; la ieşirea din White Plains, când o apuca spre nord-est, pe drumul către Alterwood, sticla era goală. Astfel ajunse la destinaţie într-o stare de agreabilă indiferenţă, pe jumătate îngheţat, pe jumătate înfierbântat.

Oraşul Alderwood, aflat la 40 de mile de New York, era o aşezare de mici proprietăţi presărate din abundenţă cu arbori bătrâni, să tot fi avut o populaţie de 6 mii de locuitori. În cinstea Crăciunului, strada principală a minusculului şi imaculatului centru comercial era întretăiată de ghirlande de lumini aprinse. Vitrinele prăvăliilor, împodobite ca de sărbători şi acoperite cu flori de gheaţă, scânteiau. Ellery se interesă şi află că reşedinţa lui Craig se afla la capătul dinspre nord al oraşului. După căutări ca prin vis şi după un ocol care-l purtase prin vreo două fundături, ajunse în sfârşit la ea.

Era o clădire enormă, ce părea a se lăţi la nesfârşit; deasupra, format din două etaje şi o mansardă, se înălţa un acoperiş uriaş, atât de disproporţionat, încât părea adăugat peste restul clădirii. Ellery caracteriza reşedinţa lui Craig drept un strălucit exemplu al acelui stil de clădiri americane, colţuroase şi acoperite cu şindrilă, proprii epocii de la 1880. Două rânduri de bovindouri pretenţioase, aşezate unul deasupra altuia, între şindrila înnegrită de vreme a peretelui lateral dinspre drum, dădeau clădirii un neaşteptat aspect modern. Intrarea, în unghi drept faţă de aleea principala, se deschidea larg dintr-un portic sprijinit pe stâlpi de piatră. Toată monstruozitatea aceasta, înconjurată de o pădurice de arbuşti, domina creasta unor peluze unduite, acoperite de zăpada, şi dădea impresia unui bătrân lup de mare cu o barbă ţepoasă.

Poate datorită fierbinţelii plăcute ce-l învăluia, înaintând la volanul Duesenbergului pe aleea aceea senioralã, Ellery avea senzaţia ciudată că se îndreaptă cu toată pompa spre intrarea de onoare de la curtea reginei Elisabeta a Angliei. Uşor ameţit cum era, nu l-ar fi surprins nicidecum dacă ar fi fost

întâmpinat de lachei cu peruci, în livrele cu blazoane ducale, şi de către un amfitrion purtând un guler de dantelă scrobită, tunică de mătase şi pantaloni strânşi pe picior.

Prin faţa ochilor i se şi perindau trunchiuri întregi de copaci, arzând în cinstea Crăciunului, lespezi aşternute cu rogojini şi câini lacomi, trăgând din hălci de vânat. Şi, bineînţeles, băuturi aburinde, servite din belşug în căni de cositor.

Începu să fluiere o melodie veselă.

La intrare îl întâmpină John Sebastian. Era un tânăr brun, înalt, cu o siluetă elegantă; alături de el se afla un munte de om, care semăna cu preşedintele Hoover şi cu Henric al VIII-lea, un uriaş cu figura pătrată şi bărboasă, ce trăgea paşnic dintr-o pipă enormă şi surâdea în semn de bun venit.

— Bine c-ai sosit, Ellery, exclamă tânărul Sebastian, sărind în zăpadă şi strângându-i mâna. Nu te îngriji de maşină şi de bagaje. Arthur, dă-mi voie să-ţi prezint pe Ellery Queen. Omul ăsta sperie şi pe balauri cu mintea lui complet ieşită din comun. Cât despre tatăl său, el este un inspector de poliţie aşa cum scrie la carte.

— Şi care prizează cu pasiune tutun, nu uita asta, adăugă dojenitor Ellery. Mă simt onorat, copleşit şi îngheţat ca un sloi de gheaţă, domnule Craig, continuă el, întinzând mâna dreaptă, pe care Arthur Craig i-o strânse ca în menghină cu o vigoare pe măsura taliei sale, care nu trăda cei şaizeci şi trei de ani pe care-i avea. Părul şi barba uriaşului erau încă blonde şi stufoase. Ochii negri ce te priveau din capul masiv erau la fel de vioi ca şi ai tânărului Sebastian; din ei radia însă o înţelegere şi o generozitate pe care nici ochii lui John nici ai lui Henric al VIII-lea n-o

aveau. Aşa cel puţin i se păru lui Ellery.

— Ce zici, e o figură cu adevărat paternă, spuse John solemn. Mâna asta m-a ţinut în frâu, încă de când eram un băieţandru.

— Aşa e, dar mă tem că rezultatele sunt cam îndoielnice, mormăi Craig îngăduitor. Bine ai venit, domnule Queen! Nu ai motiv să fii onorat şi copleşit. Cât despre faptul că eşti îngheţat, treaba asta o putem lecui pe loc. Felton, ai grijă de bagajele şi de maşina domnului Queen. Un valet voinic, îmbrăcat în negru şi cu papion, se îndreptă spre maşină. Grogurile sunt calde şi ne aşteaptă.

Nu e nevoie să spunem că erau servite chiar în căni de cositor. Pe Ellery nu-l mai surprinse faptul că se află deodată în holul acela uriaş, cu aspect feudal, cu pereţii îmbrăcaţi până la jumătate în lambriuri de stejar, cu tavanul sprijinit pe grinzi de lemn şi cu jilţuri ţintuite cu aramă; căminul, cu o hotă din tablă de aramă, se înălţa de la podea până la tavan; peste tot ochii întâlneau doar aramă, piele şi fier forjat. Urmându-l pe Felton, urcă la etaj, întovărăşit de prietenul său şi de o cană plină cu o băutură aromată. Entuziasmat, Ellery remarcă:

— Ce minunat loc pentru o vacanţă de Crăciun, John. Am impresia că-l şi aud pe sir Andrew Aguecheek cum i se adresează lui sir Toby: „Ce-o să mai petrecem aici!”

— Da, iar bătrânul Belch răcneşte: „Ce altceva am putea face? Doar de aceea suntem născuţi sub semnul Taurului!”

— În ce mă priveşte, sunt născut în zodia Gemenilor.

— După cum spune o doamnă bătrână şi deosebit de anostă, pe care ai s-o cunoşti imediat, oamenii se

cunosc după zodie. Vorbesc serios, spuse John apucându-l pe Ellery de braţ. Părea că se bucură ca un copil. Copoi bătrân ce eşti! Nici nu ştii ce bine-mi pare c-ai venit. O să fie o vacanţă cum nici nu visezi.

— Fără crime, sper.

— Pe dracu, ar trebui să-ţi schimbi programul atunci. Asta e camera ta, Ellery. Dacă doreşti ceva, îl suni pe Felton, şi după ce-ţi revii, coboară. Ţi-am pregătit o mică surpriză şi vreau să ţi-o prezint.

— Chiar acum? Nu e prea devreme?

— Să ţi-o prezint, adică să-ţi fac cunoştinţă cu ea. Surpriza se cheamă Rusty Brown. Nu mai are rost să ascund.

— Rusty Brown! Pare un nume de jucător de baseball.

— Doamne fereşte! Şi te anunţ că suntem foarte buni prieteni, aşa că fii atent, Ellery. *Comprends?*

— Dar am eu aerul că m-aş putea purta ca un bădăran?

— Când e vorba de domnişoara Brown, orice individ în pantaloni poate fi un bădăran, până la proba contrarie. John Sebastian redevenise serios. Şi, apropo, când cobori să nu-ţi vină cumva ideea să faci vreo excursie. În căsoiul ăsta vechi sunt treizeci de încăperi, sau chiar mai mult, risipite în diferite aripi. Jumătate din ele nu sunt niciodată folosite. Când eram copil, găseam aici mai multe ascunzători decât puteau găsi copiii regelui James. Dacă s-ar întâmpla să te pierzi în vreuna din ele, s-ar putea foarte bine să nu mai dăm de tine până după Bobotează. Nu întârzii mult, nu-i aşa?

Dând ochii cu „surpriza” lui John Sebastian, Ellery avu un sentiment de mare uşurare. Fără îndoială, Rusty Brown avea ceva inefabil, plin de spirit şi

eleganţă. Era o fiinţă vioaie, fără asperităţi, cu trăsături de fetiţă şi gropiţe în obraji; părul roşu, ondulat, era tuns scurt, după ultima modă; era îmbrăcată cu mult şic, dar fără multă căutare, şi purta nişte cercei în aparenţă din oţel sudat ce atrăgeau privirile. Semăna surprinzător de mult cu Clara Bow. Ochii ei verzi te priveau însă drept în faţă, şi lui Ellery îi plăcu felul sincer şi hotărât în care îi întinse mâna. Rusty era o foarte talentată desenatoare de bijuterii, modele de ţesături, tapete şi alte lucruri de acest gen. Deşi nu avea decât douăzeci şi patru de ani, aceeaşi vârstă cu logodnicul ei, deschisese un magazin pe bulevardul Madison, iar „creaţiile Rusty Brown” erau din când în când menţionate în rubrica „Ecouri din oraşul nostru” a ziarului „New Yorker” şi erau apreciate de societatea bună de pe bulevardul Park.

— Dumneata eşti deci noua stea ce începe să strălucească pe firmamentul literar. John ne-a împuiat urechile vorbindu-ne despre dumneata, spuse Rusty Brown. Vocea îi era limpede, lipsită de orice nuanţă echivocă, aşa cum îi erau şi privirile. M-a convins chiar să-ţi citesc cartea.

— Acesta este un gen de provocare căruia n-am ştiut niciodată să-i fac faţă, replică Ellery. Ce pot să spun, decât să vă întreb dacă v-a plăcut, domnişoară Brown?

— Am găsit-o teribil de inteligentă.

— Trebuie să trag oare concluzia că e un defect?

— Da, în fine, poate că e prea inteligentă. Rusty zâmbea arătându-şi gropiţele nevinovate. Dacă-mi îngădui, aş spune că se simte că e opera unui tânăr.

— Să te fereşti de fata asta, Ellery, spuse John drăgăstos. Să ştii că lasă sânge.

— Dar am şi început să sângerez, nu vezi, gemu Ellery.

— Nu e nicio crimă să fii tânăr, domnule Queen, adăugă Rusty. Crimă este doar să laşi să se vadă acest lucru.

— De fapt, eu sufăr de hemofilie, să ştiţi, spuse Ellery. Doamna este mama prea temutei domnişoare Brown?

Doamna Brown semăna cu Rusty văzută într-o oglindă deformantă; avea ochi verzi vicleni, dinţi stricaţi, iar părul roşu îi bătea într-o nuanţă de roz şters. Întreaga ei făptură transmitea o tensiune a cărei vibraţie putea fi aproape auzită şi care o făcea să semene cu o meduză. Ellery o clasă imediat drept sufragetă ori, în orice caz, drept o fiinţă cu o credinţă fanatică în ceva. Până la urmă se dovedi că doamna Brown era o adeptă convinsă a astrologiei şi, în general, o zeloasă practicantă a ştiinţelor oculte, ea însăşi mediu amator. Numele ei de botez era Olivette.

— Dumneata eşti născut în zodia Gemenilor, nu-i aşa, domnule Queen? îl întrebă imediat doamna Brown pe Ellery, plină de siguranţă.

— Da, dar de ce mă întrebaţi asta, doamnă Brown?

— Eram sigură. Gemenii domină intelectul, ori John spune că dumneata eşti prin excelenţă un intelectual.

— Mama e un fel de oracol. Asta nu împiedică însă ca unele informaţii, dinainte cunoscute, să-i fie uneori utile, spuse Rusty sec. Vrei să-mi dai ceva de băut, dragul meu?

— Tânără aceasta este nepoata mea Ellen, domnule Queen, interveni Arthur Craig. A sosit tocmai de la universitatea din Wellesley pentru sărbători. Mâna uriaşului mângâia mâna lungă şi delicată a fetei. Ellen, John şi tipografia A.B.C. constituie cele

trei raţiuni ale existenţei mele. De altfel, mi-am şi pus amprenta pe toate trei.

— Realizarea pe care o prezentaţi în momentul de faţă este într-adevăr desăvârşită, domnule Craig, exclamă Ellery. Tot dumneavoastră aţi crescut deci şi acest încântător exemplar feminin?

— Da. Tatăl lui Ellen a murit curând după naşterea ei. Era singurul meu frate. Bineînţeles, Ellen şi mama ei s-au mutat după aceea la mine. Marcia era bolnavă şi nu ar fi putut în niciun caz să-şi crească copilul fără sprijinul cuiva. Mai târziu s-a prăpădit, iar eu a trebuit să ţin atât locul tatălui cât şi al mamei lui Ellen.

— Da, tu ai fost unica mamă ţinută în captivitate şi purtând barbă, interveni Ellen mângâind tandru barba lui Craig. De altfel eşti un caz unic, în toate privinţele. Oare şi dumneata ai de gând să mă tratezi de sus, domnule Queen, pentru faptul că nu mi-am luat încă diploma?

— Te rog să crezi că felul admirativ în care m-am exprimat adineauri despre dumneata mi-a fost impus de realitate, domnişoară Craig. Şi, spune, când va avea universitatea Wellesley regretul de a se despărţi de dumneata?

— În iunie.

— Poate că voi fi şi eu acolo, replică Ellery curtenitor.

Ellen izbucni în râs. Se putea spune, fără exagerare, că era râsul cel mai drăguţ din lume, amuzat, muzical, feminin şi natural în acelaşi timp. Era o fată înaltă şi-şi purta îndrăzneţ capul frumos, cu trăsături ascuţite şi fine, sub fruntea largă. Ellery înţelese îndată că domnişoara Craig ascundea în ea mai mult decât apărea la suprafaţă. Zăceau în ea comori ascunse, pe care era ispitit să le exploreze.

De aceea, când John şi Rusty ieşiră să întâmpine pe ceilalţi oaspeţi ce trebuiau să sosească, şi în timp ce, amuzat, Craig se lăsase răpit de doamna Brown, care ţinea cu orice preţ să-i facă horoscopul, Ellery întrebă:

— Nu te deranjează să rămâi în compania mea, domnişoară Craig?

— Trebuie să-ţi dezvălui un secret, domnule Queen. De cum ţi-am citit cartea, am făcut o pasiune nemăsurată pentru dumneata.

— Slavă Domnului, că nu mă consideri şi dumneata prea tânăr, îi spuse el îngrijorat. Dumneata ai trecut de douăzeci şi unu de ani, nu-i aşa?

Ellen râse.

— Împlinesc douăzeci şi doi, în aprilie.

— Atunci să căutăm un colţ lângă cămin, sau în alt loc unde să nu fie nimeni, şi să continuăm ancheta, zise Ellery încântat.

Un automobil mare verde, un Marmon de opt cilindri, îşi croia cu greu drum prin zăpada tot mai mare, ce acoperea strada principală din Alderwood. Maşina nu avea lanţuri la roţi iar stângăcia cu care conducea tânăra de la volan îl făcea pe tovarăşul său de drum să stea crispat pe marginea banchetei.

— Pentru Dumnezeu, Valentina, fii atentă cum conduci!

— Îţi spun că poţi să compui foarte liniştit un poem simfonic, Marius, îi răspunse fata. Fii sigur că te duc teafăr la destinaţie.

— Dacă ai avea un dram de minte, ar trebui cel puţin să opreşti la un garaj să punem lanţurile la roţi.

— Potoleşte-te, uite că aproape am ajuns.

Valentina Warren era o persoană cu un temperament pasionat şi vioi. Avea la activul ei o

carieră teatrală în cursul căreia interpretase roluri mari în repertoriul de vară, precum şi roluri mici pe Broadway. Atât în aspectul exterior cât şi în stil, o imita pe Joan Crawford, pe care o văzuse nu mai puţin de cinci ori în „Femeia îndărătnică”. Ca să ajungă să joace la Hollywood, Valentina ar fi fost în stare să întreprindă o cruciadă. Într-adevăr, a-şi câştiga faima de vedetă de cinema echivala pentru ea cu cucerirea potirului Sfântului Graal.

Valentina îmbrăcase pentru voiaj un costum sport, după ultimul număr din „Vogue” – pantaloni de schi norvegieni, o jachetă de postav gros şi moale verde închis, şi o beretă asortată. Peste costumul acesta era înfăşurată, ca într-o capă, într-un mantou verde de stofă, cu guler şi manşete din blană de vulpe neagră. Avea o predilecţie pentru culoarea verde, deoarece în combinaţie cu părul auriu vaporos şi cu tenul ei marmorean, verdele îi dădea ceea ce i se părea ei a fi „un aer de tragedie greacă”. Unul din puţinele lucruri care reuşeau s-o irite pe Valentina era să se spună că e „amuzantă”. După părerea ei, prestigiul nu putea fi despărţit de un anumit aer solemn.

Dacă pesimismul romantic era complet străin de firea Valentinei, el era însă trăsătura dominantă a tânărului Marius Carlo. În ascendenţa acestuia, se amestecau sânge spaniol şi italian, ba chiar şi puţin sânge irlandez, iar sufletul îi era tot atât de sumbru şi de inegal ca şi tenul. Marius avea o înclinare vădită spre autodepreciere. Romantic şi imaginativ, chinuit de conştiinţa dureroasă a avatarurilor sale fizice, el îşi atribuia o valoare mai mică decât avea în realitate şi se folosea de sarcasm ca armă de apărare. Marius Carlo era compozitor. Talentul său viguros, deşi lipsit de mare originalitate, îşi avea rădăcinile în muzica lui

Stravinski şi Hindemith. Recent, Carlo căzuse sub influenţa compozitorului austriac modern Arnold Schönberg, scrisese în limbajul acestuia numeroase compoziţii atonale, concise, pe care nimeni, bineînţeles, nu le asculta, în afară de un grup de admiratori entuziaşti din Greenwich Village – poeţi, artişti şi muzicieni, care erau tot atât de legaţi de Carlo ca şi ciupercile parazite de organismul pe care trăiesc.

Marius îşi câştiga existenţa cântând la violă în orchestra simfonică a lui Walter Damrosch, ale cărei concerte erau transmise în întreaga Americă sâmbătă seara, la orele 21, de către postul NBG. Pentru el concertele acestea erau un adevărat calvar. De aceea, când primise invitaţia de a-şi petrece Crăciunul la Alderwood, Marius Carlo anunţase imediat conducerea orchestrei Damrosch că e bolnav de dublă pneumonie.

— Mizeria aia de simfonie a lui Ceaikovski pot s-o cânte foarte bine şi fără mine, spusese el cu dispreţ prietenilor, adăugând apoi plin de speranţe: Poate dă Dumnezeu şi mă concediază.

Avea platfus din naştere şi trebuia să poarte branţuri în pantofi. Din cauza aceasta avea un mers greoi, care, când se grăbea, se transforma într-o fugă stângace. „Marius Crabul, ăsta sunt!” obişnuia să spună caustic despre el.

După ce Valentina reuşise să parcurgă fără accidente strada principală, acoperită cu polei, Marmonul se îndrepta acum spre capătul dinspre nord al oraşului Alderwood.

— Marius, tu ai idee ce se pregăteşte? întrebă deodată Valentina.

— Ce se pregăteşte, unde?

— Acolo unde mergem. Ştii cumva ce rost are toată petrecerea asta?

— De unde să ştiu. Perioada în care John mă iniţia în secretele lui e de mult îngropată în deşertul timpului.

— Oh, renunţă odată la tonul ăsta de Oedip, Marius. Doar ştii bine ce vreau să spun. John are ceva în gând, dar ce?

— N-ai decât să-l întrebi pe el. Încruntat, Marius fixa drumul acoperit cu zăpadă. Tot ce sper eu, e ca băutura să fie bună.

— John a făcut unele aluzii foarte misterioase, continuă Valentina îngândurată, la un lucru important care se va petrece în jurul Anului Nou. Aş fi tare curioasă să ştiu despre ce-i vorba.

Tânărul muzician îşi dezveli dinţii, schiţând ceea ce ar fi trebuit să fie un surâs.

— Poate e mai bine să nu ştim!

— Ce vrei să spui?

— Mergi mai încet, ce dracu faci!

— Am înţeles. Ascultă, Marius, ştii într-adevăr ceva?

— Tu n-ai văzut-o pe Rusty în ultimele săptămâni?

Actriţa păru mirată.

— Nu, dinainte de „Thanksgiving Day”.

— Lucrurile par să se precipite, judecând mai ales după inelul pe care-l poartă Rusty.

— S-au logodit cumva! exclamă Valentina.

— Inelul nu vrea să însemne decât un flirt. Aşa spun ei. Un fleac de piatră de patru carate.

— Şi crezi că, în timp ce vom fi aici...?

— De la John te poţi aştepta la orice. Chiar şi la o căsătorie, răspunse Marius ridicând din umeri. Destinul, Valentina. Ceea ce e scris să se întâmple, se

va întâmpla.

— Oh, muşcă-ţi limba. Eu nu cred.

— Nu? replică Marius insinuant.

Fata îl străfulgera cu ochii ei violeţi, apoi îşi îndreptă din nou privirea asupra drumului.

— Nu neapărat, răspunse ea tot atât de insinuant. Ştii Marius... tu ai putea să mă ajuţi. Adică... ne-am putea ajuta unul pe altul.

La rândul său, Marius o privi fix, izbucnind apoi în râs.

— Ce bestie eşti. Ţi-ai dat seama deci. Şi eu care credeam că nu se vede.

— Eşti de acord, Marius?

Marius tăcu un moment.

— La urma urmei, de ce nu? şopti el după aceea, cuibărindu-se mai adânc în şuba şi în fularul său.

— Continuă să ningă, anunţă Ellery, care, împreună cu Ellen, se oprise în hol să-şi scuture zăpada de pe pantofi.

— Da, se întunecă tot mai tare şi se lasă ger. E o vreme minunată pentru Crăciun, adăugă Ellen.

— Veniţi amândoi aici, lângă foc, îi pofti Craig. Ţie ţi-au îngheţat mâinile, Ellen.

— În schimb, uite ce văpaie are în ochi, interveni John. În lipsa lui Felton care plecase la gară cu Peerlessul lui Craig, John făcea pe barmanul. Surioară, vrei un cocteil?

— Da, te rog!

— Şi tu Ellery?

— Sigur. Spune, câte persoane trebuie să mai vină, John?

— Patru. Îţi mai dau şi ţie unul, Marius?

— Oricâte, răspunse Marius Carlo.

Craig interveni şi el:

— Nu mi-e teamă. Dan Freeman şi Roland Payn trebuie să sosească împreună. Dan are o limuzină Lincoln care răzbeşte oriunde pe orice vreme. Sam Dark vine doar din capătul celălalt al oraşului. Aşa că, dacă şi reverendul Gardiner soseşte cu bine cu trenul...

— Sper că trenurile dinspre New York continuă să circule, spuse Rusty. Tocmai moşulică ăsta drăguţ nu trebuie să lipsească, nu-i aşa, scumpule?

— Aş prefera să-mi tai gâtul, zise John, imitând tăişul unui cuţit cu palma. Tu vrei ceva de băut, Val?

— Mulţumesc, nu chiar acum. Apoi, Valentina întrebă vioaie: Dar spune, ce rost are un preot aici, Rusty?

Pe Rusty o pufni râsul.

— La timpul său veţi afla totul, copii, zise John. Ei, Ellery, vino să-ţi torn şi ţie.

— Măi, băiete, las-o mai încet! Parcă spuneaţi că vine şi un domn Freeman. E vorba de Dan Z. Freeman, domnule Craig?

— De el în persoană, domnule Queen.

— Asta e bună! Se mai întâmplă deci şi minuni! Dar cum aţi reuşit să-l faceţi pe Freeman să accepte o asemenea invitaţie? Este unul dintre oamenii cei mai retraşi din câţi am întâlnit vreodată. E şi editorul meu, ştiţi?

Craig zâmbi.

— Ştiu.

— Atunci, e în regulă. Cel puţin doi dintre cei prezenţi vor avea ceva comun, mormăi Marius Carlo, privind fix în fundul paharului. Dumneata, Queen, te vei putea plânge lui Freeman de publicitatea pe care a neglijat-o s-o facă lucrării dumitale, iar Freeman îţi

va putea comunica numărul de exemplare vândute din cărţile de succes publicate de editura sa.

— Ascultă, Marius! interveni Ellen în şoaptă.

— Să nu-l iei în serios, Ellery, zise Rusty. Marius dispreţuieşte tot ceea ce consideră că nu e artă.

— Şi în special arta de proastă calitate, preciză Marius.

— Da, mai ales dacă aduce şi bani, interveni şi Ellen tăios.

— Încetează, Marius! Nu crede niciun cuvânt din tot ce spune, Ellery, dar îl roade gelozia. După părerea mea, cartea dumitale... *c'est une merveille!* exclamă Valentina.

Ellery îl privi cu interes pe Marius, apoi rosti senin:

— Ar fi poate mai bine să schimbăm subiectul. Domnule Craig, pot să vă întreb cine este domnul Payn?

— Payn? E avocatul meu şi totodată un vechi prieten. Între timp uriaşul îl observa şi el pe tânărul muzician. Cât despre Sam Dark, el este doctorul familiei noastre încă de când ne-am stabilit în Alderwood. Ah, doamnă Brown, vă aşteptam cu nerăbdare.

— V-am studiat din nou horoscopul, domnule Craig, exclamă gălăgios mama lui Rusty dând buzna în încăpere. Cred într-adevăr că iniţial am făcut o mică eroare. Poziţia lui Jupiter în ascensiunea dumneavoastră...

— Înţeleg deci că nu am motiv să mă tem de nimic. Craig zâmbea. Un Martini, doamnă Brown?

— Da. Aş bea cu multă plăcere un Martini. Ştiţi, e făcut cu ienupăr, şi ienupărul are puteri extraordinare. Dacă îndrăzneşti cumva să tai o tufă de ienupăr în Wales, poţi fi sigură că în curs de un an

mori.

— Să ştii că dacă bei astăzi din ginul despre care se pretinde că e făcut din ienupăr mori şi mai repede.

— Printre altele eu am auzit că ienupărul vindecă muşcăturile de şarpe şi tonifică nervii optici, adăugă Ellery grav.

— Serios, domnule Queen? întrebă doamna Brown interesată. N-am ştiut asta. John, nu spunea Rusty că mai aşteptaţi pe cineva?

— Da, încă patru persoane, mamă Brown.

— Bravo, deci în total vom fi doisprezece. Ce bine, John! Gândeşte-te ce-ar fi fost dacă ai mai fi invitat *încă o persoană,* zise doamna Brown, dând pe gât Martiniul şi cutremurându-se.

Ellery nu putu să-şi dea seama dacă asta se datora ginului sau ororii provocate de numărul treisprezece.

— Doisprezece? Marius Carlo împinse paharul gol. Nu număraţi şi pe servitori, doamnă?

— Pe servitori? Doamna Brown păru nedumerită.

— Nimeni nu ţine seamă de servitori. Când o să vină...

— ...vrei să spui revoluţia, ştim, Marius, ştim.

Valentina, care părea excedată de atitudinea lui Carlo, îşi aruncă capul înapoi şi, cu o voce guturală, întrebă:

— Johnny, nu vrei să ne spui şi nouă care este marele tău secret?

John Sebastian începu să râdă.

— În primul rând, trebuie să ştiţi că se apropie ziua mea de naştere, care va fi pe 6 ianuarie, de azi în două săptămâni. Sper că puteţi rămâne cu toţii până atunci.

— Dar de ce ţii atât de mult?

— Am patru motive care mă îndeamnă la asta. Era

evident că secretul îl amuza grozav. În 5 spre 6 ianuarie, imediat după miezul nopţii, se vor petrece patru evenimente importante în viaţa mea. John refuză însă să dea alte amănunte. Aşteptaţi până vin şi ceilalţi.

— Eu am sosit! se auzi dinspre uşă o voce piţigăiată de bărbat. Festivităţile pot deci începe!

— A venit Sam! strigă Arthur Craig precipitându-se vesel spre uşa. După cum văd, n-ai avut dificultăţi să ajungi până aici. Mabel, ia lucrurile domnului doctor Dark.

Camerista lui Craig, o irlandeză rumenă, se îndreptă în grabă spre noul venit, care o întâmpină ciupind-o zdravăn de unul din obraji. Chicotind, Mabel luă căciula, paltonul şi galoşii doctorului şi dispăru.

— Sam, cred că n-ai avut până acum ocazia să o cunoşti pe doamna Brown.

Doctorul Sam Dark era un bărbat gras şi voinic, aproape tot atât de voinic ca şi Arthur Craig, ba chiar mai lat în spate. Părul cărunt ce-i acoperea capul mic semăna cu un hăţiş. Dacă n-ar fi fost ochii ce scăpărau de inteligenţă, doctorul ar fi avut un aer ridicol. Costumul albastru de serj pe care-l purta era mototolit, iar la o manşetă unul din nasturi atârna de un fir lung. În schimb, doctorul avea un aer solid care inspira încredere, ceea ce i-l făcu simpatic lui Ellery de la prima vedere.

— Ai aranjat să poţi rămâne toată săptămâna? îl întrebă Arthur Craig pe doctorul Dark, care se aşezase tocmai lângă foc, ţinând un pahar ce aproape dispărea în mâna lui uriaşă. Te-aş sfătui să-mi răspunzi afirmativ.

— Da, Hollis şi Bernstein au promis să-mi ţină locul, răspunse doctorul dând afirmativ din cap. Ce mult

timp e de când n-am mai petrecut Crăciunul într-o familie, Arthur. Dacă e să vorbim ca între doi burlaci înveteraţi, trebuie să mărturisesc că tu ţi-ai aranjat lucrurile mai bine ca mine. Ellen şi John, să închinăm un pahar pentru tot ceea ce vă leagă pe voi de bătrânul Arthur. Orice ar fi, sângele apă nu se face.

Doctorul Dark bea tot atât de zdravăn ca un Hercule.

— Nu dumneata ai asistat la naşterea lui John, doctore?

Ellery avea o vagă idee că venirea pe lume a lui John era legată de o poveste ciudată.

— M-a ferit Dumnezeu, nu eu, îi răspunse doctorul Dark. John a ajuns pe mâinile mele *post uterum,* ca să zic aşa.

— Împlinisem şase săptămâni, nu? precizează John.

— Şapte, îl corectă Craig. Ştiţi, domnule Queen, părinţii lui John au murit la câteva zile interval unul de altul, în 1905. Claire şi John – John poartă numele tatălui său – se întorceau de la New York la Rye pe viscol şi s-au răsturnat cu maşina lângă Mount Kidron. Accidentul a provocat naşterea prematură a acestui flăcău, iar Claire a murit în aceeaşi noapte. John s-a prăpădit şi el la mai puţin de o săptămână, în urma comoţiei cerebrale suferite. Înainte de a muri, m-a desemnat tutore al copilului, deoarece nu existau rude apropiate, nici dinspre tată, nici dinspre mamă. Nu existau nici alţi copii. John junior era primul lor născut. O infirmieră excelentă, o anumită doamnă Sapphira, pe care John o angajase după moartea lui Claire, a fost cea care s-a trudit cu copilul. Ce suflet devotat! Nu ne-a mai părăsit niciodată, a murit de altfel în casa asta abia acum câţiva ani. Sapphy şi cu mine am reuşit până acum să-l creştem pe derbedeul

ăsta tânăr.

— Dar asta numai cu un considerabil ajutor din partea mea, obiectă doctorul Dark. De câte ori n-am alergat până aici în toiul nopţii doar pentru că Johnny avea fantezia să se uite cruciş la Sapphy sau la Arthur.

— De fapt a fost nevoie de un considerabil ajutor din partea tuturor, interveni John, punând afectuos mâna pe umărul lui Craig. Şi din partea lui Sapphy şi a doctorului Sam, şi a lui Ellen, de când s-a mutat aici; dar, bineînţeles, ajutorul acestui personaj simpatic şi bărbos a fost cel mai important. Şi tot mi-e teamă că nu te-am lăudat pe cât meriţi, Arthur.

— Ascultă-i, te rog! exclamă Marius Carlo, înainte ca Arthur Craig să fi putut răspunde ceva. La prima lacrimă vărsată vă promit să vă cânt la pianul de colo „Inimi şi flori”, dacă e acordat, ceea ce rămâne de văzut.

— Bineînţeles, Marius nu poate înţelege asemenea sentimente, zise Rusty mieros, trecându-şi nervos degetele prin părul roşu. El n-a avut de fapt nici tată, nici mamă. S-a născut din icrele depuse într-o apă stătătoare. Aşa-i, Marius dragă?

Marius o fixă cu ochii săi negri scăpărători, ridică apoi din umeri şi dete pe gât paharul.

— Dumneata erai asociat cu tatăl lui John la aceeaşi firmă, nu-i aşa, domnule Craig? întrebă Valentina pripit.

— Da, Editura Sebastian & Craig. Eu mă ocupam de producţie. Cum nu mă pricepeam aproape de loc la treburile de editură, după moartea lui John am lichidat şi m-am reîntors la meseria mea iniţială – tipografia.

— Vă exprimaţi ca şi când asta ar echivala cu o

decădere, domnule Craig, zise Ellery. Eu personal aş prefera să pot spune că sunt proprietarul tipografiei A.B.C. Decât al multora din casele de editură. Dar nu dumneavoastră i-aţi vândut editura lui Dan Freeman, nu-i aşa? Nu, el era prea tânăr pe atunci.

Craig confirmă din cap.

— După 1905, editura a trecut prin mai multe mâini. Dan a cumpărat-o puţin după 1920. Dar iată-l că a sosit. E şi Roland cu el. Poftiţi, poftiţi.

Editorul şi juristul formau o pereche foarte nepotrivită. Dan Z. Freeman era un bărbat subţirel de vreo patruzeci de ani, cu tenul palid gălbui şi un cap mare, care părea şi mai mare din cauza cheliei ce înainta spre creştet. Avea însă nişte ochi căprui, scânteietori, deosebit de frumoşi.

Editorul părea stânjenit să se găsească cu atâţia străini în aceeaşi încăpere. El îi strânse lui Ellery mâna cu disperarea omului care e pe cale să se înece şi se agaţă de o scândură pe care providenţa i-o scoate în cale. Pe Ellery nu-l întâlnise decât o singură dată până atunci, anume când acceptase să-i publice „Misterul pălăriei romane”.

— Mă bucur mult că te revăd, Queen, repeta într-una încet editorul. Sincer îţi spun, mă bucur foarte mult. La prima ocazie profită să se aşeze într-un fotoliu, străduindu-se să treacă cât mai neobservat.

În schimb, Roland Payn n-ar fi putut trece neobservat oricât ar fi încercat. Era un bărbat înalt şi rumen, puţin trecut de cincizeci de ani, cu un frumos şi bogat păr cărunt şi cu surâsul binevoitor, puţin absent, al politicianului de profesie. Vocea sa amplă şi dezinvoltă de bariton ar fi făcut cinste unui actor de şcoală veche. Ellery auzise despre el de la inspectorul

Queen, care se lăuda a cunoaşte pe toţi juriştii din New York. Payn era un avocat extrem de circumspect şi perspicace, care, întocmai ca şi acţiunile foarte sigure, atrăgea doar clientela cea mai conservatoare. În ciuda înfăţişării sale distinse şi a vocii atrăgătoare, pleda rareori la bară. Se ocupa îndeosebi de succesiuni şi tranzacţii imobiliare.

— Acum, fiindcă au sosit şi domnii Payn şi Freeman, sunt gata să vă dezvălui primele două din cele patru evenimente cosmice despre care v-am vorbit, anunţă John. Domnule Payn, în calitatea dumneavoastră de avocat al familiei, ce puteţi să ne spuneţi, întrucât se schimbă situaţia mea de la data de 6 ianuarie?

Avocatul răspunse zâmbind:

— Conform prevederilor ultimului testament al tatălui dumitale, John Sebastian senior, la data de 6 ianuarie, dată când împlineşti douăzeci şi cinci de ani, intri în deplina proprietate a averii dumitale, administrată până acum prin curatelă pentru dumneata, încă din 1905. Sper că nu te supără dacă adaug că, în urma acestui eveniment, vei deveni, cum se spune, un june foarte bine situat.

— Şi bineînţeles, tot atât de nesuferit, adăugă Ellen Craig, strângându-l pe John de braţ. Imaginaţi-vă cum o să arate John ca milionar!

— Dezgustător, nu-i aşa? zise John zâmbind. Şi acum, domnule Freeman, în calitatea dumitale de editor, spune-ne ce eveniment va avea loc, tot la 6 ianuarie, după ştiinţa mea.

Editorul roşi brusc, simţind cum toate privirile se aţintiseră asupra sa.

— Personal, consider că este vorba de un eveniment mult mai important decât dobândirea unei

averi. La 6 ianuarie va apare în editura Freeman primul volum de versuri al unui tânăr poet de mare viitor. Este intitulat „Hrana iubirii”, iar autorul se numeşte John Sebastian.

Cei prezenţi scoaseră toţi exclamaţii de surpriză. Rusty strigă:

— Dar asta e minunat, John! Şi mie nu mi-ai suflat nicio vorbă. Dumneata ştiai, domnule Craig?

Lui Craig îi flutura barba de emoţie.

— Cum poţi crede, Rusty, că cineva m-ar fi lipsit de bucuria de a contribui la apariţia cărţii de debut a lui John? Dan şi cu mine semănăm însă cu bătrânii călugări trapişti, zise Craig bătându-l afectuos pe umăr pe firavul editor cu laba sa uriaşă. Amândoi ştim să ne ţinem gura.

— Nici nu bănuieşti cât mă bucur pentru tine. Te felicit din toată inima, i se adresă Valentina în şoaptă lui John, aplecându-se şi sărutându-l.

Rusty Brown surâdea.

— Dar ce, eu să nu profit cu nimic din treaba asta? exclamă Ellen entuziasmată; apoi manevră în aşa fel încât se strecură între Valentina şi John, şi, după ce-l sărută şi ea, continuă să rămână mai departe între ei doi.

John se roşise până la urechi.

— Am vrut să fie o surpriză pentru voi. E colosal, nu-i aşa? Nici eu nu mi-am revenit încă bine.

— Da, şi se vor vinde exact patru sute cincizeci şi nouă de exemplare, interveni Marius, plimbându-şi paharul gol între degete, ca pe un baston de promenadă. Desigur, o să apară şi o recenzie excelentă a volumului în „Revista de medicină veterinară”.

Vocea lui stridentă se pierdu însă în vacarmul din încăpere. Când şi ultimul oaspete aşteptat îşi făcu intrarea, Marius dormea tun într-un fotoliu.

Noul venit, a cărui valiză modestă Felton o luase din automobil, era un om în vârstă, slab, dar plin de vigoare, cu părul negru presărat ici-colo cu fire argintii, cu ochi albaştri, limpezi ca ai unui copil, şi cu un nas mare de yankeu. Purta o haină de pastor, închisă la gât. Arthur Craig făcu prezentările.

Reverendul Andrew Gardiner, recent pensionat din funcţia de pastor episcopal pe care o ocupase la New York, era un vechi prieten al familiei Brown. Olivette Brown făcuse şi ea timp de mai mulţi ani parte din comunitatea episcopală, iar reverendul o botezase şi o confirmase pe Rusty.

De îndată ce apăru bătrânul cleric, Valentina Warren nu mai scoase nicio vorbă. Aşezată pe braţul fotoliului în care dormea Marius Carlo, îşi plimba degetele prin părul lui negru. Din când în când, ochii violeţi ai Valentinei se opreau asupra chipului lui Rusty. În schimb, ea nu-i mai aruncă lui John nici măcar o singură privire.

Ellery, care o observase tot timpul, o întrebă în şoaptă pe Ellen:

— Ce se petrece oare acolo, Ellen?

— Ai impresia că mă ocup de contraspionaj? îi răspunse Ellen tot în şoaptă. De altfel poţi trage şi singur concluziile, domnule Vede-Tot. Pariez că te pricepi de minune la aşa ceva.

— Dacă e aşa, aş conchide că e vorba de un triunghi.

— Nu aştepta de la mine lecţii de geometrie, domnule Queen!

— Pe nepoata mea Ellen o cunoşti mai de mult,

cred, zise Craig, prezentându-l pe ultimul oaspete sosit. Reverendul Gardiner, un prieten al lui John, iar domnul este scriitorul Ellery Queen. Reverendul Gardiner.

Pe Ellery îl surprinse vigoarea cu care bătrânul îi strânse mâna.

— Dar mi s-a spus că sunteţi pensionat, părinte. Pentru Dumnezeu, de ce să pensionezi pe un om care dispune încă de atâta vigoare?

— Mă tem că Dumnezeu n-are prea mult amestec în treaba asta, domnule Queen, îi răspunse pastorul zâmbind. Dacă e cineva de vină, acela este episcopul. El mi-a reamintit că am depăşit vârstă limită de pensionare, vârstă de şaptezeci şi doi de ani. Astăzi eşti şi mai strălucitoare ca de obicei, Ellen.

— E influenţa mea, sper, interveni Ellery. Ellen roşi uşor, dar gluma păru să-i facă totuşi plăcere.

— În cazul ăsta, s-ar putea să se dovedească de folos chiar şi un pastor pensionat, replică bătrânul clipind şiret din ochi. Domnule Craig, n-aş vrea să vă deranjez, pe dumneavoastră sau pe oaspeţii dumneavoastră. Aş dori însă să asist la slujba de la miezul nopţii. Pe cât ştiu, există o biserică episcopală în Alderwood. Credeţi că aş putea găsi o maşină mai târziu...

— Dar nu e nevoie. Felton sau John vă vor conduce cu maşina mea, spuse Craig. Să sperăm că drumul până la şoseaua mare nu va deveni impracticabil, în următoarele câteva ore. N-am auzit plugurile curăţind zăpada.

— Vă repet că n-aş vrea să deranjez pe nimeni, domnule Craig. Dacă va fi nevoie, mă pot duce şi pe jos. După cât am aflat, distanţa e de circa o milă. De cincizeci şi mai bine de ani n-am lipsit niciodată de la

slujba din noaptea de Crăciun, şi socotesc că n-ar fi înţelept ca tocmai la vârsta mea să încep să mă pun rău cu pronia cerească.

— N-aveţi nicio teamă, vă ducem noi, îl asigură John. Atenţie! Ascultaţi-mă cu toţii!

Marius Carlo se trezi şi el iar Ellery observă cum Valentina, care se alia încă pe braţul fotoliului lui Marius, îşi încleştă mâna în părul acestuia. John radia.

— Acum, după ce a sosit şi reverendul Gardiner şi suntem cu toţii prezenţi, vă pot vesti şi al treilea formidabil eveniment ce va avea loc la 6 ianuarie. Reverendul rămâne aci pe tot timpul sărbătorilor, şi poate chiar mai mult, dar asta nu numai din considerente mondene. Îndată după miezul nopţii, în 5 spre 6 ianuarie, el va celebra o ceremonie nupţială. Şi acum, fiţi atenţi! E vorba de căsătoria lui Rusty cu subsemnatul.

În învălmăşeala ce urmă, Ellery făcu astfel încât să rămână deoparte, observând cu atenţie comportarea Valentinei şi a lui Marius. Când îi îmbrăţişa pe Rusty şi pe John, actriţa era extrem de surescitată, iar vocea ei stridentă trăda o stare de tensiune. Era atât de palidă încât Ellery se temu să nu leşine. Temându-se şi el probabil de acelaşi lucru, Marius apucase braţul fetei şi-l strângea cu putere. O clipă mai târziu, Valentina îşi reveni şi începu să scuture cu violenţă mâna muzicianului. Ellery îl auzi pe Marius şoptindu-i:

— Până la urmă tot o cabotină infectă rămâi!

Drept răspuns Valentina şuieră:

— Ţine-ţi gura, afurisitule!

Ambii schimbară apoi un zâmbet, iar când Felton, care-şi reluase între timp rolul de valet, umplu paharele pentru toasturi, le întinseră şi ei pe ale lor.

Ceva mai târziu, Rusty se adresă viitorului ei soţ:

— Iubitule, tu ai spus că la 6 ianuarie se vor întâmpla patru evenimente importante. Care e al patrulea?

— Ah, acesta e marele meu secret! îi răspunse John râzând. E un secret pe care nimeni nu-l ştie şi nimeni nu-l va şti până în noaptea aceea. Nici chiar tu, logodnica mea.

Nici şiretlicurile şăgalnice ale lui Rusty, nici glumele celorlalţi – inclusiv ale lui Arthur Craig, care continua să susţină senin că nu ştie câtuşi de puţin la ce se referă John – nu-l făcură pe tânărul poet să-şi dezvăluie taina.

Mai târziu, pe când se aflau cu toţii în jurul mesei uriaşe de stejar împodobite ca pentru Crăciun, în sufrageria cu lambriuri în care flăcările jucau în cămin, Ellery îi spuse lui Ellen, lângă care era aşezat:

— Există o coincidenţă amuzantă.

— Anume care, Ellery?

— Între 25 decembrie şi noaptea de 5 ianuarie, cu alte cuvinte de la Crăciun până la ceea ce lumea numeşte oficial a Douăsprezecea Noapte – adică tocmai intervalul cât vom rămâne aici cu toţii – sunt exact douăsprezece zile.

— Şi ce-i cu asta?

— Uită-te în jur. Noi suntem tot doisprezece. Nu ţi se pare straniu?

— Dar câtuşi de puţin, Ellery, replică Ellen. Ce minte bizară ai!

În acelaşi moment Olivette Brown exclamă şi ea:

— Bine că suntem doisprezece. Trebuie să vă mărturisesc, sunt atât de mulţumită că nu mai e încă un musafir!

— Ei, ce ţi-am spus? îi şopti Ellery lui Ellen.

CAPITOLUL III - PRIMA NOAPTE:

miercuri, 25 decembrie, 1929

În care un fals Moş Crăciun se întrupează din neant şi în care un bou, o măsuţă şi o cămilă ocupă primul plan al acţiunii.

Oaspeţii lui Arthur B. Craig se treziră într-un peisaj de carte poştală ilustrată, cu zăpadă imaculată şi cu brazi înveşmântaţi în chiciură. Chiar şi arbuştilor mai înalţi abia li se mai vedeau vârfurile. Nicăieri nu mai era nici urmă de drum sau de potecă. Oriunde îţi întorceai ochii, nămeţii coborau şi urcau, ondulându-se în curbe line.

Cei mai mulţi invitaţi se sculaseră devreme; priveliştea minunată, ce le desfăta ochii prin ferestrele largi, îi făcea să scoată exclamaţii admirative. Se înfruptaseră apoi cu poftă din micul dejun. Acesta fusese pregătit cum se cuvenea pentru o zi de Crăciun, de către zdravăna menajeră a lui Craig, doamna Janssen, care făcea şi pe bucătăreasa, şi fusese servit de rumena cameristă irlandeză. În sufragerie domnea o vie animaţie.

Doar reverendul Gardiner părea neconsolat; până la urmă tot nu reuşise să ajungă la biserică pentru a asista la slujba din noaptea de Crăciun. Mersul cu maşina se dovedise imposibil, iar pe de altă parte recunoscuse el însuşi că încercarea de a străbate pe jos nămeţii ar fi fost o nebunie. Craig îi alinase în oarecare măsură tristeţea; puţin înainte de miezul nopţii potrivise într-adevăr radioul pe postul WOR, astfel încât reverendul putuse auzi corul invizibil şi

clopotele de la biserica Sfântul Thomas. La douăsprezece fix, strânşi cu toţii în jurul bătrânului pastor, ascultaseră slujba transmisă de postul WEAF de la Sacré-Coeur. Rusty şi Jolin şedeau mână în mână în faţa aparatului de radio. Pe Ellery îl impresiona chipul palid şi rigid ca o mască al Valentinei Warren, care îi privea fix pe cei doi logodnici în timp ce Carlo avea un rictus sarcastic. Ellen observase şi ea acest lucru şi părea tulburată.

După aceea cântaseră cu toţii colinde şi împodobiseră bradul uriaş din salon. Apoi cei mai mulţi plecaseră să se culce. A doua zi după micul dejun, anunţând că a pregătit pentru fiecare câte un cadou, John îi adună pe toţi în salon.

— Dar le pusesem pe toate sub pom, exclamă el, oprindu-se în loc nedumerit. Sub pom nu se afla nimic. John o privi pe Rusty, care, la rândul ei, îşi îndreptă întrebător privirile spre maică-sa.

— Nu mai înţeleg nimic, exclamă şi fata. Doar am aşezat cu mâna noastră cadourile sub pom, aseară, după ce voi v-aţi dus la culcare.

— Comic, mormăi John. Mabel, strigă el. Camerista îşi băgă capul pe uşa dinspre sufragerie. Când ai aprins focul azi-dimineaţă, nu erau nişte pachete sub pom?

— Nu, domnule John.

— Poate că cineva a vrut să facă o farsă, începu John pe un ton destul de rece.

Apoi izbucni imediat în râs. Se întoarseră cu toţii pentru a constata că în arcada ce da spre hol apăruse un Moş Crăciun cu braţele încărcate cu pacheţele cu daruri.

— Uite-l pe Moş Crăciun!

— Tu ar fi trebuit să te faci actor, John!

— Dar nu eu am...

— Ce idee amuzantă!

Moş Crăciun, un moş Crăciun aşa cum scrie la carte, pântecos, cu mustăţi şi sprâncene albe stufoase, începuse foarte voios să împartă darurile, dar fără a scoate o singură vorbă.

— Oh, John, ce broşă minunată!

— Eu am primit un clips de prins bancnote, în formă de... ştiu eu ce vrea să fie asta?

— Darul meu pare să fie un miel.

— Dar cum de nu înţelegeţi? se auzi vocea ascuţită a Olivettei Brown. Este semnul zodiei în care sunteţi. Născuţi fiecare din dumneavoastră. Tu eşti născută în zodia Berbecului, Ellen, aşa că ai primit un miel. Iar dumneata, Valentina, eşti născută în zodia Săgetătorului, aşa că primeşti un arcaş. Şi aşa mai departe. A fost ideea mea, nu-i aşa John?

— Întocmai cum spui. Rusty a făcut desenele şi le-a comandat la Moylan, bijutierul de pe bulevardul 5.

— Ne-am căznit mult până când am aflat data naşterii fiecăruia, dar până la urmă tot am reuşit. Partea ciudată este că fiecare din cei doisprezece, câţi suntem aici, este născut sub alt semn al zodiacului. Spuneţi, vă plac într-adevăr? întrebă Rusty râzând.

Era vorba de nişte obiecte mici de aur, lucrate cu măiestrie şi împodobite cu pietre semipreţioase, broşe pentru femei şi clipsuri de prins bancnotele pentru bărbaţi. Clipsul lui Ellery reprezenta pe Castor şi Pollux, ingenios stilizaţi.

— Trebuie neapărat să-i mulţumim lui Felton, zise el. A fost un admirabil Moş Crăciun, John. Dar unde o fi dispărut?

Într-adevăr, Moş Crăciun se făcuse nevăzut.

— Felton? El să fi fost oare? întrebă John, Tu ar trebui doar să ştii. Nu era el?

— Nu ştiu, crede-mă, Ellery. Nu eu am aranjat apariţia acestui Moş Crăciun neaşteptat. Poate dumneata, Arthur.

Craig dădu negativ din cap.

— Eu? Eu n-am niciun amestec în treaba asta, răspunse el.

Urmă o scurtă tăcere.

— Tot Felton trebuie să fi fost. Nu putea fi niciunul din noi. Eram doar toţi doisprezece aci când ne-a împărţit cadourile. E clar că în costumul lui Moş Crăciun nu se putea ascunde nici micuţa Mabel, nici doamna Janssen. N-avea cine să fie, decât Felton.

— Eu, domnule? Se întoarseră cu toţii tresărind. Era Felton, care apăruse tocmai în uşa dinspre sufragerie. Purta un şorţ verde – şi mănuşi de cauciuc, pline de săpun. Eu am fost tot timpul la bucătărie. Am spălat vasele. Doamna Janssen vă poate confirma acest lucru.

Tăcerea devenea tot mai apăsătoare, când Arthur Craig interveni:

— Bine, Felton! Feciorul se înclină şi dispăru. Nu înţeleg de loc cine a putut să fie.

— Poate că nu te gândeşti unde trebuie, Arthur, spuse Dan Z. Freeman, spre surpriza tuturor. Să fi fost cumva fantoma lui Marley?

Nimănui nu părea însă să-i ardă de glume.

— Al treisprezecelea! şuieră doamna Brown. Să nu fi fost cumva *al treisprezecelea!*

John se îndreptă către fereastra cea mai apropiată şi scrută cu privirile zăpada. Rusty, care se apropiase de el, îi spuse încet ceva, dar John răspunse ridicând din umeri.

— Misterele de genul ăsta sunt specialitatea dumitale, după câte ştiu, domnule Queen, nu-i aşa? zise doctorul Dark, cu vocea sa piţigăiată şi şugubeaţă. Cred că ar fi cazul să-l dezlegi şi pe acesta!

Atmosfera se înseninã brusc. Începură cu toţii să insiste, pentru a-l face pe Ellery „să intre în rol”, după expresia Valentinei.

— Probabil că la mijloc este ceva copilăresc de simplu, zise Ellery. Cineva trebuie să fi pus la cale ca Moş Crăciun să vină de afară. Ar fi mult mai bine dacă vinovatul ar mărturisi pe loc. N-am niciun chef să fac pe detectivul la o oră atât de matinală.

Toţi cei de faţă susţineau însă cu tărie că nu ştiau nimic.

— Atunci, aşteptaţi un minut, zise Ellery, ieşind apoi pe uşă. Se întoarse peste puţin timp, scuturându-şi zăpada de pe pantofi şi de pe pantaloni. În jurul casei nu se vede nicăieri nicio urmă şi nici un alt semn. Deci nimeni de afară nu s-a putut furişa înăuntru, cel puţin de când a încetat ninsoarea. Ştie cineva exact de la ce oră nu mai ninge?

— Cam de pe la două şi jumătate noaptea, răspunse Rusty. Cu puţin înainte ca John şi cu mine să ne fi urcat sus.

— Deci, dacă cineva s-a strecurat în casă, trebuie să fi făcut-o înainte de două şi jumătate noaptea. Altfel s-ar vedea urme pe zăpadă. După cât îmi amintesc, noi ceilalţi ne-am dus la culcare cam cu o oră înaintea lui Rusty şi a lui John. Eu unul n-am auzit nimic. A auzit vreunul din dumneavoastră ceva?

Nimeni nu confirmă că ar fi auzit vreun zgomot.

— Hm, lucrurile încep să devină foarte interesante, ştiţi? exclamă Ellery.

Amfitrionul ridică capul, surâzând.

— Eu sunt de părere să lăsăm baltă, toată povestea asta.

— S-ar putea totuşi să nu fie chiar aşa de neluat în seamă, domnule Craig.

— Ce vrei să spui?

— Faptul că zăpada e neatinsă dovedeşte două lucruri, în primul rând, dacă Moş Crăciun e un străin, el a pătruns în casa dumneavoastră neapărat înainte de orele două şi jumătate noaptea. În al doilea rând, oricând ar fi pătruns în casă, fie azi noapte, fie acum un an, persoana respectivă *se află încă aici.* Chiar dacă am presupune că ar fi încercat să iasă pe unul din coşuri, ca Sfântul Nicolae, tot ar fi avut nevoie de un atelaj de reni năzdrăvani, care să-l poarte pe zăpadă fără să lase urme.

— Dar poate că a ieşit după ce te-ai întors tu înăuntru, Ellery! zise Ellen dând buzna afară. Se întoarse şi ea curând clătinând din cap. Nu se vede nimic, afară de urmele tale proaspete.

— E într-adevăr straniu, interveni şi Roland Payn, încreţindu-şi fruntea, de parcă s-ar fi luptat cu cine ştie ce subtilitate juridică. Cine ar fi putut fi?

Tăcerea ce urmă fu întreruptă în cele din urmă de vocea lui Marius Carlo:

— Şi cum intenţionează expertul nostru să procedeze?

— Nu e prea greu de prevăzut, Marius, răspunse Ellery. Oricine ar fi fost misteriosul personaj, el se află încă în casă. Foarte probabil că se ascunde în una din aripile nelocuite. Dacă domnul Craig nu are nimic contra, am să cercetez.

Bărbosul aprobă, vădit încurcat.

— Ar fi poate lucrul cel mai potrivit, domnule

Queen.

— Tu cunoşti toate ungherele casei, Ellen. Ce-ar fi dacă le-am cerceta împreună, adăugă Ellery, pe un ton sec. Pentru o bună rânduială, rog pe toată lumea să rămână pe loc.

Ellen o luă înainte pe scări, părând destul de îngrijorată.

— Ce crezi că poate să însemne toată povestea asta, Ellery?

— Oh, a făcut cineva o farsă. Foarte inteligent pusă la cale, de altfel. Dar de ce eşti atât de speriată, Ellen? Trebuie să rezolvăm lucrurile într-un chip la fel de amuzant.

Un ceas mai târziu, Ellery Queen nu mai avea nicidecum aerul unui om care participă la o farsă. Scotociseră o încăpere după alta, în aripile nelocuite, fără a da de vreo urmă; se urcaseră chiar până la mansardă, căutaseră şi în camerele servitorilor, sub streaşini şi prin cămări. Când coborâră, Ellery insistă să cerceteze şi pivniţa. Între timp, doamna Janssen, camerista, şi Felton se molipsiseră şi ei de agitaţia ce-i stăpânea pe ceilalţi; se adunaseră în bucătăria spaţioasă şi discutau acolo în şoaptă. În cele din urmă, deşi concluziile ce se puteau trage din absenţa oricăror urme în zăpadă erau suficient de clare, Ellery se duse să inspecteze şi celelalte clădiri aflate în curte. Era vorba de un garaj cu două etaje, transformat dintr-o remiză veche şi de un grajd. Le cercetă de sus până jos, dar nu găsi nici acolo vreo urmă a unei a treisprezecea persoane.

— Dificultatea este că, în atâtea încăperi pline cu tot felul de vechituri şi în atâtea cămăruţe, orice intrus se poate ascunde la infinit, schimbând doar ascunzătoarea, în timp ce noi îl căutăm. Totuşi nu

înţeleg ce este în spatele acestei poveşti, i se plânse Ellery lui Ellen.

— Nici eu nu pricep, dar în orice caz nu-mi miroase a bine.

— Şi mereu revine numărul doisprezece, murmură Ellery.

— Ce spui?

— Douăsprezece persoane, care formează grupul de aci, douăsprezece zile şi douăsprezece nopţi ale sărbătorilor de Crăciun. Şi acum un Moş Crăciun fantomă care împarte cele douăsprezece semne ale zodiacului.

— Tu nu eşti în toate minţile.

— Pe barba falşilor profeţi pe care jură doamna Brown, mormăi Ellery, nici eu nu mai ştiu dacă sunt sau nu.

Micuţa Mabel, camerista, făcu descoperirea. Pe când se pregătea tocmai să pună masa de prânz, scoase pe neaşteptate un ţipăt pătrunzător. Ellery se găsea în salon împreună cu Ellen, cu reverendul Gardiner şi cu alţi câţiva, ascultând o emisiune specială a postului W.J.Z., era vorba de felicitările de Crăciun, pe care Olanda le adresa Statelor Unite. Se precipită imediat în sufragerie, unde irlandeza, lipită de perete, privea fix spre scrinul voluminos de stejar în care se ţinea lenjeria de masă.

— M-am... m-am dus să iau de acolo câteva şerveţele pentru masă, zise Mabel care clănţănea din dinţi. Când am deschis scrinul... am dat peste asta, arătă ea cu degetul tremurând.

În scrin, împăturit cu grijă, se găsea un costum complet de Moş Crăciun, haine, căciulă, cizme, mănuşi cu două degete, sprâncene false, perucă şi

barbă.

În timp ce Ellen o liniştea pe micuţa cameristă înspăimântată, Ellery examină cu atenţie costumul. Părea să fie nou, nu avea niciun fel de etichetă şi se cunoştea că fusese foarte puţin purtat.

— Recunosc că cel care a pus la cale farsa asta nu e lipsit de simţul umorului, zise doctorul râzând. Trebuia totuşi să ştie că Mabel ori altcineva avea să umble la scrin mai devreme sau mai târziu, în cursul zilei de azi.

Cu un mormăit ce nu-i lua din demnitate, Roland Payn interveni şi el:

— Ba eu găsesc că respectivul are tot atât umor ca şi farsele de prost gust ce se fac de obicei la întrunirile de la Tammany Hall[4].

— Puteţi să râdeţi de mine cât vreţi, exclamă Olivette Brown, cu o vibraţie pasionată în glas. Eu vă repet însă că în casa asta se petrece *ceva.* Pluteşte în aer o *primejdie.* O simt cum mă învăluie ca o undă. Ochii îi erau aproape închişi. Pentru o clipă, lui Ellery îi trecu prin cap ideea insuportabilă că doamna Brown era pe cale să cadă în transă, când intervenţia amuzată a doctorului Dark păru să o galvanizeze pe loc.

— Sper că nu credeţi cu adevărat în prostiile astea, doamnă Brown?

— Auziţi, vă rog, prostii! exclamă Olivette, gata să se năpustească asupra doctorului Dark. De ce profanezi lucruri pe care nu le înţelegi, doctore? În cer şi pe pământ sunt lucruri care...

— Care nu încap în mintea mea, de pildă, o completă Ellery privind încă fix enigmaticul costum

[4] Sediul unei importante organizaţii politice a partidului democrat din oraşul New York.

roşu. Nu împărtăşesc premoniţiunile dumneavoastră de mediu, doamnă Brown, şi trebuie să spun că nimic din cele întâmplate nu mă sperie. Ştie vreunul din dumneavoastră cine a pus costumul ăsta în scrin, azi-dimineaţă?

Întrebarea sa rămase însă fără răspuns.

După-amiaza aceea se scurse într-o atmosferă apăsătoare, ce nu putea fi întru totul atribuită cerului mohorât. Nori cenuşii acopereau soarele, temperatura se ridică, iar oraşul începu să se dezgroape de sub nămeţi. Plugurile lucraseră toată ziua. Proprietarul unui garaj din localitate apăru cu un tractor mic, de care era legat un plug de zăpadă din lemn, şi curăţă aleea ce ducea la reşedinţa lui Craig. John şi Ellery puseră şi ei mâna pe lopeţi şi-i ajutară lui Felton să facă o potecă îngustă în jurul casei.

Totul se făcea însă fără niciun chef. Rusty, Valentina şi Ellen, care încercaseră să organizeze o bătaie cu bulgări de zăpadă, renunţară curând. Cineva făcu propunerea să se înhame un cal din grajd la o sanie veche, ruginită, ce zăcea într-unul din colţurile garajului, dar nici această idee nu stârni un entuziasm deosebit.

În sala de muzică, Marius Carlo se aşezase la pianul cu coadă, cu ţigara în gură şi un ochi închis, pentru a-l feri de fum; din când în când, răsunau arpegii sau fragmente din opere, pervers denaturate şi interpretate cu violenţă; destul de des Marius se oprea din cântat pentru a-şi umple paharul. Între timp, total surdă la sarcasmele muzicale ale lui Carlo, Olivette Brown şedea retrasă într-un colţ răsfoind o carte din colecţia de ediţii princeps publicate în America de Arthur Craig: era vorba de „Minunile lumii invizibile” de Cotton Mather. Cei doi formau la un loc

un tablou ciudat de armonios.

Dan Freeman, doctorul Dark şi reverendul Gardiner ieşiseră să se plimbe în pădurricea din spatele casei. Pe negândite, ei se treziră angajaţi într-o discuţie aprinsă despre două din noile mari succese de librărie: „Cartea de la San Michele” a lui Axel Munthe şi „Arta de a gândi” de abatele Ernest Dimnet; într-o zi normală, fără îndoială nu s-ar fi născut între ei nicio controversă asupra acestor cărţi.

În bibliotecă, Craig şi Payn, tolăniţi în fotolii, discutau despre meritele relative ale administraţiei Hoover. Subiectul acesta făcea de obicei să sară scântei între cei doi. De astă dată însă, juristul se mărgini să comenteze anodin joia neagră de la bursă, iar Craig nu reuşi decât să atace fără prea multă vigoare pe senatorul Heflin şi întreaga camarilă din jurul preşedintelui Hoover, care împiedicase alegerea lui Al. Smith ca preşedinte şi o dată cu aceasta şi instaurarea la Casa Albă a unei politici economice sănătoase.

Nici măcar cina aleasă, pregătită de doamna Janssen şi servită la orele cinci, nu reuşi să risipească atmosfera aceasta încărcată. Părea că fiecare stă cel puţin cu o ureche ciulită, pândind paşii fantomei la etajul de sus. Rusty şi Ellen făceau eforturi disperate să anime conversaţia, dar nu reuşeau să înlăture unele momente de tăcere penibilă.

— Parcă am fi la un priveghi de mort, izbucni pe neaşteptate John, trântind pe masă şervetul. Ce-ar fi să luăm cafeaua şi coniacul în salon. Poate prindem ceva amuzant la radio.

— La şase şi jumătate îl putem auzi pe unchiul Don, zise Marius cu aerul cel mai nevinovat. Sau poate că prezenţii corifei ai artei şi intelectualităţii preferă să

asculte la şapte duo lui Amos şi Andy; la opt şi jumătate pot fi auziţi şi veselii şi extraordinarii fraţi Baker. Să nu cumva să neglijam a ne instrui la acest nemaipomenit instrument de cultură.

Totuşi, în seara aceea de Crăciun, nu se folosiră de aparatul de radio decât mult mai târziu. Într-adevăr, de cum intrară în salon, un nou mister îi întâmpină.

Sub pom se afla un pachet voluminos, învelit în hârtie poleită roşie şi verde, şi legat cu o panglică aurie. De panglică atârna o felicitare ce înfăţişa un Moş Crăciun jovial. Pe felicitare, scris cu grijă la maşină, se afla numele John Sebastian.

— În fine şi ceva amuzant, exclamă John râzând. Să vedem cine o fi modesta persoană care-l trimite.

Întoarse pachetul pe o parte şi pe alta, căutând o indicaţie cu privire la expeditor. Nu putu găsi însă nimic.

În întreaga încăpere, atmosfera deveni subit glacială.

— Dar ce înseamnă asta? izbucni John. Se găseşte cineva care are atenţia să-mi trimită un cadou, iar noi stăm cu toţii în jurul lui de parcă am aştepta să se producă o explozie.

Când John rupse ambalajul, ieşi la iveală o cutie albă, fără nicio inscripţie. Îi ridică capacul. În cutie se găseau câteva obiecte învelite fiecare în hârtie satinată roşie. Deasupra lor se afla un carton alb, pe care era scris ceva la maşină.

John citi cu voce tare:

„În prima noapte de Crăciun,
Iubirea ta adevărată îţi trimite
Un bou din lemn de santal
Într-o cutie ca de carnaval,

Mai e o casă neterminată,
Pentru viitoarea-ţi soţie devotată,
Şi o cămilă a cărei piele albă-cenuşie
De fapt din email pare să fie.”

— Ce naiba să fie asta? Nu înţeleg absolut nimic! exclamă John.

— E o farsă, asta e clar. Dar ce vrea să însemne? se întrebă Ellen.

Ellery interveni brusc:

— Pot să văd şi eu, John?

Toţi câţi erau de faţă se strânseră în jurul lui Ellery, încercând să citească peste umărul acestuia versurile enigmatice.

— „Iubirea ta adevărată”. După ce reflectă un moment, Ellery zise: Nu văd cine ar fi putut scrie asta, afară de dumneata, Rusty. Dumneata ai trimis-o?

— Nu, răspunse Rusty. Eu am încă prostul obicei burghez de a semna cu numele meu.

— Poate dumneata, atunci, domnule Craig.

— Da de unde!

Ellery continuă calm:

— Să vedem ce e înăuntru, John.

John aşeză cutia pe servantă şi, cu foarte mare grijă, scoase obiectul care se afla deasupra. După aceea, sfâşie însă cu violenţă hârtia satinată.

Obiectul cu pricina era o mică sculptură în lemn de santal lustruit, de culoare închisă, aşezată pe un soclu simplu de lemn. Sculptura înfăţişa un bou cu coarnele elegant curbate.

— Pare să fie un obiect oriental, zise Ellery.

Rusty era de aceeaşi părere:

— Indian, aş zice.

Ellery întoarse sculptura şi dete aprobativ din cap.

Într-adevăr, pe soclul sculpturii erau săpate cuvintele *made în India.*

— Scoate acum şi obiectul acela mare, John.

John făcu întocmai, dar de astă dată Ellery rupse învelişul.

Ieşi la iveală o casă, aşa cum spuneau versurile. Era un fel de casă de păpuşi, destul de grosolan lucrată, construită cu oarecare naivitate din cuburi mici vopsite în roşu care imitau cărămida. Acoperişul din plăcuţe de ardezie şedea puţin strâmb pe ultimul cat. Ellery îl ridică, astfel încât căsuţa rămase descoperită. Înăuntru se puteau vedea mai multe încăperi şi coridoare mici, precum şi o scară ce urca de la parter.

— Da, e o casă neterminată, zise Ellery. Tocului de la catul de sus îi lipseşte uşa, şi uite şi mai jos! La parter, la unul din pereţii exteriori lipsea o fereastră.

— Dar ce înţeles poate avea asta? întrebă Ellen. Ellery ridică din umeri. Căsuţa nu era mobilată; el o întoarse, căutând o marcă de fabrică sau orice altă indicaţie asupra provenienţei. Nu găsi însă nimic.

— Nu e de fabrică, asta e cert. Ia să vedem şi ultimul obiect, John. Ce spunea că e? O cămilă?

Era într-adevăr o cămilă în miniatură; avea două cocoaşe şi atârna foarte greu. Ellery bănui că era făcută dintr-un aliaj de plumb, ca soldaţii cu care se jucau copiii din generaţiile trecute, peste care se aplicase un strat de email alb şi gri. Ca şi în cazul căsuţei, nu exista niciun semn care să indice provenienţa obiectului.

— Pare să fie din zona Mediteranei, zise Rusty.

— Mai curând din Asia, replică Ellery. Cămilele cu două cocoaşe trăiesc în Bactria, nu în Arabia. De altfel, cred că provenienţa acestor obiecte n-are nicio

importanţă; cineva trebuie însă să-şi fi bătut mult capul ca să ajungă la scopul misterios pe care-l are în vedere. Eu unul nu înţeleg ce mesaj a vrut să transmită când a trimis împreună aceste trei obiecte...

— O scrânteală, nimic altceva, interveni prompt doctorul Dark.

— Nu sunt de acord, doctore, oricât de tentantă este această ipoteză. Versurile sunt mult prea lucide pentru asta. A mai văzut cineva până acum vreunul din aceste obiecte?

Toţi cei de faţă negară dând din cap.

— Eu personal nu înţeleg nimic, zise John iritat.

— Ba eu înţeleg! exclamă Olivette Brown, E vorba aici de intervenţia unui spirit. Nu văd încă totul clar, dar cămila... În India un spirit nu trece pragul unei case, dacă sub el sunt îngropate oase de cămilă... or, aici este o casă, şi, aşa cum era de aşteptat, boul acela în miniatură poartă inscripţia *made în India.*

— Doamnă Brown, nu vi se pare că astfel complicaţi lucrurile prea mult? întrebă Ellery aproape în şoaptă. Să reflectăm puţin... Două din cele trei obiecte reprezintă animale, iar al treilea o casă. Între ele n-ar putea să existe o legătură, decât dacă ar fi vorba de o casă pentru animale, ca cele din grădinile zoologice; or, evident, nu este cazul. Materialele diferă: boul e din lemn; casa e din lemn, din imitaţie de cărămidă şi din ardezie; cămila e din metal emailat. Dimensiunile obiectelor nu respectă proporţiile normale – boul este mai mare decât cămila, iar casa e la o scară diferită de aceea a ambelor animale. Culorile – cafeniu, roşu, alb şi negru, alb-cenuşiu.

— Am întru totul impresia că recitesc „Misterul

pălăriei romane”. Dar spune mai departe, domnule Queen, interveni Dan Freeman amuzat.

— Din păcate nu am ce spune mai departe, domnule Freeman. Nu văd altă legătură între aceste obiecte, decât faptul că toate au fost trimise lui John de către un expeditor necunoscut, dintr-un motiv ascuns. John, tu vezi vreo explicaţie?

— Pe dracu, niciuna! exclamă John. Toată afacerea nu-mi miroase însă a bine, nu mă întreba de ce.

— Oh, probabil că e o farsă pusă la cale de cineva, interveni Rusty, strângând braţul lui John. Nu merită să-ţi faci griji pentru asta, iubitule!

— Boul! exclamă doamna Brown. Boul este unul din semnele zodiei Taurului. Care dintre noi este născut în zodia Taurului? Dumneata, domnule Craig?

Cu aerul cel mai nefericit, amfitrionul bărbos îi răspunse:

— Să zicem că ar fi aşa, doamnă Brown. Vă pot asigura însă că...

— Încetează cu prostiile astea, mamă! interveni Rusty tăios.

— Dar, draga mea, domnul Craig e cel născut în zodia Taurului.

— Ellery, poate că ar trebui să căutăm cheia enigmei în textul mesajului, zise Ellen.

— Dacă există vreo cheie, eu unul n-o văd. Ceea ce este clar, e că autorul s-a inspirat din acea colindă veche englezească... cum se cheamă oare? Deodată Ellery rămase cu gura căscată. Dar ce nerod sunt! şopti el doar pentru sine. Evident, nici nu se putea altfel. Colinda se cheamă „Cele douăsprezece zile ale sărbătorilor Crăciunului”. Ca să dea răspuns privirilor perplexe ale celor prezenţi, el le explică: i-am semnalat deja lui Ellen faptul straniu că numărul

doisprezece revine mereu, de când au început să apară toate misterele astea. Suntem un grup de douăsprezece persoane reunite aci pentru a petrece o vacanţă ce se întinde pe aşa numitele douăsprezece zile de sărbători ale Crăciunului; coincidenţă sau nu, aceste douăsprezece persoane suntem născute fiecare sub câte unul din cele douăsprezece semne ale zodiacului. Acum sosesc aceste daruri, iar versurile care le însoţesc sunt o parodie a binecunoscutului colind englezesc „Cele douăsprezece zile ale sărbătorilor Crăciunului”. Vă amintiţi de original, nu-i aşa? „În prima zi de Crăciun / Iubirea mea mi-a trimis, / O potârniche într-un păr. / A doua zi de Crăciun / Iubirea mea mi-a trimis, / Două turturele şi o potârniche într-un păr.” Şi aşa merge mai departe. Pentru a treia zi la cele două turturele se adaugă trei găini din Franţa, pentru a patra zi patru papagali şi se continuă, fiecare element nou adăugat fiind urmat de repetarea tuturor celor precedente; până la urmă, totul se termină în a douăsprezecea zi, cu douăsprezece tobe care bat.

— Foarte nostim, se auzi o voce, dar ce vrea să însemne asta?

Ellery nu trebui nici măcar să se întoarcă pentru a şti de la cine venea întrebarea.

— Nu pot să-ţi răspund, Marius. Ştiu doar atât: e clar că ne aflăm abia la început. Dacă autorul n-ar avea de gând să continue, n-ar fi folosit colindul ca model pentru aceste versuri comice.

— Oh, ce veste minunată, ce zi a bucuriei! exclamă John. Ce, nu e aşa?

— Nici de asta nu sunt convins, zise Ellery. Înclin mai curând să mă îndoiesc că expeditorul urmăreşte să-ţi facă o bucurie. Mi-e teamă, dragă John, că în

ciuda aparenţelor trebuie să priveşti lucrurile mai serios. În general, oamenii nu merg pe căi atât de ocolite, când este vorba de o farsă. Sau, dacă este o farsă, atunci sensul ei e atât de obscur încât devine îngrijorător.

Cu toţii rămaseră pe gânduri, pradă nedumeririi şi neştiind dacă era cazul să facă haz sau să-şi manifeste nervozitatea.

Ellery se juca cu degetele pe bucata albă de carton.

— Singurul *modus operandi* pe care-l văd este să analizăm această parodie şi să încercăm a vedea în ce fel se deosebeşte de original. Fiindcă e vorba de asta, faptul că la maşină s-au scris distanţat cuvintele *bou, casă* şi *cămilă* trebuie interpretat cred ca o intenţie de a le scoate în evidenţă, de a atrage în mod special atenţia asupra naturii obiectelor trimise.

— Mai departe, în ce priveşte deosebirile faţă de colind, ele apar încă de la început. Primul vers al colindului ne vorbeşte de prima *zi* de Crăciun. În primul vers de pe carton *ziua* este înlocuită prin *noapte.*

— Şi în al doilea vers există o deosebire. Colindul spune: „Iubirea mea adevărată *mi-a trimis*" în timp ce în mesaj se spune: „Iubirea *ta* adevărată *îţi trimite",* persoana indicată fiind John. În al treilea vers, dintr-un motiv inexplicabil, *prepeliţa din păr* se transformă într-un *bou din lemn de santal.* După aceea versificatorul introduce în mod gratuit două elemente care nu figurează de loc, nici măcar numeric, în original: *casa neterminată* şi *cămila alb-cenuşie.* Ellery se opri brusc. Probabil că tot ce spun pare absurd, dar orice ipoteză cu privire la această întâmplare nu poate părea mai absurdă decât

întâmplarea în sine. Şi totuşi cineva şi-a dat osteneala să adune sau să confecţioneze aceste obiecte, să le ambaleze, să compună versurile, să prezinte totul sub forma unui dar de Crăciun, şi apoi să stea ascuns într-unul din ungherele acestui labirint de casă, până când a avut prilejul să se strecoare neobservat pe scară şi să depună cutia sub pom. Dacă ţinem seama că nu mai puţin de cincisprezece persoane – noi doisprezece plus cei trei servitori – ne-am tot învârtit cu toţii prin toată casa, a ajunge până la pom era un lucru extrem de riscant. Asta, bineînţeles, dacă respectivul ţinea cu orice preţ să rămână neobservat, sau cel puţin neobservat în rolul pe care-l deţine în acest joc de-a şoarecele şi pisica. Nu, nu! Aspectul absurd este doar o aparenţă... Dar asta ce mai este?

Fără să-şi dea seama, Ellery întorsese cartonul şi acum examina nişte semne care se aflau pe dos.

Toţi se îngrămădiră în jurul lui Ellery. Arătau ca un grup de oameni cuprinşi de panică. În ciuda relaţiilor speciale pe care le avea cu lumea spiritelor, doamna Brown se înverzise şi ea sub fardul roşu care-i acoperea faţa.

Semnele erau făcute cu creionul:

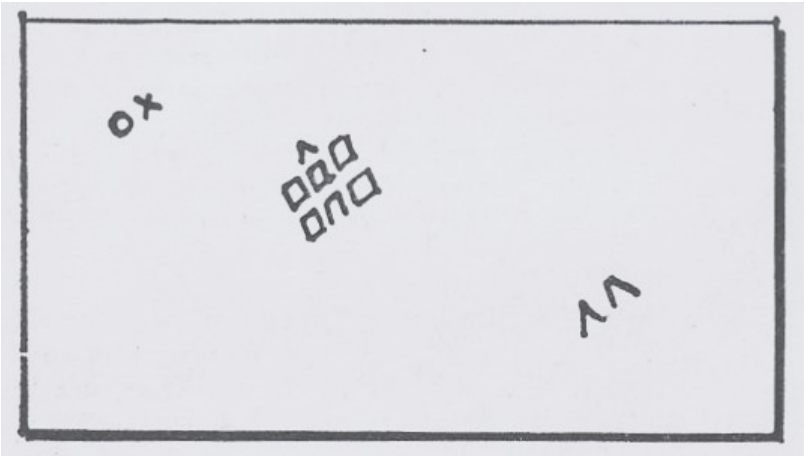

— Aici este scris cuvântul *ox*[5], zise Freeman în şoaptă. Asta e la fel de limpede, pe cât de limpede e şi conştiinţa unui editor. În schimb, să mă ia dracu dacă înţeleg ceva din rest. Vai, vă rog să mă iertaţi, părinte.

— Nu e nevoie de scuze, domnule Freeman, replică bătrânul reverend, ridicând degetele, ca pentru a-l binecuvânta. De altfel, probabil că eu am mai multe legături cu dracu decât oricare din cei prezenţi. Nici nu vă imaginaţi cât e de pasionant.

Doctorul Dark interveni şi el pe un ton sigur:

— Căciulile astea două de jos seamănă cu două cocoaşe. Sunt cele două cocoaşe ale cămilei!

— Cât despre desenul din mijloc, adăugă încet reverendul Gardiner, mă gândesc că ar putea reprezenta căsuţa, domnule Queen, cu fereastra lipsă de la parter şi cu vârfurile acoperişului.

Ellery aprobă.

---

[5] Bou (engl.).

— Da, fără îndoială că semnele se referă la cele trei obiecte din cutie. Cămila este însă doar schiţată; s-ar părea că desenatorul a fost întrerupt din lucru, sau că, din alt motiv, n-a putut să termine desenul. Apoi, clătinând din cap, el continuă: Cred că pentru moment nu pot spune mai mult. Ba da! Prevăd că vor mai sosi şi alte obiecte de acest fel; poate chiar va sosi câte o asemenea cutie în fiecare din cele douăsprezece nopţi ale sărbătorilor de Crăciun. Asta ar face să mai apară încă o dată numărul doisprezece în seria ce se conturează. Ar fi vorba de douăsprezece daruri trimise ţie, John.

— La urma urmei, puţin mă interesează misteriosul expeditor, oricine ar fi el, zise John. Eu unul m-am săturat de toată aiureala asta. E cineva amator cumva de o plimbare în oraş?

Nimeni nu părea să aibă chef de aşa ceva, afară de Rusty. Cei doi, echipaţi cu pulovere închise la gât, cu căciuliţe de lână şi cu cizme, ieşiră peste puţin afară. Câteva minute mai târziu, Valentina şi Marius hotărâră că şi lor le-ar face bine o plimbare prin zăpadă; Ellery îi observă strecurându-se pe urmele lui Rusty şi ale lui John. Personal îl preocupa însă prea mult sensul ezoteric al numărului doisprezece, astfel încât nu mai lua seama la cele lumeşti.

Deodată Ellery simţi prezenţa cuiva în apropiere.

— Te deranjează dacă-ţi tulbur gândurile? îl întrebă Ellen.

— E greu să tulburi ceea ce nu există, răspunse el mormăind. Iartă-mă, Ellen, mi-e teamă că nu m-am purtat prea cavalereşte. Spune, ceilalţi ce fac?

— Fiecare după poftă! Unii din bărbaţi joacă bridge, iar alţii ascultă radio. Tu nu-l auzi?

— Ba da, acum îl aud. Şezi lângă mine, Ellen, îi zise Ellery făcându-i loc pe bancheta din faţa focului. Tu ce crezi de fapt despre toată povestea asta?

— N-am idee, dar într-un fel mă sperie.

— Cunoşti eventual vreo persoană care ar avea ceva de împărţit cu John?

— Ceva de împărţit cu John? Ellen părea sincer surprinsă. Nu pot să-mi imaginez asta. John e un bărbat fermecător, talentat şi extrem de amuzant. Şi cred că în viaţa lui n-a călcat pe nimeni pe bătături.

Ellery o aprobă, deşi nu împărtăşea întru totul părerea pe care Ellen o avea despre pupilul unchiului său. La reuniunile din Greenwich Village, el observase că John nu era totdeauna chiar atât de fermecător. Sub învelişul exterior al unui poet, el simţise că în John se ascundea un miez dur, o urmă de încăpăţânare, pe care Ellen fie nu o vedea, fie nu voia s-o vadă. John era fără îndoială în stare să calce pe cineva pe bătături, gândea Ellery, şi dacă ar fi făcut-o, ar fi călcat fără niciun fel de menajamente.

— Care sunt relaţiile lui John cu Marius? întrebă Ellery.

— Marius e cel mai bun prieten al lui John, răspunse Ellen, surprinsă de întrebare.

— În acest caz, are un fel ciudat de a-şi manifesta prietenia. Spune, Marius e îndrăgostit de Rusty?

Ellen privea la focul din cămin.

— De ce nu-l întrebi pe el?

— Am s-o fac, eventual.

— Foarte bine. Dar până când te decizi s-o faci, dă-i voie unei modeste studente în artele plastice să-ţi atragă atenţia asupra unui lucru pe care se pare că l-ai scăpat din vedere, domnule Queen!

De astă dată, fu rândul lui Ellery să se arate

surprins.

— Ce-am scăpat din vedere?

— Este vorba de versurile bătute la maşină pe cartonul acela. Un text bătut la maşină presupune existenţa unei maşini de scris, nu? Ai spus tu însuţi că cel care se ascunde în spatele întregii afaceri operează probabil ascuns aici în casă. Poate că şi cartonul a fost bătut la maşină tot aici. Deci, dacă ai identifica maşina...

— M-a furat atâta imaginaţia, încât nu mi-a venit niciun moment ideea asta. Câte maşini de scris sunt în casă?

— Două. Una în biblioteca unchiului Arthur, iar cealaltă în fosta cameră a lui John.

— Hai, fuga! Să ne băgăm nasul şi acolo.

Se ridicară şi se îndreptară spre biblioteca lui Arthur Craig. Bărbaţii de la masa de joc nici măcar nu-şi ridicară privirile. Reverendul Gardiner şi doamna Brown ascultau atenţi la radio tirul mitralierii lui Floyd Gibbons, cel chior de un ochi, „Vânătorul de senzaţional”; voluminosul aparat semioctogonal cu şase picioare din lemn de nuc, marca Stromberg-Carlson, pârâia îngrozitor.

Ellery se uită la ceas.

— E zece şi patruzeci. Gibbons îi reţine încă pe reverendul Gardiner şi pe doamna Brown o bucată de timp; cât despre cei patru de la masa de bridge, n-ar simţi nimic chiar dacă sfârşitul pământului prezis de Voliva s-ar petrece în realitate sub picioarele lor. Ia-o înainte, Ellen.

După ce se strecurară în bibliotecă, Ellen închise încet uşa în urma lor. Ellery luase cu el cartonul din misterioasa cutie cu daruri şi o puse pe Ellen să bată o copie a mesajului de pe carton la maşina de scris

veche de pe biroul lui Arthur Craig. Ellen execută, lovind uşor clapele, ca să nu facă zgomot. După ce compară copia cu originalul la lumina directă a lămpii de birou, Ellery clătină din cap.

— Nu e. Maşina asta are multe litere defecte sau deplasate care nu apar pe carton. Cartonul a fost bătut la o maşină mai nouă, de altă fabricaţie. Hai s-o vedem şi pe a lui John.

Prefăcându-se că trec din întâmplare prin hol, urcară în grabă scările.

În faţa uşii lui John, Ellen se opri brusc.

— Oh, Doamne, tot ce face un detectiv e aşa de murdar, Ellery?

— Lasă acum scrupulele, domnişoară Craig. A fost de altfel ideea dumitale, dacă-ţi aminteşti bine.

De când intrară şi până când ieşiră, nu trecură mai mult de trei minute.

Cartonul nu fusese bătut nici la maşina de scris a lui John.

— Ellen, tu eşti sigură că nu există altă maşină în casă?

— Astea două sunt singurele de care ştiu eu.

— Ar fi mai bine să cercetăm. Sau, ce-ar fi să mă duc eu singur? Tu coboară şi chibiţează la bridge.

Ellen îşi trecu nervos mâna prin părul blond.

— De ce vrei să mă sperii şi mai tare decât atât. Am pornit doar împreună la treaba asta, nu-i aşa?

Fata înţelesese că el era decis să mai pornească o dată în căutarea acelui misterios Moş Crăciun dispărut fără urmă, Ellery îi lua mâna, i-o strânse uşor, apoi porni înainte.

Totul fu în zadar. Nu descoperiră nicio a treia maşină de scris şi nici pe musafirul nepoftit, care continua parcă să le scape printre degete.

Înainte de a se culca, Ellery scoase din geamantan unul din cadourile de Crăciun primite de la tatăl său, singurul pe care-l luase cu el la Alderwood. Era un jurnal pentru anul 1930 în care erau lăsate libere câteva pagini albe pentru ultima săptămână a anului 1929. Era o veche manie a lui Ellery, aceea de a ţine un jurnal; pe lângă asta, în cazul de faţă, el gândea că s-ar fi putut dovedi de folos să existe o urmă a acestui complex de evenimente ce promitea să evolueze.

Începu deci cu prima pagină albă, însemnând mai întâi data: miercuri, 25 decembrie, 1929; continuă apoi să scrie cu un scris mărunt, timp de o jumătate de oră.

În somn îi apărură în vis tot felul de boi, cămile şi turturele, dar printre ele şi chipul ştrengăresc şi atât de proaspăt al lui Ellen Craig.

CAPITOLUL IV - A DOUA NOAPTE:

joi, 26 decembrie, 1929

În care misteriosul poznaş se dedă unui joc asasin iar John Sebastian primeşte un nou dar, la fel de ciudat ca şi primul.

Ziua de joi se anunţa închisă şi călduţă. Datorită unei inexplicabile schimbări de dispoziţie, toată lumea coborî voioasă la micul dejun.

— S-a uitat cineva sub pom? întrebă Valentina Warren cu vocea ei teatrală. Purta o rochie de tweed de la Bergdorf-Goodman, în nuanţe deschise de albastru, verde şi bej, care accentuându-i intenţionat paloarea făceau ca privirile să fie irezistibil atrase asupra buzelor fardate în roşu violet.

— Sunteţi de acord să facem împreună o inspecţie, domnişoară Warren? i se adresă curtenitor Roland Payn. Juristul cu părul argintiu o măsurase pe Valentina cu atenţia omului care examinează un obiect pus la licitaţie.

Genele lungi, blonde, se lăsară în jos.

— De ce nu, domnule Payn, aş fi chiar încântată.

— Val exploatează totdeauna până la sânge pe orice republican care-i pică în mână, zise Marius înfulecând din şuncă. Pariez cinci contra zece că în momentul acesta îl iscodeşte dacă nu cumva are printre clienţii săi vreun producător de la Hollywood.

— Eşti un mare porc, Marius, zise Rusty în glumă. John, tu ce crezi, au să găsească ceva?

— Ceva sub pom? Nu ştiu, iubito, şi nici nu mă interesează. Totul e ca o poveste umoristică care nu

mă amuză, răspunse John.

— Val şi Payn nu vor găsi nimic sub pom la ora asta, interveni Ellery. Pe cartonul de aseară scria: „În prima *noapte* de Crăciun”. Unitatea de timp şi de loc este una din caracteristicile acestei farse de Grand Guignol.

— Dacă e aşa, atunci misteriosul personaj va trebui să-şi depună darul de astăzi sub nasul meu, zise Carlo. Postul WEAF transmite diseară fragmenta din „Aida”, cu Rethberg în rolul titular şi cu Lauri Volpi în Radames. N-aş renunţa la emisia asta nici pentru zece capodopere gen Grand Guignol.

— Ei, ia spune, aţi găsit ceva? o întrebă Ellen pe Valentina, care tocmai reapăruse cu un aer dezamăgit.

— Nimic, răspunse aceasta.

— Afară de câteva ace de brad căzute, zise juristul, trăgând-o pe tânără blondă deoparte. Ar trebui să-mi vorbeşti puţin despre planurile dumitale, domnişoară Warren. Eu am oarecare relaţii influente la Hollywood...

— Îngăduiţi-mi să precizez că atunci când am fost calificat drept porc, interveni Marius fără a avea aerul că se adresează cuiva în mod special, s-a subînţeles şi faptul că aş fi libidinos.

— Cel puţin domnul Payn este un gentleman, replică doamna Brown sec.

— Da, într-adevăr, un gentleman libidinos, aprobă Marius. Aş spune chiar un gentleman libidinos ce se aseamănă unui ţap plin de poezie; nu degeaba îşi manifestă pornirile libidinoase sub semnul Capricornului, nu-i aşa doamnă Brown?

Doamna Brown îl fulgeră cu privirea.

— Şi acum, deoarece programul domnului Payn

este asigurat pentru ziua de azi, ce am putea întreprinde oare noi, ceilalţi, pentru ca fiecare din orele acestea pline de încântare să ne desfete şi mai mult?

Indignarea doamnei Brown făcu loc subit speranţei.

— Ştiţi, am adus cu mine un Ouija[6]...

Cuvintele acestea avură darul să provoace exodul grăbit al tuturor celor prezenţi. Până când se servi dejunul fiecare îşi căută de lucru, ocolind încăperile de la parter, unde doamna Brown şedea la pândă, ca un păianjen care aşteaptă să-i cadă ceva în pânză. Din când în când, ieşea chiar în afara pânzei, sperând să ademenească totuşi o victimă.

După dejun, trecură cu toţii în salon, pentru a-şi face siesta în voie. Meniul copios al doamnei Janssen şi focul ce pâlpâia în cămin îi făcură să cadă curând într-o stare de somnolenţă. Astfel, noua descoperire veni ca o lovitură de trăsnet, căzută ca din senin în mijlocul unei petreceri.

John Sebastian fu cel care o făcu. Craig îl rugase să aducă din bibliotecă o ediţie princeps a lui Poe, pe care Dan Z. Freeman voia s-o examineze. John nu zăbovise în bibliotecă mai mult de zece secunde, când reapăru brusc arătând cu gesturi ininteligibile în spatele său.

— Arthur, bâigui el după o pauză în care încercă să-şi vină în fire... În bibliotecă se află un cadavru.

În stupoarea produsă de această extraordinară veste, răsună vocea lipsită de expresie a lui Craig:

— Cum? Ce-ai spus, John.

---

[6] Carton dreptunghiular pe care se află literele alfabetului şi cifrele de la zero până la nouă şi pe care se mişcă un alt mic carton triunghiular; este folosit pentru ghicirea viitorului.

— Da, un cadavru. Al unui om pe care nu l-am văzut niciodată în viaţa mea.

Pe parchetul din bibliotecă, cu faţa în jos, zăcea un bătrân uscăţiv, cu capul sucit într-o parte şi gura întredeschisă. Avea o expresie istovită şi dădea impresia că primise moartea mai curând cu resemnare, fără să se opună. Dintre omoplaţi, din mijlocul unei pete de sânge întunecat pe cale să se închege, ieşea în afară, ca antera unei flori veştede, mânerul unui pumnal de bronz.

— E pumnalul meu, zise Craig. Îl ţineam totdeauna pe birou. E un pumnal etrusc de care mă foloseam în mod obişnuit pentru a deschide corespondenţa.

— Un pumnal etrusc, murmură Dan Z. Freeman. Atunci cu siguranţă că a mai cunoscut cândva gustul sângelui.

— Vă rog, interveni Ellery. Să nu intre nimeni în bibliotecă, cu excepţia doctorului Dark. Vrei să vii, doctore?

Doctorul îşi făcu loc şi pătrunse în bibliotecă, în timp ce toţi ceilalţi se îngrămădiră în pragul uşii. Erau atât de uluiţi, încât nici nu mai era loc pentru spaimă.

— Fără a deplasa cadavrul, doctore, poţi să-mi spui aproximativ cât timp e de când a murit? întrebă Ellery.

Doctorul Dark îngenunche lângă cadavru. Înainte de a-l atinge, scoase o batistă şi-şi şterse fruntea. Când se ridică în picioare, spuse:

— Cred că n-au trecut mai mult de câteva ore.

Ellery clătină din cap şi se aplecă şi el deasupra cadavrului, în timp ce doctorul Dark se alătură celorlalţi.

Victima era un bătrân cu trăsăturile inexpresive şi

consumate, ceea ce nu se datora întru totul faptului că era mort. Purta un costum gri de lână, foarte uzat. Tot aşa arătau şi paltonul jerpelit din tweed, pălăria neagră roasă, fularul şi mănuşile de lână de proastă calitate, care erau împrăştiate pe parchet. Ghetele demodate, peste care nu purta nici şoşoni nici galoşi, aveau tălpile găurite. Pielea lividă a capului chel era presărată cu câteva smocuri de păr de culoare nedefinită. După urechea care se vedea avea o mică tăietură, ca şi când i-ar fi tremurat mâna la ras.

— Îl recunoaşte cineva? Cum nimeni nu răspunse, Ellery ridică capul şi rosti cu voce severă: Nu se poate, unul din noi trebuie să ştie cine e. Domnul Craig?

Bătrânul clătină din cap.

— Îmi este complet necunoscut, domnule Queen.

— Domnul Payn? Domnul Freeman? Dumneata, Marius? Intenţionat Ellery îi numi pe rând, obligându-i pe fiecare să spună câte ceva. Nu putu trage însă niciun fel de concluzie. Păreau cu toţii să fie sinceri intrigaţi.

— În orice caz, identificarea nu poate pune prea multe probleme. Mai departe, vom vedea. Dar cine i-a dat oare drumul în casă? Din nou, aceeaşi tăcere. Asta este de-a dreptul ridicol. E clar că omul ăsta nu s-a putut întrupa chiar aici, pe carpeta din biblioteca domnului Craig, ca spiritele sau făpturile acelea ectoplasmice pe care le frecventează doamna Brown. Se află în casă de un timp destul de îndelungat, dovadă că ghetele sunt uscate. Felton, te-ai întors? Dumneata i-ai deschis?

— Eu nu, domnule Queen.

— Doamna Janssen? Dumneata, Mabel? Un moment mai târziu, cu vocea indiferentă, Ellery

spuse:

— Ar fi mai bine, să anunţaţi poliţia, domnule Craig.

Forţele poliţieneşti din Alderwood aveau un efectiv de cinci oameni: patru gardieni, comandaţi de un comisar-şef cu numele de Brickell, care deţinea acest post de peste douăzeci de ani. Cea mai importantă activitate a lui Brickell, în toată această perioadă de timp, fusese aceea de a aduce pe automobiliştii şi motocicliştii contravenienţi, străini de oraş, în faţa justiţiei locale, care îi condamna la diferite amenzi, scutind astfel pe contribuabilii din Alderwood de obligaţia de a acoperi bugetul poliţiei lor. Biroul lui Brickell se afla într-o cămăruţă întunecoasă, într-o aripă a primăriei. Singurii clienţi ai arestului, format din două celule umede în subsolul primăriei, erau cheflii ocazionali de sâmbătă seara.

Când intră în casă, primele cuvinte ale comisarului Brickell fură:

— Pentru Dumnezeu, domnule Craig, cum e posibil ca un om asasinat să fi ajuns în casa dumneavoastră?

Drept răspuns, Craig mormăi:

— De unde vrei să ştiu eu asta, Brick?

Era clar că bietul Brickell n-avea nici cea mai vagă idee de unde s-o pornească. Se mărginea să privească fix cadavrul şi bâiguia:

— Hm, a fost lovit pe la spate! Ciudat.

Între timp, chipul ars de soare şi de vânt i se înverzea din ce în ce mai tare. Când i se spuse că toţi cei de faţă declarau că nu aveau nicio cunoştinţă despre identitatea mortului, Brickell păru vădit uşurat.

— Dacă lucrurile stau astfel, sper că nu vom avea prea multă bătaie de cap. Pare să fie un vagabond. S-

ar putea ca, însoţit de altul de teapa lui, să se fi strecurat în casă ca să fure ceva; s-or fi luat apoi la bătaie, primul l-o fi înjunghiat pe ăsta şi o fi întins-o. Aşa s-ar explica totul.

— Evident că da, încuviinţă Ellery. Din păcate însă n-avem niciun indiciu că lucrurile s-au petrecut astfel. Poate că ai dumneata vreunul? Eu cred că ar trebui să iei lucrurile ceva mai în serios, domnule comisar-şef. Personal sunt gata să-ţi dau tot concursul.

— Dumneata eşti ofiţer de poliţie?

— Nu, dar am oarecare experienţă în acest domeniu.

— Brick, domnul este Ellery Queen, interveni John. Tatăl său este inspectorul Queen din poliţia newyorkeză. Ellery personal este cel care a făcut lumină în crima aceea senzaţională petrecută anul trecut la New York, la „Roman Theater” – asasinatul lui Monte Field, dacă-ţi mai aduci aminte.

— Oh! Comisarul Brickell îi strânse călduros mâna lui Ellery. Mă bucur să vă cunosc, domnule Queen. Aveţi cumva vreo sugestie?

— Eu aş anunţa poliţia districtuală, domnule comisar.

— Să le pasăm lor toată bătaia de cap? E o idee. Vă deranjează dacă dau un telefon, domnule Craig?

— Dă-i drumul, îi răspunse Craig, pe un ton din care nu lipsea o nuanţă de umor.

— Ascultă, Brickell. În timp ce telefonezi, îmi dai voie să cercetez mai îndeaproape cadavrul?

— Evident, cum să nu!

— Ah, abia aştept să-i povestesc asta tatii, zise Ellery *sotto voce,* de îndată ce comisarul dispăru. În ancheta unei crime să permiţi unui eventual suspect să examineze primul cadavrul, asta e într-adevăr

nemaipomenit!

Când Brickell reveni, Ellery terminase de scotocit cadavrul şi pe faţă şi pe dos.

— Mi-e teamă că poliţia districtuală va căpăta o mâţă în sac, domnule comisar.

— Sosesc şi ei imediat... Ce aţi spus, domnule Queen?

— Buzunarele i-au fost complet golite. Nu are asupra lui nici portofel, nici acte, nici chei, obiecte preţioase, batistă, nimic. Ceea ce este şi mai interesant, toate etichetele de pe haine au fost şi ele scoase. Până şi banda ce protejează pălăria contra sudorii. Ellery scruta concentrat cadavrul bătrânului. Asasinul avea deci interesul ca mortul să nu poată fi identificat. Procedând aşa cum a procedat, problema identificării trece pe primul plan. Există un medic legist în Alderwood?

— Desigur, doctorul Tennant, interveni doctorul Dark.

— Atunci n-ar fi rău să fie înştiinţat şi el, domnule comisar.

— Ah, bineînţeles, aveţi dreptate.

Brickell ieşi din cameră lăsând în urma lui un val de tăcere.

Pe neaşteptate, Rusty întrebă:

— Oare Moş Crăciunul de ieri dimineaţă n-ar putea fi chiar el?

— Nu, răspunse Ellery. Vizitatorul nostru pitic apărut aci ca din spaţiile extraterestre nu putea măsura mai mult de un metru şaizeci şi trei până la un metru şaizeci şi cinci. Celălalt misterios amic al nostru, Moş Crăciunul de ieri, era mai înalt decât mine. Or, eu am un metru şi optzeci. Era la fel de înalt ca John, aş zice. Tu ai cam un metru şi optzeci şi cinci,

nu-i aşa, John?

— Un metru şi optzeci şi patru şi jumătate.

Tăcerea grea ce se lăsă din nou fu întreruptă de exclamaţia isterică a Valentinei:

— Doi necunoscuţi, dintre care unul se volatilizează, iar celălalt, este asasinat. *Două* fantome! Pentru Dumnezeu, ce pot să însemne toate astea?

Nimeni nu găsi ce să-i răspundă, nici măcar Olivette Brown.

Locotenentul Luria de la poliţia districtuală imprimă de la început cercetărilor o notă de deosebită sobrietate. Era un bărbat tânăr, calm, cu picioarele neobişnuit de muşchiuloase. Ceru să fie pus la curent cu situaţia şi, fără niciun accent dramatic, indică în mod clar fiecăruia dintre gardienii şi funcţionarii serviciului criminal districtual ce-l însoţeau ce avea de făcut. Apoi se aşeză şi cu un aer de aparentă indiferenţă începu interogatoriile, punând întrebări cărora trebuia să li se dea răspunsuri precise.

Se văzu lămurit de la bun început că, în ochii săi, toate persoanele din casă erau considerate drept suspecte. Aceeaşi atitudine avu şi faţă de Ellery, până când acesta îi prezentă anumite referinţe. Luria nu se mulţumi însă nici cu acestea. Telefonă inspectorului Queen, la prefectura poliţiei din New York, pentru a primi confirmarea.

— Inspectorul doreşte să vorbească şi cu dumneata, zise Luria, trecându-i lui Ellery receptorul.

— În ce încurcătură ai intrat, fiule? Vocea inspectorului Queen arăta că se aştepta la orice răspuns.

— N-am idee, tată.

— Hm, poate nu poţi să vorbeşti. Spune-mi doar atât: tu personal n-ai niciun amestec, nu-i aşa?

— Absolut niciunul.

— Vrei să dau o fugă până acolo?

— Nu cred că ar avea vreun rost, zise Ellery, lăsând receptorul jos. Cum îţi pot fi de folos, domnule locotenent?

— Te-aş ruga mai întâi să-mi spui tot ce ştii despre cazul de faţă.

Ellery îl puse la curent cu apariţia misterioasă a lui Moş Crăciun, cu primirea acelor obiecte stranii, cu cercetările fără rezultat pe care le făcuse în aripile nelocuite ale clădirii şi cu felul în care fusese descoperit cadavrul necunoscut.

Locotenentul Luria nu păru deosebit de impresionat.

— Povestea asta cu Moş Crăciun şi cu pachetul... asta îmi pare a fi mai curând o farsă ticluită de cineva. Nu rimează în niciun fel cu crima. S-ar putea să nu fie nicio legătură între una şi alta.

— Eu personal am sentimentul că există totuşi una.

— Şi anume în ce fel?

— Asta n-aş putea spune încă.

Luria ridică din umeri.

— Vom proceda la o percheziţie temeinică din pod până în pivniţă şi vom vedea dacă descoperim ceva în legătură cu Moş Crăciunul dumitale. Pentru moment, mă preocupă însă mai mult cadavrul acesta. Luria se întoarse spre medicul legist, un doctor de ţară, chel, cu ochii tulburi, purtând un pince-nez legat de reverul hainei cu un şnur de mătase negru. Medicul se ridica tocmai în picioare, după ce examinase cadavrul. Ei, ce ne puteţi spune, doctore Tennant?

— Mare lucru nu, domnule locotenent. Decesul a

avut loc acum circa trei ore. Nu pare să existe niciun dubiu că a fost provocat de lovitura de pumnal aplicată în spate. Nu se văd alte răni sau contuzii, cu excepţia unei mici zgârieturi pe frunte, pe care şi-a făcut-o probabil căzând pe podea. Vârsta, hm... aproximativ şaptezeci, să zicem.

— Vreo cicatrice, sau alte semne particulare?

— Niciunul, la examenul acesta superficial, bineînţeles.

— Dar dinţii, doctore? interveni Ellery.

— Pe cât mi s-a părut, sunt dinţii lui. N-are nicio punte, îi lipsesc doar câteva măsele, dar nu cred că asta ar putea ajuta mult. Cred că trebuie să fie vorba de extracţii mai vechi.

— În regulă, spuse locotenentul Luria. Ni-l laşi nouă, doctore; îl vom transporta la morga districtuală, pentru un examen mai aprofundat. Voi aţi terminat cu fotografiile, băieţi?

După plecarea doctorului Tennant şi după ce cadavrul fu îndepărtat, Luria se întoarse brusc spre Ellery.

— Iată-ne deci în faţa unui bătrân care apare din senin în mijlocul unei petreceri de Crăciun; nimeni nu ştie cine e victima, nici ce urmărea, nici cum a pătruns în bibliotecă, şi nici cine i-a înfipt pumnalul în spate. Pentru ca totul să fie şi mai şi, toate actele şi etichetele de pe hainele mortului au fost îndepărtate. Dumneata înţelegi ceva, Queen?

Privind la fumul ce ieşea din ţigareta pe care o aprinsese, Ellery îi răspunse:

— Sunt într-o situaţie dificilă, Luria. Ca oaspete al domnului Craig...

— Nu poţi vorbi nici dumneata deci.

— Altceva vreau să spun. Am fost învăţat că într-o

crimă oricine e suspect. Concluzia mea este că în spatele acestei crime trebuie să se ascundă o persoană care se află aici, în casă. După toate aparenţele, cineva din cei prezenţi ascunde adevărul, o cunoaşte pe victimă şi a lăsat-o să pătrundă în casă, poate în timpul nopţii. De fapt, victima, s-ar fi putut ascunde în labirintul de sus, săptămâni întregi. Nu mă pot opri să fac o legătură între victimă şi acel Moş Crăciun, despre care *ştiu* că a fost ascuns aci. Poate chiar au venit împreună.

Luria începu să mormăie ceva.

— Afară de cazul că-l vom descoperi pe Moş Crăciun, continuă Ellery care părea a vorbi cu ţigareta, nu vom putea face niciun pas înainte, până ce cadavrul nu va fi identificat. Asasinul se teme probabil că aflând cine este victima, ne-am găsi poate în posesia unei piste care ne-ar îngădui să-l descoperim.

— După cât înţeleg, ai scotocit cum ai vrut cadavrul. Brickell ăsta e nemaipomenit! Şi, de fapt, cercetând nenorocitul ăsta de omuleţ, la ce concluzii ai ajuns?

— Mare lucru nu pot spune. Dacă îmbrăcămintea uzată pe care o poartă nu este doar un camuflaj, îşi ducea mizeria cu destulă demnitate. Nu renunţase, ca dovadă hainele cu grijă cârpite şi destul de curate. Ajunsese însă într-o stare aproape disperată. Un om care a avut posibilitatea cândva să-şi cumpere haine de o asemenea calitate, nu poartă o pălărie de seară la un palton de tweed, decât dacă nu mai are încotro. În orice caz, nu era muncitor manual. Vreau să spun, muncitor necalificat.

Luria zâmbi.

— I-ai controlat şi mâinile, deci.

— Bineînţeles. N-are bătături şi nici unghii murdare sau rupte. Palmele îi sunt moi şi foarte curate. De fapt are mâini destul de fine. Mâini de intelectual ori de artist, poate de muzicant.

Aici Ellery se opri brusc, iar privirile sale se întâlniră cu cele ale lui Luria, care zâmbi din nou şi zise:

— Gând la gând! Dumneata ştii ceva despre acest Marius Carlo?

Din toate cercetările lui Luria nu rezultă însă nimic. El îl interogă pe Carlo, pe Valentina Warren şi pe toţi ceilalţi, fără a excepta nici pe reverendul Gardiner sau pe doamna Brown, care îşi petrecuse cea mai mare parte a după-amiezii într-un fel de semitransă. La sfârşit, carnetul lui Luria era plin cu tot felul de note fără nicio semnificaţie. Nici reconstituirea în timp a felului în care fiecare din cei prezenţi îşi petrecuseră dimineaţa nu-l ajută să tragă vreo concluzie.

— Practic, doamna Brown a fost în măsură să observe toată dimineaţa uşa ce dă în bibliotecă, îi spuse Luria lui Ellery. Dacă am înţeles-o bine – lucru de care nu sunt sigur – nu l-a văzut pe asasin intrând sau ieşind, datorită unui singur motiv: anume acela că n-a fost ajutată de spirite. De spirite... sau de spirtoase? Ce vrea să spună?

— Ah, în privinţa asta, eu aş putea să-ţi vorbesc şi despre acţiunea oaselor de cămilă, replică Ellery. Prefer însă să te scutesc. Adevărul este, Luria, că nu numai asasinul, ci şi cadavrul – vreau să spun victima, cât timp mai era pe picioare – i-au trecut doamnei Brown prin faţă. Asta înseamnă ori că moţăia, ori că nu se afla în cameră în momentele strategice.

— Dar ce-i tot teatrul ăsta pe care-l joacă? Priveşte fix în gol, cu ochii holbaţi, şi stă ţeapănă de parcă ar

face de gardă la drapel.

— A, asta e doar o demonstraţie de detectare, stil Olivette Brown.

— Detectare, zici?

— Da, prin divinaţie, Luria. Doamna Brown comunică direct cu lumea invizibilă.

Luria era stupefiat.

— Vrei să spui că baba asta ramolită are legături cu gangsterii?

— Există desigur gangsteri şi în lumea ei invizibilă, asta e cert. Dar nu de felul celor din lumea invizibilă pământească conduşi de-alde Dutch Schulze sau Bugsy Moran. Dar n-are rost să-ţi pierzi timpul cu ea, Luria. De fapt, mintal e puţin sărită.

Percheziţia pe care Luria, însoţit de mai mulţi agenţi, o făcu în clădire nu duse la vreun rezultat. Nu descoperiră nicio persoană necunoscută şi nici urma unei asemenea persoane.

— Ascultă, am o idee, îi spuse Ellery. Dacă cineva se ascunde acolo sus, trebuie să mănânce ceva, nu e aşa?

— Da, asta aşa-i.

Locotenentul o chestionă strâns pe bucătăreasa lui Craig cu privire la cămară, dar nu putu trage nici de aici vreo concluzie.

Doamna Janssen răspunsese cam aşa:

— Cu atâta lume care trebuie hrănită de trei ori pe zi şi cu atâtea alimente pe care trebuie să le am la îndemână la orice oră, ar însemna să am ochi şi la spate ca să pot urmări totul. Sigur că mai dispar alimente, domnule locotenent. Cele mai multe le înfulecă domnul John, care dă iama prin frigider toată ziua, bună ziua, şi barem de ar pune un pic de carne pe dânsul, bătu-l-ar norocul!

Înainte de a pleca, Luria adună în salon pe toată lumea, inclusiv cei trei servitori, şi li se adresă calm:

— Cred că e mai bine pentru toţi să ne înţelegem omeneşte. E vorba aci de un caz cu totul neobişnuit, pe care, pentru moment cel puţin, îl voi trata şi eu într-un mod deosebit. Astăzi de dimineaţă, în această clădire, a fost ucis un om, pe care, potrivit declaraţiilor, niciunul din dumneavoastră nu-l cunoaşte. Nici eu nu susţin că cineva l-ar cunoaşte. Am văzut lucruri şi mai încurcate. După tot ce am reuşit să aflu, poate că şeful poliţiei locale, Brickell, are dreptate când afirmă că mortul ar putea fi un vagabond, pătruns împreună cu un altul de teapa lui în casă pentru a fura ceva; că cei doi ar fi ajuns la ceartă şi că unul din ei l-ar fi înjungheat pe celălalt, făcându-se apoi nevăzut. Nu există însă nicio probă care să confirme această ipoteză. După cât spune domnul Craig, care a verificat toate ediţiile rare din biblioteca sa, nu s-a furat nimic. Nimeni n-a fost văzut fugind. Totuşi, ipoteza aceasta s-ar putea dovedi adevărată. Pe de altă parte, continuă Luria, cu un ton pe jumătate glumeţ, s-ar putea ca victima să aibă o legătură directă cu unul sau cu mai mulţi dintre dumneavoastră. Dispariţia tuturor hârtiilor care ar fi putut servi la identificarea mortului, a tuturor etichetelor, a tot ce avea în buzunare, pare să pledeze în favoarea acestei ipoteze. Primul nostru obiectiv este deci identificarea victimei, dar acest lucru cere timp.

Luria examină figurile încordate ale celor din jur.

— Până vom şti mai bine care e situaţia, trebuie să pot dispune de dumneavoastră toţi la locul şi în clipa în care aş avea nevoie. După cât am înţeles, tot grupul urma să rămână aci până la Anul Nou, şi poate

chiar mai târziu. Asta uşurează mult lucrurile pentru toată lumea. Se poate întâmpla însă ca, pentru noi, o săptămână să nu fie suficient. În acest caz...

Roland Payn, cu vocea sa plină, de bariton, îl întrerupse:

— Vă daţi seama, domnule locotenent, că nu aveţi nicio probă care să justifice reţinerea vreunuia din cei prezenţi. Eu unul n-am intenţia să plec până după Anul Nou, dar dacă ceva neaşteptat ar reclama prezenţa mea la New York... Cred că vorbesc în numele tuturor când spun că vom colabora, în limitele raţiunii, aşa cum am făcut când am îngăduit să ni se ia amprentele. Să nu ni se ceară însă mai mult.

— Înţeleg, domnule Payn, zise Luria surâzând vag. Dumneavoastră aţi dori să ajungeţi la un târg.

— Ce-aţi spus vă rog?

— Eu sunt gata să închei unul. Cred că nimeni din cei de faţă, nici chiar domnişoara Warren, n-ar fi deosebit de încântat la ideea de a-şi vedea numele pomenit în ziare în legătură cu o crimă.

— Doamne fereşte, bineînţeles că nu! exclamă Dan Z. Freeman care pălise.

— Parcă şi văd mutra episcopului, spuse bătrânul reverend, nu fără o urmă de regret în voce. Totuşi, în calitate de bun creştin e de datoria mea să-l scutesc de un asemenea lucru.

— Vă rog să continuaţi, domnule locotenent, interveni Payn.

— Uitaţi ce este, dacă toţi mă asiguraţi că nu veţi face nicio plângere contra mea pentru faptul că v-am reţinut ilegal aci, voi face la rândul meu tot ce-mi stă în puteri ca să vă feresc să încăpeţi în gura ziariştilor. Ajunge să nu indic precis locul unde a fost găsit cadavrul la Alderwood. În ceea ce mă priveşte,

garantez de oamenii mei. Bineînţeles, nu pot însă promite că Brickell sau doctorul Tennant îşi vor ţine şi ei gura.

— Din întâmplare, dacă-mi iertaţi figura cam nepotrivită de stil, cunosc locul în care sunt îngropate resturile suspecte ale unor cadavre, interveni doctorul Sam Dark pe un ton sumbru. Cu acest argument îl pot face foarte uşor pe Tennant să tacă. Iar dumneata, Arthur, cu influenţa dumitale de contribuabil gras, probabil că poţi să faci acelaşi lucru cu Brickell.

Bărbosul aprobă din cap.

— Foarte amabil din partea dumitale, domnule locotenent. Eşti de acord şi tu, Roland, nu-i aşa?

— Eu suflu şi în iaurt, spuse avocatul din New York. Totuşi sunt de acord.

Luria avea un aer amuzat.

— Atunci ne-am înţeles. Ah, era să uit. Las aci pe unul din poliţişti, pe sergentul Devoe. Sergent?

Un tânăr cu o statură de uriaş intră în cameră. Arăta foarte chipeş în uniforma de poliţist.

— Cuvânt de ordine, sergent. Nu deranjezi pe nimeni, ai înţeles.

— Da, domnule locotenent.

— Doamne! exclamă Valentina, căreia i se tăiase respiraţia. Pe mine personal poţi să mă deranjezi când doreşti, sergent.

Spre dezamăgirea fetei, sergentul ieşi împreună cu locotenentul Luria şi, tot restul zilei, abia se mai arătă din când în când.

Cina din seara aceea se desfăşură într-o atmosferă posomorâtă. Spectrul bătrânului asasinat apăsa greu asupra celor prezenţi; se mâncă puţin, iar conversaţia lâncezea, vădind o stare de deprimare generală.

După cină, trecură în salon. Sub pomul de Crăciun nu se afla nicio cutie, şi s-ar fi zis că nimeni nici nu se aştepta să apară vreuna.

— Dacă toată povestea asta cu darurile şi cu colindele a fost o glumă, spuse Rusty, probabil că moartea nenorocitului ăstuia de bătrânel i-a pus capăt.

— Mă întreb totuşi cine să fi fost autorul, zise Ellen preocupată.

— Adică, cine este, o corectă Marius.

— Cum cine este?

— Foarte clar, gâsculiţo. Probabil că respectivul se află încă aici, nu?

Se fereau acum cu toţii să mai pomenească de „personajul numărul treisprezece” cum îl botezase Ellen. Ideea absurdă şi tulburătoare că cineva ar fi circulat eventual la etaj, ideea simplei prezenţe a acestei persoane în casă făcea imposibil să se discute raţional despre ea.

Marius se îndreptă spre sala de muzică şi începu să cânte la pian o mică piesă zgomotoasă şi agitată – o compoziţie proprie pe care o botezase „Cântec de leagăn”. Între timp, doamna Brown trecea de la un grup la altul, încercând fără succes să trezească interes pentru horoscoape. John şi Rusty, tolăniţi pe o banchetă cu perne de catifea în faţa uneia din ferestrei păreau că discută ceva serios, cu jumătate voce. Ellen şi Valentina îl convinseseră pe Marius să le cânte la pian câteva colinde ortodoxe, pe care le acompaniară dulceag şi fără convingere. Cei mai în vârstă discutau despre cărţi, despre piese de teatru şi despre ravagiile prohibiţiei; în cele din urmă ajunseseră şi la sport. Reverendul Gardiner mărturisi că era un amator pasionat de baseball, descoperire

care îl entuziasmă nespus pe doctorul Dark. O bună bucată de timp, reverendul şi medicul discutară aprins despre perspectivele de viitor ale lui Babe Ruth, care în sezonul 1929 marcase doar patruzeci şi şase de puncte.

— E pe ducă, crede-mă, părinte, susţinea pântecosul de doctor cu vocea lui piţigăiată. Şaizeci de puncte în 27, cincizeci şi patru în 28, iar anul ăsta doar patruzeci şi şase. Stai să vezi la anul. E în declin.

— Vai vouă, necredincioşilor, mormăi reverendul. Să nu-ţi imaginezi că Babe e terminat, doctore. Probabil că dumneata îl consideri pe Lefty O'Doul drept viitoare vedetă?

Între timp Ellery şedea retras, având aerul nelinişti.

La orele zece, Marius anunţă pe toţi cei ce nu erau amatori de muzică de operă că, din partea lui, se puteau duce la culcare. Potrivi apoi aparatul de radio la postul WEAF şi, când vocea amplă a lui Lauri Volpi inundă încăperea cu sunetele ariei „Celeste Aida", el începu să scoată tot felul de exclamaţii transportate, din ce în ce mai insuportabile. Asta nu-l împiedică totuşi să-i ţină pe toţi locului, timp de aproape o oră, obligându-i să asculte pe Lauri Volpi şi pe Elisabeta Rethberg.

Plăcerea de a asculta muzica lui Verdi nu dură însă mult. Într-adevăr, Marius nu avu parte să audă întreaga transmisie, deoarece la orele 10,43 făptura uriaşă a sergentului Devoe apăru în arcada dinspre hol, acoperind cu vocea sa tânără de bas sunetele radioului.

— Dumneavoastră aţi ştiut ceva de asta, domnule Sebastian?

În mâna sa enormă ţinea un pachet cu daruri de

Crăciun. Ellery se repezi îndată la radio şi-l închise.

— Bineînţeles! Astă-seară nu-l putea depune în camera asta, n-ar fi avut cum, zise el agitat. Unde ai găsit pachetul, sergent?

— În hol, pe masa mică. Înainte de a mă duce în bucătărie să cinez nu l-am observat. După cină am ieşit prin dos şi am patrulat pe afară. Sergentul îi măsură pe rând cu privirea sa directă pe toţi cei de faţă. Tăceau chitic. De afară nu s-a apropiat nimeni de casă...

— Iarăşi prietenul nostru, Moş Crăciun, exclamă Ellen cu un ton strident în voce.

— Eşti bun să-mi dai pachetul, sergent? întrebă Ellery.

— Aş prefera mai întâi să cer instrucţiuni, domnule Queen.

— Foarte bine, telefonează-i lui Luria. Dar repede, te rog.

Sergentul Devoe se retrase, ducând cu el pachetul. Peste puţin reapăru şi i-l întinse lui Ellery.

— Locotenentul a spus că e în regulă, domnule Queen. Vă roagă numai să-l chemaţi de îndată ce veţi afla ce e înăuntru.

Pachetul avea aceeaşi etichetă cu chipul lui Moş Crăciun şi cu numele John Sebastian bătut la maşină; era învelit în aceeaşi hârtie poleită roşie şi verde şi era legat cu acelaşi şnur auriu.

Cutia dinăuntru era tot albă şi n-avea niciun semn. Ellery deschise capacul. În cutie se aflau două obiecte mici, învelite fiecare în hârtie satinată roşie, iar deasupra era un carton simplu, cu câteva versuri bătute la maşină. Ellery citi cu voce tare versurile:

„Azi, în a doua noapte de Crăciun,

Iubirea ta adevărată îţi trimite
Această uşă de placaj,
Care lipseşte de la ultimul etaj,
Şi o fereastră cu geamuri colorate,
Pentru parter, în spate.”

— Altă trăsnaie! exclamă doctorul Dark.

Ellery desfăcu obiectele din învelişul de hârtie. Unul din ele era o uşă în miniatură din placaj de brad, iar celălalt o fereastră mică cu geamurile colorate.

— John!

— Da, Ellery!

— După ce ai arătat cutia de aseară locotenentului Luria, ce-ai făcut cu ea?

— Am luat-o cu mine în cameră.

— Vrei să aduci casa de păpuşi, te rog?

În aşteptarea lui John nimeni nu mişcă. Singură Valentina Warren izbucni la un moment dat într-un râs forţat.

— Ei, tot mai susţii că s-a terminat farsa, Rusty? Mie mi se pare că de-abia începe.

Rusty nu-i răspunse.

Între timp, John coborî în grabă scările. Ţinea cu grijă în mână casa de păpuşi, pe care o aşeză în tăcere pe servantă; tot în tăcere Ellery scoase uşiţa de placaj din cutie şi o încercă în tocul gol de la etajul de sus al căsuţei. Se potrivea perfect. Încercă apoi ferestruica cu geamuri colorate în rama de la parter, de unde lipsea una din ferestre. Şi aceasta se potrivea perfect.

— Ellery, întrebă Ellen cu vocea speriată, pe spatele cartonului e vreun semn?

— Nu. De altfel fusese primul lucru pe care Ellery îl cercetase.

— Asta-i nebunie curată! exclamă John. Cine dracu se poate ţine de aşa ceva? Şi în ce scop? Orice glumă, oricât de nesăbuită ar fi, urmăreşte ceva. Ce urmăreşte asta?

Ellery se întoarse şi-l întrebă pe Devoe:

— Ce număr de telefon are Luria?

Când reveni comentă sec:

— Foarte bine, deci cineva se amuză. Luria este înclinat să creadă, ca şi John, că totul porneşte de la un psihopat. Eu unul nu sunt de acord. În spatele acestor lucruri se ascunde un om cu mintea întreagă, dar cu intenţii criminale.

Ellery privea fix la căsuţă.

— Noaptea trecută i s-a trimis lui John o casă neterminată. În noaptea asta primeşte alte două obiecte care completează casa. Habar n-am ce vrea să însemne asta. Socotesc însă că misterul nu poate continua să rămână mult timp atât de impenetrabil. Dacă tot ce se întâmplă are o motivare raţională, lucrurile vor deveni din ce în ce mai clare pe măsură ce jocul continuă. Să vedem deocamdată ce concluzii putem trage până acum.

Ellery începu să se plimbe în sus şi în jos, părând că vorbeşte când cu parchetul, când cu focul din cămin, când cu tavanul.

— Numărul de obiecte este un factor variabil. Noaptea trecută erau trei, astăzi sunt două. Ne putem aştepta deci şi la alte variaţii. Pe de altă parte, asemenea variaţii în numărul de obiecte din fiecare pachet nu schimbă întru nimic probabilitatea că se vor primi douăsprezece grupuri de obiecte. N-ar fi exclus ca între numărul total de obiecte şi numărul doisprezece să existe până la urmă un raport care să aibă o anumită semnificaţie. Mai mult nu se poate

spune deocamdată.

Editorul i se adresă intrigat:

— Dumneata vorbeşti serios, Queen? Se uita la Ellery cu un zâmbet sfios; i se părea că ceilalţi ar fi trebuit să-i împărtăşească şi ei neîncrederea. De zâmbit, nu-i ardea însă nimănui.

Ellery îi răspunse laconic:

— Eu nu fac altceva decât să încerc să intru în joc, domnule Freeman.

Se duseră la culcare unul câte unul, astfel încât, până la urmă, Ellery şi John rămaseră singuri în salon.

Cei doi tineri şedeau tăcuţi în faţa focului gata să se stingă. La un moment dat, John rupse tăcerea.

— Nu pot desprinde *nimic* clar în toată drăcia asta, zise el, ridicându-se pentru a pregăti două pahare de whisky. Îi întinse unul lui Ellery şi apoi se aşeză la loc, cu paharul lui în mâna.

— Afacerea asta parcă e croită special pentru tine, Ellery, nu-i aşa?

— Poate, dar momentul nu e prea potrivit.

— Înţelegi ce vreau să spun. Tu ai o minte complexă, care vede lucruri pe care nu le discerne orice nătărău. Cel puţin aşa ai reputaţia. În toată afacerea asta, nu există nimic care pentru tine să aibă vreun înţeles?

Ellery clătină din cap.

— Mă depăşeşte, John, până acum cel puţin. Probabil fiindcă sunt prea multe necunoscute, răspunse el lăsând paharul jos. Eşti sigur că nu cunoşti niciun element care să uşureze clarificarea lucrurilor?

Tânărul poet îl privi surprins.

— Eu? Ce vrei să spui?

— De pildă, ştiu că există cel puţin un lucru pe care îl ţii secret. Ai spus că în 6 ianuarie se vor întâmpla patru evenimente importante în viaţa ta: vei intra în deplina proprietate a moştenirii rămase de la tatăl tău, ţi se va publica o carte, te vei căsători cu Rusty... şi ce încă? Al patrulea eveniment urmează să fie o surpriză. Despre ce e vorba?

John păstră tăcere.

— Te întreb pentru că s-ar putea să aibă o legătură cu darurile pe care le primeşti, John.

— Nu văd cum. De fapt, ştiu precis că nu poate avea niciuna, zise John ridicându-se în picioare şi apropiindu-se din nou de sticla de whisky. Nu, nu poate fi nicio legătură cu cutiile astea cu daruri de Crăciun.

Ellery continuă calm:

— Dar cu asasinarea bătrânelului din bibliotecă?

— Nu, niciuna.

Ellery încruntă din sprâncene.

— Spui asta ca şi cum ai fi absolut sigur.

— Dar evident că sunt sigur! Mi-aş pune şi capul că e aşa.

Ellery apucă paharul şi-l goli, apoi se ridică şi rosti apăsat:

— Poate că asta şi eşti pe cale să faci, John. Şi acum, noapte bună.

Ellery urcă scara largă fără să se grăbească. Observase că în ultimele două zile prietenul său era din ce în ce mai nervos. La început nu dăduse nicio importanţă acestui fapt. Acum se gândea însă că putea exista o legătură ascunsă între nervozitatea lui John şi toate lucrurile misterioase care se întâmplau. Ce să fi ascuns oare John? Nedumerirea lui faţă de

evenimentele petrecute în ultimele patruzeci şi opt de ore părea să fie sinceră. Să fi jucat oare o comedie? În clipa aceea, ceva neaşteptat îi atrase lui Ellery privirile.

Se oprise în capul scării. Culoarul de la etaj se întindea de-a lungul palierului, trecând în ambele direcţii pe la uşile dormitoarelor. La ambele capete, culoarul se prelungea cu câte o cotitură care ducea într-o altă aripă a clădirii şi care nu se mai afla în raza vizuală a lui Ellery. De o parte şi de alta coturile erau luminate slab de câte o veioză.

De după cotul din stânga apăruse tocmai silueta întunecată a unui bărbat. Când trecu pe sub veioză, Ellery putu distinge clar chipul necunoscutului.

Era chipul lui John.

Totul dură doar o clipă, deoarece John deschise grăbit uşa dormitorului şi dispăru înăuntru.

Ellery rămăsese pironit pe palier, complet uluit. Cu un minut mai devreme îl lăsase pe John jos, în salon. Cum reuşise oare să ajungă la etaj înaintea lui? Practic era imposibil. Afară de cazul că... Da, era evident. John urcase pe scara din dos, pe la bucătărie.

Ellery intră în camera sa, îşi pregăti jurnalul şi începu să noteze cele întâmplate în cursul zilei şi serii aceleia. În timp ce scria, un gând nelămurit îi stăruia însă în minte, căutând să-şi croiască drum la suprafaţă. Într-atât îl enerva gândul acesta, încât până la urmă se opri din scris, încercând să şi-l clarifice.

Constată că, privit cu conştiinţa limpede, gândul devenea şi mai tulburător. Ellery se întreba: Cum reuşise John să ajungă la etajul de sus *atât de repede* urcând prin scara din dos? E drept că el personal parcursese foarte încet drumul direct ce ducea din

salon, pe scara principală, până la palierul de sus. John, în schimb, trebuise să traverseze întreaga lungime a salonului, să treacă prin sufragerie, să intre în oficiu, să treacă apoi din oficiu în bucătărie, să urce scările ce duceau la palierul aflat în aripa din stânga a holului de la etaj, şi, în sfârşit, să parcurgă lungimea acestei aripi şi distanţa de după colţ. Să fi parcurs el oare tot acest traseu în goană? Şi chiar în goană...

Dar, în afară de aceasta... De ce?

De fapt, pentru ce motiv ar fi urcat John pe scara din dos?

Ellery clătină din cap, vădit nemulţumit de sine însuşi. Se întrebă dacă nu cumva atmosfera aceea generala de farsă, ce înconjura realitatea tragică a asasinării bătrânelului, nu era pe cale să pună stăpânire şi pe el.

Pe cât putu zăvorî gândul acesta incomod într-o cămăruţă a minţii şi se pregăti să-şi continue notele. Pendula cea mare, o pendulă de pe vremea bunicilor ce se afla în holul de la etaj, începu să bată chiar în clipa aceea.

Maşinal, Ellery îi numără bătăile.

Avea impresia că i se încreţeşte pielea de pe ţeastă.

Douăsprezece...

Mânios pe sine însuşi, reîncepu să scrie.

CAPITOLUL V - A TREIA NOAPTE:

vineri 27 decembrie 1929

În care un pavilion de vara formează decorul unei poveşti de iarnă, iar un piron primit în dar asigură că acoperişul căsuţei nu mai poate fi ridicat.

În noaptea aceea, Ellery se sucise timp de câteva ore de pe o parte pe alta chinuindu-se zadarnic să înăbuşe gândul ce-l tulbura. Când se trezi, văzu că dormise până foarte târziu. Coborî scările, convins că în dimineaţa aceea de vineri nu-l aştepta nimic bun. De altfel constată imediat că avea dreptate. Mabel tocmai strângea masa.

— Oh, domnule Queen, exclamă tânără irlandeză, credeam că nu mai coborâţi. Vă pun îndată un tacâm.

— Nu, Mabel, nu e nevoie. Cui întârzie i se leagă lingurile de gât, parcă aşa se spune, nu? Mă mulţumesc doar cu o cafea. Dar, fără frişcă şi fără zahăr, te rog.

— De ce, domnule Queen, sunteţi doar atât de slab! chicoti Mabel.

Când intră în salon cu cafeaua, îl întâmpinară tot felul de ironii şi un exemplar din revista „The New York World”, ce i se aruncă direct în faţă.

— Bea cafeaua, citeşte articolele astea ale lui Brown şi F.P.A. şi stai acolo liniştit, mormăi John Sebastian. Nu vezi că întrerupi transmisia: „Ce se întâmplă în afara casei de nebuni”.

Toţi cei prezenţi erau cufundaţi în lectura ziarelor, Ellery se învârti prin salon, sorbind din cafea şi observându-i pe fiecare pe furiş. Marius era complet

absorbit de o cronică a lui Lawrence Gilman, despre debutul la „Carnegie Hall” al unui tânăr violoncelist, Gregor Piatigorsky. Roland Payn studia atent o reclamă în culori pe patru coloane; o înfăţişa pe unduioasa Helen Kane, „Fata cu trup de cauciuc”, care apărea în programul de Crăciun la „Paramount Theatre”. Valentina şi Ellen citeau cronica teatrală, Freeman citea revista cărţilor nou apărute, Craig articolele de fond, iar reverendul Gardiner rubrica „Sfatul zilei”, pe care o redacta Dr. S. Parkes Cadman. Doctorul Dark era cufundat în cronica sportivă, iar Rusty în cea a modei; în mod cu totul neaşteptat, doamna Brown studia cu multă atenţie cotele acţiunilor la bursă.

Pe Ellery îl interesa însă mai ales ce citea John. Constată că era complet absorbit de reclama unui nou aparat electric de prăjit pâine, care prăjea feliile simultan pe ambele părţi.

Se aşeză într-un fotoliu, lângă el.

— Cum de nu citeşti nimic, John? Ce e cu tine, n-ai dormit bine.? Pari cam indispus astăzi.

— Ce spui? îl întrebă John absent.

— Nimic important. Ascultă, vreau să te întreb ceva. O să ţi se pară poate o fantasmagorie.

— Iartă-mă Ellery, nu te-am auzit.

— Noaptea trecută...

John, părând că şi-a revenit din absenţă, îi aruncă lui Ellery o privire încordată.

— Da, ce s-a întâmplat noaptea trecută?

— După ce ţi-am spus noapte bună şi te-am lăsat singur jos, ai urcat imediat scările?

John clipi.

— De ce mă întrebi asta?

— Atunci, dă-mi voie... de ce îmi răspunzi aşa?

— Dacă am urcat imediat sus? Ca să-ţi spun adevărul, nu...

— Dar, indiferent când ai urcat, ai urcat pe scara din faţă sau pe cea din dos?

— Pe scara din dos? Toată figura lui John se destinse subit. Poate că da, dar ce importanţă are?

John se scufundă apoi în studiul altei reclame; de astă dată era vorba de ţigările Rocky Ford, care se vindeau cu cinci cenţi pachetul.

Ellery îşi măsură intrigat prietenul.

— Te rog să uiţi ce te-am întrebat, îi zise el ca în glumă, deschizând numărul din „New York World”.

Ar fi dat mult să fi putut şi el uita.

Ziua aceea se dovedi o zi plină de încordare. Domnea o ciudată atmosferă de aşteptare, iar apariţiile intempestive ale sergentului Devoe, care tot intra şi ieşea, nu îmbunătăţiră cu nimic situaţia.

Către jumătatea după-amiezii, când îşi ridică ochii din carte, Ellery se trezi faţă în faţă cu Ellen Craig, care bătea nervos din picior.

— Ce tot citeşti acolo, pot să ştiu şi eu?

— „Afacerea caramelelor otrăvite” de Anthony Berkeley.

— Să ştii că mult mai interesantă e „Afacerea ciolanelor otrăvite”, îi replică Ellen. Eşti aproape la fel de anost ca şi unchiul Arthur, Ellery. Cum poate cineva să zacă într-un fotoliu toată ziua. Hai, vino să facem o plimbare.

— În schimb, tu ai tot atâta energie cât şi Jimmy Walker, se tângui Ellery. Ascultă, draga mea, deşi am citit doar puţin din carte, am impresia că acest domn Berkeley îmi rezervă anumite surprize amuzante. Dacă n-ar fi decât din instinct de apărare, şi tot aş fi

obligat s-o termin. N-ai prefera să te plimbi în compania sergentului Devoe?

— Aşa-mi trebuie, dacă nu mă astâmpăr. De fapt, puteam să mă ard şi mai rău. Aproape că m-am şi ars mai rău, replică Ellen, ieşind cu capul sus din salon.

Ellery îşi luase un aer spăşit, dar incidentul nu-l împiedică să se cufunde apoi din nou în romanul poliţist pe care-l citea.

Fata urcă în camera ei, îmbrăcă un costum de schi franţuzesc, îşi trase o pereche de mocasini în picioare, îşi înfundă buclele sub o bonetă albă tricotată, luă o pereche de mănuşi şi coborî în fugă scările, trântind cu putere uşa de la intrare, astfel încât să se audă în salon. Aşa spera ea, cel puţin.

Datorită temperaturii mai ridicate din ultimele zile, zăpada se îndesase şi bătea acum în cenuşiu, semănând cu gheaţa pisată. Nori groşi se învârteau în jurul soarelui şi un vânt subţire sufla tăios. Dacă n-ar fi fost furioasă pe Ellery, Ellen s-ar fi întors cu plăcere în casă.

Aşa însă, coborî treptele de la intrare, înconjură casa şi o apucă spre pădure, luptându-se cu nămeţii. Zăpada, în care se vedeau urme de om, avea un aspect neplăcut, murdar, pe care Ellen nu-l putea suferi. De îndată ce zări pavilionul, care se afla la o bucată bună de casă, la marginea pădurii, dispoziţia i se schimbă brusc. În copilărie, pavilionul acela fusese locul ei preferat în care se ascundea de unchiul Arthur şi de doamna Sapphira. Multe din cele mai plăcute amintiri din vârsta ei fragedă erau legate de el. Acolo îşi ducea păpuşile, acolo se juca de-a actriţa sau de-a doica, şi, mai târziu, tot acolo visa la tot felul de aventuri minunate care îi împlineau pasiunile de adolescentă. John înţelesese totdeauna că pavilionul

era domeniul rezervat al lui Ellen, care nu trebuia cu niciun preţ încălcat şi pângărit de un băieţoi ca el. E drept că nu totdeauna respectase înţelegerea aceasta tacită, dar încălcările nu fuseseră prea dese.

Pe măsură ce se apropia de pavilion, Ellen era tot mai emoţionată. Trecuse multă vreme de când nu mai fusese înăuntru. Deodată se opri brusc.

Înăuntru vorbea cineva. Erau două persoane, un bărbat şi o femeie, desluşi Ellen după şoaptele ce se întretăiau. Vocile nu se distingeau însă bine.

Era a doua dezamăgire din ziua aceea. Ellen ocoli pavilionul şi se îndreptă spre pădure. În aceeaşi clipă însă, piciorul drept îi alunecă pe o piatră acoperită cu zăpadă şi i se suci din încheietură; fata căzu în genunchi, scoţând un ţipăt înăbuşit de durere.

— Domnişoară Craig! Sper că n-aţi păţit nimic.

Când îşi ridică privirile, plictisită de cele întâmplate, Ellen îl văzu pe vlăjganul de sergent repezindu-se spre ea de după un tufiş în care fusese ascuns. Ellen înţelese imediat motivul care-l făcuse să se ascundă. Încerca desigur să tragă cu urechea la conversaţia din pavilion. Până şi exclamaţia de îngrijorare pentru păţania ei îi scăpare sergentului doar cu jumătate de voce.

— Nu, n-am păţit nimic, răspunse Ellen, cu o voce cât mai sonoră şi mai desluşită; spre surpriza ei se trezi că deodată palma enormă a sergentului Devoe îi astupă gura.

— Îmi pare rău, domnişoară Craig, şopti sergentul, fără să slăbească de loc strânsoarea. Trebuie însă neapărat să aud ce se vorbeşte acolo.

— Eşti un spion, un spion ordinar! bombănea Ellen furioasă. Ia mâna de pe mine.

Sergentul clătină din capul masiv.

— Le atrageţi atenţia, domnişoară Craig. Nici mie nu-mi convine ce fac, dar asta mi-e datoria. Sst!

Ellen încetă de a mai protesta. Acum vocile din pavilion se auzeau mai bine. Una era vocea lui Rusty, iar cealaltă a lui Marius Carlo.

— Ei da, te iubesc, striga Marius. Era de fapt mai curând un răcnet. Te iubesc, înţelegi! Sau îţi închipui că nu sunt în stare de aşa ceva? Crezi că John e mai grozav ca bărbat, e Gunga Din, sau ce?

— Ştii foarte bine, Marius. Când iubeşti un om, nu-l mai compari cu altul. Rusty vorbea cu un ton de *grande dame.* Ellen simţea cum fata se străduia să-şi păstreze calmul şi să se apere în acelaşi timp. Lasă-mi braţul, Marius, ce faci, Marius! Ultimul cuvânt sună ca un strigăt de spaimă şi de indignare, urmat de zgomote ce trădau o învălmăşeală.

— Un sărut, Rusty, numai unul. Marius gâfâia. Pentru Dumnezeu, de ce nu vrei să simţi şi tu sărutul unui bărbat adevărat, nu al unui adolescent care-şi închipuie că e destul să nu foloseşti rima „amor” cu „urcior” pentru a fi un adevărat poet. Sunt nebun după tine, Rusty, înţelegi. Sunt îndrăgostit nebuneşte...

Se desluşi apoi ceva ce sună neîndoielnic ca un sărut. Ellen se muiase, iar sergentul Devoe începea să se simtă jenat.

Rusty părea să-şi fi ieşit din fire.

— Dacă mai îndrăzneşti o dată, Marius, nu ştiu, zău, nu ştiu ce-ţi fac... şi mai pretinzi că eşti bărbat! Te legi de mine în lipsa lui John... prietenul tău cel mai bun. Chiar dacă n-ar exista John, chiar dacă ai fi singura fiinţă de sex masculin din tot universul... Să mă îndrăgostesc de tine? Rusty izbucni brusc într-un râs dispreţuitor. Niciodată n-am putut suferi nici

măcar să te văd. Îmi faci greaţă, Marius, ştii asta? Află că pe John îl iubesc şi cu el mă voi mărita. Eşti lămurit?

Vocea lui Marius devenise aproape normală:

— Da, domnişoară Brown, sunt pe deplin lămurit. Dificila domnişoară Brown are deci o repulsie pentru nenorocitul de Marius, Crabul. Bine, dacă e aşa...

— Ai încă mare noroc că nu sunt genul care să-i povestească lui John scena asta. Ţi-ar frânge gâtul.

— *Este exact ceea ce am să-i fac eu!*

— Aha, aha, spuse Devoe pentru sine.

— Cerule! Lăsând să-i scape această exclamaţie, Ellen realiză că mănuşa sergentului nu-i mai astupa gura.

Deodată, din cealaltă parte a pavilionului, John Sebastian apăru brusc, ca o furtună, şi năvăli răcnind înăuntru. Se apropiase probabil pe nesimţite din direcţia opusă, şezuse ascuns în zăpadă şi ascultase la cele întâmplate, la fel ca şi ei.

Din construcţia şubredă se auzeau acum tropote de picioare, lovituri înăbuşite şi scrâşnetele celor doi bărbaţi; din când în când se auzeau şi ţipetele, când de spaimă, când de satisfacţie, ale fetei care fusese mărul discordiei. Pavilionul se cutremura tot.

Între timp sergentul Devoe asculta, cântărind ce atitudine trebuie să ia.

— Nu sta aşa, ca o mămăligă, se răsti Ellen la el. Ce aştepţi, încă două cadavre?

— Ăştia doi?! Sergentul avea un aer mirat. Cred că e timpul să-i pun capăt, totuşi. Se apropie de intrare, se plecă şi-şi băgă capul uriaş în întuneric. Ellen îl auzi spunând: Ascultaţi fraţilor, v-aţi făcut destul de cap. Acum ajunge! Cum zgomotele încăierării continuau, sergentul Devoe adăugă pe un ton ce

vădea regretul: V-am spus să vă potoliţi, să nu ziceţi că nu! Trupul său masiv dispăru apoi complet în pavilion.

O clipă mai târziu, Marius şi John apărură în uşă unul alături de altul; îşi bălăbăneau în gol mâinile în aerul îngheţat, ţinuţi de după gât de câte o labă ce părea că nu aparţine nimănui. Apoi se ivi şi restul de trup al lui Devoe, urmat de Rusty, care avea ochii injectaţi de furie. Sergentul îi împinse pe cei doi prieteni afară în zăpadă, continuând să-i ţină strâns.

— Dă-mi drumul... trogloditule! răcnea John, gâfâind şi încercând să se apropie de Marius. Îl omor pe limbricul ăsta!

— Dă-i drumul, sergent, urla şi Marius, agitându-şi braţele, cu gesturile unui dirijor la un fortissimo al unei partituri wagneriene. Vedem noi imediat care din limbrici îl omoară pe celălalt.

— Niciunul din limbrici n-o să-l omoare pe celălalt. De altfel vă atrag atenţia, domnilor, că sunt şi femei de faţă, rosti sergentul sever. Aveţi de gând să vă împăcaţi, ori nu?

Fără să se observe nici cea mai mică sforţare din partea sergentului, cei doi combatanţi căzură brusc în genunchi, se întinseră apoi cu faţa la pământ în zăpadă şi începură să-şi agite mâinile ca nişte înotători, emiţând sunete întretăiate. Devoe, sprijinit într-un genunchi pentru a-i menţine în această poziţie, i se adresă lui Rusty:

— Cum aveţi oare de gând să-i liniştiţi pe ăştia doi, domnişoară Brown?

— Dumneata trebuie să-i împaci, sergent, îi răspunse Rusty acru. Totul n-a fost decât o prostie. Pune-i să-şi dea mâna.

Sergentul părea nedumerit. În aceeaşi clipă Marius

îşi scoase capul din zăpada, şi – ca unei balene care da drumul jetului de apă – începu să-i ţâşnească din gură un torent de invective; Ellen, ghemuită în spatele pavilionului, îşi astupase urechile, astfel încât pierdu deznodământul. Ultimul lucru pe care-l văzu fu cum se îndepărta tot grupul. Devoe îi împingea pe cei doi rivali spre reşedinţa lui Craig, îndemnându-i să fie rezonabili. Rusty îi urma, când rugătoare, când părând că le dă sfaturi.

Oftând, Ellen se ridică şi ea în picioare. Glezna o durea însă atât de tare, încât se prăbuşi din nou în zăpadă.

— O, Cerule! o podidi plânsul.

— Plângi de durere sau de emoţie? se auzi din apropiere o voce de bărbat. În timp ce Ellen gemea şi se răsucea în zăpadă, Ellery apăruse de după perdeaua de arbuşti.

— Ellery! exclamă fata, încercând încă o dată să se ridice; căzu însă iarăşi în zăpadă şi începu să plângă din nou.

— Şi una şi alta, după cum văd. Ellery se apropie şi o ajută cu grijă să se ridice. Copăcel, fetiţo! Ia plângi tu niţel la pieptul unchiului Ellery. Oribilă scenă, ce părere ai?

— *Ai fost aici tot timpul?*

— Tot timpul, îi răspunse Ellery amuzat. Dădeam târcoale urmărindu-te pe tine şi pe sergent, şi nu ştiam ce se întâmplă. Acum m-am lămurit.

— Amândoi sunteţi nişte spioni. Şi tu şi sergentul Devoe. N-am să mai pot crede niciodată că poliţiştii sau detectivii pot avea vreun pic de romantism. Oh, Ellery, spune ce este de făcut? Lucrurile se încurcă din ce în ce mai rău, săracul unchiul Arthur. Fata continua să-i plângă pe umăr.

— O să ne ocupăm şi de asta mai târziu. Deocamdată te duc înapoi în casă şi să vedem ce e cu glezna ta. Sprijină-te de umărul meu, Ellen... aşa.

Se apropiau tocmai de casă, când Ellen scoase pe neaşteptate un ţipăt şi se opri.

— Ce s-a întâmplat? Ţi-ai sucit iarăşi piciorul? o întrebă Ellery speriat.

— Nu, răspunse fata, care avea de astă dată o privire radioasă. Abia acum m-am gândit... De fapt, ce căutai tu acolo?

— Eu, ce căutam?

— Da, spuneai doar că romanul acela e grozav de captivant.

— Era, şi mai este încă.

— Şi cu toate astea... te hotărâseşi să mă însoţeşti?

— Să vezi...

— Eşti un băiat adorabil, Ellery. Ellen îi apucă mâna şi i-o strânse uşor. Te-am iertat. Serios, te-am iertat.

Ellery mormăi ceva în barbă, după care îşi continuară amândoi şontâc-şontâc drumul spre casă. Nu avusese inima să-i mărturisească bietei fete că renunţase la „Afacerea caramelelor otrăvite” şi la minunatele divagaţii ale domnului Berkeley doar pentru a-l urmări pe John Sebastian, pe care-l văzuse ieşind afară.

Cina se desfăşură într-o atmosferă în care fiecare părea că nu se gândeşte la altceva decât la felul de a folosi corect furculiţa, şervetul şi cuţitul. Ai fi putut crede că asişti la banchetul oferit la Casa Albă unei delegaţii de învăţători din fundul statului Iowa. Din când în când se auzeau crâmpeie de frază de genul acesta: „Vreţi să-mi treceţi budinca, vă rog?”, sau „Dacă nu vă deranjează, puţină salată de fructe”.

Altceva nimic.

După toate aparenţele, sergentul Devoe reuşise să medieze un armistiţiu. Într-adevăr, cei doi foşti prieteni îşi vorbeau, bineînţeles fără niciun pic de căldură, ori de câte ori necesităţile bunei-cuviinţe o cereau. Rusty păstra atitudinea de superioritate a femeii conştientă că fusese obiectul unei dispute cunoscute de toţi cei de faţă. Faptul că Valentina era în cunoştinţă cu amănuntele penibilei întâmplări, se vedea după felul în care nările ei frumoase continuară să fremete tot timpul cinei.

Exodul către salon semăna cu retragerea unor trupe în derută. Ca orice rănit în luptă, Ellen forma ariergarda. Doctorul Dark declarase că nu era vorba decât de o luxaţie uşoară şi o bandajase sub ochii îngrijoraţi ai unchiului Arthur; fata continua însă să şchioapete.

În clipa când intră în salon, Ellen îl auzi pe sergentul Devoe spunându-i lui Ellery, care se afla lângă cămin:

— N-am făcut nicio ispravă, domnule Queen. Fie că a fost prea şiret şi n-a ieşit din ascunzătoare, fie că l-am scăpat eu.

— Asta ce mai e? întrebă Ellen.

— Nimic, doar a treia noapte de Crăciun, îi răspunse Ellery, sumbru.

Privirile tuturor se îndreptaseră ca la comandă spre pom, dar acolo nu se vedea nimic.

— Şi uitasem de povestea asta, exclamă Arthur Craig. Ce-ai făcut, ai pus o cursă?

— Oarecum. Sergentul s-a postat afară, ca să poată urmări tot ce se petrece în hol şi în salon; a renunţat la cină pentru asta. N-ai observat însă pe nimeni, nu-i aşa, sergent?

— Pe nimeni şi nimic.

Ellery începu să mormăie.

— Nu mai înţeleg. Totuşi, trebuie să sosească şi a treia cutie. Seria nu se poate opri la două... Acum du-te şi cinează, sergent. Îţi mulţumesc.

Devoe ieşi. Se vedea după mers că era flămând ca un lup.

— Dar omul ăsta nu doarme şi nu-şi schimbă rufele niciodată? întrebă doctorul Dark iritat.

— Are un schimb care vine la miezul nopţii şi pleacă înainte de a ne trezi noi, îi răspunse Ellery. În acest timp Devoe poate merge la barăci ca să doarmă câteva ore.

— Are un schimb? întrebă Roland Payn mirat. L-a văzut cineva dintre noi?

Nimeni nu-i dete vreun răspuns. Între timp apăruse Felton, care servi coniac bărbaţilor şi diferite lichioruri doamnelor, astfel încât conversaţia se mai animă.

Aşa cum presupusese Ellery, lucrurile se desfăşurară într-un chip cu totul neaşteptat. Pe când umbla prin salon servind băuturi, Felton trecu pe lângă pomul de Crăciun. Un glob agăţat de capătul unei crăcuţe lovi unul din paharele de coniac de pe tavă. Încercând să prindă paharul înainte de a cădea, Felton îşi pierdu echilibrul şi se izbi de pom; ca urmare, o ploaie de globuri de argint căzură pe parchet.

— Devoe! răcni deodată Ellery.

Sergentul năvăli înăuntru în fugă, cu şervetul legat la gât şi mestecând o bucată de friptură rece.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el agitat.

— Priveşte!

Ochii sergentului se îndreptară spre locul arătat de braţul întins al lui Ellery. Acolo, sub pom, îngropat

între globurile căzute, se afla un mic pachet învelit în hârtie poleită verde şi roşie şi legat cu o panglică aurie.

Sergentul începu să se bâlbâie.

— N-a intrat nimeni aici...

— Evident că nu, se răsti Ellery. Totul s-a petrecut fie azi după-amiază în timp ce noi doi lipseam din casă, fie astă seară, mai devreme, înainte ca dumneata să fi făcut de gardă. Prietenul nostru a aşezat pur şi simplu pachetul între crengile bradului. Unul dintre noi trebuia oricum să dea peste el, fie şi numai din întâmplare. Şolticul ăsta afurisit îşi mai bate şi joc de noi pe deasupra.

Ellery smulse pacheţelul de sub pom şi dete la o parte eticheta obişnuită cu Moş Crăciunul şi cu numele John Sebastian bătut la maşină. Desfăcu apoi hârtia din care ieşi la iveală o cutie albă ca şi celelalte, care nici de astă dată nu purta niciun semn. În cutie, înfăşurat în hârtie satinată roşie, se afla un obiect mic, iar deasupra un carton alb pe care erau bătute la maşină versurile:

„A treia noapte de Crăciun,
Iubirea ta adevărată
Îţi trimite doar acest cârlig
Pentru prins acoperişul cel mic.”

Obiectul înfăşurat în hârtie era într-adevăr o bucata de fier îndoită de doua ori, care avea astfel forma unui cârlig grosolan lucrat.

Ellery se îndreptă spre scrinul de stejar pe care încă din noaptea trecută îl rezervase ca loc de păstrare pentru obiectele primite; îl deschise cu cheia pe care i-o dăduse Craig, scoase dinăuntru căsuţa de

păpuşi care le dădea atâta bătaie de cap, o aşează pe servantă şi-i ridică acoperişul.

— Sigur, asta e, mormăi el printre dinţi. Iată şi cele două urechiuşe de metal prin care se trece cârligul, ca să fixeze sigur acoperişul peste etajul de sus. Nu înţelegeam la ce servesc. Acum m-am lămurit.

— Cum adică v-aţi lămurit, domnule Queen? întrebă reverendul Gardiner, cu naivitatea sa suprapământeană. Mie asta nu-mi spune absolut nimic.

Ochii verzi ai Olivettei Brown, cu expresia lor fanatică, scăpărau.

— Fier, bineînţeles! exclamă ea triumfător. De unde să ştiţi dumneavoastră? Niciunul n-are de unde să ştie. Nici chiar dumneata, părinte...

— Olivette, interveni bătrânul.

— Da, mai ales dumneata n-ai de unde să ştii. Eu însă am studiat mult lucrurile astea. Oh, ştiu că un bun creştin nu trebuie să se ocupe de aşa ceva, părinte, dar este vorba în parte de cunoştinţe ce existau cu mult înainte ca Mântuitorul să fi hălăduit pe pământ. Ştiai dumneata că fierul are puterea să îndepărteze duhurile rele?

— Dar, Olivette dragă, dacă ar fi aşa, cum se face că toate lucrările despre vrăjitorie şi vrăjitori care mi-au căzut în mână spun că duhurile rele folosesc totdeauna vase şi instrumente de fier pentru a-şi prepara filtrele?

— Auziţi ce interesant! exclamă Dan Z. Freeman.

— Mamă, *te rog!* o imploră Rusty.

Deoarece o anumită reţinere interioară o împiedica pe doamna Brown să continue să-şi îndrepte atacurile împotriva fostului său duhovnic, mânia ei se revărsă asupra nefericitului de editor.

— Cunosc foarte bine pe cei de teapa dumitale, domnule Freeman! Dumneata dărâmi totul, absolut totul!

— Dar, dragă doamnă Brown, protestă Freeman. N-am avut niciun moment intenţia...

— Care ar putea fi altfel explicaţia că fierul *apără împotriva duhurilor rele?* Sau nici asta n-aţi ştiut?

— Ca să vă spun sincer, nu. Se vedea că Freeman era dezolat să fie centrul unei asemenea controverse. Nu înţeleg atunci de ce toate fantomele acelea, despre care am auzit că bântuie castelele din Europa, târâie noaptea după ele lanţuri grele în încăperile prin care rătăcesc.

— N-ai decât să-ţi baţi joc cât vrei de lucrurile astea, domnule Freeman! zise doamna Brown cu vocea gâtuită de furie. Pot să-ţi spun însă că, din cele mai vechi timpuri, ori de câte ori un epileptic făcea o criză, se bătea *un cui de fier* în pământ pentru a se ţintui pe loc duhul rău. La *asta* ce mai ai de spus?

— Asta e un lucru care ar trebui imediat comunicat Asociaţiei Americane a Medicilor, interveni grav doctorul Dark.

— Oh!

Olivette se năpusti indignată afară. Rusty o urmă în grabă.

— Îmi pare sincer rău, zise doctorul, dar mi-e greu să concep că poate crede, fie chiar numai jumătate din inepţiile pe care le debitează.

Reverendul Gardiner se ridică şi el şi porni clătinând din cap pe urmele doamnei Brown şi a fiicei sale. Ellery continuă ca şi când nu s-ar fi petrecut nimic:

— Pe dosul cartonului nu este nici de data asta nimic.

În aceeaşi noapte, la cele notate în jurnalul său asupra evenimentelor zilei, Ellery adăugă următoarele câteva rânduri:

„Până în prezent au sosit trei din cele douăsprezece cutii cu obiecte... Ele conţin şase obiecte diferite: un bou, o casă, o cămilă, o uşă, o fereastră şi un cârlig. Privind superficial lucrurile, s-ar părea că e vorba de o idioţie, sau de o simplă farsă răutăcioasă. Nu mă pot împiedica însă să cred că între aceste obiecte există o legătură. Singura întrebare este: *Care* ar putea fi această legătură?”

CAPITOLUL VI - A PATRA NOAPTE:

sâmbătă, 28 ianuarie 1929

În care John Sebastian e lovit de o ciudată amnezie, locotenentul Luria încearcă un şiretlic, iar Ellery Queen îşi pune din nou în joc întreaga sa perspicacitate.

La micul dejun, Marius Carlo avea un aer foarte mahmur. Mânca tăcut, fără să ia parte la dezbaterea animată care avea loc în jurul mesei.

Doctorul Sam Dark fusese cel care furnizase tema de discuţie; anunţase anume că, spre seară, solicită dreptul de a folosi aparatul de radio. Armata juca contra Universităţii Stanford, la Palo Alto, şi atât postul NBC cât şi postul CBS transmiteau meciul începând de la orele 16,45. Natural, discuţia se învârtea în jurul lui Chris Cagle, „Roşul”, mijlocaşul cel mai bun al Statelor Unite, care juca în echipa cadeţilor şi pentru care partida aceasta contra „cardinalilor” era ultima partidă pe care o juca în calitate de elev al şcolii militare. Avea oare să se întreacă Cagle pe sine cu acest prilej? Avea oare să-l împingă la o performanţă extraordinară, chiar pentru standardele sale obişnuite, faptul că era vorba de ultima sa partida în echipa Armatei? Cam acestea erau chestiunile arzătoare în jurul cărora se ducea disputa. Doctorul Dark reprezenta poziţia anti-Cagle; în schimb, reverendul Gardiner, Roland Payn, Craig şi cu Ellery – acesta din urmă împotriva înclinărilor sale – susţineau poziţia romantică pro-Cagle.

Se citară canoane şi versete şi se pomeni şi

zdrobitoarea înfrângere suferită cu o lună în urmă de Armată din partea invincibilei echipe Notre Dame a lui Knute Rockne; doctorul Dark, de obicei foarte puţin combativ, fusese cel care adusese acest argument; reverendul Gardiner replicase de sus că, la urma urmei, scorul final de 7—0 nu reprezenta o înfrângere catastrofală. Bine, şi ce scofală a făcut Cagle în toată partida, decât că a trimis pasa aceea pe care Jack Elder a interceptat-o după o cursă de o sută de metri, ca să marcheze singurul eseu din tot meciul. La rândul său, domnul Payn nu gustă această intervenţie, pe care o considera drept un argument *ad hominem;* trebui totuşi să admită şi el că într-adevăr Cagle nu era într-o formă atât de bună ca în 1928.

Discuţia continua pe tonul acesta, în timp ce fălcile lui Marius mestecau şi măcinau într-una, fără ca el să-şi ridice măcar ochii din farfurie.

John Sebastian părea în schimb să-şi fi revenit complet în dimineaţa aceea; era vesel, deşi puţin absent, iar cele câteva aluzii la penibila întâmplare din ziua precedentă părură că-l lasă cu totul indiferent; mai tot timpul hărţui ambele tabere cu tot felul de întrebări, trecând când de o parte când de alta, astfel încât poziţia pe care o lua să mărească şi mai mult discordia. Rusty îl fixa mereu cu o privire stranie; de altfel Valentina îl măsura şi ea pe Marius cam la fel.

Tânărul muzician refuză să ia a doua ceaşcă de cafea, şovăi o clipă, apoi se ridică şi ieşi din sufragerie cerându-şi scuze. Valentina Warren, care îl urmase neîntârziat, reveni peste puţin, se strecură pe scaunul ei şi-şi continuă micul dejun. Curând reapăru şi Marius.

— John, începu el dând impresia că înghite cu greu ceva, aş vrea să-ţi vorbesc o clipă, ţie şi lui Rusty.

John făcu un gest de surpriză.

— Rog întreaga societate să ne scuze, zise el, apoi, împreună cu Rusty, îl urmară pe Marius în salon.

— De fapt era şi timpul, interveni sec Olivette Brown. Socotesc însă că n-ar fi fost nevoie ca *altcineva* să-i spună să-şi ceară scuze, după comportarea de animal pe care a avut-o ieri.

— Nu mai doriţi puţină cafea, doamnă Brown? o îmbie Craig.

Valentina tăcea.

Peste cinci minute, Marius reapăru singur. Figura lui smeadă avea o expresie vădit perplexă.

— Domnule Craig, n-aş vrea să vă sperii. Spuneţi-mi, vă rog, John nu se simte bine? Aţi observat ceva neobişnuit la el în ultimul timp, vi s-a părut absent? A fost deosebit de distrat?

Craig îl privi mirat.

— Nu înţeleg ce vrei să spui, Marius. De ce?

— Cunoaşteţi gafa mea de ieri, continuă muzicianul care roşise. Vreau să spun, felul nepotrivit în care m-am purtat cu Rusty...

— Da, ştiu la ce te referi. Nu văd însă ce legătură are asta cu...

— Ştiţi, eu nu mă prea pricep să cer scuze. Totuşi am făcut-o; mi-am cerut scuze atât faţă de Rusty cât şi faţă de John. Rusty s-a dovedit foarte înţelegătoare...

— Şi John, nu? Craig zâmbi uşurat. Ce să-i faci, aşa sunt tinerii amorezaţi, băiete. Aminteşte-ţi ce spune Dryden[7] despre gelozie: „Tu, tiran al minţii...”

[7] *John Dryden* (1631—1700), poet, critic şi dramaturg englez.

— Dar nu la asta mă refer, domnule Craig. Ceea ce vreau să vă spun este că... John pare să nu-şi mai amintească absolut nimic din cele petrecute ieri.

Craig păli.

— Am crezut la început că-şi bate joc de mine. Dar nu era aşa. Efectiv nu-şi aminteşte de încăierarea dintre noi, de intervenţia sergentului Devoe... de nimic din toate astea.

— Dar e imposibil să fi uitat! exclamă Valentina. N-au trecut nici douăzeci şi patru de ore!

Privirea speriată a lui Craig se îndreptă spre doctorul Dark, care interveni îngândurat:

— După cele spuse de Marius, pare să fie vorba de o amnezie, Arthur; dar cine ştie de ce natură. Ar putea fi eventual urmarea unui pumn pe care l-ar fi primit în cap, în cursul încăierării de ieri. Ar trebui să-l văd pe băiat.

— Eu v-aş ruga să-mi îngăduiţi să-l văd eu mai întâi! interveni Ellery precipitat. Dacă nu aveţi nimic contra, bineînţeles. Fără a aştepta răspunsul, el sări în picioare şi dispăru în salon.

John şedea ţeapăn într-un fotoliu. La picioarele lui, Rusty îi vorbea foarte atentă. Când Ellery intră, fata îi aruncă o privire recunoscătoare.

— Închipuie-ţi, Ellery, zise Rusty străduindu-se să pară cât mai degajată, John nu-şi mai aminteşte nimic din cele petrecute ieri în pavilion. Nu-şi mai aminteşte nici măcar că ar fi fost acolo. E amuzant, nu?

— Eu nu înţeleg de ce faceţi cu toţii atâta caz, interveni John iritat. Am uitat şi pace! Ce crimă vedeţi în asta?

— Am fost cu toţii într-o stare de încordare în ultimele câteva zile; căpăţâna asta a noastră ne poate juca din când în când câte o festă, John. De

pildă, cele întâmplate joi noaptea pe scara din dos, zise Ellery.

— Care scară? întrebă Rusty îngrijorată.

— Nici nu vreau să mai discut despre asta. John se ridică brusc din fotoliu, aproape răsturnând-o pe biata fată.

— John dragă, ştii doar foarte bine că ai avut dureri de cap...

— Mahmureală, nimic altceva!

— Ascultă, John, fiindcă doctorul Dark e oricum aici ca musafir, ar fi totuşi bine... Ellery, încearcă să-l convingi.

— Dar n-am nimic, nu vreţi să înţelegeţi? replică John.

Ieşi apoi în mare grabă din salon şi se repezi pe scări, urcând câte trei trepte deodată.

În acelaşi moment, pe uşa dinspre sufragerie năvăliră şi ceilalţi. Încurcat, Craig o bătu afectuos pe umăr pe Rusty, care părea gata să izbucnească în plâns.

— Adevărul e că nu pot să înţeleg, nu pot de loc să înţeleg, repeta Craig într-una. Tu nu crezi că e mai bine să mă duc eu singur sus după el, Sam?

— N-are niciun rost, Arthur, îi răspunse doctorul Dark. Îl cunosc şi eu pe John şi pe faţă şi pe dos, de când era un băieţaş în pantaloni scurţi. Mergem împreună.

— Cred că nu mai e nevoie, interveni Ellery calm.

Într-adevăr, în clipa aceea John cobora în fugă scările. Expresia iritată şi arţăgoasă îi dispăruse complet de pe faţă. Când intră în cameră, chipul îi era destins şi zâmbitor.

— Desigur, v-am tras tuturor o spaimă bună, zise el. Rusty, fetiţo, îmi pare foarte rău. Sigur că-mi

amintesc totul. Mi-a revenit memoria. Aveam probabil un aer complet stupid, nu-i aşa? Iar tu, Marius, n-ai de ce să-mi ceri scuze. Nu e niciun păcat să fii amorezat de Rusty. Eu nu sunt? Mai bine să uităm tot incidentul acela.

De data aceasta lui Marius îi lipsi replica.

— Ascultă, John, i se adresă Rusty ferm. Te rog să-mi răspunzi la următoarea întrebare: Când sergentul Devoe a intrat în pavilion să vă despartă, pe tine şi pe Marius, cum a procedat? Ce ţi-a făcut, dar să-mi spui exact.

John zâmbi.

— Şi-a trecut labele lui de măcelar pe după gâtul nostru şi ne-a aruncat în zăpadă, ca pe doi pisoi încăieraţi. John îşi pipăi ceafa cu milă. Şi acum mă mai doare.

— Aşa e, acum îţi aminteşti într-adevăr, exultă Rusty aruncându-i-se în braţe. Oh, scumpul meu, cum m-ai speriat.

Fiecare găsi îndată ceva de spus. Ellery profită de ocazie şi ieşi din salon. Închise după el uşa bibliotecii, luă telefonul şi ceru o convorbire prin fir direct cu inspectorul Richard Queen, la Prefectura de Poliţie a oraşului New York.

— Alo, tată, aici Ellery. Spune, ai vrea să-mi faci un serviciu?

— La ordin, fiule, îi răspunse inspectorul. Ce s-a întâmplat?

Puţin iritat, Ellery îi povesti despre ce era vorba.

— Foarte ciudat. Mare noroc am avut că nu mi-a căzut mie pe cap cazul ăsta. Dar poate mai e timp, nu?

— Tot ce te rog este să-mi procuri o informaţie. Rusty Brown, logodnica lui John Sebastian, a făcut

schiţele pentru cadourile de Crăciun destinate fiecăruia din invitaţi. John a împărţit cadourile acestea în dimineaţa de Crăciun. Fiecare reprezenta câte un alt semn al zodiacului.

— Semn al cui?

— *Al zodiacului*.

— Aha! Inspectorul se lămurise.

— Au fost executate pe comandă, la Moylan, bijutierul de pe bulevardul 5. Opt dintre ele erau clipsuri de prins bancnote, iar restul broşe. Ai vrea să te interesezi la Moylan de ele?

— Presupun că trebuie să mă duc personal, nu?

— Nu cred că e nevoie. Poţi trimite pe Velie, pe Piggott ori pe Hesse, indiferent pe cine.

— Ascultă, fiule, n-ai de loc simţul umorului?

— Cum adică?

— N-are nicio importanţă, spuse inspectorul. Şi ce vrei să întreb? Ori rămâne să decid asta la faţa locului, după felul în care se vor desfăşura lucrurile?

— De fapt nici eu nu ştiu. Mă las condus de o simplă intuiţie, tată. De altfel, e o intuiţie foarte bizară, ce iese cu totul din cadrul raţiunii. Cere-i lui Moylan să-ţi spună tot ce ştie despre această comandă. În special, dacă eventual i s-a părut ceva neobişnuit. Înţelegi?

— Aş! răspunse inspectorul. De fapt cine sunt eu, ca să pot înţelege toate subtilităţile unui geniu ca tine? Presupun doar că e vorba de o anchetă strict confidenţială. Nu trebuie să existe niciun fel de indiscreţie, nu?

— Exact!

Inspectorul oftă şi puse jos receptorul.

Locotenentul Luria sosi după-amiaza devreme.

— Nu, răspunse el întrebărilor ce-l asaltau din toate părţile, până în prezent n-am reuşit să identificăm cadavrul. Vom trimite acum fotografiile în districtele din jur. La dumneavoastră ce-i nou? După cât aud, domnule Sebastian, continui să primeşti darurile dumitale nocturne.

— Ştii cumva greceşte, domnule locotenent? îl întrebă John.

— *Timeo Danaos et dona ferentes*, cam asta vrei să spui, nu? întrebă Luria zâmbind.

— Asta e pe latineşte, dar e cam ce am vrut să spun.

— Te înţeleg foarte bine. Luria continuă apoi; cu voce tare: Stând liniştiţi aici, dumneavoastră mi-aţi dat un ajutor foarte preţios, doamnelor şi domnilor. Azi e o zi minunată. Nu v-ar face plăcere să mergeţi câteva ore la patinaj? Sper că niciunul dintre dumneavoastră nu va încerca să fugă. Luria zâmbea. Venind încoace, am văzut câteva persoane care patinau pe lacul din Alderwood. Se pare că gheaţa e foarte bună.

Fetele primiră ideea cu entuziasm. Până şi doctorul Dark se lăsă convins, punând condiţia să ajungă la timp înapoi, ca să nu scape transmisia meciului dintre Armată şi Universitatea Stanford. Tinerii îşi aduseseră cu toţii patinele, iar Craig îi asigură pe cei ce n-aveau că le poate procura fie din echipamentul sportiv vechi al lui John, fie de împrumut de la un vecin cu o familie numeroasă. Se urcară deci cu toţii în camerele lor pentru a se îmbrăca gros.

— Dumneata nu te duci, Queen? întrebă Luria.

— Eu m-am săturat până peste cap de patinaj de când l-am citit pe Hans Brinker, îi răspunse Ellery, aprinzându-şi pipa şi aşezându-se într-un fotoliu. Nicio

ştire de la laborator, Luria?

— Absolut nimic. Luria îl privi insistent pe Ellery, care, la rândul său, îl fixă şi el. Evident, n-am cum să te oblig. Nu trebuie însă să-mi ceri informaţii secrete. Mă înţelegi, sper?

— Te asigur că ai fi în faţa dumitale ceea ce se cheamă „un mormânt” în ceea ce priveşte discreţia. Cum e cu amprentele?

— Nu s-au găsit niciun fel de amprente străine în bibliotecă, afară de cele ale victimei.

— Nici pe pumnal?

— Amprente de ale domnului Craig, dar vechi şi neclare. Asasinul purta mănuşi.

— Eterna poveste, *nicht wahr?*

Înainte de a pleca, Ellen i se adresă lui Ellery:

— Ar fi trebuit de fapt să ştiu că şi de data asta ai să faci altfel decât toţi ceilalţi. Rămâi poate aici să păzeşti casa, ca nu cumva să fure poliţaiul ceva?

— Într-un fel da, răspunse Ellery zâmbind. Petrecere frumoasă. Sper să nu se avânte nimeni unde-i gheaţa prea subţire.

— Crede-mă, domnule Queen, nu eşti nici pe jumătate atât de deştept pe cât socoţi, îi ripostă Ellen cu dispreţ; apoi se îndepărtă cu Marius Carlo şi doctorul Dark, pe care îi ţinea atât de strâns de braţ, de parcă ar fi fost bărbaţii cei mai atrăgători de pe lume.

De cum plecară cu toţii, încărcaţi în automobilele lui Craig şi Freeman, locotenentul Luria se duse în bucătărie.

— Îmbrăcaţi-vă bine. Veţi face şi dumneavoastră o mică plimbare.

— Noi, acum? izbucni Mabel, arătându-şi gropiţele din obraji.

— Da, dumneavoastră. Aveţi doar acelaşi drept să vă aerisiţi niţel. Mergi şi dumneata, Felton. Sergentul Devoe vă ia cu el la o plimbare.

— Foarte drăguţ din partea dumneavoastră şi a sergentului. Doamna Janssen era radioasă. Dar ce mă fac cu cina?

— Ai destul timp, doamnă Janssen. Transmiterea meciului nu începe în niciun caz până aproape de ora cinci.

Luria aşteptă până plecă din parc şi maşina poliţiei şi se îndreptă apoi spre salon.

Ellery îşi scoase calm pipa din gură şi-l întrebă:

— Moş Crăciun?

— Dă-l dracului de Moş Crăciun! se răsti Luria. Acum te rog însă să taci din gură şi să mă laşi să fac ceea ce am de făcut.

Începu prin a da jos pernele de pe fotolii, după care cercetă în amănunt mobila: deschise sertarele, inspectă scrinurile, căută în cămin, scoase capacul din spate al aparatului de radio. Exploră apoi pomul de Crăciun, fără a neglija să caute şi sub hârtia roşie care învelea piciorul. Inspectă pereţii centimetru cu centimetru, uitându-se în spatele tablourilor, pipăind, ciocănind, bătând. Încercă parchetul, dând la o parte covoarele. La sfârşit, când tot salonul era răvăşit, aşeză iarăşi toate la locul lor.

Repetă apoi operaţia în bibliotecă, în sala de muzică, în sufragerie, în oficiu, în bucătărie şi în hol.

Între timp, Ellery se ţinea după ei, pufăind calm din pipă. Când locotenentul sfârşi percheziţia, îi întrebă:

— Te-ar deranja să-mi spui şi mie ce cauţi?

— Nimic... sper, îi răspunse Luria enigmatic, adăugând apoi imediat: Te rog să nu crezi că e ceva personal, Queen, dar aş vrea să te percheziţionez şi

pe dumneata.

— Să mă percheziţionezi pe mine? Ellery zâmbi ironic. Cu plăcere.

Ridică mâinile, în timp ce Luria îl pipăi cu mişcări experte de-a lungul corpului.

— Acum am să te rog să te ţii după mine ca un frate siamez.

Era aproape patru şi jumătate când, urmat de Ellery, Luria reveni în salon şi se aşeză într-unul din fotoliile confortabile.

— Pot să se întoarcă acum, zise locotenentul aprinzându-şi o ţigară şi pufăind misterios din ea.

Patinatorii sosiră primii, la câteva minute după patru şi jumătate. Erau bine dispuşi şi glumeau. Luria îi întâmpină la uşa de la intrare, pe care o blocase complet cu persoana sa.

Craig îşi manifestă surprinderea.

— Tot aici, domnule locotenent?

— Mi-e teamă că o bucată de timp va trebui să vă obişnuiţi cu prezenţa mea, domnule Craig.

Vocea mormăită a bărbosului căpătă o nuanţă stridenta.

— De astă dată ce s-a mai întâmplat?

— Am să vă explic mai târziu. Deocamdată, vă rog să urmaţi cu toţii întocmai instrucţiunile mele. Poate doriţi să vă schimbaţi, să vă spălaţi, sau mai ştiu eu ce. Vă rog să vă duceţi direct în camerele dumneavoastră. Când sunteţi gata, coborâţi. Folosiţi numai scara din faţă. Locotenentul eliberă apoi intrarea. E totul în regulă, poftiţi.

Uluiţi, intrară cu toţii în casă. Postat într-o parte a holului, Luria urmărea atent cum, unul câte unul, Arthur Craig, John Sebastian şi oaspeţii lor traversară încăperea şi urcară scările. El continuă să rămână şi

după aceea în hol.

Câteva minute mai târziu sosi şi sergentul Devoe cu cei trei servitori. Locotenentul le repetă instrucţiunile şi adăugă:

— Urci şi dumneata sus cu dânşii, sergent, apoi îi aduci jos.

Până şi calmul imperturbabil al lui Felton începuse să se clatine. Cei trei urcară scările, urmaţi de sergent.

Ochii metalici ai lui Ellery sclipeau.

— Acum înţeleg.

— Orice crezi că ai înţeles, te rog să ţii numai pentru dumneata.

Doctorul Dark apăru primul coborând scările în mare grabă.

— Nu ştiu pentru ce staţi dumneavoastră aici, zise el gâfâind, dar eu mă duc să ascult meciul. Vreţi să-mi daţi voie să trec, domnilor?

— O clipă numai, îl opri Luria. Când trebui să se oprească brusc la piciorul scării, trupul masiv al medicului din Alderwood se cutremură tot. Sper că n-o să vă deranjeze dacă am să vă controlez sumar. N-o să vă doară de loc, adăugă locotenentul surâzând.

— E vorba de o percheziţie corporală? întrebă doctorul Dark tăios. Dar pentru ce?

— Sper din toată inima că nu vă deranjează, domnule doctor, nu-i aşa? Luria continua să zâmbească.

Chica argintie a doctorului se zburlise. Nu trecu nicio clipă însă, şi clipind înţelegător din ochii săi mici răspunse:

— De ce m-ar deranja. Dă-i drumul, fiule.

După ce termină percheziţia, Luria i se adresă politicos:

— Mulţumesc, doctore. Vă rog acum să treceţi în salon şi să rămâneţi acolo. Puteţi să deschideţi radioul, puteţi să faceţi tot ce doriţi, numai să nu părăsiţi încăperea.

Doctorul Dark se îndreptă direct spre aparatul de radio, îl deschise pe lungimea de undă a postului CBS, îi potrivi tonul şi, aprinzându-şi o ţigară de foi, se aşeză într-un fotoliu; la auzul vocii crainicului Ted Husing, faţa doctorului radia.

După doctor îşi făcu apariţia John, şi după el coborâră şi ceilalţi scările, unul câte unul. Luria îi opri pe fiecare în parte. Bărbaţii fură supuşi toţi unei sumare percheziţii corporale. Pe femei, Luria se mărgini să le măsoare atent din ochi, cerându-le numai permisiunea de a le controla poşetele. Toţi fură apoi trimişi în salon cu dispoziţia de a nu părăsi încăperea.

Când reapăru şi sergentul Devoe însoţit de doamna Janssen, de Mabel şi Felton, locotenentul le spuse liniştindu-i:

— Nu e niciun motiv de enervare. Nimeni nu se va atinge nici măcar de un fir de păr din capul dumneavoastră. Doamnă Janssen, puteţi merge în bucătărie pentru a vă ocupa de cină. Dumneata, Mabel, o ajuţi pe doamna Janssen, nu-i aşa?

— Am atâtea de făcut! îi răspunse tânăra irlandeză. Trebuie să curăţ cartofii, să pun masa în...

— În sufragerie? Nu, astă seară nu, Mabel, zise Luria cu buzele strânse. Doamnă Janssen, ce serveşti la cină?

— Şuncă, răcituri, salată de cartofi...

— Foarte bine. Pregăteşte totul astfel încât să poţi servi în salon.

— Dar domnul Craig mi-a spus să servesc cocteiluri

şi sandvişuri înainte de cină, interveni Felton.

— În regulă. Dumneavoastră trei aveţi voie să vă deplasaţi la bucătărie, în oficiu şi în sufragerie. Dumneata, Felton, poţi servi şi în salon. Fii atent însă: intri prin sufragerie şi ieşi tot pe acolo. Dumneata, Devoe, răspunzi de orice mişcare a dumnealor.

— Am înţeles, domnule locotenent, răspunse sergentul amuzat. Îi conduse apoi pe cei trei prin hol, le deschise uşa spre oficiu şi dispăru împreună cu ei.

Luria ezită o clipă, apoi încuie uşa dintre hol şi oficiu şi intră grăbit în salon.

Acolo toţi discutau în şoaptă, cu excepţia doctorului Dark, care continua să soarbă cuvintele lui Ted Husing, crainicul.

Arthur Craig se adresă locotenentului pe un ton rece şi oficial:

— V-aş fi foarte recunoscător, dacă mi-aţi da acum o explicaţie, domnule locotenent. Vă ascult.

— Foarte bucuros, domnule Craig. Cu condiţia ca doctorul să închidă radioul. Meciul începe abia peste câteva minute, doctore. Burtosul îl fulgeră cu privirea, totuşi întinse mâna şi închise aparatul. Luria trase apoi perdeaua de catifea ce despărţea arcada din tavan până în podea de salon; când se întoarse, silueta sa masivă se detaşa clar pe fondul închis al perdelei. Totul e foarte simplu, începu el. Am primit însărcinarea să anchetez această crimă – e vorba de un caz complicat în care nu ştiu de unde să încep, cel puţin până când victima nu va fi identificată. Între timp, se mai iveşte şi afacerea asta ciudată cu cadourile nocturne primite de domnul Sebastian. N-am idee ce se ascunde în dosul acestei farse absurde, nici ce legătură are cu crima. De fapt, nu ştiu măcar dacă efectiv există vreo legătură între ea şi crimă. Şi

acum, iată explicaţia pentru toate cele petrecute azi după-amiază. V-am îndepărtat pe toţi din clădire imediat după dejun. Până şi pe servitori. Aţi fost cu toţii plecaţi, cu excepţia domnului Queen, care nu s-a bucurat nici el de un tratament preferenţial. Vă asigur că nici dânsul nu este exclus din ipotezele mele, numai pentru că, întâmplător, tatăl său este un înalt funcţionar al poliţiei.

„Ceea ce, evident, dumneata nu eşti”, spuse în sinea lui Ellery.

Luria continuă:

— În timp ce dumneavoastră lipseaţi cu toţii din casă, mi-am îngăduit să fac o percheziţie aci, la parter. Apropo, domnule Craig, am adus cu mine un ordin de percheziţie, pentru cazul că aţi dori să respectăm toate formalităţile. Dacă doriţi să-l vedeţi...

Craig făcu semn că nu-l interesează ordinul.

— Fiecare pachet trimis domnului Sebastian în ultimele trei nopţi a fost aşezat undeva aci, la parter, continuă Luria surâzând. Am căutat să mă asigur că cea de-a patra cutie – cadoul ce ar trebui să apară în seara asta – n-a fost aşezat până acum undeva, în aşa fel încât cineva din noi să dea inevitabil peste el.

— Foarte inteligent din partea dumitale, domnule locotenent, interveni John, pe un ton destul de rece.

— Nu, nu e nicio filozofie. Când v-aţi întors, v-am cerut tuturor să urcaţi direct la etaj şi v-am supravegheat până când aţi ajuns sus. M-am asigurat astfel că nimeni n-a putut pune cutia undeva pe aici, în timp ce trecea spre etaj. Când aţi coborât, înainte de a vă lăsa să intraţi aci, am percheziţionat pe bărbaţi şi am inspectat din ochi pe femei. Am astfel siguranţa că nimeni n-a adus cu el vreo cutie la parter. Aş putea deci jura că, în momentul de faţă, nu

există aci aşa ceva. În salonul acesta nu se află nicio cutie. Cum vom rămâne cu toţii aici până la douăsprezece noaptea – la cuvintele acestea se auzi un mârâit de protest din partea tuturor – faimosul Moş Crăciun despre care mi-aţi mai vorbit, care tot apare şi dispare, are mână liberă în toată casa. Din ceea ce se va întâmpla sau nu se va întâmpla, s-ar putea să aflăm tot felul de lucruri interesante. Nu-i aşa, Queen?

Pentru grupul nostru ce număra mai mult de douăsprezece persoane claustrate în aceeaşi încăpere, fără nicio speranţa de salvare, cele şapte ore se dovediră nesfârşit de lungi, cu toate că încăperea cu pricina era salonul imens al reşedinţei seniorale a lui Arthur Craig. Domni o stare de tensiune de la început, care se accentua văzând cu ochii, pe măsură ce timpul trecea. Doctorul Dark nu avu parte să savureze în linişte meciul. Ba ruga femeile să tacă, ba îşi lipea una din urechile sale uriaşe de difuzor. Când se anunţă că Universitatea Stanford repurtase asupra Armatei o victorie tot atât de zdrobitoare ca şi cea din 1926, învingându-i pe cadeţi cu scorul de 34—13, bietul doctor nici nu se putu bucura cum trebuie de această victorie, atât era de zăpăcit de sporovăiala celorlalţi. Nici măcar să-i răspundă cum se cuvenea lui Roland Payn nu putu; acesta susţinea că, indiferent de faptul că Armata pierduse sau nu, „Roşul”, Cagle, se achitase de misiunea sa într-un mod indiscutabil strălucit, deoarece era autorul a două din eseurile marcate de echipa sa.

Tensiunea nu se micşoră nici când Felton, palid de

nu-l mai recunoşteai, apăru introdus de sergentul Devoe prin uşa dinspre sufragerie; era încărcat cu toate cele necesare pentru a servi un bufet rece. Când îl văzu, Craig se ridică pe jumătate din fotoliu, apoi se lăsă să cadă la loc, renunţând să mai zică ceva. O voce piţigăiată, a Olivettei Brown, spuse:

— Nu sunteţi de părere că se cam exagerează totuşi, domnule Craig?

Ici-colo se auziră şi alte mormăieli înfundate (veneau de la doctorul Dark care spunea că nu încercase încă turul de forţă să ţină în echilibru o farfurie cu mâncare pe genunchi, şi că nici nu intenţiona să mai înveţe treaba asta la bătrâneţe). Protestele nu luară în general amploare, dar tensiunea crescu şi mai mult. Cât timp mâncară, conversaţia lipsi aproape complet. Luria se purta politicos, dar în permanenţă vigilent. Se aşezase pe un scaun drept în faţa draperiei de catifea ce masca arcada şi nu se mişcă de pe el nicio clipă.

După cină, tăcerea deveni totală. Grav, de parcă ar fi întreprins cine ştie ce treabă serioasă, Marius Carlo reuşi să se ameţească şi adormi. Sforăiturile sale spasmodice nu erau nici ele de natură să înveselească atmosfera. Se jucă chiar un bridge, dar nimeni n-avea chef; Rusty găsise la radio o muzică de jazz şi-l convinsese pe John să danseze, pe rând, cu ea, cu Valentina şi Ellen (între timp, retras într-un colţ, Ellery se prefăcea că nu bagă de seamă toate stratagemele pe care le încerca Ellen pentru a-l scoate din starea lui de indiferenţă); seara târziu, nemaiştiind ce să facă, cedară cu toţii insistenţelor Valentinei şi se apucară să joace gajuri, ceea ce dete prilej provocatoarei blonde să-şi exhibeze nu numai picioarele deosebit de lungi, ci şi talentele artistice

incontestabile; singurul pe care-l impresionă cu adevărat fu Roland Payn, ale cărui distinse priviri nu îndrăzniră să se ridice niciun moment mai sus de tivul rochiei Valentinei; e drept însă că, potrivit modei, tivul se afla destul de sus. Către orele unsprezece renunţară la gajuri pentru a asculta ştirile, care provocară tot felul de râsete ironice. Comisia instituită de preşedintele Hoover pentru aplicarea şi respectarea legilor îşi încheia raportul către Congres, exprimându-şi „încrederea” într-o mai adecvată aplicare a legii prohibiţiei – aşa anunţa crainicul cu tonul cel mai convins; în cartierul East Side din New York, se furase un camion încărcat cu băuturi alcoolice; în North Side, la Chicago, fuseseră descoperite două cadavre, ciopârţite artistic de un maestru în materie, astfel încât semănau aidoma cu reproducerile masacrului Sfântului Valentin; bucăţelele fuseseră cu greu adunate de pe o alee şi expuse în public, ca mărturie a rivalităţii dintre bandele lui Bugsy Moran şi Al Capone; în sfârşit, şeful serviciului circulaţiei din New York, comisarul Whalen, propunea o soluţionare constructivă a problemei circulaţiei în Manhattan, cerând interzicerea parcajului în cartierele comerciale.

După ştiri, istoviţi, se aşezară cu toţii în fotolii, aşteptând miezul nopţii.

La bătăile înfundate ale pendulei străvechi de pe palierul de la etaj, care anunţau orele douăsprezece, câteva capete se ridicară timid.

— Eu unul mă simt tare obosit, domnule locotenent, zise reverendul Gardiner, căscând. Credeţi că acum mă pot retrage?

— O clipă, părinte, îi răspunse Luria, sărind în picioare şi îndreptându-se spre uşa ce da în

sufragerie. Devoe!

Sergentul îşi băgă capul pe uşa salonului.

— Adu-i încoace şi pe ceilalţi trei. Când doamna Janssen, Mabel şi Felton se aflară şi ei în salon, Luria i se adresă scurt lui Devoe: Dumneata rămâi în salon, cu toţi cei prezenţi. Nu mişcă nimeni de aci. Se îndreptă grăbit spre arcadă şi dispăru în dosul draperiei de catifea.

În toată casa domnea o linişte mormântală.

— Ora fantomelor, zise pe neaşteptate Freeman. Cuvintele sale fură însoţite de un râset, care în liniştea ce domnea răsună aproape ca un ecou.

Timp de vreo zece minute, care părură interminabile, aşteptară şi aşteptară într-una într-o tăcere absolută. În cele din urmă, draperia se dădu la o parte şi Luria îşi făcu apariţia. Cu o mişcare calculată, scoase din buzunar un pachet de ţigări Melachrinos şi cu gesturi la fel de calculate scoase o ţigară din pachet. Apoi o aprinse.

— Experienţa s-a terminat, anunţă el.

— Ce vrei să spui? îl întrebă grav John.

Luria răspunse rar:

— Astă-seară n-a mai apărut nicio cutie cu obiecte misterioase. Aci la parter şi nici la intrare nu se află aşa ceva. Vreţi să ştiţi de ce, doamnelor şi domnilor? Pentru că persoana care aducea cutiile în fiecare noapte şi care alegea un loc în care ele să poată fi găsite n-a putut aduce cutia respectivă şi în noaptea asta. Dar cine s-a putut afla în imposibilitate de a depune aci, undeva, cea de-a patra cutie, în noaptea asta? Evident, numai cineva dintre dumneavoastră, cei care vă găsiţi în această cameră. Îngăduiţi-mi să vă spun că eu unul n-am luat în serios niciun moment povestea cu Moş Crăciun. Acum sunt absolut sigur că

el nu există. Or, dacă există, sau dacă a existat, n-are nicio legătură cu cutiile despre care vorbim. Persoana care a depus aceste cutii azi aci, mâine dincolo, se găseşte printre dumneavoastră. Ce-ar fi dacă respectivul ne-ar împărtăşi tuturor gluma. Ce părere aveţi?

Invitaţia locotenentului rămase însă fără răspuns, toţi continuând să tacă. Contrar firii sale, Luria păru că-şi iese din ţâţâni.

— Dacă aşa stau lucrurile, foarte bine! N-aveţi decât să continuaţi cu copilăriile, exclamă el tăios, ridicând braţele către cer. Din clipa aceasta, eu mă voi concentra exclusiv asupra crimei care s-a comis aci. Restul, toată povestea asta extravagantă, o las pe seama dumitale, dragă Queen.

— Dar bine, Luria, începu Ellery. Era încurcat, deoarece nu vedea de loc cum putea pune în lumină, cu suficiente menajamente, punctele slabe ale aşa zisei experienţe concepute de locotenent; acesta îşi luă însă rămas bun pe un ton răstit şi părăsi fără întârziere casa Craig.

— Se aude şi schimbul meu. Vă doresc noapte bună, zise sergentul Devoe, care ieşi pe urmele lui Luria, tuşind încet.

Până când zgomotul maşinilor poliţiei, ce se auzeau îndepărtându-se pe drum, se pierdu complet, nimeni nu mişcă.

Obosiţi, plecară apoi cu toţii să se culce. Aşa speraseră cel puţin. Dar în timp ce pe coridorul de la etaj uşile se deschideau şi se închideau rând pe rând, John, care ajunsese printre primii sus, se năpusti afară din dormitorul său râzând sardonic.

— Cine a spus oare că în noaptea asta nu va apare nicio cutie? Priviţi, vă rog, ce *am găsit adineauri pe*

pat!

Ţinea în mână un pacheţel învelit în poleială verde şi roşie şi legat cu o panglică aurie. Pe cartonaşul obişnuit cu Moş Crăciunul, era bătut la maşină, ca şi de celelalte dăţi, numele lui John Sebastian.

Lui John trebui să i se administreze un calmant. Doctorul Dark rămase lângă el până când în cele din urmă John adormi.

Când coborî, doctorul îi găsi pe toţi adunaţi în jurul lui Ellery, care tocmai deschidea ultima cutie sosită.

— Cum se simte John, doctore? întrebă Rusty cu vocea pe jumătate pierită.

— Nervii, draga mea. A fost totdeauna destul de sensibil, şi afacerea asta misterioasă începe să-l obosească, zise doctorul Dark, apucând cu convingere sticla de whisky. Ce a mai trimis spiriduşul nostru astă-noapte, Queen?

Ellery ţinea în mână un gard de lemn în miniatură, vopsit în alb.

— Se potriveşte perfect în jurul căsuţei, doctore.

— Şi mesajul?

Ellery îi întinse un carton alb, pe care, bătute curat la maşină, se aflau următoarele patru versuri:

„În cea de-a patra noapte de Crăciun,
Iubirea ta adevărată îţi trimite
Un gărduleţ alb din scurtături,
Să te ferească de orice lovituri.”

— Nici măcar nişte versuri ca lumea, mormăi doctorul, întinzându-i înapoi cartonul.

— Nu, dar de data asta am găsit iarăşi nişte semne pe dosul cartonului. Dumneata înţelegi ceva din ele,

doctore?

Burtosul se grăbi să întoarcă cartonul pe dos şi-l examină cu atenţie.

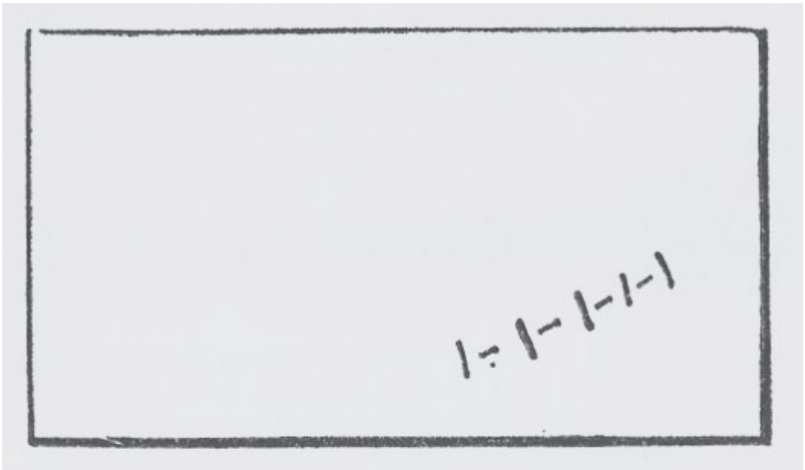

— Parcă ar fi un gard desenat de un copil. Dar ce-o fi vrând să însemne?

— Asta aş vrea şi eu să ştiu.

— Lovituri, comentă Arthur Craig cu vocea gravă. Mesajul vorbeşte de data asta de lovituri. Este pentru prima oară că se face aluzie la... aşa ceva.

— Asta dacă uităm de cadavrul găsit în biblioteca dumneavoastră, domnule Craig, interveni Ellery, cu o nuanţă de ironie în glas.

— Da, dar de astă dată cel vizat e *John.*

Rusty izbucni într-un râs nervos.

— Cred că în curând am să ajung la balamuc, exclamă ea, ieşind din cameră şi urcând în fugă scările.

Doctorul Dark o urmă imediat, ţinând strâns în

mână paharul cu whisky, iar Olivette Brown se luă după el. Valentina Warren se ridicase şi ea, dar întâlnind privirea lui Ellery se aşeză la loc.

Ellery privea casa de păpuşi, cu ultima completare primită.

— Experienţa lui Luria nu dovedeşte nimic, iar ceea ce s-a întâmplat arată cât de inutilă a fost. Dacă într-adevăr în casă se ascunde un necunoscut, el a putut foarte uşor pune ultima cutie sus, pe patul lui John, în timp ce noi eram imobilizaţi cu toţii aci la parter de către locotenent. Dacă însă obiectele vin de la unul din noi, aşa cum pare să creadă Luria, la întoarcerea de la Alderwood persoana respectivă a putut bănui planul lui Luria şi a avut tot timpul să strecoare cutia în camera lui John înainte de a coborî. John a coborât printre primii, vă amintiţi. Ellery ridică din umeri. În ce mă priveşte, renunţ la încercările de a mai pune beţe în roate persoanei de la care provin obiectele. Are toate şansele să poată depune când vrea câte o asemenea cutie undeva în casă. Singurul lucru care mă interesează de aci încolo este conţinutul cutiilor. Până în prezent au fost şapte obiecte, sosite în patru cutii. Există aici o anumită socoteală pe care, deocamdată, n-o înţeleg. Poate că, pe măsură ce vor mai apare şi alte obiecte, am să ajung să înţeleg.

— Dar eşti convins că nu e vorba de o farsă, domnule Queen? îl întrebă Craig cu vocea sa puternică şi gravă.

— Absolut convins, domnule Craig.

— Dacă e aşa, nici nu ştii cât sunt de liniştit că te găseşti aci, exclamă bărbosul, prăbuşindu-se într-un fotoliu. Numai dacă ai putea descoperi ce sens au toate astea... înainte de a fi prea târziu...

— Cred că ar fi mai bine să te duci la culcare,

Arthur, zise Dan Freeman, pentru a-l linişti.

— Asta ar trebui să facem cu toţii, aprobă Ellery.

Marius, care continua să sforăie, rămase singur în salon.

CAPITOLUL VII - A CINCEA NOAPTE:

sâmbătă, 29 decembrie 1929

În care Capricornului îi cresc patru coarne, în care apare un X ce marchează un anumit loc şi în care încercările de a face o legătură între evenimentele petrecute şi numărul doisprezece nu duc nicăieri.

Luria îşi făcu apariţia în timp ce îşi luau micul dejun, ceea ce le tăia tuturor pofta de mâncare. Lui Ellery îi ajunse să privească sprâncenele încruntate ale lui Luria, pentru a înţelege că, în dimineaţa aceea, locotenentului nu-i ardea de loc de cutiile cu obiecte.

— Vă rog să poftiţi unul câte unul în bibliotecă, îi anunţă el fără altă introducere. Reverendul Gardiner unde este?

— În oraş, la biserică, îi răspunse Craig.

— Cum se întoarce să poftească şi dânsul.

Aşezat la biroul din bibliotecă, locotenentul îi interogă toată dimineaţa pe rând, unul câte unul, luându-şi note într-un carnet gros. Ellery, care rămăsese ultimul, înţelese că nu se ivise niciun element nou. Într-adevăr, Luria nu făcea decât sa repete procedeele obişnuite ale oricărui poliţist, punând aceleaşi întrebări şablon, ca de pildă:

— N-ai văzut-o niciodată înainte pe victimă?... Unde te aflai marţi dimineaţa? Precizează exact ora!...

Când Luria închise în sfârşit carnetul şi se ridică, Ellery îi spuse:

— Apropo, aseară, imediat după ce ai plecat, John Sebastian a găsit o a patra cutie cu obiecte în dormitorul său.

Luria se lăsă să cadă din nou pe scaun, dar se ridică imediat.

— N-are nicio importanţă! Dar ce era în ea? întrebă totuşi.

— Un gărduleţ vopsit în alb, lucrat cum nu se poate mai fin, şi un avertisment camuflat, cu privire la un act de violenţă care ar trebui să urmeze.

— Ce nerozie! Nu-ţi dai seama că v-aţi ţicnit de-a binelea cu toţii? Iartă-mă, trebuie să plec.

— Doar o clipă, Luria. Ce noutăţi ai despre omuleţul asasinat?

— Niciuna până în prezent. Nu s-a primit încă nicio indicaţie de la niciunul din birourile de informaţii. Nici în ceea ce priveşte figura lui, nici în ceea ce priveşte celelalte semnalmente şi amprentele. După părerea mea, n-are cazier. Pe cât am putut controla până acum, e cert că nu e de pe aci, din apropiere. Îţi dai seama că asta nu e de natură să-mi uşureze treaba. De asta şi sunt atât de furios.

Imediat după dejun, Ellery fu chemat la telefon de New York. Vorbi din bibliotecă, cu uşile închise.

— Vă raportează inspectorul Queen, se auzi în receptor vocea bătrânului. Cum doriţi să vă comunic informaţiile despre zodiac, domnule Queen, direct, sau cifrat?

— Direct, ca de obicei, îi răspunse „domnul Queen”, plin de emfază.

— Mi-aţi spus că numita Rusty Brown a făcut schiţe pentru opt clipsuri de bancnote pentru bărbaţi şi pentru patru broşe pentru femei, fiecare cu câte un semn ai zodiacului, nu-i aşa?

— Da, aşa am spus.

— Aţi greşit socoteala. Opt şi cu patru fac doisprezece, cel puţin atâtea făceau când am învăţat

eu. Moylan spune însă că au fost *treisprezece* bucăţi. Cum de la celălalt capăt al firului nu mai auzea nimic, inspectorul întrebă: Ellery, ai murit, sau ce-i cu tine?

— Îmi revin, ca după un atac de inimă, îi răspunse fiul său, cu vocea pierdută. Au fost treisprezece, spui? Comandate, înţeleg, nu dintr-o eroare.

— Comandate, desigur. Moylan nu face erori de astea.

— Dar spune-mi un lucru. Vocea lui Ellery îşi recâştiga din ce în ce vigoarea. A treisprezecea piesă nu era un model fără legătură cu celelalte. Era tot un semn al zodiacului – o dublură a uneia din celelalte douăsprezece piese, nu-i aşa?

— Întocmai. Era...

— Stai, dă-mi voie să ghicesc. Piesa dublă înfăţişa un ţap, nu? Semnul Capricornului, asta trebuie să fi fost. Au fost două clipsuri cu semnul Capricornului. Aşa e?

— Formidabil, se auzi vocea inspectorului, sincer mirată de data asta. Cum ai ghicit asta, fiule?

— Îmi cunoşti metodele, răspunse Ellery modest. Pentru tine nu am secrete. Ziua de naştere a lui John Sebastian cade la 6 ianuarie. Or, 6 ianuarie e în zodia Capricornului.

— Bine, dar de unde ai ştiut că tocmai clipsul destinat lui Sebastian era cel în dublu exemplar?

— Asta e o poveste foarte ciudată, despre care nu pot vorbi la telefon. Acum am altă misiune pentru tine, tată. Mă auzi?

— Da, te aud, răspunse inspectorul melancolic. Câteodată mă întreb de ce nu-ţi trimit lunar nota de plata pentru serviciile aduse? De astă dată despre ce mai e vorba?

— Ai un om serios de care să te poţi dispensa

câteva zile? E vorba de o anchetă confidenţială. Un om ca sergentul Velie, de pildă?

— Poftim, acum vrei să-mi iei şi mâna dreaptă! Perfect! Şi ce doreşti să facă Velie?

— Aş vrea să afle cât mai multe amănunte în legătură cu naşterea lui John Sebastian.

— Cu *naşterea* lui John Sebastian?

— Ascultă. Eu ştiu doar atât: Părinţii lui John erau doamna şi domnul Sebastian din Rye, New York. Numele de botez al doamnei Sebastian era Claire. În seara zilei de 5 ianuarie, 1905... îţi notezi, tată?

— Cum să nu, şefule! oftă inspectorul. O mie nouă sute cinci.

— ...soţii Sebastian se întorceau cu maşina de la New York acasă, pe viscol. În apropiere de Mount Kidron au avut un accident. Da, Mount Kidron. Ca urmare a accidentului, s-a declanşat prematur travaliul şi doamna Sebastian a născut. Ea a decedat la naştere, iar tatăl lui John a decedat şi el, cam la o săptămână mai târziu, în urma unei comoţii cerebrale. Asta e tot ce ştiu. Aş vrea însă să am informaţii mai ample asupra acestui accident, şi mai ales asupra *naşterii.* Cât mai ample posibil.

Ellery o găsi pe Rusty în spatele casei. John se uita la Valentina, la Marius şi la Ellen, care se luaseră la întrecere să clădească cât mai repede câte un om de zăpadă. Rusty îl urmărea cu privirea pe John, care nu părea să fie tocmai în apele lui.

Cum îl văzu, Ellen îl şi strigă pe Ellery. Acesta îi surâse, îi făcu semn cu mâna, şi apoi îl întrebă pe John:

— Pot să-ţi răpesc logodnica pentru câteva minute?

— Da, cu condiţia să nu încerci şi tu s-o convingi să se mărite cu mine. Nu cumva eşti şi tu amorezat de

ea?

— Cum să nu, ca un nebun, îi răspunse Ellery îndepărtându-se cu Rusty la braţ.

Obrajii roz ai lui Ellen căpătară brusc o culoare stacojie, iar când Marius îi adresă câteva cuvinte, fata începu să arunce cu bulgări de zăpadă în el.

— Nu înţeleg ce vrei cu mine, Ellery, începu Rusty. Ştii doar foarte bine că eu sunt logodită şi că Ellen e liberă.

— Explicaţia e simplă, Rusty, replică Ellery surâzând. Ellen nu-mi poate răspunde la întrebarea pe care vreau să ţi-o pun, pe când dumneata poţi.

— Anume, la ce întrebare?

— Cum se face că n-ai pomenit absolut nimic despre un al treisprezecelea dar cu semnele zodiacului?

— Ah, asta era, zise fata. Chiar n-am pomenit nimic?

— Nu, nimic, spuse Ellery cu o voce blândă.

— E adevărat, am comandat treisprezece. Al treisprezecelea era o dublură a modelului destinat lui John.

— Şi de ce ai comandat această dublură a modelului destinat lui John?

— Fiindcă aşa mi-a cerut el. Mai ai şi alte întrebări de pus, domnule Queen?

— Da, una singură. De ce şi-a dorit John două clipsuri asemănătoare de bancnote, ambele cu semnul Capricornului?

— Aş putea să-ţi răspund că va avea poate nevoie de două, deoarece începând de la data de 6 ianuarie va fi un om cu foarte mulţi bani. Asta n-ar fi însă decât o simplă presupunere. Rusty părea foarte indiferentă la toată conversaţia. Adevărul este, Ellery,

că n-am idee de motivul real.

— Nu l-ai întrebat?

— Ba sigur că l-am întrebat.

— Şi ce ţi-a răspuns?

— A râs, m-a sărutat şi mi-a răspuns că încă nu suntem căsătoriţi. Dar nu înţeleg de ce nu-l întrebi direct pe el?

— Cu riscul să mă sărute şi pe mine, cred totuşi că am să-l întreb, răspunse Ellery. Tonul acestuia, şi glumeţ şi grav, vădea o reală îngrijorare. Când îl luă apoi pe John la o parte, Ellery se strădui să i-o ascundă. Ia spune, John, băiatule, i se adresă el. De ce îţi trebuiau două clipsuri cu ţap?

— Asta de unde ai mai aflat-o? îl întrebă John tăios. Ţi-a spus Rusty?

— Nu, Rusty n-a făcut decât să-mi confirme un lucru pe care-l ştiam.

Neplăcut surprins, John continuă:

— Cu alte cuvinte, mă controlezi?

— Controlez doar o ipoteză, care poate n-are nicio bază. Dar, la urma urmei, John, te deranjează să fii controlat?

— Poate că da, îi răspunse John, rar şi apăsat.

— Ascultă, dragul meu, în casă a fost comisă o crimă...

— Pentru Dumnezeu! exclamă cu voce tare tânărul poet. Sper că nu insinuezi că am ceva de-a face cu crima? Ştiu tot atât de puţine lucruri ca şi tine, Ellery, despre bătrânul acela şi despre felul în care a fost asasinat.

— Atunci, de ce nu vrei să-mi explici ce este cu al doilea clips?

— Pentru că socotesc că n-a venit încă momentul, îi răspunse John tăios. Mai ai cumva şi alte întrebări?

— Nu, cred că nu.

Ellery rămase pe loc, în timp ce John se apropie de grupul celorlalţi şi-i spuse câteva cuvinte lui Rusty, care, în chip de răspuns, îl sărută cu drăgălăşenie. Apoi, ajutat de entuziasmul ei, începu să clădească un om de zăpadă.

Ellery se îndreptă agale spre casă, dar în momentul în care ieşi din raza lor vizuală, iuţi pasul. Intră liniştit înăuntru, unde se întâlni cu reverendul Gardiner şi cu Olivette Brown, cărora le spuse în doi peri că se duce să tragă un pui de somn înainte de masă, şi urcă cu un aer obosit scările. O dată ajuns sus sa strecură în grabă în dormitorul lui John.

Era o cameră imensă, cu ferestre ce coborau până la podea, cu cămin, cu un pat mai mare decât obişnuit şi cu două încăperi alăturate pentru dulapuri zidite în perete, foarte spaţioase şi ele, şi despărţite prin uşi. Pereţii erau acoperiţi cu fanioane de la diferite colegii şi cu tot felul de alte obiecte pe care adolescenţii le colecţionează de obicei cu pasiune, tăbliţe pe care scria „Parcajul interzis” sau „Nu călcaţi pe iarbă”, florete ruginite prinse pe perete în cruce, o coadă de linx mâncată de molii, câteva afişe turistice franţuzeşti şi o seamă de multe alte fleacuri adunate în anii adolescenţei de către John.

Ellery se îndreptă direct spre prima cameră cu dulapuri şi deschise uşa.

În prag se opri o clipă, inspectând-o atent cu privirea.

Apoi deschise şi uşa celei de a doua camere.

Rămase pironit în prag, când o voce glacială se auzi din spate:

— Am considerat totdeauna că cei ce-şi bagă nasul

în treburile altora sunt nişte spioni ordinari, nişte viermi sau mai ştiu eu ce alte lighioane. Spune, tu cum ai califica ceea ce faci acum, Ellery?

— Şi despre John S. Sumner, Bishop Cannon şi Canon Chase s-au spus lucruri tot atât de puţin justificate, răspunse Ellery imperturbabil. Acelaşi om poate fi calificat drept indiscret de unul, şi drept erou de altul. În orice caz, văd că sunt pe cale să descopăr adevărul şi fără mare ajutor din partea ta, continuă el întorcându-se brusc. Socotesc totuşi că trebuie să-mi cer scuze, John, ceea ce şi fac. Te-aş ruga însă să-mi spui şi mie de ce toate costumele, vestoanele, echipamentul de sport, pălăriile, pantofii şi aşa mai departe, care se află în acest dulap, au o dublură perfect identică în dulapul de alături?

Gura de obicei atât de frumos desenată a lui John se schimonosise într-un chip surprinzător, căpătând un rictus.

— Vrei poate să spui că ai ghicit asta pornind pur şi simplu de la faptul că am comandat la Moylan două clipsuri de bancnote?

Cuvintele lui John părură să-l jignească pe Ellery.

— A ghici este în vocabularul meu un cuvânt peiorativ. Nu, n-am ghicit, am avut anumite indicii mai serioase care m-au făcut să procedez, astfel, John. Dar tot nu mi-ai răspuns la întrebare.

Rictusul se accentuă.

— Ţi se va părea probabil de neînţeles. Mi-a plăcut însă întotdeauna să mă îmbrac bine, şi cum nu-mi menajez de loc lucrurile am luat obiceiul să le cumpăr totdeauna în dublu exemplar. E bizar, ştiu. Dar care altul e avantajul să fii poet, dacă nu-ţi poţi permite nici măcar unele trăsnăi de astea?

— Explicaţia să fie oare aşa de simplă? întrebă

Ellery apăsat.

— E aşa de simplă cum îţi spun. Uite, vino să vezi. John începu să tragă afară pe rând sertarele. Toate cămăşile, batistele, acele de cravată, centurile, jartierele, ciorapii – toate sunt în dublu exemplar...

— Până şi cu aceeaşi monogramă, completă Ellery, care ţinea în mână două cravate cu monograma J. S.

— Mania asta merge până acolo încât am şi portofeluri, sigilii şi portţigarete identice. Crezi poate că ar trebui să consult un psihiatru?

— Pentru o asemenea manie organizată? Ellery clătină negativ din cap, surâzând.

Până la urmă, John avea şi el un aer amuzat.

— Nu mă crezi, deci?

— Ce să zic! Îţi aminteşti probabil, John, că Oscar Wilde spune undeva: „Omul poate crede imposibilul, dar niciodată improbabilul”.

— Sunt absolut de acord. De pildă, n-aş fi crezut niciodată lucrul acesta improbabil că ai putea să te strecori ca o pisică în camera mea, aşa cum face un borfaş noaptea.

— Ceea ce am spus este opinia lui Oscar Wilde. Personal, nu numai că pot, dar adesea şi cred improbabilul. Nu cer decât ca faptele să nu-mi impună altă concluzie.

— Şi, în cazul de faţă, faptele îţi impun o altă concluzie?

— Cele de care dispun până în prezent, da, îi răspunse Ellery.

Zâmbetele celor doi prieteni se întâlniră, iar Ellery părăsi după aceea încăperea.

În seara aceea, Ellery însuşi dete peste cutia cu obiecte. După cină, pe când la radio se transmitea emisia maiorului Bowes, în care se prezentau figuri de

parlamentari americani, Ellery constată că terminase tutunul din pipă şi urcă în camera sa să-şi umple punga. Pe pat se afla cutia obişnuită, învelită în hârtie poleită verde şi roşie, cu panglică aurie şi cu aceeaşi etichetă cu Moş Crăciun. De data asta cutia era mai mare decât ultimele două. Ellery o duse cu multă grijă jos.

— Numărul cinci, anunţă el.

Cu un gest grăbit, Craig închise imediat aparatul de radio. Ellery aşează cutia pe servantă, iar ceilalţi se strânseră cu toţii în jurul lui, tăcuţi. Când desfăcu ambalajul, constată că în cutia albă, simplă, se găsea un obiect învelit în foiţă roşie şi un carton alb deasupra, pe care erau bătute la maşină versurile următoare:

„În noaptea cincea de Crăciun,
Iubirea ta adevărată îţi trimite
Mâna aceasta plăsmuită.
Nu-ţi este treaba încă lămurită?
În palmă vei găsi un semn,
Ca să ghiceşti el vrea să-ţi fie un îndemn!”

Când Ellery rupse foiţa, ieşi la iveală o mână – o mână de om, din ghips – osoasă, aproape descărnată, cu degetele uşor îndoite; degetul mare era ridicat în sus şi dădea impresia unui gest de implorare sau de renunţare. În palma întinsă, pe ghipsul alb, ironicul expeditor desenase litera X cu un creion negru, moale.

— Cel puţin de data asta nu mai poate fi niciun dubiu asupra înţelesului, nu-i aşa? zise John, însoţindu-şi remarca de un râs forţat şi îndreptându-se maşinal spre bar.

— Rusty, spune, dumneata ai interpreta mâna asta ca o prevestire a destinului cuiva? întrebă Ellery.

— Da de unde! răspunse Rusty, urmărindu-l pe John cu o privire îngrijorată. Mai curând seamănă cu modelele folosite la şcolile de arte plastice pentru studii anatomice. La orice magazin de materiale didactice se găsesc de vânzare obiecte de felul ăsta.

— Litera X marchează de obicei un loc anumit, mormăi Craig. Dar de ce tocmai o mână?

— Ca să înţelegi, trebuie să ai cunoştinţe de chiromanţie, interveni pe neaşteptate doamna Brown. E aci o palmă... linia vieţii... şi X-ul care întretaie linia vieţii...

— Credeţi oare că dacă-mi retez singur beregata se va termina cu tot misterul ăsta? întrebă John. Avea acelaşi râs straniu.

— Nu e de loc momentul să faci asemenea glume proaste, John, interveni tăios bărbosul Craig. Dumitale obiectul ăsta îţi spune mai mult decât celelalte, domnule Queen?

— Absolut cu nimic, răspunse Ellery întorcând cartonul, pe dos sunt şi de data asta nişte semne făcute cu creionul.

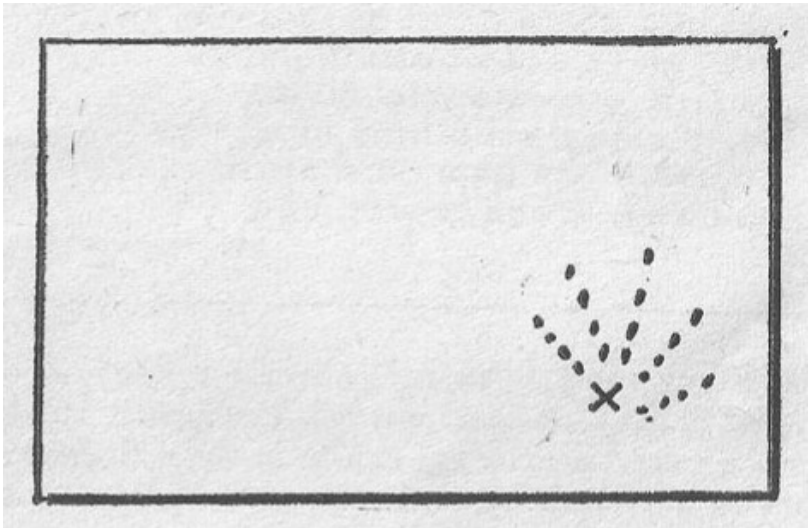

— E o mână reprezentată schematic, zise Ellery rar. Forma mâinii redusă până la structura determinată de oase; apoi este adăugat un X, aşa mi se pare. Spun asta pentru cazul că John nu poate înţelege desenul. Totul e însă atât de absurd, încât pe bună dreptate te poate înspăimânta.

Ellery aruncă cartonul pe masă şi se îndepărtă. Ceilalţi se aşezară şi ei pe rând în fotoliile lor. Nimănui, nici chiar doctorului Dark, nu-i ardea să deschidă aparatul de radio.

— John, dragul meu, începu Rusty.

— Da, ce vrei, Rusty?

— Sper că nu iei într-adevăr în serios toată povestea asta, dragul meu, nu-i aşa?

— Nici vorbă! exclamă John. Sunt obişnuit doar cu ameninţările cu moartea încă de când am fost înţărcat. Nici nu le mai observ, Rusty. Mi se servesc şi la micul dejun, şi la prânz, şi la cină, tu nu vezi? Le

simt cum mi se plimbă pe şira spinării. Vorbesc foarte serios, fetiţo! explodă John. În fond, cum ai vrea să mă comport, Rusty? Trebuie să aştept moartea cu surâsul pe buze?

— John, pentru Dumnezeu, stăpâneşte-te! interveni Craig.

— Şi tu de ce taci, Ellery? continua să se răstească John. Enigmele sofisticate şi pline de rafinament sunt doar specialitatea ta. Nu trebuie să ne ascunzi nimic. Expune-ne ipotezele tale.

— Atenţie, atenţie toată lumea, domnilor! interveni Marius, ciocnind paharul de braţul fotoliului. Are cuvântul domnul Queen!

— Dacă se poate, vorbiţi englezeşte, zise Roland Payn sumbru.

— Şi pe înţelesul tuturor, adăugă doctorul Dark, ale cărui priviri continuau să-l observe în permanenţă pe John.

— Doamne ajută! completă reverendul Gardiner în şoaptă.

— Fă cum îţi convine ţie mai bine, numai dă-i drumul o dată! se răsti John aşezându-se şi golind paharul.

— Foarte bine. Discursul meu de astă-seară va avea ca temă apariţia ciudată şi repetată a numărului doisprezece, începu Ellery, pe tonul cel mai împăciuitor şi mai amabil, cerut de împrejurări.

Rusty îl răsplăti pentru aceasta cu o privire plină de recunoştinţă.

— Eu sunt dispusă să ascult orice, interveni Ellen plictisită, dar nu văd de ce trebuie să revenim iarăşi la acelaşi subiect.

— Dar nu l-am părăsit niciun moment, domnişoară Craig, i se adresă Ellery cu o reverenţă.

John se rezemase de spatele fotoliului şi avea un aer absent.

— Începe, te rog, Ellery, îl imploră Rusty.

— Cum ştiţi, grupul nostru e format din douăsprezece persoane, începu el înclinând capul. Petrecem aci împreună sărbătorile Crăciunului, care durează douăsprezece zile sau douăsprezece nopţi, după cum doriţi. Noi, cei doisprezece, suntem născuţi fiecare sub câte unul din cele douăsprezece semne diferite ale zodiacului. Iar John primeşte în fiecare noapte daruri însoţite de parodii ale unui vechi colind englezesc, cunoscut sub numele de „Cele douăsprezece sărbători ale Crăciunului”. Unde te învârteşti dai de numărul doisprezece. E prea mult ca să fie o simplă coincidenţă. Şi atunci, îmi pun întrebarea: Reprezintă oare numărul doisprezece o indicaţie intenţionată pentru un lucru anumit? S-ar putea de pildă face vreo legătură între fiecare din noi şi numărul doisprezece?

Sergentul Devoe, care, între timp, apăruse şi el pe tăcute din hol, asculta din ce în ce mai mirat. Ba chiar, la cele auzite, se rezemase de o arcadă, cu gura căscată.

— Să vedem, continuă Ellery, rotindu-şi privirile de jur-împrejur şi oprindu-se la Roland Payn. Să presupunem că începem cu domnul Payn.

— Cu mine?! exclamă avocatul luat prin surprindere. Eu aş fi foarte încântat, dacă nu m-ai amesteca de loc în toată elucubraţia asta, Queen.

— Nu, nu, nu poţi fi exclus nici dumneata. Altfel, întreaga încercare nu mai are niciun rost. Gândeşte-te bine, domnule Payn. Îţi aminteşte cumva numărul doisprezece, indiferent în ce context, de ceva din experienţa dumitale personală?

— Cu siguranţă nu! răspunse Payn, care nu părea deosebit de dispus să colaboreze.

— În viaţa dumitale profesională, poate. Dumneata eşti avocat. Ca avocat... Ah, dar e evident, nici nu se poate mai clar. Ca avocat, ai de-a face cu curtea cu juraţi, şi juraţii sunt în număr de doisprezece. Vedeţi? Ellery exulta.

— Eu n-am decât rareori de-a face cu curtea cu juraţi, i-o tăie scurt Payn. Sunt civilist, nu sunt penalist.

— Mai gândeşte-te, Payn, interveni pe neaşteptate şi Freeman. S-ar putea să iasă ceva amuzant. Eşti sigur că...

— V-am spus doar... efectiv nu pot să fac vreo legătură între numărul doisprezece şi mine.

— Dar, Roland, ai uitat de teza ta de doctorat? i se adresă Craig solemn. Erai atât de mândru de ea, încât după ani de zile mi-ai cerut să-ţi machetez şi să-ţi tipăresc o ediţie în tiraj restrâns, destinată amicilor tăi jurişti. Nu-ţi mai aminteşti? Era vorba despre un codice de legi romane din secolul al V-lea, înainte de Christos.

— Dumnezeule, protestă avocatul. Ce importanţă are asta, Arthur?

— Are, insistă Craig, râzând şi aruncându-i o privire lui John. Lucrarea era intitulată *Lex XII. Tabularum.* Mai am şi acum un exemplar pe aici pe undeva. „Legea celor douăsprezece table”, de Roland Payn.

— Într-adevăr aşa e. Ai dreptate Arthur, zise Payn, schiţând un surâs. Uitasem complet. De altfel, trebuie să-ţi mărturisesc că nu-ţi sunt prea recunoscător de faptul că mi-ai reamintit evenimente atât de îndepărtate.

— Ei, iată că ne-am lămurit! exclamă Ellery

satisfăcut. Deci, în ce te priveşte pe dumneata cel puţin, domnule Payn, am găsit totuşi o legătură cu numărul doisprezece. De fapt, acum îmi vine în minte, dumneata ai o legătură cu unul dintre cei doisprezece pairi.

— Cu cine? întrebă Payn cu răsuflarea tăiată.

— Cu unul dintre cei doisprezece pairi, îl linişti Ellery. Pairii, cei doisprezece paladini ai lui Carol cel Mare. Nu se poate să-i fi uitat, mai ales pe cel mai faimos dintre ei. Titlul „Chanson de Roland" nu-ţi spune nimic? Un Roland în locul lui Oliver, aminteşte-ţi. „Childe Rowlan"? Cu asta, cred că am stabilit suficiente legături între dumneata şi numărul doisprezece, dragă domnule Payn? Cine vine la rând? Doctorul Dark?

John zâmbea. Rusty se apropie de fotoliul lui şi se aşează în braţele lui. Îi luă mâna, i-o strânse, şi el o sărută pe vârful nasului.

— Te ascultăm, doctore! continuă Ellery. Pentru dumneata ce semnificaţie are numărul doisprezece?

— Asta e ora la care mă trezeşte de obicei din somnul cel mai dulce câte o pacientă absolut convinsă că suferă de o boală gravă, de guturai de pildă, spuse glumeţ masivul doctor. Ar fi poate cazul să amintesc de cei doisprezece nervi cranieni, ce formează un capitol important al anatomiei; ultimul, al doisprezecelea, este nervul hipoglosic, care...

— E prea trasă de păr! interveni Ellery, încruntând din sprâncene.

— Gândeşte-te mai bine, Samson, zise Craig, care râdea din toată inima.

— Samson! Aţi spus Samson, domnule Craig?! exclama Ellery.

— Desigur, Samson. Doar aşa-l cheamă.

— Eu credeam că Samuel! Dacă e aşa, diferenţa asta de nume ne vine în ajutor, zise Ellery vădit satisfăcut. Lucrurile vă sunt clare, nu?

— Ca să fiu sinceră, mie nu, interveni Ellen.

— Dar ce învăţaţi voi acolo la Wellesley? Este cunoscut faptul că Samson este echivalentul biblic al eroului grec Hercules. Or, când spui Hercules, la ce te gândeşti mai întâi?

— La cele douăsprezece munci, sări Freeman zâmbind radios.

— Vedeţi ce înseamnă să stai retras în turnul tău de fildeş?!

— Pe dracu, turn de fildeş! Mie cele douăsprezece munci mi-aduc aminte de una din clientele mele, doamna Jabotinski, exclamă doctorul Dark. Până când reuşesc s-o urc pe masa ginecologică, trebuie să fac un efort cel puţin echivalent cu cele douăsprezece munci.

— Adineauri Ellery ţi-a spus că amintind de nervul hipoglosic te îndepărtezi prea mult de subiect, zise Ellen dezamăgită.

John râdea în hohote.

Lucrurile merseră mai departe fără dificultăţi. Se constată astfel că Marius Carlo era un discipol al lui Schönberg şi deci un adept al sistemului dodecafonic. Între reverendul Gardiner şi cei doisprezece apostoli legăturile erau evidente, de altfel el purta şi numele unuia dintre ei, Andrei; între doamna Brown şi cele douăsprezece semne ale zodiacului existau afinităţi incontestabile. Pentru Arthur Craig legătura cu numărul doisprezece se făcu prin cunoscutele calendare Craig, una din cele mai importante publicaţii anuale ale tipografiei sale; Valentina nega faptul că a jucat vreodată în „A douăsprezecea

noapte”, de Shakespeare, dar insista totuşi asupra legăturii pe care o avea cu numărul fatidic, prin faptul că se născuse în zodia Arcaşului, la 12 decembrie, ziua a douăsprezecea a lunii a douăsprezecea; Rusty constitui mult timp o problemă; în cele din urmă, Ellery descoperi că numele ei de botez nu era de fapt Rusty, ci Yolanda, nume compus din şapte litere care, adunate cu cele cinci litere ale numelui de familie, dădeau exact doisprezece; cât despre Dan Z. Freeman, care era de confesiune mozaică, el fu proclamat în unanimitate la propunerea lui John „Mare maestru al ordinului celor doisprezece”; într-adevăr, originea sa semită amintea de cele douăsprezece triburi ale lui Israel şi de căpeteniile lor, cei doisprezece fii ai lui Iacob; pe lângă aceasta, primul său nume, Dan, era numele unuia din cei doisprezece, iar al doilea, Zebulon – „după bunicul dinspre partea mamei”, îi asigurase Freeman cu toată seriozitatea – era numele altuia.

Maxilarul inferior al sergentului Devoe se apropia între timp din ce în ce mai îngrijorător de pieptul său.

Efectul fu însă în mare măsură ratat când se descoperi că nici Ellen şi nici John nu puteau fi admişi în club. În ciuda celor mai lăudabile eforturi, nici Ellen şi nici unchiul său, Arthur Craig, nu reuşiră să-şi amintească vreo împrejurare în care numărul doisprezece să fi jucat vreun rol în viaţa fetei. Cât despre John, chiar dacă i-ar fi venit cuiva ideea să amintească despre cele douăsprezece cutii cu darurile nocturne care-l ameninţau, bineînţeles că s-ar fi răzgândit.

— Dar cum stau lucrurile cu dumneata, domnule Queen? întrebă Craig zâmbind. Nici dumneata nu trebuie să rămâi pe dinafară.

— Eu? Eu mă aflu în aceeaşi situaţie ca John şi Ellen. Nu reuşesc să găsesc nicio împrejurare în viaţa mea în care numărul doisprezece să fi jucat vreun rol.

— Poate numele dumitale, sugeră Freeman. Este format din unsprezece litere. Dacă ai adăuga o iniţială la mijloc?

— Din păcate n-am ce adăuga.

— Cărţile pe care le publici, interveni Craig, bătându-l pe Ellery pe umăr. Dumneata poţi intra în club în legătură cu cărţile. Unul din formatele tehnice utilizate în tipografie este formatul „in duodecimo”, cum spunem noi „12 mo”. Asta merge, nu-i aşa?

— Da, cred că aţi nimerit just, domnule Craig, i se adresă Ellery reverenţios.

— Dacă e aşa, s-avem iertare, pe aceeaşi bază pot fi primit şi eu, interveni John râzând. Şi eu am publicat o carte, nu? Ellen, tu rămâi deci singură pe dinafară, sărmana de tine.

— Dacă îmi promiteţi să ne întâlnim din nou aici peste vreo douăzeci de ani, zise Ellen, arătându-şi dinţii albi şi mici, vă arăt eu. O să am doisprezece copii în jur.

Cu această notă veselă, şedinţa aceea de terapeutică prin absurd, special improvizată pentru John, luă sfârşit. Pacientul, care dădea toate semnele că şi-a revenit complet, sugeră să se procedeze la o inspecţie la frigider şi-l convinse pe sergentul Devoe, care nu mai înţelegea pe ce lume se află, să ia comanda grupului; Marius se aşeză la pian şi începu să cânte un marş militar, iar doctorul Dark apucă braţul slăbănog al Olivettei Brown, insistând că se cădea s-o acompanieze după toate regulile de ceremonie; Roland Payn o apucă şi el pe Valentina Warren de talie, strângând-o uşor, cât mai patern

posibil, şi astfel întregul alai se îndreptă spre bucătărie în cea mai bună dispoziţie.

Totuşi mai târziu, în camera sa, în timp ce-şi scria jurnalul, Ellery se opri. Se întreba anume în ce măsură lucrurile care se petreceau erau sau nu lipsite de sens... nu cumva nu erau de loc absurde?

Îşi încheie notele din seara aceea cu cuvintele: „Exhibiţia absurdă pe care am făcut-o astăzi seamănă mai curând cu un hohot de râs în beznă. Dincolo de aparenţa absurdă a lucrurilor, se află o întreagă urzeală grea de ameninţări. Dar despre ce poate fi vorba? Care să fie sensul acestui nonsens? Ce înţeles au obiectele acestea şi cine le seamănă peste tot? Şi mai ales, cine este bătrânul asasinat?

CAPITOLUL VIII - NOAPTEA A ŞASEA:

luni, 30 decembrie 1929

În care reverendul Gardiner este amestecat într-o întâmplare ce n-are nimic de-a face cu religia, firma Freeman se clatină, iar John Sebastian primeşte în dar un bici.

În dimineaţa aceea de luni, reverendul Gardiner coborî cu inima tot atât de grea ca şi picioarele. Bătrânul pastor dormea prost încă din noaptea de Crăciun, dar oboseala pe care o resimţea era mai ales de natură psihică; urmărise cu îngrijorare crescândă evenimentele ce se petreceau în casa Craig şi în fiecare noapte, în pat, se ruga recules, ca o minune oarecare să aranjeze lucrurile în aşa fel, încât deznodământul să fie însoţit de râsete şi bunăvoie. Înlăturase cu hotărâre din gând cadavrul găsit în bibliotecă. Acesta era un lucru pe care numai Domnul avea să-l judece şi reverendul Gardiner era convins în adâncul sufletului că Judecata-de-Apoi nu era sortită să aibă loc cât mai avea el de trăit.

Deoarece avea îndoieli pe care le socotea ca pe un păcat nedesluşit izvorând din întreaga sa făptură, sau cel puţin ca o nestatornicie întru credinţă, hotărâse să-şi mortifice trupul în dimineaţa aceea, renunţând la micul dejun. Ocolind sufrageria, din care se auzea murmurul vocilor unora sau altora din oaspeţi, bătrânul traversă salonul şi intră în biblioteca lui Craig. Se gândi să scrie o scrisoare lungă episcopului. Era un procedeu pe care episcopul însuşi îl recomanda pastorilor pensionaţi, în momentele lor de

încercare şi de îndoială; în Evanghelia de la Ioan citire, capitolul 10, versetul 11, scrie: „Păstorul cel bun să-şi dea viaţa pentru turma sa.”

Reverendul Gardiner se aşează deci la birou, deschise mapa de scris pe care o adusese cu el, deşurubă partea de sus a tocului rezervor, cu a cărui peniţă boantă scrisese atâtea predici, se rugă Domnului să-i îndrume gândurile şi începu să scrie.

N-ar fi putut spune exact de cât timp scria. La un moment dat, după voci, după râsete şi după paşi, îşi dete vag seama că prin salon trecuse lume; ceva mai târziu băgă de seamă că zgomotele încetaseră de mult; au ieşit probabil cu toţii în parc, ori s-au retras în camerele lor, gândi el şi începu să citească ce scrisese; îşi mişca doar buzele, fără a scoate vreun sunet.

În clipa aceea se auziră în salon două voci. Interlocutorii nu vorbeau prea tare. Reverendul Gardiner nici nu i-ar fi auzit de fapt, dacă n-ar fi domnit o linişte atât de adâncă. Una din voci era a editorului Freeman, omuleţul acela cu cap mare, pe jumătate chel, şi cu ochi căprui, frumoşi dar trişti; cealaltă voce era a lui John. Păreau să discute afaceri, şi cum amândoi vorbeau încet, reverendul Gardiner trase concluzia că era vorba de ceva confidenţial. Cu un sentiment de jenă se întrebă dacă nu trebuia să deschidă uşa, avertizându-i astfel pe cei doi de prezenţa sa. Gândindu-se mai bine, socoti însă că acest lucru i-ar fi putut stânjeni, mai ales pe domnul Freeman care era atât de timid. Hotărî deci să rămână pe loc, fără a încerca să-şi ascundă mişcările normale, dar în acelaşi timp fără a atrage prea mult atenţia. Spera ca unul din cei doi interlocutori, mişcându-se eventual în camera de alături, să-l

observe prin uşă.

De la un moment dat reverendul Gardiner se rugă însă cu toată tăria ca nu cumva să se întâmple un asemenea lucru. Conversaţia, despre care crezuse că e o conversaţie de afaceri, începuse într-adevăr să ia o întorsătură sinistră.

Purtarea lui John era dezgustătoare, cu adevărat dezgustătoare. El începuse prin a reaminti că firma lui Freeman, editura Freeman, fusese fundată odinioară de către tatăl său, John Sebastian senior, şi de către Arthur Craig şi adăugase apoi că dacă, după moartea prematură a lui Sebastian senior, Arthur Craig vânduse de bună voie participarea sa la firma Sebastian & Craig, el, John Sebastian junior, considera încă de mult vânzarea aceasta ca o pată pe memoria tatălui său, şi că de ani de zile reflecta la felul în care ar putea „îndrepta greşeala”. În cele din urmă, ajunsese la soluţia următoare: la 6 ianuarie 1930, când el, John, urma să intre în deplina proprietate a averii rămase de la tatăl său, dispunând astfel de considerabile mijloace financiare, avea să răscumpere pur şi simplu editura.

Totul fusese spus pe un ton amabil dar în acelaşi timp ofensator, pe care reverendul Gardiner îl găsi de-a dreptul dezgustător.

Freeman avea aerul descumpănit; părea să spere, fără a fi absolut sigur, că tânărul glumeşte. Era evident însă că şi el considera tonul folosit ca destul de neplăcut.

Urmă o pauză; s-ar fi zis că Freeman reflectează şi că în acest timp John aşteaptă răspunsul; apoi reverendul Gardiner îl auzi pe editor spunând cu un râs nervos:

— La început, am crezut că vorbeşti serios, John.

— Aveai toată dreptatea să crezi asta, domnule Freeman.

Urmă o nouă pauză, în cursul căreia reverendul Gardiner se strădui zadarnic să uite atât cuvintele auzite cât şi tonul pe care fuseseră rostite.

Răsună apoi iarăşi vocea lui Freeman.

— Nu ştiu... într-adevăr nu ştiu ce să-ţi răspund, John. Dacă îmi faci în mod serios oferta de a prelua firma Freeman sunt mişcat, într-adevăr sunt mişcat, mai ales dat fiind sentimentul ce stă la bază. Din întâmplare însă firma Freeman nu e de vânzare.

— Eşti absolut sigur?

— Evident că sunt sigur, răspunse editorul iritat. Ce fel de întrebare e asta?

— Domnule Freeman, ţin să fiu proprietarul acestei edituri şi dumneata ai să mi-o vinzi, ori ai să-mi vinzi pachetul de acţiuni care-ţi asigură controlul ei, ceea ce este acelaşi lucru. Eu nu vreau să te fur. Pot plăti cât valorează firma şi am de gând s-o fac. Trebuie să ştii că alegerea nu este în mâinile dumitale, ci în ale mele.

Reverendul Gardiner era gata să izbucnească.

Dezarmat, sărmanul Freeman rosti:

— Ori îţi baţi joc de mine, ori nu eşti în toate minţile, John. Dacă insişti însă să ne răfuim până la capăt, îţi voi vorbi tot atât de serios cum pretinzi că vorbeşti şi dumneata. În prima vânzare a firmei eu n-am avut niciun amestec. Ea s-a datorat exclusiv morţii tragice a tatălui dumitale şi, după cât am înţeles, faptului că Arthur Craig nu se simţea în stare să continue singur afacerea. Firma a trecut apoi prin mai multe mâini. Eu nu sunt decât actualul proprietar. Când am preluat-o, firma era în pragul falimentului. Am muncit mult, John, şi am reuşit să fac din ea poate

cea mai de vază dintre editurile mici din New York. Vii acum să-mi spui că vrei s-o preiei de la mine. Aş putea foarte bine să te întreb: De ce? Şi, mai ales, cu ce drept? N-am s-o fac însă. Dar te întreb altceva, şi aş vrea să-mi dai un răspuns clar, fără ocoluri copilăreşti: Ce înţelegi exact când afirmi că alegerea stă în mâinile dumitale? Cum îţi propui să mă sileşti să vând?

Pe măsură ce vorbea, vocea lui Freeman căpăta amploare, iar reverendului Gardiner îi venea parcă să strige cât l-ar fi ţinut gura: „Bravo!” Continuă însă să rămână la birou şi-şi ascuţi urechile.

— Este vorba de ceva în legătură cu tatăl dumitale, îi răspunse John Sebastian.

— În legătură cu tatăl meu? De unde se afla, reverendul Gardiner simţi că stupefacţia editorului era totală. În legătură cu tatăl meu, spui?

— Aş dori să mă înţelegi, domnule Freeman, se auzi pe un ton plângăreţ vocea din ce în ce mai odioasă a tânărului. Pentru mine lucrurile sunt la fel de penibile ca şi pentru dumneata. Te rog, nu-mi forţa mâna.

Urmă un vacarm, în cursul căruia se desluşi zgomotul unui pumn care lovea în braţul unui fotoliu.

— Dar ce... ce neruşinare! Auzi dumneata! Ce amestec are tatăl meu în treaba asta? Ce vrei să spui când mă ameninţi că ai putea să târăşti un om bătrân şi suferind pe care nici nu-l cunoşti într-un asemenea coşmar?

— E bătrân, nu-i aşa? E trecut de şaptezeci de ani. Dacă insişti, am să-ţi răspund, domnule Freeman. Când m-am decis să răscumpăr editura, mi-am dat seama că pentru a te forţa să vinzi voi avea nevoie de un argument ceva mai puternic decât banii gheaţă.

Ca să-ţi vorbesc deschis, am întreprins unele cercetări sperând să aflu ceva. Cum n-am putut găsi nimic care să te privească, am cules informaţii asupra familiei dumitale. Tatăl dumitale a imigrat în Statele Unite, nu-i aşa?

— Da, răspunse Freeman; între timp, inima reverendului Gardiner sângera.

— Dânsul este evreu ortodox originar din Germania, de unde a fugit sub nume fals. Avusese anumite dificultăţi destul de grave de natură politică cu guvernul imperial german.

— Cine ţi-a dezvăluit toate astea, murmură editorul, cine a fost Iuda?

— Presupun că i-a fost teamă să nu fie primit în Statele Unite. În orice caz, a făcut unele declaraţii false în faţa serviciilor americane de imigrare. În urma acestora n-a mai îndrăznit să ceară cetăţenia. De fapt, nici n-a devenit vreodată cetăţean american. Este şi astăzi încă cetăţean german. Dacă s-ar atrage atenţia autorităţilor de imigrare asupra acelor declaraţii false – date sub prestare de jurământ, notez – s-ar putea foarte bine ca, în ciuda vârstei sale înaintate, să fie extrădat în Germania.

— Imposibil, spuse Freeman îngrozit. Autorităţile americane n-ar face niciodată un asemenea lucru. Bătrânul are şaptezeci şi patru de ani. Asta l-ar ucide. Ar echivala cu o condamnare la moarte. Nu o vor face niciodată, ţi-o spun!

John Sebastian îl întrebă politicos:

— Eşti gata să iei asemenea riscuri, sau eşti mai curând dispus să-mi vinzi firma Freeman?

Urmă o tăcere lungă.

Apoi reverendul Gardiner îl auzi pe editor, a cărui voce era de nerecunoscut:

— O asociere, eventual. Să te iau ca asociat; nu mă interesează banii dumitale.

— Dar eu nu vreau să fiu asociat, domnule Freeman. Vreau să reintru în posesia editurii tatălui meu. Accepţi să vinzi, sau nu?

— Asta este de-a dreptul intolerabil. Dumneata nu eşti în toate minţile, eşti un paranoic. Ei bine, nu! Nu accept!

Pe un ton de astă dată mieros, John continuă:

— Mai gândeşte-te, domnule Freeman. Ai tot timpul. În orice caz, mai rămâi cel puţin o săptămână aici.

— O săptămână, aici? replică Freeman cu un hohot de râs nervos. Cum îţi închipui că, după scena asta, mai pot rămâne fie şi un singur ceas? Plec... plec imediat!

— Mi-e teamă că locotenentul Luria să nu aibă şi el ceva de spus în chestiunea asta. Dumneata ai uitat că aici s-a comis o crimă şi că eşti practic imobilizat în această clădire, ca oricare din persoanele suspectate de Luria?

Reverendul Gardiner auzi apoi cum paşii lui John se îndepărtau din salon.

Şi-l imagina pe sărmanul editor, încremenit pe loc şi urmărindu-l cu privirea pe monstrul acela tânăr; îl vedea, cu pumnii încleştaţi dar neputincioşi, cu inima îndurerată şi îndoită. Reverendului îi venea să plângă.

După un răstimp auzi paşii rari ai editorului, care părăsea şi el încăperea.

Până la urmă reverendul o găsi pe Rusty în şopronul vechi. Ghemuită lângă John, şedea pe bancheta prăfuită a unei sănii uitate de vreme şi asculta fascinată nişte poezii pe care i le citea tânărul

monstru.

Cum ambii tineri se aflau cu spatele spre el, bătrânul putu să-i urmărească câteva clipe neobservat. Poeziile pe care John i le citea fetei erau poezii erotice scrise într-o manieră deosebit de gingaşă şi de inteligentă; satisfacţia neţărmurită cu care citea tânărul, îl făcu pe reverend să înţeleagă că el însuşi era autorul. Rusty, pe care o vedea din profil, părea că soarbe versurile cu buzele întredeschise.

Luându-şi o figură de circumstanţă, reverendul se apropie de cei doi tineri tuşind. Pentru a fi auzit, trebui însă să mai tuşească o dată.

— Ah, părinte Gardiner! exclamă Rusty, întorcându-şi capul cu buclele roşcovane şi zburlite. Trebuie neapărat să auziţi poemele lui John, sunt minunate!

În schimb John îl întâmpină laconic:

— Ce surpriză, părinte!

— Văd că vă deranjez, şi vă rog să credeţi că regret. Spunând acestea, reverendul nu dădea însă niciun semn că ar fi avut de gând să se îndepărteze.

— Presupun că eu sunt de prisos, zise John.

— Într-adevăr, am neglijat până acum unele lucruri, continuă reverendul fără a se clinti din loc. Cum data nunţii se apropie, aş dori neapărat să stau puţin de vorbă cu Rusty. Bineînţeles, dacă vreţi să amân...

— Pe dracu! Mai bine terminaţi acum ce aveţi de terminat, exclamă John, sărind din sanie şi făcându-se nevăzut.

— Nu trebuie să i-o luaţi în nume de rău lui John, interveni Rusty, râzând jenată. Ştiţi în ce stare de încordare a fost în ultimele zile. Doriţi să staţi aci, lângă mine?

Reverendul urcă sprinten în sanie, îi luă mâna lui

Rusty şi i se adresă zâmbind:

— În fine, singuri, scumpa mea... tot aşa îi spune şi păianjenul muştei pe care a reuşit s-o prindă în plasă. Era o glumă pe care bătrânul o folosea invariabil în asemenea ocazii. În timp ce se pregătea să-i spună fetei ce avea de spus, nările nasului masiv de yankeu al reverendului fremătau. În aceeaşi clipă, Rusty se înfioră de fericire şi exclamă:

— Oh... părinte Gardiner, nici nu ştiţi în ce minunată stare de plenitudine şi extaz mă aflu; am senzaţia că sunt gata să explodez. Nici măcar toate câte s-au întâmplat în ultimele zile aci nu-mi pot tulbura fericirea.

Reverendul Gardiner rămase mut. În Samuel, capitolul I, versetul 2, e într-adevăr scris: „Dacă un om păcătuieşte faţă de altul, judecătorul îl va judeca”. Iar în Matei, capitolul 7, versetul 1 sună: „Nu judeca, pentru a nu fi judecat”.

— Îl iubeşti tare mult pe John, nu-i aşa? o întrebă reverendul pe fată cu vocea tulburată.

— Oh, da!

— Şi John te iubeşte şi el la fel?

Rusty izbucni în râs.

— Trebuie să mă iubească.

Reverendul îşi păstră toată seriozitatea.

— N-ai nicio îndoială, fiica mea? Nici în ce te priveşte, nici în ce-l priveşte pe John?

Rusty ezită, şi asta îl făcu pe reverend să capete oarecare speranţe. Dar, după ce reflectă un timp, fata răspunse:

— Nu, cred că nu e adevărat că, într-un fel, în ultimele câteva zile m-au supărat unele lucruri. Uneori John s-a purtat... ca să zic aşa, de parcă n-ar fi fost el. Totul vine însă din încurcăturile astea, aşa că

nu i se poate lua în nume de rău. Se simte prost pentru faptul că el i-a poftit pe toţi invitaţii aci... a survenit apoi crima... şi cutiile astea stranii...

— Rusty, o întrebă bătrânul pastor, dregându-şi vocea, să presupunem că într-o zi ai descoperi că John nu este chiar aşa cum ţi-l închipui tu... te-ai mărita totuşi cu el?

— Dar sunteţi o adevărată comoară, părinte, îi replică Rusty, luându-i mâna şi strângându-i-o. La o întrebare ca asta nu pot răspunde. Pentru mine pare ceva cu totul ireal. John n-ar putea fi altul decât îl cunosc. Altfel n-ar fi John, John al meu. Nici nu-mi pot imagina să nu mă căsătoresc cu el.

Reverendul o sărută pe frunte şi coborî apoi din sanie.

— Dacă e aşa, zise el, nu mai am ce să-ţi spun în legătură cu acest subiect.

— N-avea rost să-i mai spun ceva. Aşa a fost să fie, sărmana mea copilă! zise reverendul, îndreptându-şi paşii înapoi spre casă. Totuşi, nu pot lăsa lucrurile aşa.

O căută pe Olivette Brown, nu pentru că şi-ar fi pus vreo speranţă în ea, ci pentru că simţea că e de datoria lui s-o facă. O cunoştea bine pe mama lui Rusty, un teren arid, aproape sterp, în care străduaniile lui de mai mulţi ani rămăseseră fără niciun rezultat. Obsesia ei pentru fenomenele metapsihice o împiedica să aibă o comuniune cu spiritul adevărat şi de aceea reverendul renunţase încă de mult să mai încerce s-o mântuie de duhurile rele. De fapt, adesea avea impresia că Olivette Brown nu credea nici jumătate din inepţiile pe care le debita. Pentru reverendul Gardiner, acesta era însă un păcat şi mai mare decât adoraţia pentru magie, deoarece făcea

din ea o fiinţă nu numai lipsită de har, dar în acelaşi timp plină de ipocrizie.

O găsi pe Olivette Brown în bucătărie: îi ghicea doamnei Janssen viitorul în frunze de ceai.

— Olivette, i se adresă răspicat reverendul, aş vrea neapărat să-ţi vorbesc între patru ochi.

— Eu tocmai trebuie să mă duc s-o ajut pe Mabel să facă paturile, zise doamna Janssen dispărând în grabă.

Reverendul se aşeză de cealaltă parte a mesei acoperite cu faianţă.

— Ai de gând să mă mustri iarăşi? îl întrebă doamna Brown, cu o timiditate prefăcută.

— Nu, vreau numai să te întreb ce părere ai despre viitorul dumitale ginere?

— Despre John? Doamna Brown se înflăcără instantaneu. E un băiat extraordinar de drăguţ şi de bun. Sunt aşa de fericită pentru Rusty.

— Olivette, dacă ai descoperi că John nu este chiar aşa cum pare... ai fi tot atât de fericită pentru Rusty?

— Bineînţeles că da. Doar nu crezi că sunt atât de nătângă să-mi închipui că perioada asta în care sunt ca două turturele amorezate poate dura cine ştie cât. Eu nu-mi amintesc de răposatul Brown, crezi? Amintirea aceasta o făcu pe Olivette să ofteze cu dezgust. Nici vorbă că John nu e chiar aşa cum pare. Dar care bărbat se arată aşa cum e când face curte unei fete?

— Să presupunem, de pildă, insistă reverendul, că ai descoperi că John e necinstit.

— Vorbe de clacă, replică doamna Brown. În ce privinţă ar putea fi John necinstit? De partea materială nu poate fi în niciun caz vorba, iar în alte privinţe nu sunt eu destul de înţeleaptă ca să-l judec

pe el.

— „Nu judeca pe altul” îşi aminti reverendul Gardiner descurajat.

Se gândii însă apoi la dibăcia cu care diavolul răstălmăceşte uneori scriptura şi asta îl făcu să-şi încordeze iarăşi puterile.

Doamna Brown continuă:

— Nu m-am născut ieri-alaltăieri, şi nici dumneata, scumpul meu. Din partea unui bărbat nu mă surprinde nimic. Dar, în orice caz, John este un bărbat tânăr, frumos, plin de farmec şi talentat, şi, pe lângă toate astea, va fi curând *foarte* bogat. Aşa că, orice ai vrea să-mi spui despre el, prefer să nu aud. Cred că dacă ar surveni ceva care să împiedice căsătoria asta, aş muri cu adevărat.

— Nu te temi de loc că ar putea să iasă rău, Olivette? o întrebă reverendul Gardiner, scuzându-se şi pornind apoi în căutarea lui Arthur Craig, singurul în care îşi pusese cu adevărat speranţele încă de la început.

— Dumneata eşti sigur, părinte, eşti absolut sigur că n-ai înţeles greşit? continua să stăruie Craig.

— N-am înţeles nimic greşit, domnule Craig.

— Dar asta nu-i seamănă de loc lui John. L-am auzit adesea vorbind despre tatăl său şi despre editură, e adevărat... dar nu l-am auzit niciodată spunând că ar vrea s-o răscumpere.

— Eu nu vă spun decât ce am auzit.

— Cum e posibil să-l şantajeze pe Dan Freeman în felul ăsta! zise Craig trăgându-se nervos de barbă. Nu pot să cred, părinte Gardiner, nu pot.

Reverendul se ridică în picioare.

— Eu vă înţeleg foarte bine, domnule Craig. Vă rog

să credeţi că vă înţeleg şi că regret din toată inima. Am crezut însă că este de datoria mea...

— Nu, nu plecaţi, luaţi loc, vă rog, zise Craig încleştându-şi mâna uriaşă pe braţul reverendului. Copilul ăsta pe care l-am crescut... despre care credeam că ştiu tot ce zace în sufletul lui şi pe a cărui cinste aş fi putut jura... sfătuiţi-mă cum aş putea să abordez cu el un asemenea subiect, părinte? Ce aş putea să-i spun?

— „Din preaplinul inimii, trebuie să grăiască gura”, cită cu voce blândă reverendul. Spuneţi-i ceea ce simţiţi, domnule Craig. Băiatul ţine la dumneavoastră. Vă va asculta. Trebuie să vă asculte.

— Oare? Mă întreb dacă îl cunosc cât de cât. Uneori, în cursul ultimilor zile... Craig se ridică brusc în picioare şi, întorcându-se cu faţa spre focul din cămin, adăugă: M-am străduit să păstrez un oarecare echilibru în mijlocul acestei... ştiu eu cum să spun. E îngrozitor. Când se întoarse, inima reverendului se strânse de compătimire. Ce se petrece oare sub acoperişul meu? exclamă cu disperare Craig. Şi ce aş putea să fac? Cum ar trebui oare să acţionez?

Reverendul Gardiner îşi sprijini uşor mâna pe umărul viguros al amfitrionului său.

— Domnule Craig, în ultima noapte a vieţii lui pe pământ, Isus a urcat pe muntele Măslinilor, aşa ne spune Marcu, la un loc numit Ghetsimani. Acolo l-a cuprins spaima şi durerea morţii. Ghetsimani este un cuvânt aramaic, care înseamnă „teasc de ulei”. Acolo, la Ghetsimani, cu inima zdrobită şi chinuită, asemenea măslinilor în teasc, Isus a găsit totuşi puterea să spună: „Nu voia mea, ci voia Ta facă-se!”

Surâzând iluminat, bătrânul cleric continuă:

— Sună demodat, domnule Craig, ştiu, dar

păstrează-ţi credinţa şi vei găsi calea pe care trebuie s-o urmezi.

De îndată ce se îndepărtă de Craig, surâsul de pe buzele reverendului dispăru. Se gândea că timp de peste o jumătate de veac predicase credinţa cu rezultate întristător de neînsemnate. El ştia bine că adevărata credinţă poate săvârşi minuni, dar era rară, mult prea rară. Şi apoi, în cazul de faţă, timpul putea să joace un rol de căpetenie.

Reverendul oftă. Uneori trebuie să dai Cezarului ceea ce este al Cezarului. Îl căută pe Ellery şi-i povesti totul în legătură cu ultimatumul pe care John i-l dăduse lui Freeman.

Ellery îl ascultă foarte atent.

— Vă mulţumesc mult, părinte. Aţi făcut bine ca m-aţi pus la curent. Lucrurile încep să se lege din ce în ce mai mult, cel puţin în parte.

— Se leagă cum, domnule Queen?

Reverendul era intrigat de expresia de satisfacţie, ar fi putut spune chiar de aviditatea cu care Ellery primise informaţiile.

— Nu am încă o certitudine şi de aceea n-aş vrea să mă pronunţ deocamdată.

Reverendul Gardiner se retrase apoi în camera sa; era complet dezorientat.

Doamna Janssen servi cina devreme.

— Domnului Craig îi place să asculte la radio pe „Roxy and partners”, spuse ea; vă mărturisesc că şi eu aş vrea să-i ascult. Avea în dormitor un aparat vechi cu galenă, pe care îl tot monta şi-l demonta într-una.

La şapte şi jumătate se aflau deci adunaţi cu toţii în salon ascultând cu sfinţenie pe „Roxy and partners”

pe postul WJZ. La opt şi jumătate trecură pe postul WEAF, unde cântau „A & P Gypsies”.

— Sper că nu te deranjează prea mult, Marius. Ştiu că muzica asta e o muzică ieftină, dar mie îmi place, zise Craig.

— Şi ce-are a face dacă e ieftină, unchiule Arthur? interveni Ellen. Oamenii ăştia cântă nişte bucăţi, pe care toată lumea le cunoaşte şi le cântă minunat. Nu văd de ce trebuie să-ţi ceri scuze pentru că guşti ceea ce gustă şi altă multă lume, doar pentru că o mână de snobi găsesc de cuviinţă să strâmbe din nas, continuă ea săgetându-l pe Ellery cu o privire dispreţuitoare.

— Te referi cumva la mine, domnişoară profesoară? o întrerupse Ellery aproape în şoaptă.

Până la urmă, Marius se amestecă şi el în discuţie:

— După o asemenea intervenţie, cine ar mai avea trufia să refuze să asculte o astfel de limonadă?

Seara nu se anunţa de loc plăcută. În comportarea fiecăruia se simţea o tensiune ascunsă. Marius părea să fi revenit la forma sa cea mai antipatică; John plutea în abstract, Valentina era arţăgoasă, Payn tăios, Sam Dark morocănos, iar doamna Brown se purta cu stridenţa ei obişnuită; Gardiner era vădit tulburat, iar Craig părea descurajat; Ellen lua drept o jignire orice i se spunea, Rusty era agitată, iar Freeman avea aerul unui spirit dematerializat care parcă ar fi plutit în eterul ostil al unei alte planete.

Timpul se scurgea anevoie. La unsprezece, cineva puse la radio ştirile. Pe la jumătatea buletinului, Freeman se ridică brusc în picioare.

— Numai veşti proaste, peste tot numai complicaţii. Vă rog să mă iertaţi, dar eu mă duc să mă culc, zise el ieşind cu un mers obosit.

Ceilalţi discutau tocmai fără niciun fel de interes ştirile auzite: o patrulă de coastă ucisese trei contrabandişti şi capturase trei ambarcaţiuni încărcate cu băuturi interzise în valoare de peste o jumătate de milion de dolari; în India, Mahatma Gandhi îndemna populaţia la nesupunere faţă de autorităţile coloniale engleze. Tocmai în clipa aceea, Freeman reapăru şi anunţă cu o voce stridentă:

— Iată ce am găsit în camera mea!

Ţinea în mână un pacheţel învelit şi de astă dată în hârtie poleită roşie şi verde şi legat cu o panglică aurie, de care atârna cartonul pe care era desenat acelaşi Moş Crăciun obişnuit.

Ellery îi luă calm pachetul din mâini.

— Bineînţeles, îţi este adresat tot ţie, John. Îmi dai voie să fac eu onorurile?

John îi îngădui râzând cu amărăciune. Reverendul Gardiner, care îl urmărea deosebit de atent, nu reuşi să discearnă în acest râs nimic din mârşăvia şi tonul atât de jignitor pe care aceeaşi voce îl avusese chiar în dimineaţa aceea. Ce straniu e tânărul ăsta, gândi el, sub câte aspecte se poate înfăţişa...

Editorul, al cărui chip era palid, nu-i aruncă lui John nici măcar o privire; se aşeză mai la o parte şi continuă să observe scena, cu ochii pe jumătate închişi.

Arthur Craig îşi răsucea câteva fire de păr din barbă, urmărindu-l pe furiş cu privirea pe John, ca şi când l-ar fi văzut pentru prima oară. Se reculese însă curând, îşi îndreptă trupul şi începu să-l privească pe Ellery care desfăcea pachetul.

În cutie, deasupra unui obiect înfăşurat în foiţă roşie, se afla cartonul bătut la maşină. Ellery îl luă şi citi cu o voce lipsită de orice intonaţie:

„În noaptea a şasea de Crăciun,
Iubirea ta adevărată îţi trimite
Un bici de piele împletit,
Lucrat cum altul nu-i mai măiestrit.”

Era un bici în miniatură, cu un aspect sinistru, lucrat dintr-o piele rezistentă; avea o coadă groasă împletită şi un şfichi destul de lung. Semăna cu un bici pentru pitici.

— Este reproducerea în miniatură a unui bici autentic, zise Rusty examinându-l. Nu-mi dau seama însă despre ce fel de bici e vorba. S-ar putea să fie pentru boi, deşi nu seamănă cu cele din Africa de Sud. Dar s-ar putea să provină şi din America de Sud.

— Să fie într-adevăr un bici pentru boi, interveni Dan Z. Freeman, sau un bici pentru oameni?

Rusty nu ştia ce trebuie să înţeleagă.

— Ce-aţi spus, domnule Freeman?

Editorul continuă:

— Mă gândeam tocmai. Ziua mea de naştere cade la 3 martie. Dacă e să judec după semnul pe care-l poartă darul primit acum câteva zile, e vorba de zodia Peştelui. Dumneavoastră vă pricepeţi în astrologie, doamnă Brown, aşa că vă rog să-mi ajutaţi memoria. Care este interpretarea ce se dă în mod obişnuit acestei zodii?

Privirea doamnei Brown deveni subit atentă.

— Peştii sunt un simbol al sclaviei, domnule Freeman.

— Tocmai, un simbol al sclaviei, zise Freeman aprobând din cap şi zâmbind. N-am atribuit importanţă influenţei aştrilor până astăzi. Privirea îi era ţintuită asupra lui John, care continua să se joace

cu degetul mare şi se uita în tavan.

— Vasăzică a mai sosit unul.

Se întoarseră cu toţii cu un sentiment de uşurare. Era sergentul Devoe, care intrase în salon pe uşa dinspre hol.

În tăcerea ce domnea, Ellery luă biciul în miniatură de la Rusty şi-l înmână sergentului, împreună cu cartonul alb. Devoe le luă, îşi frecă bărbia şi ieşi. Puţin mai târziu îl auziră telefonând, iar după ce termină convorbirea, sergentul reapăru şi-i înapoie lui Ellery atât biciul cât şi cartonul.

— Locotenentul zice că, dacă vă face plăcere, din partea lui, puteţi să le păstraţi, domnule Queen.

— Nu, asta nu. Dar am motive să cred că John va dori să păstreze în mod special acest dar. După o pauză, Ellery i se adresă direct lui John: Ce spui amice?

Cu o mişcare bruscă, John apucă biciul întorcându-l pe o parte şi pe alta.

— Aşa cred şi eu. E foarte normal, interveni şi Dan Z. Freeman.

— De ce e normal? întrebă tânărul poet privindu-l drept în ochi pe editor. Ce vrei să spui cu asta, domnule Freeman?

— Să cred oare că ai un nou atac de amnezie? îl întrebă Freeman.

— Nu înţeleg de loc la ce te referi, zise John, ale cărui priviri scăpărau. Mă duc la culcare.

— John... începu Rusty.

Fără s-o mai asculte, John o sărută în fugă şi dispăru grăbit.

Ellery îşi aminti în acel moment că nu examinase dosul cartonului. Îl întoarse repede, dar constată că nu se aflau pe el niciun fel de semne.

CAPITOLUL IX - NOAPTEA A ŞAPTEA:

marţi, 31 decembrie, 1929

În care două triunghiuri se transformă într-un pătrat, domnişoarele Brown şi Warren ajung la păruială, iar Anul Nou soseşte într-o atmosferă încărcată.

Ultima zi a anului se anunţa senină şi geroasă; bătea un vânt dinspre sud-vest.

— Tare aş avea chef de o partidă de călărie. Mai e cineva amator? întrebă Ellen la micul dejun.

— Sunt omul tău, îi răspunse Ellery.

— Nu mai spune! exclamă Ellen, care avea totuşi aerul încântat.

— Şi eu aş încăleca, interveni Rusty. Ce părere ai, John?

— De acord. Dar nu ştiu cum să facem. Doar să încălecaţi doi pe un cal. Nu sunt decât doi cai, zise John.

Rusty aprobă fără ezitare:

— O să fie foarte caraghios, doi pe un cal.

— Nu, pe mine nu mă tentează, zise Ellen sec. Dar propun să ne împărţim în două echipe, Rusty. Dacă veniţi la grajd peste o oră puteţi să luaţi caii de la noi.

Felton puse şeile pe cai, un cal murg şi o iapă bălţată, şi cei doi porniră prin pădure, într-o tăcere solemnă. Lui Ellery îi trebui o bună bucată de timp până s-o împace pe Ellen; cum însă avea remuşcări pentru faptul că o neglijase atâta, stărui cu încăpăţânarea cu care stăruia de obicei în aventurile lui intelectuale, până fata îl răsplăti cu un surâs. După aceea totul, şi poteca din pădure, şi zăpada presărată

cu frunze aurii, şi caii care înaintau domol, totul deveni o încântare.

Se întoarseră din pădure la pas pentru a nu obosi caii pe care urmau să-i încalece după aceea Rusty şi John. Ellen avea obrajii rumeni, ochii îi jucau, iar pulpa fină strânsă în pantalonul de călărie atingea din când în când pulpa lui Ellery. Era atât de moale şi plină de ispite. Ellery realiză subit că, în ora ce se scursese, gândurile nu-i fugiseră nici măcar o clipă la bătrânul asasinat, la obiectele misterioase ori la mesajele tainice ce le însoţeau. Povestise fără întrerupere tot felul de nimicuri fără să fi ştiut măcar ce spunea, iar Ellen îl ascultase îmbujorându-se tot mai tare; şi astfel, când intrară călare în grajd, erau gata să dea peste Valentina Warren şi peste John Sebastian; în primul moment nici nu realizară situaţia.

— Val, pentru numele lui Dumnezeu! se auzea vocea lui John.

Fata îl împinsese între două stănoage.

— Nu suntem singuri!

— Nu-mi pasă de nimic! răspunse Valentina înflăcărată, fără măcar să se întoarcă. N-am crezut niciodată că poţi fi atât de superficial încât să te laşi scos din minţi de două gropiţe în obraji şi de nişte bucle roşcate ordinare, de atât de prost gust.

— Bună, Sis, Ellery, spuse John fără vlagă. Fii rezonabilă, Val. Rusty trebuie să apară şi ea dintr-o clipă în alta.

— Ţi-am spus că nu-mi pasă!

Ellery şi Ellen rămăseseră împietriţi pe cai, cu aerul cel mai stupid din lume.

— Trebuie să înţelegi că şi eu am un suflet, John. Nu poţi să spui că nu mi-am jucat rolul ca o adevărată artistă – „cea mai bună prietenă”, „camaradă

cumsecade", „sper că veţi fi foarte fericiţi amândoi", numai Dumnezeu ştie cât sper eu asta! Trebuie totuşi să-ţi spun adevărul, înainte de a fi prea târziu. Te iubesc John. Te iubesc ca o nebună! Nu ştiu ce să cred: eşti orb sau eşti pur şi simplu prostănac? M-am îndrăgostit de tine încă mult înainte ca tu s-o fi cunoscut pe Rusty. Ce clipe minunate am trăit împreună...

— Ştiu, Val, ştiu toate astea. Să nu crezi că le-am uitat. Aţi făcut o plimbare bună? Cum e drumul prin pădure?

— B... bun, răspunse Ellen. Nu ştia de loc ce să facă: să coboare de pe cal ori să rămână în şa.

— Puţin îmi pasă de prezenţa *lor,* John.

— Dar nu putem să vorbim despre asta altădată? întrebă John, încercând să scape pe sub braţele întinse ale Valentinei.

— Când? După ce copia asta ieftină a Clarei Bow te va fi prins complet în mrejele ei? Valentina lăsă să-i scape un suspin înăbuşit. Oh, Johnny, Johnny al meu...

— Dă-te la o parte, Val. Dă-mi drumul. Ce dracu, chiar faţă de Ellen şi de Ellery!? Ţi-ai ieşit din minţi! Val... Exclamaţia lui John sfârşi într-un murmur strangulat. Uluiţi, Ellen şi Ellery priveau cum blonda, care înfrânsese ultima rezistenţă a lui John, îl săruta pătimaşă pe gură. Până la urmă, John reuşi totuşi să-şi desprindă buzele. Râzând, exclamă: Doamne, ce-a mai fost şi asta... Bună, Rusty.

Ellen şi Ellery se întoarseră în şa, cu un aer vinovat. În spatele lor, în picioare în zăpadă, apăruse Rusty, care bătea uşor crupa calului lui Ellery, apoi intră în grajd.

— Ce faci aici, Val? am impresia că repeţi marea scenă din „Dă din mâini ca să nu te îneci!" exclamă

Rusty. Vocea îi era atât de glacială, încât părea că vine direct de pe banchiza de gheaţă a Antarcticei.

— Ai ghicit, Rusty, Val ne exemplifică tocmai o scenă din... interveni Ellen cu jumătate de gură.

— Ar fi mai bine să nu te amesteci! se răsti Valentina furioasă. Da, Rusty, aşa stau lucrurile. Acum ai aflat totul.

— Ce am aflat, Val? o întrebă Rusty, cu aceeaşi voce glacială. Că eşti un şarpe care se târăşte prin iarbă, că furi bărbaţii altora, că nu eşti decât o târfă cu două feţe?

— Fir-ai să fii de scară, exclamă Ellen, care-şi încurcase piciorul în scara dreaptă a şeii.

Dregându-şi vocea, John încercă să intervină:

— Rusty, ascultă...

— Te rog nu te amesteca, John! îi striga fata. Probabil că ai încurajat-o şi tu. În orice caz, noroc că am aflat totul la timp.

— Vai de capul meu! oftă John cu amărăciune. Ascultă fetiţo, eşti liberă să mă crezi sau nu, dar adevărul e că şedeam tot atât de indiferent ca într-o staţie de autobuz, când pur şi simplu am fost de-a dreptul acostat şi violentat. Pot să-ţi dovedesc şi cu martori. Nu e aşa că am fost atacat, Sis? Spune şi tu, Ellery! Dar vorbiţi oameni buni, pentru Dumnezeu!

— Da, zise Ellen. Aşa e!

— John spune adevărul, Rusty, lucrurile s-au petrecut aşa cum spune el, confirmă şi Ellery.

— Să faci asta de faţă cu alţii! exclamă Rusty. Cum te poţi coborî într-atâta?

— Să mă facă târfă? întrebă Valentina înfuriată. Auzi, târfă! Repeta maşinal acest cuvânt care, se vedea bine, o scosese din sărite. Cine l-a furat pe John? Şi cui? La asta te-aş ruga să-mi răspunzi,

pramatie roşcovană ce eşti!

— Ai poftă de bătaie? strigă Rusty cu voce şuierătoare.

Deodată, spre groaza celorlalţi, Rusty şi Valentina se aruncară una asupra alteia cu ghearele scoase, ca nişte păsări de pradă. Cât ai clipi din ochi, în grajd nu se mai auzi decât zgomot de lovituri de cizmă, gâfâieli şi scrâşnete cu totul nepotrivite pentru nişte fete din lumea bună. Ţipete scăpate printre dinţi şi zarva pe care o făceau caii speriaţi.

— Ei, fii cuminte! striga Ellen, încercând să-şi domolească calul.

— Asta mai lipsea! exclamă şi Ellery, care se străduia şi el să-şi ţină calul în frâu.

Trebuiră astfel să lupte amândoi din răsputeri cu caii, cât timp dură incredibilul spectacol, urmat de intervenţia viguroasă a lui John, de ţipetele pe care cele două femei dezlănţuite continuau să le scoată şi, în sfârşit, de încetarea ostilităţilor. Plângând, Rusty ţâşni în fugă din grajd, fără măcar să se ferească de copitele cailor; Valentina se năpusti şi ea imediat afară, la fel de imprudent, plângând ca şi Rusty. John le urmă în grabă, proferând cu voce tare şi desluşită un anumit cuvânt ce are de altfel o nobilă origină elizabetană.

— Parcă n-ar fi fost de ajuns încurcăturile de până acum, conchise Ellery o bună bucată de timp mai târziu, strecurându-se afară din grajd însoţit de Ellen.

Cum Ellen izbucni şi ea în plâns, mâinile lui Ellery fură în adevăratul înţeles al cuvântului prea ocupate cu mângâierile şi el nu mai avu răgaz să reflecteze la raporturile Rusty-John, Rusty-Marius, John-Valentina, ori, în măsura în care le cunoştea, la raporturile Valentina-Marius.

În rolul de amfitrioană pe care-l avea alături de unchiul său, Ellen pregătise o seară de revelion după toate regulile, în ţinută de seară, cu şampanie, baloane, trompete şi tichiuţe de hârtie, cu ghirlande şi becuri colorate, şi cu confeti din belşug. Până la urmă ea hotărî însă să renunţe la o asemenea petrecere.

— După tot ce s-a petrecut în timpul vacanţei ăsteia nefaste, un revelion normal şi vesel, cum pregătisem, n-ar fi la locul lui, unchiule Arthur; ar avea aerul unei farse, îi explică ea contrariată lui Craig.

— Ba mai rău! adăugă Ellery. Ar fi tot aşa de nepotrivit, ca şi felul în care chefliii din cărţile lui Texas Guinan ajung acasă beţi turtă, în zorii zilei.

— Sunt absolut de acord, încuviinţă Craig posomorât. Ellen stăruise să-i povestească scena de necrezut la care ea şi Ellery asistaseră în grajd. Craig o ascultase, cu resemnarea stupefiată a unui om pe care nu-l mai poate surprinde nimic. Aranjează cum vrei, draga mea. Doamne, ce-o să mai urmeze după asta?

— De ce nu ne-o fi lăsând locotenentul ăsta să plecăm de aci? exclamă Ellen.

În acea ultimă zi a anului, se petrecuse într-adevăr încă un lucru neplăcut. Luria apăruse pe neaşteptate cu puţin înainte de dejun, fără alt obiectiv vizibil, decât a le reaminti că se aflau sub stare de arest la domiciliu. Locotenentul avea aerul plictisit, ceea ce-l făcu pe Ellery să conchidă că nu erau încă elemente noi în problema identificării bătrânului asasinat. Luria avusese un schimb de cuvinte încordat cu Payn, care devenea din ce în ce mai impacientat, apoi suportase o scenă de isterie a Valentinei Warren, faţă de care

toţi invitaţii manifestau subit o profundă antipatie. În sfârşit, pe scurt, după plecarea lui Luria, a cărui vizită nu adusese nimic bun, atmosfera rămase la fel de apăsătoare, dacă nu chiar mai apăsătoare decât înainte.

Ca şi când s-ar fi revoltat pe faţă împotriva autorităţii stabilite, Valentina apăru la cină complet echipată de luptă. Era îmbrăcată într-o rochie de seară de mătase verde deschis, cu rânduri, rânduri de volane care subliniau linia verticală lansată de casele de modă mari, peste rochie purta o capă de aceeaşi culoare din catifea transparentă, pe care insistă stăruitor ca John să i-o ia de pe umeri; acesta îi îndeplini rugămintea fără niciun entuziasm. Braţul stâng al Valentinei era acoperit până sus de o mănuşă glace albă încheiată cu nu mai puţin de şaisprezece nasturi; cealaltă mănuşă o ţinea în mână, împreună cu o poşetă de seară din mătase verde, cumpărată la Paris şi ornată cu mărgean şi perle. Pantofii verzi cu reflexe aurii aveau tocuri subţiri, înalte de opt centimetri, astfel încât Valentina o putea privi de sus pe Rusty, asemenea unei crăiese din poveşti.

Rusty în schimb părea furioasă. Nu ţinuse nici ea seamă de schimbarea de program hotărâtă de Ellen şi apăruse tot în mare ţinută. Purta un ansamblu de seară din mătase lisă, iar pe deasupra o jachetă garnisită cu linx alb la mâneci, care-i cobora până aproape de genunchi. Toaleta era într-adevăr maiestuoasă, cu cele două eşarfe lungi, de lungime inegală, care-i adăugau un accent dramatic. Singurul necaz era că, printr-o diabolică coincidenţă, ansamblul lui Rusty avea aceeaşi culoare verde deschis.

Tot timpul cinei, cele două rivale aşezate faţă în faţă se măsurară cu privirile. Ellen, care purta o rochie simplă de jerseu de lână de la Poiret, în roşu şi galben, după un model al lui Paisley, era de-a dreptul nenorocită.

După cină, în salon, atmosfera deveni şi mai încărcată. La asta contribui şi faptul că Luria îl învoise pe sergentul Devoe în seara aceea, ca să-şi sărbătorească revelionul aşa cum îşi putea dori un sergent de poliţie, iar schimbul lui, un găligan antipatic, cu pielea violacee, cu ochii bovini şi nasul turtit, deschidea uşa din sfert în sfert de ceas, încet, ca o pisică, de parcă s-ar fi aşteptat să-i surprindă fabricând o bombă. Doamnei Brown i se întorcea stomacul pe dos de fiecare dată când da cu ochii de el.

Bătrânii se străduiau cu disperare să întreţină conversaţia. Se discută despre noua carte a lui Hemingway „Adio arme”, despre romanul Juliei Peterkin „Sora Maria, roşcata”, căruia i se acordase recent premiul Pulitzer, precum şi despre „Specialistul” lui Chic Sale; se trecură în revistă dificultăţile pe care le întâmpina Primo de Rivera în Spania, rapoartele profesorului Babson asupra conjuncturii economice şi teoriile profesorului Leon Theremin; se vorbi despre ancheta comitetului senatorial asupra activităţii parlamentarilor ce susţineau interesele fabricanţilor de zahăr şi despre zvonurile care circulau cu privire la unele destăinuiri senzaţionale în această afacere; se trecu apoi la curentele moderniste ce se manifestau în artă, cu aprecieri la adresa corifeilor acestor curente: Picasso, Modigliani, Archipenko, Utrillo şi Soutine; Soutine, mai ales, „care înşfăca literalmente un peisaj” şi-l proiecta

pe pânză, ca pe o cârpă de şters paharele, dar o cârpă ce incendiază subit totul în jur, după formula lui Dan Freeman; se vorbi şi despre noua benzină etilică, căreia i se făcea atâta reclamă, despre liniile aeriene spre Indiile Occidentale, înfiinţate de societatea Pan-american, despre teoria susţinută de sir James Jeans în lucrarea sa „Universul nostru”, din care reieşea că „Dumnezeu trebuie să fie neapărat matematician şi că lumea n-a fost creată pentru fiinţele omeneşti”; se vorbi despre ascendentul tot mai mare al lui Franklin D. Roosevelt, despre noile calculatoare IBM, despre performanţele lui Bobby Jones şi Hellen Wills şi chiar despre boala regelui George al V-lea al Angliei. Cum însă nimeni nu punea pasiune, orice subiect era iute epuizat şi se trecea imediat la altul, doar pentru a se pune capăt tăcerilor penibile.

— Sunt curios să văd cine o să găsească pachetul în seara asta, zise pe neaşteptate Ellery, fără a primi vreun răspuns.

La miezul nopţii, ciocniră mecanic câte un pahar, schimbând urările şi sărutările de rigoare. Până şi Rusty şi Valentina, într-un soi de armistiţiu glacial, îşi apropiară reciproc obrajii, mulţumite că trecuse şi asta. Se pregătiră să asculte un program original recent introdus de postul WJZ şi intitulat: „În pas cu timpul, străbătând continentul”; cinci minute înainte şi după fiecare oră fixă, anunţase crainicul, ascultătorii puteau auzi pe rând cu ce muzică era întâmpinat Anul Nou la New York, Chicago, Denver şi San Francisco. Dar această ispititoare perspectivă se dovedi până la urmă un eşec. La un moment dat, încercând să-şi umple paharul, Valentina şi-l vărsă pe rochie.

— Oh, unde găsesc iute nişte săpun de ras? întrebă

ea cu surâsul cel mai ispititor din lume. Sunt neîndemânatică de parcă aş cosi fân, zise ea, ieşind din salon ca o regină.

Nu trecură însă nici două minute, când reapăru uitându-se în urmă speriată.

— Astă-seară l-a pus pe patul meu! Valentina se trânti pe parchet cu cea de a şaptea cutie sosită în poală şi începu să simuleze o criză mută de isterie; renunţă însă curând s-o continue, deoarece nimeni nu părea dispus să-i dea atenţie.

Pe cartonul din cutie se puteau citi următoarele patru versuri bătute la maşina:

„În cea de-a şaptea noapte de Crăciun,
Iubirea ta adevărată îţi trimite
Apă şi peştele acesta auriu.
(Nu crede că sunt trimise de-un zurliu).”

Foiţa roşie din cutie era umedă şi lăsă câteva urme de culoare pe degetele lui Ellery. Sub foiţă se afla un acvariu în miniatură, o jucărie ceva mai mare ca o prună; în el, un peştişor transparent, auriu, dintr-o specie tropicală, neverosimil de mic, înota voiniceşte într-o cantitate infimă de apă. Deşi acvariul fusese bine fixat în cutie cu ajutorul foiţei îndesate jur-împrejur, cea mai mare parte din apă se vărsase.

— Ca proporţii nu se deosebeşte mult de căsuţă, zise Ellery. În orice caz, maniacul nostru e consecvent.

— Şi eu care credeam că blestemata aia de căsuţă e acum completă, zise John, ca şi când lucrul acesta l-ar fi interesat cu adevărat. Din fericire nimeni nu se uită la el.

— Pe spatele cartonului sunt şi de data asta nişte

semne făcute cu creionul, mormăi Ellery.

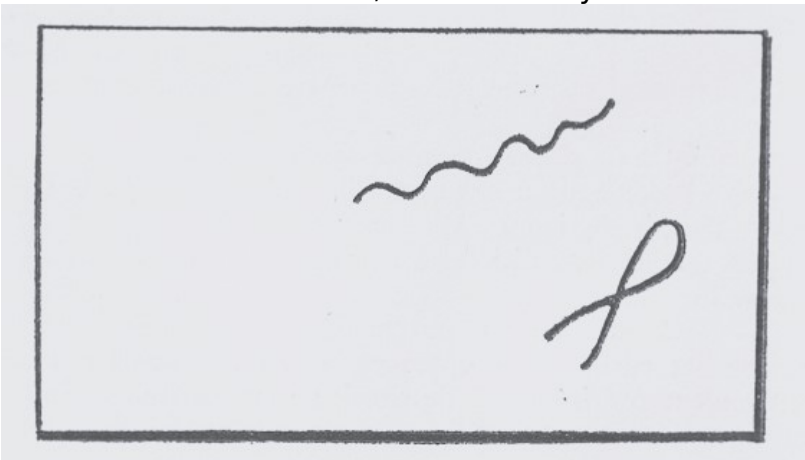

După ce le examină îndelung, adăugă:

— Semnul de sus simbolizează fără-ndoială apa.

— Iar cel de jos parcă ar fi un cleşte, zise doctorul Dark, mirat. Ce rost ar putea avea un cleşte?

— Nu e cleşte, doctore, uită-te bine. Este forma foarte stilizată a unui peşte, nu-i vezi coada? Apă şi peşte, aşa cum scrie pe carton. Apă şi peşte...

Majoritatea celor prezenţi rămaseră până noaptea târziu căutând să ajungă cu ajutorul şampaniei oferite din belşug de Craig la o îndoielnică bună dispoziţie; tot urmărind Anul Nou, postul WJZ ajunsese între timp la Golden Gate. Spre dimineaţă, Ellen se oferi să prepare nişte jumări de ouă cu ficăţei de pui; după aceea, fără să ştie cum, Ellery se trezi undeva, într-o nişă obscură cu două braţe moi în jurul gâtului, cu o pereche de buze parfumate ce se lipeau de buzele lui şi cu o voce, fără nicio îndoială vocea lui Ellen, care murmura „La mulţi ani”; ar fi minţit dac-ar fi spus că nu se simţea bine, ba chiar mai mult decât bine;

totuşi, cel puţin aşa îşi amintea că gândise, asta nu rezolva cu nimic situaţia.

Era aproape cinci dimineaţa când Ellery se prăbuşi în fotoliul din camera sa şi întinse mâna să ia caietul în care-şi ţinea jurnalul. Cu toată ceaţa ce-i învăluia mintea, reuşi să noteze cele ce avea de notat pentru ziua de 31 decembrie. Din ultimul paragraf răzbea printre rânduri un accent de deznădejde:

„Când există, desenele sunt rudimentare, extrem de *rudimentare...* Vor intenţionat să pară primitive, asemenea desenelor din peşteri? Ori celor făcute de pieile roşii?... Vor să amintească de hieroglife? Asta să fie cheia? Dacă e aşa, e vorba de semne ideografice. E drept că, mai ales ultimele două, seamănă cu ideogramele egiptene. Ce vor să *însemne* afurisitele astea de obiecte? Îmi dau seama foarte clar ce reprezintă – apă, peşte – dar ce *semnificaţie* au?

CAPITOLUL X - A OPTA NOAPTE:

miercuri, 1 ianuarie 1930

În care John primeşte în dar un cap de om, Ellery urmăreşte o fantomă, iar inspectorul Queen face o vizită de Anul Nou, la o oră cu totul neobişnuită.

Nu s-ar fi putut spune că domnia sa domnul Queen junior avea de ce să întâmpine zorile anului 1930 cu prea mult optimism. Pe de o parte, când deschise ochii trecuse de ora unu şi cinci, în după-amiaza zilei acelea de miercuri. Pe de altă parte, când se apropie cu paşi şovăielnici de fereastră, în speranţa de a întâlni o lume nouă şi senină, se trezi în faţa unei lumi cenuşii, acoperită de o negură la fel de groasă ca cea care-i învăluia creierul; atmosfera era încărcată de umezeală şi, fără-ndoială, ziua se anunţa ploioasă. „Afară n-au decât să sune cele-nşelătoare, dar înlăuntrul tău să sune cele-adevărate”, scrisese cândva lordul Tennyson; Ellery se îndoia însă că acele clopote ce-i răsunau în cap vesteau un astfel de mileniu al adevărului.

Zăpada, tot mai puţină, arăta acum ca un giulgiu.

Când coborî, se adăugă şi un alt motiv de deprimare. Ellen îl întâmpină cu aspirină, cu o băutură în care amestecase suc de tomate şi sos englezesc, şi cu o ceaşcă de cafea. Până aci toate ar fi fost aşa cum trebuie, dar obrajii îmbujoraţi ai fetei şi văpaia din ochii ei nu prevesteau nimic bun. Ellery se strădui din răsputeri să-şi amintească ce se petrecuse după sărutul din nişa aceea întunecoasă; noaptea trecută îi rămânea însă complet învăluită în ceaţă. Pe de altă

parte, fata se purta cu atâta intimitate faţă de el în după-amiaza aceea, de parcă...

Pe Ellery îl trecură fiori de spaimă şi dete pe gât încă o ceaşcă de cafea.

Ellen încercă să-l consoleze.

— Scumpul de tine! exclamă ea; iar felul în care fata se lipise de el când păşiră în salon îl făcu pe Ellery să intre de-a dreptul în panică.

Încăperea era presărată cu trupurile supravieţuitorilor, care se străduiau mahmuri să citească ziarele. Cu un gest ce nu lăsa loc la nicio îndoială, Ellery înşfăcă şi el un ziar liber; spera că parazitul acela adorabil, pentru care devenise animal-gazdă, avea să înţeleagă dorinţa lui de a-şi duce solitar calvarul. Nici vorbă de aşa ceva. Strâns lipită de el, fata îl conduse drept spre ceea ce Ellery recunoscu cu spaimă a fi o canapea îngustă pe care cu greu încăpeau două persoane. Se aşezară acolo, înghesuiţi unul în altul.

— Citeşte-ţi liniştit ziarul, iubitule, îi şopti la ureche parazitul. Eu am să stau aici cuminte şi... am să mă uit la tine.

Ellery se cufundă în lectură cu disperare. Află că, profitând de petrecerile de revelion, poliţia din New York făcuse nouăsprezece razii pentru a descoperi băuturi alcoolice; că primarul New York-ului, Jimmy Walker, depusese în aceeaşi zi jurământul pentru cel de-al doilea mandat al său atât de plin de peripeţii comice; că generalul Smuts din Africa de Sud sosise pentru prima oară în Statele Unite şi declarase reporterilor că, din cauza ororilor, războiul modern va fi pus în afara legii... Citea orbeşte orice, ca să se apere.

Sosirea lui Rusty şi a lui John, care se întorceau de

la o plimbare, însemnă pentru Ellery o adevărată salvare. De cum îi văzu, sări în picioare.

— Iartă-mă, Ellen, dar îl aşteptam pe John. Am ceva de vorbit cu el. Ne vedem mai târziu, îi spuse el fetei, îndepărtându-se în grabă.

— Ave, Cezar, îl salută Rusty. Putea să-ţi meargă mult mai rău.

— Cum adică? o întrebă Ellery cu un aer nătâng.

— Ellen e o fată foarte drăguţă.

— Hm! Da. Bună dimineaţa, copii. Voi cum staţi cu capul?

— De al cui cap întrebi? zise Rusty.

— Al meu e încă la locul lui, răspunse John zâmbind. Mărturisesc însă că am avut azi-dimineaţă un moment penibil când nu ştiam ce e cu el.

— Cel puţin tu ai avea o scuză.

— Ce vrei să spui? întrebă John.

— Mă refer la incidentul acela neplăcut din grajd, îi răspunse Ellery.

— La ce?

— Ei, la cele petrecute în grajd. La „marea scenă cu pupături” de ieri.

John zâmbi.

— Cine a avut norocul ăsta?

— Oh! Ellery îşi îndreptă privirile spre Rusty.

În ziua aceea fata era palidă.

— Nu mai are nicio importanţa, Ellery. În orice caz, a fost penibil. Cel mai bun lucru este să uităm totul, zise ea.

— Să uităm ce, pentru numele lui Dumnezeu? întrebă John.

Ellery se uită iarăşi lung la el. Tocmai voia să spună ceva, când Valentina îşi făcu apariţia.

— Iartă-ne, dar trebuie neapărat să bem o cafea.

Apoi Rusty îl împinse hotărâtă pe John în sufragerie.

Postul WEAF transmitea din fericire finala cupei Rose. Ascultară, descrise de crainicul Graham McNamee, toate peripeţiile meciului, care se termină prin victoria echipei Southern California asupra echipei Pitt la scorul 47—14; părerile erau că partida nu fusese nici pe departe atât de palpitantă ca finala din anul precedent a cupei Rose, în care Roy Riegels, centrul şi căpitanul echipei californiene, profitând de o stângăcie a lui Tech din echipa Georgiei, scăpase din faţa propriei porţi şi reuşise să marcheze, după o cursă uluitoare, stabilind astfel scorul final de 8—7 în favoarea sudiştilor. Restul zilei se scurse în discuţii pe marginea meciului; când terminară cina pregătită de doamna Janssen, era destul de târziu.

Ellen continua să se ţină scai de Ellery.

— Sunt curioasă să văd cine o să găsească pachetul astă-seară, zise ea, când se ridicară de la masă pentru a trece în salon.

— Cui îi mai pasă de asta, interveni Marius din spate, luându-le-o înainte.

Văzură apoi cum în camera de muzică se aprinse lumina şi-l auziră pe Marius deschizând pianul de concert. Urmă imediat un zgomot, ca şi când capacul pianului ar fi căzut înapoi. Marius reapăru îndată, agitând un pacheţel învelit în poleială roşie şi verde, legat cu o panglică aurită şi cu nelipsita etichetă pe care se afla desenat un Moş Crăciun.

— L-am găsit în pian, vă jur, răcni Marius.

Ellery îi luă pacheţelul din mână. Pe etichetă, ca de obicei, era bătut la maşină numele John Sebastian.

— Nu-l mai deschide, interveni iritat John. Nici nu

vreau să văd ce e înăuntru.

— John!

Rusty se apropie în grabă de logodnicul ei, îl împinse într-un fotoliu şi-l bătu uşor pe frunte, ca pe un copil.

— Maşina de scris utilizată e aceeaşi, zise Ellery. Ridică apoi din umeri şi desfăcu hârtia în care era învelit pachetul.

Pe cartonul alb din cutie era scris:

„În noaptea opta de Crăciun,
Iubirea ta adevărată îţi trimite
Capul acesta cu un ochi închis,
E-un cap cu buze ferecate,
Semn al celei de-a opta nopţi.”

John rămăsese împietrit, pe marginea fotoliului.

Ellery desfăcu şi foiţa roşie, în care era înfăşurat obiectul din cutie. Ieşi la iveală un cap de păpuşă din cârpe, care fusese în mod evident tăiat de restul trupului cu ajutorul unor foarfeci. Faţa păpuşii era acoperită cu un strat de vopsea albă, pe care erau desenate cu negru numai două trăsături: în partea stângă, sus, un ochi închis, iar jos, la mijloc, o linie dreaptă, scurtă şi apăsată, ce reprezenta desigur gura închisă.

După ce examină capul de păpuşă, Ellery se uită pe dosul cartonului: de astă dată nu se afla pe el niciun fel de semn.

— Un avertisment că voi fi ucis, izbucni John, sărind în picioare din fotoliu, în timp ce Rusty îşi acoperea gura cu mâna. E clar, continuă el. Nu mai pot trata lucrul ăsta doar ca o gluma proastă, ca o aiureală, venită de la o minte bolnavă, sau ca... dracu ştie ce.

Şi nici nu mai pot suporta să vă văd simulând comportarea normală a unui grup de prieteni adunaţi aci să-şi petreacă vacanţa şi ţinându-se întocmai de toate tipicurile vieţii mondene. Nu mai pot să vă văd mâncând, stând de vorbă, jucând cărţi, ascultând radio ori dormind, ca şi cum aici nu s-ar petrece ceva neobişnuit. M-am săturat. Cine se ţine de capul meu? Ce vrea? *Ce-am făcut?*

Izbucnirea lui John îl puse din nou pe Ellery în faţa zidului de nepătruns de care se izbise încă de la început. Ştiind în prezent tot ce ştia despre John, nu putea totuşi crede că scena de faţă ar fi putut fi doar teatru, simplă simulaţie improvizată ad-hoc. John era cu adevărat *înspăimântat.* Aproape îşi ieşise din minţi de frică. Nu era el deci cel care trimitea cutiile cu obiecte. Era cert că nu ştia nimic despre ele.

John părăsi grăbit salonul. Îl auzi urcând scările, îl auzi deschizând o uşă, trântind-o în urma lui şi... încuind-o.

Unul câte unul, ceilalţi se ridicară şi ei din fotoliile lor şi, discutând în şoaptă, urcară scările la etaj pentru a se pune fiecare la adăpost în camera sa. Zgomotul cheilor ce se răsuceau în broaşte semăna cu răpăitul sinistru al unei salve de puşti.

După ce sfârşi de scris în jurnal, Ellery se uită la ceas şi constată că abia trecuse de zece şi jumătate. În toată casa domnea o linişte de parcă ar fi fost orele patru dimineaţa.

Deşi mai era încă mahmur după noaptea de revelion, nu-i era somn. Începu să se plimbe prin cameră.

Niciodată în viaţa lui, Ellery nu ţinuse atât de mult să rezolve o enigmă. Nu de crima comisă era vorba.

Bătrânul acela care fusese găsit mort pe covorul din biblioteca lui Craig îl preocupa mai puţin. Oricât de aberantă ar fi putut părea această atitudine a lui, ea era totuşi normală. Într-adevăr, mai devreme sau mai târziu, misterioasa victimă avea să fie identificată şi, mai devreme sau mai târziu, identificarea ei avea să dezlege şi enigma persoanei care-i înfipsese pumnalul etrusc în spate.

În schimb, cutiile acelea cu conţinutul lor fantastic era altceva. Totul semăna cu un fel de rebus pentru nerozi... pentru nebuni... sau pentru oameni ca el născuţi cu viermele curiozităţii, care nu-ţi dă pace până ce nu ai găsit răspunsul. Curiozitatea aceasta îl împinsese altădată pe podiumul orchestrei la „Roman Theatre”, prin tot labirintul cazului Monte Field. Să fi avut el atunci o sclipire trecătoare a minţii... să fi fost vorba doar de un foc de artificii care strălucise pentru o clipă şi care se stinsese apoi pentru totdeauna... se întreba Ellery, nu fără amară ironie faţă de sine însuşi.

Refuză însă să admită acest lucru.

Trebuie să existe undeva un sens, îşi zise el. Ceva leagă între ele toate aceste obiecte, ceva extraordinar de simplu, fără îndoială. Trebuia numai să descopere acel element.

Se aşeză într-un fotoliu şi-şi prinse capul în mâini. Până acum era deci vorba de opt cutii sosite noaptea. Mai trebuiau să vină încă patru, dacă în toată afacerea asta exista o logică. Nu avea rost să încerce să anticipeze viitoarele obiecte... Opt cutii, care conţineau în total treisprezece obiecte. Paisprezece, dacă se socotea separat palma marcată cu X-ul acela, palma, ca obiect diferit de mâna din care de fapt făcea parte. De reţinut că asupra cuvântului „palmă”

se atrăgea în mod special atenţia; într-adevăr, el era bătut altfel la maşină... Să zicem, deci, paisprezece obiecte. Opt... paisprezece. Să fie vorba de vreo relaţie matematică? Dacă exista vreuna, ea era mai obscură decât apăreau hieroglifele egiptene înainte ca Champollion să fi descifrat inscripţia de la Rosetta... Hieroglife! Ellery se ridică brusc în fotoliu. Apoi se rezemă din nou şi închise ochii.

Să presupunem deci că sunt paisprezece obiecte: un bou; o casă; o cămilă; o uşă; o fereastră; un cui; un gard; o mână; o palmă; un bici; apă; un peşte; un ochi, un ochi *închis*; o gură, *închisă* şi ea... Să însemne asta eventual că nu trebuie să vezi nimic rău, să nu spui nimic rău? În acest caz, ar trebui să existe şi o ureche. Cine ştie, poate că urechea o să apară şi ea mai târziu!

Trei din obiecte erau animale: peştele, boul şi cămila. Alte cinci erau în legătură cu casa, iar patru erau organe ale corpului, organe specifice corpului omenesc. Rămâneau biciul şi apa, care nu se încadrau nicăieri. Deci animale, o casă, organe ale corpului, apă şi bici...

Ellery încercă tot felul de combinaţii. Boul şi biciul ar fi putut avea o legătură. Dar unde ducea asta? Nicăieri... Cămila. Cămila şi ochiul. „Mai uşor trece o cămilă printr-un ochi de ac, decât intră un bogat în împărăţia Domnului”. Ar fi putut fi o aluzie la John, care avea să devină curând un om bogat? Să fi fost un avertisment? „Nu intra în stăpânirea averii tale, pentru că altfel vei ajunge în iad!” Dar dacă ar fi fost aşa, de ce nu s-ar fi spus lucrurilor pe nume? Casa şi fereastra! „Oameni care trăiesc în sere...”; parcă există un asemenea vers. Ipoteza asta era interesantă; părea să deschidă unele posibilităţi.

Trebuia căutată explicaţia într-un secret din trecutul lui John. Era un avertisment cu sensul: „Nu mă şantaja şi, la rândul meu, nu te voi şantaja”. Dar cuiul? Ellery îşi aminti de versul: „Din lipsa unui cui, întreaga bătălie fu pierdută...”

După câtva timp, renunţă. Nici vorbă, era un caz pe care numai Einstein, sau o minte asemănătoare, obişnuită cu probleme încâlcite, cu nenumărate necunoscute, l-ar fi putut rezolva, gândi el.

Aruncă o privire la patul gata făcut ce-l îmbia, dar rezistă ispitei.

— Mai bine aş citi ceva, zise el ca pentru sine. Iau o carte din bibliotecă şi citesc până dorm.

Cum nu se dezbrăcase încă, ieşi în coridorul întunecat şi coborî încet scările. Salonul era luminat doar de flacăra ce pâlpâia încă în cămin. Aprinse lanterna dar apoi o stinse imediat. În bibliotecă ardea o lumină. S-o fi uitat aprinsă Felton? Ori...?

Pe Ellery îl trecură fiori. Traversă încăperea fără să facă zgomot.

În bibliotecă se afla cineva. Se vedea un trup inert, căruia îi ieşeau picioarele relaxate de sub un halat de casă; una din mâini atârna moale, cu un aspect sinistru, pe braţul unuia din fotoliile de piele.

Ellery se uită prin crăpătura uşii.

Era John.

John, care, la lumina lămpii de citit, părea... *În semn că în curând vei fi ucis.*

Dintr-un salt Ellery ajunse în bibliotecă. Acolo se opri însă brusc în loc, abia stăpânindu-şi un strigăt de uşurare. John avea în poală o carte şi respira încet şi liniştit. Probabil că, surescitat cum era, avusese şi el aceeaşi idee ca şi Ellery. Coborâse cu gândul să citească ceva şi adormise cu cartea în braţe.

Ellery se aplecă cu intenţia să-l trezească. Se răzgândi însă, reţinut de un sentiment de timiditate pe care nu încercă să-l analizeze, se îndreptă şi, fără a-l atinge pe John, se apropie în vârful picioarelor de primul raft al bibliotecii. Se aflau acolo mai multe cărţi recent apărute, printre care „Asemeni unui zeu”, volumul unui oarecare Rex Stout, publicat în editura Vanguard. Ellery îşi aminti că era romanul de debut al autorului şi că recenzia din „New York Herald Tribune” vorbise ca despre o carte care „trăgea brazde largi şi adânci în pământul fertil revendicat de Gabriele D’Annunzio şi de D. H. Lawrence”. Hotărî deci că se cădea să-şi facă o idee despre noua stea apărută pe firmamentul literar, scoase cartea lui Stout din raft şi ieşi în vârful picioarelor.

După lumina din bibliotecă, întunericul ce domnea în salon i se păru şi mai adânc; îi trebui câtva timp ca să ajungă în hol. Acolo, lumina ce venea de la etaj îl ajută să urce uşor scara, cu cartea sub braţ. Ajuns pe palier, făcu colţul pe coridor... şi rămase deodată împietrit. John traversa tocmai holul, îndreptându-se spre dormitorul său. Nu putea fi nicio confuzie, deşi îl vedea din spate, iar lumina era foarte slabă. Era John, care nu-l depăşise pe scară şi care, totuşi, ajungea pentru a doua oară înaintea lui în holul de la etaj.

— John? strigă Ellery scurt.

Dar John nu se întoarse, nici nu se opri; mai mult, când auzi vocea lui Ellery se îndepărtă în fugă.

— În regulă, iată-l deci pe fratele Jonathan, exclamă Ellery sumbru, pornind şi el în fugă, în urmărirea lui John.

Acesta trecu de uşa dormitorului său şi continuă să alerge până la capătul coridorului; acolo coti la dreapta şi dispăru.

Ellery îşi băgă capul între umeri şi mări şi el viteza.

Vânătoarea care urmă se dovedi pentru Ellery o experienţă dureroasă din toate punctele de vedere. Se desfăşură pe întuneric beznă, prin aripile nefolosite ale clădirii, înăuntrul şi în afara unor încăperi nelocuite, dar pline cu mobile aruncate claie peste grămadă. Totul se petrecu în tăcere; nu se auzeau decât paşii şi, din când în când, loviturile pe care unele mobile le aplicau perfid şi fără menajamente asupra diferitelor părţi anatomice ale trupului lui Ellery. Până să-i dea prin minte să folosească lanterna, tot corpul îi era îndurerat; pe deasupra pierduse şi urma vânatului pe care-l urmărea şi era complet dezgustat de sine însuşi.

Coborî în grabă scările, folosindu-se de data asta din plin de lanternă. În biblioteca era întuneric. Aprinse lumina. Fotoliul era gol.

Urcă înapoi în fugă, deschise fără să ezite uşa camerei lui John şi intră înăuntru.

John era gol; îşi trăgea tocmai pantalonii de la pijama.

Cei doi bărbaţi se măsurată cu privirile.

— Asta e bună! Ce-i cu tine la ora asta? îl întrebă John băgându-şi un picior în pijama. Trebuia sa încui uşa. Dar spune, ce s-a mai întâmplat?

— Credeam că te-ai culcat.

— Ca să-ţi spun drept, m-am culcat, dar n-am putut să adorm. Atunci am coborât în bibliotecă şi am citit puţin. Am dormit acolo în fotoliu şi m-am întors abia adineauri. Dar tu de ce gâfâi aşa?

— Eu, gâfâi?

Ellery ieşi surâzând şi se întoarse în camera lui; John rămase pe loc nedumerit, cu un picior în pantalonul pijamalei şi cu altul afară.

Era adevărat, Ellery gâfâia ca o puma; după cum era la fel de adevărat, gândi el, zâmbind enigmatic, că John avea respiraţia liniştită, ca a unui prunc sătul ce se odihneşte la pieptul mamei sale.

În acea clipă, o bătaie uşoară în uşă îl făcu pe Ellery să-şi îmbrace haina pe care tocmai o dezbrăca.

— Da!

— Eu sunt. Deschideţi, domnule Queen.

Ellery crăpă uşa.

— Credeam că ai plecat de mult, sergent.

— Tocmai mi-a venit schimbul. Dar bine că nu v-aţi dezbrăcat. Veniţi cu mine, zise Devoe cu vocea înceată.

— Unde să viu?

— Afară, aveţi oaspeţi.

— Oaspeţi?

— Da. Au spus că e mai bine să nu intre în casă. Vă aşteaptă în maşină.

— Cine aşteaptă şi despre ce maşină e vorba, Devoe?

Sergentul ieşise şi traversa holul.

Complet nedumerit, Ellery deschise uşa şi-l urmă.

La uşa de la intrare, Devoe şi schimbul său – un tânăr poliţist cu numele de Cooksey – discutau în şoaptă, fără să dea atenţie la cele ce se petreceau pe aleea din faţa casei.

Ellery ieşi afară, scrutând întunericul cu privirea. Pe alee distinse o maşină ce aştepta, cu luminile stinse şi motorul oprit. Era o maşină mare, închisă.

— Ei, cine e acolo? întrebă el.

Se auzi mai întâi o voce spartă: „La mulţi ani!” De alături răsună altă voce de bas: „Asemenea!”

— Tată... Velie! Ellery se repezi, deschise cu o smucitură uşa din spate şi se urcă în maşină. Ce

căutaţi aici în miez de noapte?

— Ne plimbăm, nimic altceva, răspunse calm inspectorul Queen. Velie a ţinut să mă însoţească, deoarece nu are încredere în felul meu de a conduce.

— Dar cine poate avea? zise sergentul Velie scurt.

— Bine, dar tocmai în toiul nopţii, se miră Ellery. Şi afară din oraş!

— Nu vrem să te simţi prost faţă de distinşii tăi prieteni, îi răspunse inspectorul Queen.

— Afacerea dumitale e foarte încurcata, cel puţin aşa văd eu, spuse sergentul Velie. Cum stau lucrurile la dumneata, maestre?

— Termină cu prostiile, îi replică Ellery. Ah, la mulţi ani, uitasem! Şi acum, spuneţi-mi tot ce-aţi aflat cu privire la naşterea lui John.

— În regulă, dar să ştii că te costă un dolar. Scoate banii! glumi inspectorul.

— Uşurel, maestre, mormăi sergentul Velie. Chiar din clipa în care m-aţi amestecat în treaba asta am fost sigur că trebuie să fie vorba de cine ştie ce pariu nerod.

Se auzi un clinchet de monezi, un foşnet şi apoi vocea inspectorului care spuse:

— Fiindcă tu ai alergat peste tot, spune-i ce ştii, Velie.

— Am făcut cercetări la Mount Kidron şi la Rye, începu Velie. Cu ce-am aflat de ici, de colo, şi legând între ele informaţiile, am reuşit să reconstitui afacerea. Accidentul a avut loc în noaptea de 5 ianuarie 1905, în timpul unui viscol, pe drumul spre Boston, la marginea localităţii Mount Kidron. S-a întâmplat chiar în faţa casei unui medic din localitate, cu numele Hall, Cornelius F. Hall. Exista şi o doamnă Hall, soţia medicului.

— Un moment, interveni Ellery. Aceşti soţi Hall, de cât timp se aflau în Mount Kidron? De unde veniseră?

— N-am informaţii, răspunse sergentul. Tot ce am putut afla despre Hall este că avea un cabinet prăpădit şi abia o scotea la capăt, el cu soţia lui. În orice caz, John Sebastian, care în primul moment nu părea să fie lovit grav, deşi a murit la mai puţin de o săptămână în urma unei comoţii cerebrale căpătate cu prilejul accidentului, a reuşit s-o aducă pe soţia sa la locuinţa lui Hall, şi doctorul a asistat-o la naştere. Femeia era în luna a opta, sau aproape, şi accidentul a declanşat travaliul. A născut în casa doctorului, chiar în noaptea aceea... adică în 6 ianuarie. Trecuse de miezul nopţii.

— Şi acum, interveni inspectorul, fii atent, urmează o surpriză.

— Surpriză pentru mine ar fi să-mi veniţi voi cu o surpriză, replică Ellery. Cât despre surpriza de care vorbeşti, o cunosc. Asta m-a şi determinat să vă cer să faceţi anumite cercetări, în primul rând acolo. John n-a fost unicul copil născut în noaptea aceea, nu-i aşa? Doamna Sebastian a născut doi gemeni. Doi băieţi gemeni, identici.

— Ascultaţi-l, vă rog! Sergentul avea aerul total dezamăgit. Păi dacă ştiai asta, maestre, de ce mai m-ai făcut să-mi pierd vremea bătând tot districtul Westchester?

— Dar nu ştiam, Velie. Era doar o ipoteză. Deoarece existau anumite elemente ciudate în desfăşurarea evenimentelor şi în comportarea anumitor persoane, am aplicat legea lui Queen cu privire la deplasarea corpurilor materiale. Această lege stabileşte că nici chiar un poet nu se poate afişa în două locuri diferite în acelaşi timp. Pe lângă asta,

există şi o lege a lui Queen asupra amneziilor dubioase; legea aceasta spune că, dacă un tânăr nu-şi mai aduce aminte de un eveniment precis, petrecut cu o zi în urmă, dar îşi aduce în schimb foarte bine aminte de alte evenimente din ziua respectivă, şi că dacă acest lucru are loc în două ocazii diferite, nu este vorba de amnezie; într-un asemenea caz, trebuie considerat că evenimentul în chestiune s-a întâmplat altcuiva. Toate cele de mai sus coroborează întâmplător şi cu legea „sprâncenii ridicate", formulată tot de Queen. Conform acestei importante legi, când un om ţine în dulapurile şi în sertarele lui un al doilea exemplar absolut identic din toate lucrurile pe care le poartă, începând de la pălăria cu borul lăsat şi până la ghetrele cu butoni de perle, şi când explică această situaţie ciudată pretextând că e maniac în ale îmbrăcăminţii şi că, în consecinţă, cumpără fiecare obiect în dublu exemplar – ei bine, în acest caz, conform legii de care vă vorbeam, sprânceana se ridică şi rămâne aşa.

— Dumneavoastră înţelegeţi ce spune, domnule inspector? întrebă Velie.

— Întreabă-mă să te întreb, îi răspunse inspectorul. Şi totuşi, oricât de puţin înţeleg din această şaradă, cred că tot vei avea o surpriză, Ellery.

— Cum? exclamă acesta.

— Ei bine... să-l lăsăm atunci pe geniul nostru să mai bâjbâie încă puţin, Velie. Pune-l mai întâi la curent cu datele generale.

— Prea bine, domnule inspector, răspunse Velie, plescăind din buzele lui de balenă. Aşadar, maestre, când am aflat că în noaptea aceea s-a mai născut un copil, mi-am pus imediat întrebarea: Oare ce s-a întâmplat cu el? întrebarea e logică, nu?

— Bineînţeles, răspunse Ellery scurt. Iar răspunsul logic la această întrebare este următorul: Deoarece naşterea celui de-al doilea copil n-a devenit niciodată publică, şi deoarece, pe cât se pare, John Sebastian senior n-a recunoscut niciodată existenţa lui, rezultă că acest copil trebuie să fi fost crescut de nişte străini, probabil sub un nume diferit şi aproape sigur fără să-şi cunoască originea. Cu privire la acest al doilea copil sunt de altfel multe lucruri pe care nu le vom şti niciodată, îndeosebi motivul pentru care tatăl său a refuzat să-l recunoască. Dumneata mi-ai confirmat până acum deducţiile, şi pentru moment asta e tot ce mă interesează. Există deci un frate geamăn al lui John; el a existat toţi aceşti douăzeci şi cinci de ani fără cinci zile.

— Ai terminat, domnule Queen? îl întrebă sec inspectorul pe Ellery.

— Eu, da! Voi mai aveţi de adăugat ceva?

— Oh, un mic detaliu, fără importanţă, zise încet inspectorul. Dă-i drumul, Velie.

— Da. Geamănul despre care vorbeam a murit la data de 20 ianuarie, 1905, în vârstă de paisprezece zile, zise sergentul pufnind în râs.

— Imposibil! exclamă Ellery.

— Şi totuşi, aşa e, repetă sergentul.

— Dar e *imposibil*!

— Maestre, pot să-ţi dovedesc faptele dincolo de orice dubiu.

— *Undeva ai făcut o eroare*!

— Frumos, n-am ce spune, mormăi sergentul. Pentru o asemenea insultă, unii îşi pot înghiţi dinţii. Când vă spun eu că acest al doilea copil, geamănul, a murit la vârsta de două săptămâni, apoi să ştiţi că a murit, mă înţelegeţi?

— Este imposibil să ai certitudinea asta! replică Ellery enervat la culme. Ar fi... ar fi de nesuportat! Ar însemna că tot universul s-a întors cu dosul în sus. Prezintă-mi dovezile, Velie, şi-ţi garantez că ţi le voi face harcea-parcea, de n-ai să mai poţi sufla o vorbă.

— Auzi, auzi! E adevărat că primăria din Mount Kidron a ars până în temelii acum nouă ani, cu toate registrele. Ca atare, nu se mai poate găsi nicio înregistrare oficială a naşterii copilului, dar...

— Aha, interveni Ellery. Şi mai departe?

— Dar... continuă Velie imperturbabil, am mărturiile unor oameni care se află încă în viaţă. Informatorii mei spun că după ce primul născut, John al dumneavoastră, a fost dus la Rye, celălalt geamăn al lui John Sebastian a fost îngrijit de familia Hall, de doctorul care a asistat naşterea şi de soţia sa. Cert este că ei nu l-au ţinut decât două săptămâni. Copilul a făcut o pneumonie şi s-a curăţat. Hall a chemat şi pe un alt doctor din Mount Kidron, care mai are şi acum cabinet acolo, un oarecare doctor Harold G. Martin. Doctorul Martin îşi aminteşte că a întocmit certificatul de deces. De altfel, am şi declaraţia lui, dată sub prestare de jurământ. Martin spune că doctorul Hall i-a relatat toată povestea, având în vedere, că geamănul murise. I-a spus în ce împrejurări se născuse copilul în casa sa, după primul născut, cu două săptămâni mai înainte; i-a spus că părinţii erau domnul şi doamna John Sebastian din Rye, că Sebastian îi abandonase al doilea copil, deoarece soţia lui decedase născându-l şi el îl învinovăţea pe acest al doilea născut de moartea ei... mă rog, era vorba de un motiv cam sucit care îl făcea să nu mai vrea să ştie nimic de copilul acela. Probabil că în urma comoţiei cerebrale suferite, Sebastian

senior era încă de pe atunci dezechilibrat.

— Vezi, deci, că se explică şi asta, interveni inspectorul.

— Asta e dovada numărul 1, continuă sergentul, umflându-se în pene. Numărul 2: Am identificat pe antreprenorul de pompe funebre care s-a ocupat de înmormântarea copilului din însărcinarea familiei Hall. Hall i-a spus şi lui aceeaşi poveste. Numărul 3: Pastorul care a oficiat serviciul funebru trăieşte încă. Se află la Mount Kidron şi e pensionar. El m-a dus la biserică, a scos registrele şi mi-a arătat scris negru pe alb: „John Sebastian II, în vârstă de doua săptămâni, decedat la 20 ianuarie, 1905”. Am făcut şi o fotocopie, deoarece îmi cunoşteam clientul. Doriţi s-o vedeţi?

— Nu mai înţeleg nimic, zise Ellery cu voce stinsă.

— Şi, în sfârşit, numărul 4, continuă inspectorul: Velie a identificat şi mormântul copilului în cimitirul din Mount Kidron. Este o piatră de mormânt mică, sărăcăcioasă, pe care stă scris doar atât: „Sebastian-Hall, 6 ianuarie 1905—20 ianuarie 1905, Odihneasc㠖se în pace”. Probabil că am putea obţine şi o autorizaţie de exhumare. Dar nu văd ce am realiza cu asta în afară de constatarea că este vorba de rămăşiţele unui prunc de două săptămâni. Avem o sumedenie de declaraţii scrise, luate sub prestare de jurământ, care atestă toate atât naşterea geamănului, cât şi decesul lui cu două săptămâni mai târziu. Pari necăjit, fiule. Vestea e într-adevăr atât de catastrofală?

— Mai catastrofală nici nu se putea, mârâi Ellery. Eu continui însă să cred că totul e o glumă proastă. Nu poate fi adevărat. Şi spune, Velie, familia Hall, ce s-a întâmplat cu ea?

— Au şters-o din Mount Kidron pe la mijlocul anului 1906. Nimeni de acolo nu i-a mai văzut şi nici n-a mai auzit de ei. N-am putut găsi nicio persoană care să ştie unde au plecat. Nu există nicio înregistrare cu privire la strămutarea lor în registrele vreuneia din societăţile locale de transporturi; probabil că au folosit un furgon din altă localitate.

Ellery tăcea. În cele din urmă, spuse totuşi:

— Îţi mulţumesc mult, Velie.

— Vrei să mai stăm de vorbă despre asta? îl întrebă cu menajamente tatăl său.

— Ştiu eu ce să mai zic! Era una din etapele acestei misterioase afaceri şi eram sigur că-i găsisem soluţia. Acum... Tăcu din nou şi apoi continuă: în orice caz, eu sunt cel care trebuie să-mi sparg capul. Îţi mulţumesc, tată. Ai grijă să conduci încet la întoarcere, Velie. Şi acum, noapte bună.

Ellery coborî apoi din maşină şi se îndreptă abătut spre uşa de la intrare, cu un mers de moşneag.

CAPITOLUL XI - A NOUA NOAPTE:

joi, 2 ianuarie 1930

În care misterul lui John Sebastian devine mai nepătruns, Ellery Queen ajunge la disperare, iar menajeriei tot mai numeroase i se adaugă o lighioană.

Exista în caracterul oamenilor tineri trăsături care, dacă sunt luate în răspăr, îi pot duce la nebunie. N-am exagera de loc dacă am spune că, în timp ce se răsucea în patul său în noaptea aceea interminabilă şi în zorile cenuşii ale dimineţii următoare, gândurile lui Ellery nu erau din cele mai înţelepte. Mai târziu, în cursul carierei sale, el avea să se ciocnească şi să înveţe să înfrângă multe dificultăţi; pe atunci era însă prea tânăr, iar cazul acelor pachete ciudate cu daruri de Crăciun era abia a doua afacere pe care o investiga – de fapt, prima de care se ocupa singur. Nicio mirare deci dacă, în urma celor aflate, avea impresia că-i fuge pământul de sub picioare. Într-adevăr, ar fi trebuit să existe doi John Sebastian; toate faptele, logic interpretate, pledau fără excepţie în favoarea ipotezei că existau doi John Sebastian; stabilise o dată pentru totdeauna în mintea lui acest lucru; şi iată că acum se dovedea că nu exista decât unul. Iar dacă John Sebastian II existase aievea cândva, era în prezent numai un îngeraş în ceruri sau scheletul unui prunc de două săptămâni, îngropat de aproape douăzeci şi cinci de ani. Acesta era un fapt neîndoielnic. Or, când faptele se ciocnesc cap în cap, nu poate rezulta altceva decât haosul.

De aci disperarea domnului Queen junior, care-i strecura prin minte tot felul de idei neghioabe, la a căror amintire avea să roşească de ruşine douăzeci şi şapte de ani mai târziu.

Coborî din pat abia către amiază. Ce simplu ar fi fost, dacă nu ar fi avut de-a face în viaţa lui nici cu crima aceea, nici cu John Sebastian, şi nici cu Crăciunul de care erau legate toate acestea.

Când coborî la parter, îl găsi pe Luria, care părea un căpitan de vas potolind de pe puntea de comandă o răzmeriţă. Era 2 ianuarie, spunea domnul Payn, avocatul, a cărui voce, de obicei mieroasă, avea de astă dată un ton acru. Numeroase afaceri importante cereau prezenţa sa la New York, astfel încât trebuia să se întoarcă de urgenţă acolo. Locotenentul Luria îi răspunse că, spre regretul său, acest lucru era imposibil. Doctorul Sam Dark protestă şi el, afirmând că în ziua de 2 ianuarie trebuia să fie prezent la cabinetul său pentru a schimba pe colegii care-l înlocuiseră; cum era 2 ianuarie, locotenentul Luria trebuia să înţeleagă acest lucru şi să se comporte rezonabil. Luria îi replică că îşi face datoria, aşa cum socotea de cuviinţă, şi-l rugă pe doctor să nu complice şi mai mult situaţia, nici pentru el, nici pentru ceilalţi. Rând pe rând, editorul Freeman, Marius Carlo care absenta din orchestra profesorului Damrosch, Valentina Warren şi Ellen Craig, care absentau – una de la teatru, iar cealaltă de la colegiu – toţi îşi pledară cauza cu mai multă sau mai puţină căldură şi emoţie; se loviră însă toţi de acelaşi refuz neînduplecat al lui Luria. Mortul nu fusese încă identificat, le explică el, iar zona de cercetare se extinsese acum la întregul teritoriu al Statelor Unite; ar fi fost dezolat dacă s-ar fi văzut obligat să emită

mandate de arestare pentru a-i reţine pe toţi ca martori materiali ai unei omucideri.

— Dacă mă obligaţi, voi face însă şi aceasta, doamnelor şi domnilor.

Ameninţarea lui Luria dezlănţui o tiradă de argumente juridice din partea domnului Payn, ceea ce puse la grea încercare răbdarea locotenentului. În cele din urmă discuţia se reduse la crâmpeie de dialoguri din cele mai animate, iar când şi ultimele valuri se liniştiră, Luria plecase de mult, toţi ceilalţi rămânând pe loc.

Dejunul se desfăşură într-o atmosferă glacială. Nu mai încerca nimeni nici măcar să salveze convenienţele. Se părea că Rusty şi John avuseseră un nou conflict; privirile acre pe care Rusty i le arunca Valentinei, cât şi privirile furioase cu care John îl săgeta pe Marius îl făcură pe Ellery să tragă concluzia că problemele delicate ale acestui patrulater nu erau nici pe departe rezolvate. După dejun, Dan Z. Freeman se retrase într-un colţ, ca o veveriţă care a găsit undeva o alună; realitatea era că citea un manuscris pe care-l primise prin curier de la New York. Olivette Brown, aplecată ca o vrăjitoare deasupra unei hărţi astrologice, mormăia de una singură nu se ştie ce. Roland Payn se plimba încoace şi încolo ca un leu în cuşca, iar doctorul Dark şi Arthur Craig jucau pinacle în doi, trântind cu sete cărţile pe masă. Cât despre reverendul Gardiner, după ce, cu o expresie de adâncă mâhnire, făcuse turul întregii clădiri, pretextă o durere de cap şi se retrase în camera sa. Ellen, care îl rugase pe Ellery s-o însoţească la o plimbare prin ploaie şi nu primise drept răspuns decât o privire absentă, plecase singură, mânioasă la culme.

În cele din urmă, Ellery urmă şi el exemplul reverendului Gardiner. Urcă în camera sa, încuie uşa şi se instală într-un fotoliu, nu însă cu intenţia de a moţăi, departe de asta. Îşi prinse capul în mâini şi începu să gândească, să gândească într-una.

Ceva îl făcu să revină brusc la realitate. În cameră era aproape întuneric. Se simţea înţepenit şi înfrigurat. Avea impresia că-şi revine din comă şi se gândi că trebuia să fie recunoscător vocilor acelora...

Se auzeau într-adevăr nişte voci. Ellery se scutură ca să se dezmeticească. Da, vocile acelea îl readuseseră în lumea sumbră a realităţii. După toate aparenţele veneau din camera alăturata.

— Ăsta e cusurul tuturor caselor vechi, cu zidurile mâncate de vreme, gândi el. Ajunge să strănuţi, ori, Doamne fereşte de alte zgomote, şi toată casa ştie.

Se auzeau două voci de bărbaţi. Cine dormea în camera de alături? Payn? Da, Payn.

Ellery se ridică, luă un scaun, îl aşeză încet în faţa uşii dintre cele două camere, se urcă pe el şi, înălţând spre cer o rugăciune ca nu cumva balamalele să scârţâie, lăsă în jos oberlihtul de deasupra uşii. Se auzi un scârţâit oribil. Probabil însă că persoanele ale căror voci se auzeau erau atât de absorbite de discuţie, încât nu-i dădură atenţie.

Una din voci era a lui Payn, iar cealaltă a lui John Sebastian.

Fără nicio jenă, Ellery se aşeză să asculte.

— Eşti un mucos dezgustător, se răstea Payn. Până şi ultima lepădătură ar avea mai multe scrupule. Auzi, să-ncerce să mă şantajeze pe mine!

— Cu insultele nu ajungi nicăieri, Payn, se auzi vocea lui John. Adevărul este, scuză-mi expresia, că te-am surprins gol puşcă. Cunosc adresa. Ştiu şi

numele fecioarei respective. E o prostituată ordinară, iar dumneata eşti unul din clienţii ei preferaţi.

— Ce dovezi ai? întrebă Payn tăios.

— Aşa-mi placi. Se vede imediat mintea de jurist. Mergi drept la miezul lucrurilor. Doreşti dovezi? Poftim.

— Ce-i asta? exclamă avocatul cu o voce gâtuită.

— E fotocopia unui anumit carneţel roşu. Lista clienţilor lui Daily, numai crema clienţilor. Sunt trecute aici întâlnirile, numele respectivilor şi onorariile primite pentru fiecare şedinţă. Sunt chiar şi anumite comentarii destul de amuzante. De pildă, următorul: „Rollie Payn ăsta e cu siguranţă un atlet. Ce-o fi crezând, că pot să înlocuiesc singură un harem?”

— Încetează odată! se auzi vocea guturală a lui Payn. De unde ai carneţelul ăsta?

— Chiar de la Dolly, răspunse calm John. L-am cumpărat de la ea. Originalul, adică. Nu trebuie însă să-ţi faci griji, Rollie, deoarece îl păstrez încuiat într-un loc sigur. Nu ţin câtuşi de puţin ca fotocopii ale carnetului ăstuia să ajungă în toate ziarele din New York. Gândeşte-te ce ar specula „Graphic” o asemenea ocazie! Ar acoperi probabil toate zidurile cu unul din faimoasele sale afişe, care te-ar înfăţişa pe dumneata şi pe Dolly într-un moment de tandreţe. Mă tem că asta ar putea duce la ruină biroul dumitale avocaţial atât de renumit.

Payn tăcea. La un moment dat vocea se auzi din nou:

— Dacă aşa stau lucrurile, spune. Cât vrei?

— Bani? Nicio leţcaie.

— Nu înţeleg!?

John izbucni în râs.

— Omul nu trăieşte doar pentru bani, domnule Payn. Şi oricum, bani am berechet. Apoi continuă răspicat: Dumneata ai un fiu, nu-i aşa? Pe nume Wendell Payn, unul din cei mai apreciaţi profesori ai facultăţii de literatură engleză de la universitatea din Princeton. Este unanim considerat drept prima autoritate de viitor în materie de critică a poeziei. Un cuvânt al tânărului profesor Payn...

— Dumneata nu eşti în toate minţile, John, mă conving tot mai mult de asta, zise Payn complet uluit. Îmi sugerezi poate să uzez de influenţa pe care o am pe lângă fiul meu, ca să-l determin să scrie o recenzie favorabilă pentru placheta dumitale de versuri?

— Favorabilă nu e destul, domnule Payn. Entuziastă!

— După cât văd, incursiunile dumitale în viaţa mea particulară nu s-au extins şi la investigaţii asupra caracterului fiului meu. Wendell n-ar scrie niciodată o critică nesinceră, la fel cum, de pildă, n-ar prăda niciodată seiful universităţii din Princeton. Pur şi simplu ar refuza s-o facă.

— N-ar face asta nici pentru a salva de la dezonoare reputaţia imaculatului său părinte? Domnule Payn, ştii că publicarea acestui carneţel roşu ar putea avea ca urmare chiar excluderea dumitale din barou.

— Mi-e imposibil! Nu pot să-i cer aşa ceva!

— Asta te priveşte. Faci cum crezi.

Ellery auzi apoi un zgomot de clanţă.

— Timp e în orice caz destul. L-am rugat pe Dan Freeman să trimită şi fiului dumitale un exemplar din volumul meu, însoţit de o notă şi date biografice, în vederea recenziei. Ai la dispoziţie tot intervalul de timp până la apariţia viitorului număr din „Saturday

Review”, consacrat poeziei. Eu am să-l urmăresc. Da, domnule Payn, ai vrut să spui ceva?

Prin oberlihtul deschis se auzi vocea strangulată a avocatului care abia mai răsufla.

— Nu, nu, nimic! murmură el. Absolut nimic!

Ellery auzi apoi cum uşa camerei lui Payn se deschise şi se închise fără zgomot şi cum paşii lui John coborau pe furiş scările.

Urmă după aceea un zgomot violent, ca şi când cineva s-ar fi trântit cu putere pe pat.

Ellery se cutremură.

Omul acela nu fusese John, îşi zise el. Nu putea fi John, nici chiar în ce avea mai rău în el. Era imposibil ca John Sebastian, cel pe care-l cunoştea Ellery, să se comporte astfel. După cum şi John Sebastian, cel de care era îndrăgostită Rusty Brown, era cu totul alt om.

Şi cu toate acestea, era John. Nu putea fi altcineva.

Era... ori nu era.

Ellery ar fi preferat să nu se fi născut.

În seara aceea, Roland Payn a fost acela care a găsit al nouălea pachet. Imediat după cină el urcase sus, pretextând că avea de făcut corespondenţă. Revenise două minute mai târziu, cu frumoasa sa figură complet schimonosită şi cu părul argintiu ridicat măciucă; ţinea stângaci în mână un pacheţel viu colorat, pe care parcă l-ar fi cules tocmai atunci de pe un câmp de orez din China. Avocatul lăsă pacheţelul să cadă pe servantă, scoase o batistă cu care îşi şterse cu grijă mâinile şi dispăru pe scări, fără a scoate un cuvânt.

Ellery luă pachetul la fel de tăcut.

Pe eticheta, pe care era desenat un Moş Crăciun,

scria: „Pentru John Sebastian”.

Caracterele maşinii de scris erau aceleaşi.

Pe cartonul alb din cutie, se aflau de astă dată patru versuri bătute şi ele la maşină:

„În cea de-a noua noapte de Crăciun,
Iubirea ta adevărată îţi trimite
Maimuţa asta, în menajerie
Al cincisprezecelea indiciu ca să-ţi fie.”

Obiectul, învelit în foiţă roşie, era într-adevăr un animal, un maimuţoi într-o poziţie obscenă, confecţionat dintr-un postav pâslos. Cum era destul de sugestiv, în împrejurări normale, maimuţoiul ar fi stârnit exclamaţii jenate din partea femeilor şi surâsuri pline de subînţelesuri din partea bărbaţilor. În situaţia de faţa însă, îl priveau cu toţii ca şi când ar fi aşteptat din moment în moment să-i crească coarne, ori să-l audă spunând Tatăl Nostru de la coadă la cap.

Ellery întoarse cartonul pe dos. Era alb.

— Are cineva vreo propunere? întrebă el.

— Da! exclamă John. Să dai foc imediat la porcăria asta.

Din colţul în care se retrăsese, Dan Freeman interveni şi el:

— În idiş există o zicală veche, la care-ţi recomand să meditezi, John. Tradusă cuvânt cu cuvânt, sună cam aşa: „E uşor să te ridici pe spinarea altuia”. Editorul se ridică apoi din fotoliul său şi adăugă, zâmbind: N-aş putea să spun de ce, dar pe mine toată povestea asta începe să mă amuze.

Şi în noaptea aceea, Ellery măsură de nenumărate

ori în lung şi-n lat camera, cu aceeaşi disperare fără margine ce trebuie să-l fi stăpânit şi pe Edmond Dantes, în celula sa din Château d’If.

Apărea din nou ca laitmotiv un animal. Un bou, o cămilă, un peşte... şi acum un maimuţoi. Pe de altă parte, mesajul folosea pentru prima dată cuvântul „menajerie”, urmărind parcă să atragă atenţia asupra grupului de animale din tot numărul de obiecte primite.

Ellery îşi concentră în consecinţă gândul asupra celor patru obiecte ce reprezentau animale.

Un bou, o cămilă, un peşte, un maimuţoi.

O bovină, un rumegător, un animal acvatic şi un animal din ordinul primatelor.

Coarne, cocoaşe, aripioare, mâini.

Enervat, scutură din cap.

Reflectă apoi la materialele din care erau confecţionate cele patru obiecte.

Boul, din lemn. Cămila, din metal şi email. Peştele era viu, iar maimuţoiul din postav. La un moment dat, se simţi ispitit să adauge: Iar creierul lui Queen, din tărâţe. Deschise furios jurnalul şi încercă să-şi mute gândurile, notând cele întâmplate.

Totuşi, cuvântul „indiciu” menţionat în versurile din seara aceea continua să-l obsedeze. Pentru prima dată acest cuvânt era folosit într-unul din mesaje. S-ar fi zis că cel ce le compunea, iritat de lipsa de perspicacitate a lui Ellery, ar fi vrut să-i facă lucrurile mai clare... Dar de ce să fie vorba de lipsa *mea* de perspicacitate? gândi el. De ce să presupun că face aluzie tocmai la mine? Obiectele îi sunt doar adresata lui John.

Şi totuşi convingerea aceasta că ţinta ironiilor era el, Ellery Queen, şi nu John Sebastian, nu-l părăsea de

loc.

Cincisprezece obiecte diferite, sosite în cele nouă nopţi.

Acum se vorbea de indicii!

Dar, indicii pentru ce oare... ca să spună ce?

CAPITOLUL XII - A ZECEA NOAPTE:

vineri, 3 ianuarie 1930

În care un călăreţ melancolic suferă un accident, păpuşii chioare îi mai creşte un dinte, în timp ce detectivul nostru, tot mai perplex, ajunge în culmea deznădejdii.

În dimineaţa zilei de vineri, în toată casa domnea o atmosferă de ostilitate generală. Aproape nimeni nu mai respecta nici măcar regulile elementare de politeţe. Lâncezeala şi letargia de până atunci suferiseră parcă o transformare chimică. Toţi aveau ieşiri violente, îşi manifestau nemulţumirea faţă de mâncărurile pregătite de biata doamnă Janssen ori rătăceau solitari în jurul casei; dacă erau câte doi, se vedea cât de colo că se aflau pe picior de război; nimeni nu mai ascundea că dorinţa cea mai arzătoare era să scape cât mai curând de acolo. Sergentul Devoe avea deci mult de furcă.

Răceala dintre John şi Rusty părea să se fi accentuat şi mai mult. De altfel, felul în care se comportau atât Valentina cât şi Marius nu contribuia de loc s-o atenueze. Aceştia continuau să facă tot felul de aluzii maliţioase, pe care aparent şi le adresau unul altuia, dar care atingeau fără greş ţinta pe care de fapt o urmăreau. Războiul acesta al nervilor îl făcu în cele din urmă pe John să iasă din casă.

Furioasă, Rusty se luă neîntârziat după el.

— Dar tu nu înţelegi ce urmăresc ăştia doi? Ce se întâmplă cu noi, iubitule? N-o să-i lăsăm doar să strice

totul. Spune-mi, John, ce e cu tine?

Fără măcar s-o asculte, John înşeuă iapa bălţată din grajd.

— Te rog, John, nu ieşi călare în dimineaţa asta. E moină şi drumul e primejdios.

— N-avea nicio grijă, n-am să păţesc nimic. Simt nevoia să evadez puţin.

— Vrei să scapi cumva de mine?

— Nu de tine, Rusty, dar vreau să fiu puţin singur. Ce dracu are şi chinga asta?

— Eu socoteam că ne-am logodit tocmai pentru că aveam nevoie amândoi să nu fim singuri, zise Rusty, care-şi dădea bine seama de inutilitatea vorbelor ei, dar care nu se putea stăpâni. Vrei să mă convingi şi pe mine să fiu la fel cu tine?

— Oh, pentru Dumnezeu! exclamă John sărind în şa. Strânse dârlogii, întoarse iapa şi, când îi dete pinteni, aceasta ţâşni din grajd ca o rachetă.

Cu mâinile la gură şi abia reţinându-şi lacrimile de supărare, Rusty rămase pironită locului, privind cum John se îndepărta în galop prin zăpada înmuiată, pentru a dispare apoi în pădure.

Brusc, panica puse stăpânire pe ea.

Cu mişcări stângace, fata înşeuă în grabă calul rămas în grajd, încalecă şi porni pe urmele lui John.

Drumul prin pădure era mai primejdios decât crezuse. Porţiuni de zăpadă şi noroi alternau cu porţiuni îngheţate. Unde nu pătrundea soarele, drumul era format când din porţiuni acoperite cu zăpadă şi noroi, când din porţiuni îngheţate. Calul îşi alegea cu un instinct sigur drumul, sforăind din când în când în semn de nemulţumire. Inima lui Rusty bătea să se spargă. Dacă John încercase să parcurgă în galop drumul acesta atât de înşelător... Fata porni

la trap, străduindu-se să vadă cât mai departe înainte. La un moment dat calul alunecă, gata s-o arunce din şa. Rusty încerca să-şi facă curaj, spunându-şi că iapa avea mersul mai sigur decât calul ei, că John era un călăreţ excelent, şi aşa mai departe...

Nu peste mult, după o cotitura a drumului, îl găsi pe John. Fusese zvârlit din şa şi zăcea cu faţa în jos, pe stratul gros de zăpadă, sub un brad. Iapa alunecase şi căzuse; Rusty văzu urma căzăturii pe zăpadă. Probabil însă că nu păţise nimic, deoarece nu se vedea nicăieri.

— John? strigă Rusty.

John continua să rămână nemişcat. Era palid şi nu scotea niciun sunet. Fata descăleca şi alergă spre el. E imposibil să fie mort, îşi spuse ea. Nu *trebuie* să moară.

— John! îl strigă din nou, scuturându-l cu putere. Oh, slava Domnului...!

John respira. Îşi pierduse doar cunoştinţa.

— Vino-ţi în fire, iubitule! îl sărută şi-l bătu cu palma pe obraji.

Deoarece John continua să rămână cu ochii închişi, sentimentul trecător de uşurare al lui Rusty dispăruse. E rănit, trebuie să fie rănit grav, îşi spuse ea. E mai bine poate să nu-l mişc. Aş putea să...

— Ah, doctorul Dark e aici!

Fata îngână în şoaptă o rugăciune, apoi încăleca, întoarse calul pe drumul îngust şi goni cât putu până acasă.

Accidentul lui John avu darul să înseninеze atmosfera. Când se întoarse din grajd, Ellery îl găsi întins pe divan, în timp ce, în jurul lui, se întreceau

care mai de care cu conversaţia şi cu glumele. Rusty îl mângâia zâmbitoare pe frunte, iar doctorul Dark tocmai îşi închidea trusa medicală. Singura urmă a accidentului era bandajul pe care John îl purta în jurul încheieturii de la mâna dreaptă.

— După câte văd, pacientul o să supravieţuiască totuşi, zise Ellery.

— Ar fi mai potrivit să spui nărodul, mormăi John. Adevărul e că eu singur sunt de vină. Nu înţeleg însă de ce vă mai agitaţi atâta.

— Sigur că numai tu eşti de vină, se răsti la el doctorul Dark. Ai avut mare noroc c-ai scăpat numai cu o luxaţie.

— Eşti absolut sigur că nu poate fi vorba de o fractură? întrebă Craig îngrijorat. Nici de vreo contuzie?

— Dacă asta te-ar linişti, aş putea să-l transport la spital, Arthur, dar efectiv n-are niciun rost.

— Sigur că n-are rost, interveni şi John. Poţi să fii liniştit, Arthur. Dar tu unde ai fost, Ellery? Nu vreau să pretind că aş merita compătimirea ta, dar poate că totuşi oi fi umblat şi tu după mine, sa vezi dacă nu cumva mi-am frânt gâtul.

— Pe mine m-ar tenta mai curând să-mi frâng gâtul propriu, îi răspunse Ellery, aprinzându-şi pipa. Am umblat cu sergentul Devoe după iapă.

— E cumva rănită? întrebă John.

— De de unde! E în mare formă, ca înaintea derby-ului, şi e plină de draci. Am găsit-o în grajd, înfulecând fân. Ellery stinse chibritul şi-l aruncă apoi calm într-o scrumieră. Spune-mi, John, cum s-a întâmplat accidentul?

— Mergeam la galop, când iapa a alunecat şi am venit peste cap. Asta e tot ce-mi amintesc, până în

momentul când m-a trezit din leşin doctorul Dark.

— Nu s-a întâmplat pe drum nimic care s-o facă să se oprească brusc, s-o sperie?

— Nu, răspunse John intrigat. Nu-mi amintesc de aşa ceva. Dar de ce?

— Domnule Queen, te gândeşti eventual că...? interveni Craig tulburat.

— Mă gândesc pur şi simplu, domnule Craig, că în momentul de faţă, un accident care i se întâmplă lui John nu trebuie judecat după aparenţe. Acesta este motivul pentru care am examinat iapa, împreună cu sergentul Devoe. N-ar fi fost exclus ca cineva să-i fi slăbit o potcoavă. Sunt însă foarte încântat să vă asigur că n-a fost vorba de aşa ceva. De altfel era puţin probabil. Într-adevăr, nimeni n-ar fi putut şti că John va avea chef de călărie tocmai în dimineaţa asta şi că va folosi iapa şi nu calul pe care călăreşte de obicei. Totuşi, date fiind împrejurările, nu puteam omite nici cealaltă posibilitate, numai pentru că în aparenţă nu era probabilă.

Îngrijorarea puse din nou stăpânire pe toţi câţi se aflau acolo.

La insistenţele doctorului Dark, John îşi petrecu restul zilei întins pe spate. Deoarece protesta energic împotriva faptului că trebuie să stea în pat, rămase toată după-amiaza pe divanul din salon, devenind astfel centrul a tot felul de mici atenţii din partea celorlalţi oaspeţi.

În ziua aceea, mai mult decât oricând, în minţile tuturora stăruia dorinţa de a clarifica problema principală ce-i preocupa. Se discută la nesfârşit sensul pe care-l puteau avea obiectele trimise lui John. Ellery ascultă tăcut, atent mai curând la diferitele nuanţe de exprimare, decât la opiniile fiecăruia. Nu reuşi însă să

detecteze niciun indiciu semnificativ.

În tot cursul zilei îl chinui întrebarea: Care va fi oare obiectul ce va fi trimis în seara aceasta?

Cealaltă întrebare: Cine va găsi pachetul? îl preocupa mai puţin. Răspunsul i se părea într-adevăr clar. Dacă lucrurile urmau să se desfăşoare după acelaşi tipar, care, oricât de lipsit de sens părea, se repetase cu regularitate, rezulta că Rusty era aceea care trebuia să găsească pachetul. Se putea constata anume că acea persoană care în ziua respectivă avusese mai îndeaproape de-a face cu John, era întotdeauna persoana care găsea seara pachetul. Lucrul se verificase cu începere de sâmbătă cel puţin, adică din cea de-a cincea noapte. Într-adevăr, sâmbătă Ellery fusese el însuşi surprins de John în camera acestuia. Or, seara, el fusese cel care găsise pachetul. Luni, John avusese cu Dan Z. Freeman convorbirea în cursul căreia încercase să-l şantajeze; în aceeaşi seară Freeman dăduse peste al şaselea pachet. Marţi, Valentina Warren îşi manifestase public în grajd pasiunea ei pentru John, iar seara găsise în cameră al şaptelea pachet. Miercuri fusese o excepţie: Marius descoperise pachetul în pianul de concert, fără ca ceva deosebit să se fi petrecut în cursul zilei între el şi John. În schimb, joi, după şantajul literar pe care John îl încercase în camera lui Roland Payn, avocatul fusese cel care găsise al nouălea pachet.

Ellery ridică din umeri. Nu era înclinat să atribuie o importanţă deosebita acestor aprecieri. Evident, nu putea fi vorba de pure coincidenţe, dar pe de altă parte, evenimentele ce se petreceau zilnic nu puteau fi prevăzute dinainte de către persoana ce expedia pachetele. Oricine ar fi fost persoana aceea, ea

profita pur şi simplu de evenimente, aşa cum se produceau. Cu atâta lume care urca, cobora şi ieşea neîncetat, nu era greu sa afli tot ce se petrecea în casă. În acţiunea persoanei care expedia obiectele, aspectul amintit părea mai curând o fentă, o trăsătură de ironie în jocul ei criminal. În schimb, Ellery era din ce în ce mai convins că jocul cu pachetele îl viza mai degrabă pe el, decât pe John sau pe altcineva.

Mult mai importante continuau să-i pară celelalte întrebări, şi anume: Cine putea fi victima asasinatului comis, şi ce legătură exista între omul acela şi celelalte elemente ale enigmei? Şi apoi, cum se explică faptul de neînţeles că, după toate aparenţele, John ţinea totuşi ascuns în casă un geamăn ce-i semăna ca doua picături de apă, deşi, după informaţiile lui Velie, acest geamăn decedase neîndoielnic, încă de la vârsta de două săptămâni? Şi, în sfârşit, eterna întrebare: Care era semnificaţia pachetelor trimise cu atâta regularitate în fiecare seară?

Aşa cum prevăzuse Ellery, Rusty descoperi al zecelea pachet. Urcase după cină în camera ei pentru a aduce un pled cu care să-l învelească pe John pe divanul din salon. Revenise imediat în fugă, palidă şi strângând în mâna încleştată ultima cutie, sosită proaspăt în seara aceea.

— Era pe patul meu. Nu vrea nimeni s-o ia?

De data aceasta cutia avea o formă diferită de a celor precedente: era o cutie pătrată, plată, ca cele folosite la magazinele de lenjerie pentru ambalarea batistelor.

Ulterior se dovedi că mai prezenta o particularitate.

Într-adevăr, când Ellery îi ridică capacul, constată că înăuntru nu se afla decât un carton alb.

— Nu e niciun obiect înăuntru, exclamă Ellen, ale cărei priviri păreau fascinate.

— Poftim, a schimbat-o! zise John, subit uşurat. Să sperăm că până şi nărodul care se ascunde în dosul acestei năzdrăvănii începe să înţeleagă în cele din urmă că farsa lui nu prinde.

— Eu unul nu sunt chiar atât de sigur, John, zise Ellery, citind apoi cu voce tare mesajul bătut la maşină:

„În cea de-a zecea noapte de Crăciun,
Iubirea ta adevărată îţi trimite
Două noi daruri pentru tine:
E vorba de capul care te previne
Că în curând vei fi ucis, şi de un dinte
La care domnul detectiv să ia aminte.”

John încercă să surâdă.

— Ce sentimente gingaşe are dumnealui! Nu e cazul să iei mutra asta tragică, Rusty. Te rog să crezi că nu mă mai impresionează de loc, serios că nu mă mai impresionează. Ştii însă foarte bine că n-am putut niciodată suferi versurile proaste. Nimeni nu părea dispus să facă haz de gluma lui.

— De astă dată nu e niciun obiect în cutie, zise Olivette Brown, cu vocea ei stridentă. Trebuie să recunosc ca ăsta e un mister. Ce-ar putea să însemne?

— Poate că respectivul e în criză de idei, sugeră doctorul Dark.

— Ori poate ca n-a putut face rost de o căpăţână, adăugă Marius.

— Nu găsesc remarca dumitale deosebit de amuzantă, Carlo, interveni tăios Payn. De fapt, îţi mărturisesc că întreaga dumitale persoană nu mă amuză din cale afară.

— Ei, calmaţi-vă, sări Valentina. Dumneata ce părere ai, Ellery? Cum explici lipsa oricărui obiect în cutia din seara asta?

— Există şi astă-seară totuşi un obiect, zise Queen, ridicând în sus cartonul alb. Aici se vorbeşte de „capul care te previne că în curând vei fi ucis”, or capul exista, aşa cum vă amintiţi, şi era însoţit de acelaşi avertisment. Capul acela cu un ochi închis şi cu buzele strânse.

— Ah, sigur, păpuşa din cârpe din noaptea de revelion! exclamă Ellen.

Aprobând din cap, Ellery se îndreptă spre scrinul în care se păstrau obiectele. Examină mai întâi broasca scrinului şi dete din nou din cap. Apoi, trase de mânerul sertarului, care se deschise, fără ca Ellery să fi folosit cheia.

— Broasca a fost forţată. Probabil, în primele ore ale nopţii trecute. Nu se poate spune că omul nostru nu e plin de surprize. Evident, e aici... continuă el, dar a suferit unele modificări.

Pe lângă ochiul închis şi linia care reprezenta gura, pe stratul de vopsea albă ce acoperea chipul păpuşii apăruse acum o a treia trăsătură. Era o singură linie verticală, scurtă, aşezată puţin în dreapta faţă de mijlocul gurii şi pornind în sus de la linia acesteia. Deşi foarte rudimentar desenată, era absolut clar ce reprezenta: un dinte, un dinte ce rânjea dintr-o gură dizgraţioasă, aşezată sub ochiul acela sinistru.

Pentru a ajunge să se culce în patul său, John avu nevoie de ajutor.

În noaptea aceea, în camera sa, domnul Queen junior trebui să bea cupa amară până la fund. Era obligat nu numai să constate că obscuritatea se amesteca cu confuzia, că cele şaptesprezece obiecte primite în cele zece seri consecutive nu constituiau pentru el altceva decât o sumă oarecare de obiecte, cărora nu reuşea să le găsească vreun înţeles. La aceasta se adăuga acum şi sentimentul că în mod evident era luat peste picior. Nu mai putea fi nicio urmă de îndoială cu privire la persoana vizată prin aluzia batjocoritoare cu care se încheia ultimul mesaj. Dacă John Sebastian era ţinta ameninţărilor, „domnul detectiv” era în schimb ţinta ironiilor.

Mă duce de nas, îşi spunea Ellery, furios, îşi bate joc de mine în fiecare seară. Şi n-am altă soluţie. Trebuie să continui să mă las prostit şi luat în zeflemea. Mă cunoaşte, blestematul! Ştie că n-am să renunţ şi că am s-o ţin până la capăt. Puţin îi pasă de armele pe care i le-aş putea opune. S-ar zice că urmăreşte să mă împingă spre o anumită concluzie...

Pentru un moment îi trecu prin minte gândul acesta bizar: ...*o concluzie la care vrea să mă facă să ajung.*

Curând îl acaparară alte întrebări mai importante: Presupunând că aş ajunge la acea concluzie, ce ar fi? Ce s-ar întâmpla după aceea?

În bilanţul categoric pasiv al acelei nopţi, Ellery nu întrevedea un singur element pozitiv. Persoana care forţase broasca scrinului trebuia să se afle în casă. Nimeni din afară n-ar fi putut-o face, deoarece Devoe făcuse de gardă toată ziua, iar schimbul său toată noaptea.

Elementul acesta reprezenta însă doar o slabă

consolare. De fapt, era un lucru pe care-l ştiuse de la bun început.

Ellery continuă să reflecteze, cu ochii aţintiţi în gol, în întunericul camerei, până când începu să se crape de ziuă. Abia atunci reuşi să adoarmă, complet sleit.

CAPITOLUL XIII - A UNSPREZECEA NOAPTE:

sâmbătă, 4 ianuarie 1930

În care doctorul Dark îi dă lui John unele sfaturi fără caracter medical şi în care semnul crucii completează căsuţa, aşa e oare?

Peste noapte vremea se răci, ceea ce avu un efect tonic. Până şi John reuşi să zâmbească o dată sau de două ori, la micul dejun, la cotcodăcelile Olivettei Brown. Deoarece nu se putea încă folosi de mâna dreaptă, trebuia ca cineva să-l ajute. Rusty avea astfel prilej să se învârtească în jurul lui, ca o cloşcă. Bineînţeles, nimeni nu pomeni de „dintele" acela sinistru din seara trecută şi nici nu se întrebă la ce nouă năzbâtie s-ar fi putut aştepta în noaptea aceea. Ellery socoti că atmosfera mai destinsă putea fi atribuită, cel puţin în parte, sentimentului că seria de pachete se apropia de sfârşit. Dimineaţa aceea era dimineaţa celei de-a unsprezecea zi a sărbătorilor; deoarece nu mai erau decât treizeci şi şase de ore de aşteptare, fiecare părea să spere că şi locotenentul Luria se va dovedi până la urmă suficient de rezonabil.

— Dacă nu, zise Roland Payn sumbru, voi fi obligat să încep să vă dau consultaţii juridice, gratuite, se înţelege.

— Ca să vă mărturisesc, pe mine nu mă deranjează prea mult şederea aici, zise Marius Carlo. Cu această ocazie, scap şi de concertul lui Damrosch care se transmite astă-seară, continuă el, avertizându-i ameninţător pe toţi că era hotărât să se bată în duel

în zorii zilei următoare cu oricine ar fi avut fantezia să asculte în seara aceea la orele nouă postul WEAF.

Gluma nu era deosebit de bună, dar, aşa cum îi şopti reverendul Gardiner lui Dan Z. Freeman, avea cel puţin meritul de a fi lipsită de orice echivoc.

Ziua începea deci sub auspicii bune şi, deoarece Valentina şi Marius păreau să-şi fi retras ghearele, atmosfera de bună dispoziţie promitea să continue. Ellen căpătase suficient curaj pentru a îndrăzni să organizeze chiar un picnic vienez, cu concursul doamnei Janssen şi al lui Felton. Picnicul avu loc în poiană, în inima pădurii; în jurul unui foc zdravăn, se desfătară cu cârnaţi aproape complet arşi, cu chiftele prea prăjite, cu cepe arse şi cu cartofi copţi în spuză; consumară cantităţi enorme de cafea amară, dar în schimb se amuzară de minune.

Nici măcar vizita pe care Luria o făcu după-amiază nu reuşi să le strice buna dispoziţie. Locotenentul se interesă de ultimele mesaje şi obiecte primite, dar păru că nu le dă importanţă, mai luă o serie de interogatorii şi, în cele din urmă, îi anunţă că, dacă nu se vor ivi noi surprize neprevăzute, va fi în măsură să le îngăduie să plece lunea sau marţea următoare. Anunţul acesta stârni bineînţeles entuziasm. Ellery îl luă pe Luria la o parte şi-l întrebă:

— Ai descoperit ceva?

Poliţistul ezită o fracţiune de secundă şi-şi aprinse o ţigară.

— Ce te face să crezi asta, Queen?

— Dumneata nu ştii probabil că am fost înţărcat cu ulei de puşcă şi că mi-am tocit dinţii de lapte rozând un baston de poliţist! Spune, Luria, ce-aţi descoperit?

— E adevărat... am primit unele informaţii...

— Ce e cu bătrânul asasinat?

— Nu ştim încă nimic precis.
— Dar cine e? întrebă Ellery stăruitor.
— Când vom avea siguranţa, îţi voi spune.
— Şi altceva?
Luria clătină din cap.
— Până la urmă nici nu ştiu dacă identificarea cadavrului ne va duce undeva. Ar exista unele posibilităţi, dacă s-ar dovedi că moşneguţul e într-adevăr cine bănuim noi că e, dar... Ridică din umeri. Ce dracu să faci, nu poţi proceda la arestări pe baza unor simple ipoteze. Or, nu exista niciun fel de dovadă că vreunul din cei prezenţi aci ar fi direct implicat în această crimă.
— Deci, ai vorbit serios când ai spus că-i laşi să plece?
— Ce pot face altceva? Luria îl privea pe Ellery prin fumul ţigării. Spune, dumneata ai reuşit să înţelegi ceva din mesajele şi pachetele acelea?
— Nu, îi răspunse Ellery laconic.
— Tot mai crezi că sunt în legătură cu crima?
— Da. Adică, fără să am de fapt vreun indiciu precis, cred totuşi că o legătură există.
— Dacă afli ceva, dă-mi şi mie de ştire, dar discret. Luria lăsă să-i scape printre dinţi o înjurătură suculentă. Ştii, pentru mine ar fi o mare lovitură să rezolv un caz complicat ca ăsta.
— Şi pentru mine, îi răspunse Ellery încet. Şi pentru mine ar fi la fel.

Doctorul Dark bătu uşor la uşa dormitorului.
— John?
— Da, cine e?
— Eu, Sam Dark. Pot să intru?
— Sigur că da.

Doctorul, cu pântecul său impozant, deschise uşa şi intră. John era întins pe pat, iar Rusty şedea lângă el, având o carte deschisă în poală.

— Salut! exclamă doctorul. Ei, cum îi merge pacientului?

— Nu prea rău, dar e un nesuferit, răspunse Rusty. Se tot văicăreşte mereu, deşi şi-a făcut somnişorul şi acum zace cum îl vezi; eu îi citesc „Dodsworth”, iar dumnealui face tot felul de comentarii sarcastice.

— Eu susţin că Sinclair Lewis nu reuşeşte niciodată să scape de un anumit ton livresc, izbucni John. Nici el, nici Dreiser.

— Ah, „Dodsworth”? Noul lui roman, zise doctorul Dark. N-am apucat să-l citesc încă. Nu ştiu, dar mi s-a părut că „Arrowsmith” e totuşi o carte bună, John. Spune, ce-ţi mai face încheietura?

— Mulţumesc, tot mă doare. Ascultă, doctore Sam, ce fel de medicină practici dumneata cu mine? Asta e un fel de şarlatanie, să mă ţii în pat pentru o încheietură scrântită.

— Dar nu te-am lăsat să mergi la picnic? În orice caz, poţi fi sigur că nu te ţin în pat din cauza încheieturii. Contuziile pot fi uneori înşelătoare. Pântecosul îşi îndreptă apoi privirea spre Rusty.

— Draga mea, te superi dacă te-aş ruga...

Rusty se ridică.

— Mă întorc ceva mai târziu, iubitule.

— Fiindcă o să încep să plâng, se tângui John. Dar să ştii că nu roşesc când îmi descoperi încheietura mâinii.

— Ştii desigur că relaţiile dintre medic şi pacient sunt sfinte, zise doctorul Dark, făcându-i un semn din ochi lui Rusty. Dar nu durează mult, să ştii.

— Sper că faţă de dumneata o să facă mai puţine

mofturi decât faţă de mine.

Rusty îl sărută pe John în fugă sub bucla byroniană ce-i cădea pe frunte şi apoi ieşi.

— În regulă, doctore Sam, fă iute ce ai de făcut, zise John, care se ridicase în capul oaselor. Dar de ce încui uşa? La ce fel de examen ai de gând să mă supui?

Doctorul Dark acoperea toată uşa cu spatele lui enorm. Între timp, zâmbetul îi dispăruse de pe buze.

— Vreau să-ţi vorbesc ceva serios, John.

John îl privi surprins şi se lăsă din nou pe pernă, privind resemnat în tavan.

— E vorba de lucruri ce se discută numai de la bărbat la bărbat?

— Vezi ceva rău în asta? îl întrebă pântecosul, care se apropiase de pat, se oprise şi privea în jos la tânărul poet.

— Cred că e mai bine să-mi vorbeşti aşa, decât ca un bărbat unui copil. John îşi suci alene capul pe pernă. Şi dumneata şi Arthur uitaţi adesea că eu nu mai sunt un ţânc. „Pe nimeni sfârleaza timpului nu iartă!” Ţi-aduci aminte cum spune sir Leech în „A douăsprezecea noapte”? Şi, fiindcă vorbim de douăsprezece, Doamne fereşte! Şi peste mine a trecut mai mult timp decât credeţi voi, doctore Sam.

— Da, ai perfectă dreptate, John, îi răspunse doctorul Dark. Aşa este, dar şi tu ar trebui să te gândeşti la asta.

John îl privi nedumerit.

— Ce vrei să spui?

— Ascultă, John, începu şovăielnic doctorul. Te cunosc de când erai copil. Pot spune că te-am crescut şi eu; dacă mă gândesc bine, te-am considerat totdeauna ca pe un nepot al meu. Îţi dai bine seama

de ceea ce faci?

— Vorbeşti de căsătoria mea cu Rusty? întrebă John zâmbind. Dar te-am înştiinţat şi pe tine încă de la începutul lui noiembrie, în aceeaşi seară în care i-am spus şi lui Arthur. În aceasta privinţă, hotărârea mea e de neclintit.

— Nu despre asta vorbesc, ştii foarte bine. Uită-te la mine, John. Nu aşa, uită-te drept în ochii mei.

— Ah, înţeleg! Vrei să mă supui unui test de virtute, examinându-mi privirea? Surâsul lui John se transformase acum într-un surâs ironic. Credeam că de când nu se mai întrebuinţează centura de castitate, s-a terminat şi cu asta. Spune, asta ţi-e intenţia?

Doctorul Dark rosti apăsat:

— John, mi-a ajuns la urechi comportarea ta faţă de domnul Freeman şi de domnul Payn.

— Ce tot spui? Vocea lui John nu părea nicidecum tulburată, cel mult surprinsă şi nedumerită. Şi anume, cum se pretinde, mă rog, că m-am purtat cu Freeman şi cu Payn?

— Cred că nu este necesar să-ţi spun eu asta, John. Îţi repet numai că ştiu.

John măsură din nou tavanul.

— Deci totul vine de la ei. Ce greşit i-am judecat!

— Ei nu mi-au spus absolut nimic.

— Atunci, de unde deţii aceste *contes drôlatiques* despre care vorbeşti?

— Ce importanţă are?

— Poate că totuşi are, replică John, calm. Şi spune, cât de departe s-au lăţit zvonurile astea neroade? Câţi dintre ceilalţi au aflat despre ele?

— Asta n-am de unde să ştiu, îi răspunse doctorul Dark. Cred că nu prea mulţi. Dar nu asta e important,

John. Important este faptul că te găseşti la un pas de prăbuşire, aşa cum te-ai prăbuşit de pe cal ieri.

— Dar, doctore Sam... începu să spună John.

— Ştiu, poţi să susţii că lucrurile astea nu mă privesc. Ai tot dreptul, dar sper că nu o vei face.

De data aceasta, John tăcu.

— Îmi pare rău că n-am daruri de predicator. Un doctor are rareori timp să spună lucrurile pe ocolite, John. Nu-mi dau seama ce te poate împinge la o asemenea comportare, dar renunţă la ea. Nu porni în viaţă, încercând să calci peste oameni. Să ştii că oamenii de teapa lui Freeman şi Payn, care şi-au croit un drum cu toate slăbiciunile lor, nu se vor lăsa călcaţi în picioare. Eşti încă prea tânăr ca să fi aflat acest lucru. Ei au să răspundă atacului tău. Te-ai gândit bine la asta?

— Să mă bată Dumnezeu dacă ştiu despre ce vorbeşti, doctore Sam? Ce faci, te uiţi la încheietura mea sau nu?

Doctorul îl privi îndelung, se îndreptă apoi cu paşi rari spre uşă, o descuie şi ieşi.

În seara aceea, când doctorul Dark reveni în salon după ce cu câteva minute înainte plecase să se culce, Ellery nu trebui nici măcar să-şi ridice privirile. Era sigur că aduce cu el pachetul.

— Se lăfăia pe biroul din camera mea, zise Dark.

Ellery îi luă pachetul din mână; se întreba cărui eveniment al zilei îi datora doctorul onoarea de a-l fi primit. Buzele cărnoase ale lui Dark erau însă ferecate şi Ellery ştia prea bine că ar fi fost zadarnic să-i ceară explicaţii.

Aşeză deci pachetul pe servantă şi îi desfăcu apoi tăcut învelişul de hârtie verde şi roşie. Pe etichetă se

afla Moş Crăciunul obişnuit şi numele „John Sebastian” bătut la maşina.

Automat, Ellery stabili că şi de astă dată se folosise aceeaşi maşină de scris.

Cutia era una din cele mai mici din toată seria. În schimb, pe cartonul alb, erau mai multe versuri ca de obicei:

„În noapte unsprezecea de Crăciun,
Iubirea ta adevărată îţi trimite
Semnul acesta plin de taină
(Tot nu-ţi dai seama ce înseamnă?)
E un semn al spiritului
Aşezat în vârful stâlpului.”

Pe spatele cartonului nu scria nimic.

Obiectul din cutie era o reproducere în miniatură a unul stâlp indicator de direcţie. Era un bastonaş de lemn, vopsit cafeniu, în vârful căruia era fixat un cârlig minuscul de alamă. De cârlig atârna o plăcuţă dreptunghiulară de lemn, cu marginile rudimentar crestate, vopsită tot în cafeniu. Pe plăcuţă era pictat stângaci cu vopsea roşie semnul X.

— Cu asta căsuţa noastră capătă un aspect mai rânduit, zise John. Ce credeţi, o fi oare completă acum, ori vom primi mâine seară şi cutia de scrisori?

— Eu vă spun că e completă, se auzi vocea ascuţită a doamnei Brown. Nu mă întrebaţi de ce, dar aşa *simt.*

— Şi eu vă spun că toată povestea asta e un spanac, interveni Marius Carlo. Nu merită să-i dai nicio atenţie. Mai bine toarnă-mi încă un pahar de coniac, te rog, John.

— Semnul X! rosti reverendul Gardiner, pe gânduri.

S-ar putea să fie litera greacă *chi,* litera iniţială a cuvântului Christos. Uneori semnul acesta se întrebuinţează şi astăzi pentru a înlocui cuvântul Christos; de pildă, sub forma „X-mas”[8]

Ellery îşi ridică brusc privirile.

— Ştiţi că la asta nu m-am gândit, domnule Gardiner? Dar nu cred să aibă această semnificaţie. Mesajul vorbeşte de „un semn al spiritului”.

— Credeţi că ar fi vorba de Sfântul Spirit? întrebă Dan Freeman.

— Ce blasfemie! mormăi reverendul. De altfel, toată istoria asta e oribilă.

— Nu, nu e vorba de Sfântul Spirit, îi răspunse Ellery lui Freeman.

— Atunci, de ce spirit e vorba? exclamă Rusty.

— În era aceasta, caracterizată prin domnia gangsterilor, semnul X marchează de obicei locul unei crime, iar spiritul eliberat prin crima respectivă pluteşte deasupra dalelor de la morga cea mai apropiată. Lucrurile astea sunt aproape tot atât de subtile ca şi petrecerile din Chicago.

— Ce agreabil, zise John. Deci singurul lucru nou ce rezultă este că voi fi ucis în casa aceasta.

— Încetează odată, John, strigă Rusty.

Arthur Craig se apropie imediat de ea, aruncându-i lui John o privire mustrătoare.

— Vă înşelaţi cu toţii, domnule Queen, interveni Olivette Brown cu convingere. Cuvintele „un semn al spiritului” se referă la *expeditor.* Semnul X indică spiritul, iar pentru spiritul respectiv se utilizează litera X, care semnifică ceea ce este necunoscut. E vorba de un spirit care a trecut pe aici şi care încearcă să

[8] Formă prescurtată, folosită în limba engleză pentru cuvântul *Christmas* (Crăciun).

intre în legătură cu John. Există şi spirite fără identitate, sau care şi-au pierdut-o şi sunt condamnate să rămână legate de lumea materială până când şi-o recapătă.

Doamna Brown continuă să-şi debiteze la nesfârşit inepţiile, în timp ce toţi o ascultau cu vădite semne de exasperare.

Ellery era singurul care nu-i acorda atenţie. Îşi făcea socoteala că până în prezent sosiseră nouăsprezece obiecte în unsprezece cutii, şi că, în seara următoare, trebuia să sosească şi ultima cutie, a douăsprezecea.

El continua să se întrebe ce concluzie va reuşi să tragă până la urmă din tot grupul de obiecte.

CAPITOLUL XIV - A DOUĂSPREZECEA NOAPTE:

duminică, 5 ianuarie 1930

În care Olivette Brown conversează cu un spirit, lui Ellery i se dezvăluie misterul, iar John Sebastian primeşte ultimul său dar.

Ziua de duminică se dovedi una din zilele acelea groaznice care se scurg de la început cu o încetineală ucigătoare. Oaspeţii lui Craig rătăceau dintr-o încăpere într-alta şi din fotoliu în fotoliu. Citiseră şi răscitiseră tot ce scriau ediţiile duminicale ale ziarelor, până şi ampla cronică dedicată Salonului de automobile de la New York. Ştirea că primarul Jimmy Walker îşi anunţase intenţia de a dona salariul său pe următorii patru ani în scopuri de binefacere fusese primită cu suspiciune, fusese discutată şi aspru criticată. Emoţionată, Valentina Warren citise cu voce tare necrologul actorului Kenneth Hawks, soţul lui Mary Astor, care îşi pierduse viaţa împreună cu alte zece persoane într-un accident de avion, în apropierea localităţii Santa Monica, în timp ce turna. În cadrul unei mese rotunde improvizate, cei ce se interesau de literatură discutară câteva din cărţile de succes ale sezonului, printre altele „Tovarăşi buni” de J. B. Priestley, „Cupa de aur” a lui John Steinbeck, „Ultima Thule” a lui Henry Handel Richardson, şi ultimul roman al lui Donn Byrne, „Pe câmpul de onoare”. Cedând insistenţelor, Dan Z. Freeman povesti din nou împrejurările ciudate ce precedaseră apariţia cărţii lui Remarque „Pe frontul de vest nimic

nou”. Când Ellery aduse însă vorba despre „Cei doisprezece contra zeilor”, cartea lui William Bolitho, discuţia se încheie brusc într-o stare de agitaţie. În casa şi în ziua aceea, numărul doisprezece avea o rezonanţă suspectă.

Deşi vremea era frumoasă, nimeni nu se aventură afara. Doar reverendul Gardiner părăsi casa încă înainte ca ceilalţi să se fi deşteptat, întorcându-se abia după-amiază târziu. Întrebat unde îşi petrecuse timpul, pastorul răspunse:

— În tovărăşia lui Christos, care s-a arătat astăzi credincioşilor săi. Bătrânul îşi îndreptase apoi liniştit paşii spre camera sa.

Avertismentul sumbru din seara precedentă crease o atmosfera apăsătoare, care-i paraliza pe toţi. În cele din urmă Mabel, tânără subretă irlandeză, nu mai putu suporta. Către amiază ea izbucni într-o criză de plâns, pe care nu reuşi să şi-o potolească decât la pieptul sergentului Devoe, care rămăsese perplex.

La un moment dat, Ellen Craig făcu o propunere.

— Deoarece astăzi este a douăsprezecea noapte de Crăciun şi deoarece mâine vom pleca probabil cu toţii, ce-ar fi să sărbătorim seara aşa cum se obişnuia în Evul Mediu. Pe atunci, în ajunul Bobotezei se organizau serbări şi jocuri, iar oamenii făceau tot felul de pozne pentru a se înveseli. Ce părere aveţi?

— Bravo, bună idee! aprobă Ellery, renunţând să mai precizeze că serbările organizate cu prilejul Bobotezei, în Evul Mediu, erau probabil reminiscenţe ale Saturnalelor romane. Fiecare să spună cu ce număr se produce.

Până la urmă se întocmi un program.

La masa festivă, reverendul Gardiner, cu harul său, pomeni de nunta din Cana, încheind cu o rugăciune

adresată dumnezeirii, prin care cerea să transforme „apa amară din casa aceea” în vinul dulce al bunătăţii şi al bucuriei. Rugăciunea inspirată a reverendului nu izbuti însă să înalţe spiritele celor de faţă, astfel că ospăţul oferit de doamna Janssen începu în tăcere. John remarcă la un moment dat cu o voce suficient de tare, ca să se audă până în bucătărie, că friptura de miel nu era destul, de pătrunsă; acest lucru nu îmbunătăţi nici el atmosfera. Dimpotrivă, ca urmare, restul cinei se desfăşură în acompaniamentul unei simfonii de suspine şi sughiţuri înăbuşite, ce veneau din sectorul bucătăriei şi care erau întrerupte din când în când de câte un „sst” exasperat, prin care Mabel şi Felton încercau zadarnic s-o potolească pe doamna Janssen. La sfârşit, pe când se strângea masa, ca să se servească desertul, Mabel răsturnă de pe tavă un pahar aproape plin cu vin roşu în capul lui Rolan Payn; în urma acestui botez neaşteptat, părul argintiu al avocatului căpătă o magnifică tentă purpurie, iar şiroaie de lichid cu aceeaşi culoare preţioasă începură să se scurgă pe obrajii distinşi şi pe cămaşa imaculată a acestuia. Mabel scăpă tava şi se refugie apoi în bucătărie, sporind cu văicărelile ei disperate suspinele doamnei Janssen. Festinul luă astfel sfârşit într-o confuzie totală; Ellen şi Rusty se repeziră în bucătărie să liniştească pe cele doua femei, iar Arthur Craig îl însoţi la etaj pe Roland Payn, care lăsa în urmă-i şiroaie de vin roşu.

Profitând de această ocazie, Ellery cercetă salonul. Nicăieri nu se afla nici urmă de pachet. În timp ce întreaga companie se adună în salon pentru programul ce avea să urmeze, el se întreba tocmai când şi unde va fi găsit în seara aceea ultimul pachet, al doisprezecelea.

Marius se strecurase în camera de muzică, de unde, prin arcade, pătrundea o muzică neobişnuit de naivă. Părea să fie Purcell. Se aşezară fiecare la locurile lor, în acompaniamentul acesta melodios.

La un semn al lui Ellery, muzica încetă.

— Doamnelor şi domnilor, în calitate de maestru de ceremonii, începu el solemn, voi alege linia de conduită cea mai apreciată de public, linia minimei rezistenţe. Ca atare, nu voi începe printr-un discurs.

Ellen îl aplaudă, poate chiar cu prea mult entuziasm, după părerea lui Ellery.

— Vom trece deci neîntârziat la programul serii. Contrar tradiţiei spectacolelor de varietăţi, atât de mult la modă astăzi, nu vom prezenta cu numărul nostru de deschidere nici acrobaţi, nici jongleri japonezi. De fapt nici eu nu ştiu exact cum aş putea să definesc acest număr. Şi acum... domnul Arthur Benjamin Craig.

În sunetele unui acord al pianului, amfitrionul îşi făcu apariţia venind din bibliotecă. Ţinea în mână o cutie de carton, pe care o aşeză pe servantă. Se înclină apoi solemn în faţa lui Ellery, care-i întoarse reverenţa, aşezându-se apoi jos, în timp ce Craig îşi dregea vocea.

Sergentul Devoe trăgea şi el cu ochiul printre arcadele holului, în timp ce doamna Janssen şi Mabel, care suspinau încă, se uitau pe furiş, ca şi Felton, prin uşa pe jumătate deschisă ce dădea în sufragerie.

— Mă adresez membrilor prezenţi ai Asociaţiei admiratorilor lui John Sebastian, începu Craig, sprijinindu-şi ostentativ mâna pe cutia de carton. Le amintesc că mâine, 6 ianuarie, editura Freeman pune în vânzare volumul acestuia, intitulat „Hrana iubirii”, într-o ediţie comercială, pe cât de modestă, pe atât

de merituoasă, ca şi autorul, de altfel.

— Bravo, bravo!

Craig trebui să-şi întrerupă discursul din cauza aclamaţiilor, în timp ce John zâmbea radios. Ceilalţi zâmbeau şi ei, afară de Freeman şi Payn, care ascultau în tăcere aclamaţiile, cu o expresie de totală indiferenţă.

Craig ridică mâna şi continuă:

— În dubla mea calitate faţă de tânărul nostru erou, pe de o parte aceea de părinte neoficial, iar pe de altă parte aceea de proprietar al tipografiei care a tipărit amintita ediţie comercială, n-am putut lăsa să treacă această ocazie istorică, fără a marca evenimentul printr-un gest personal.

În consecinţă, continuă Craig cu emfază, am mobilizat toate resursele de care dispune tipografia mea, inclusiv pe maeştrii cei mai pricepuţi cu care colaborez de ani îndelungaţi, pentru a realiza (spunând aceasta, Craig deschise cutia de carton, şi scoase din ea un volum) acest tiraj restrâns din „Hrana iubirii”, limitat la douăsprezece exemplare numerotate, câte unul pentru fiecare din cei de faţă.

Volumul era într-adevăr atât de frumos, încât stârni un murmur de admiraţie.

— Cartea este tipărită în formatul în duodecimo, pentru a păstra proporţia potrivită faţă de grosimea sa redusă. Am folosit o hârtie specială, comandată în Anglia; textul a fost cules în aceleaşi caractere fine, fără orice excentricitate, desenate la cererea mea de Chartrain, cu scopul de a fi folosite exclusiv pentru ediţiile din clasicii poeziei publicate în editura Freeman. Fiecare filă este imprimată în două culori, textul în negru, iar chenarele şi decoraţiile în roşu bătând în mov, o culoare cu strălucire discretă.

Copertele sunt desenate de către renumitul pictor Boris Akst, ca omagiu al prieteniei ce-l leagă de autor. Legătura este executată de mână, în marochin. E un volum cu care mă mândresc, John. Ofer exemplarele acestea prietenilor mei şi ai tăi, cu speranţa că se vor bucura tot atâta să le aibă în bibliotecă pe cât m-am bucurat eu să le realizez.

Craig întinse radios unul din splendidele exemplare lui John şi înmână apoi fiecăruia din cei de faţă câte un altul. El strânse apoi la piept cu pasiune ultimul exemplar rămas, al doisprezecelea, şi adăugă:

— Bineînţeles, am avut grijă şi de mine.

John era extrem de mişcat. Rămase pironit în fotoliul său şi nu-şi mai putea lua privirile de la volumul pe care îl ţinea pe genunchi. Treptat, exclamaţiile admirative se amestecară cu alte exclamaţii, prin care i se cereau lui John autografe. Deşi încercă să protesteze, pretextând că luxaţia de la încheietură îl împiedica să scrie, Rusty şi cu Ellen îl duseră aproape pe sus în faţa unei mese şi-l trântiră ca pe un sac pe scaunul aflat în faţa acesteia. Reverendul Gardiner puse la dispoziţie tocul său rezervor, Valentina aduse sugativă din bibliotecă, iar masa servi drept decor pentru distribuirea autografelor. Fiecare cerea câte o dedicaţie cu o notă personală şi, bineînţeles, o semnătură. Bietul John îşi stoarse creierii, până ce, cu un scris deformat şi chinuit, izbuti să mâzgălească pentru fiecare câteva cuvinte, pe pagina pe care se afla caseta cu indicaţii asupra tirajului.

Ellery se apropie de fotoliul pe care John îşi lăsase exemplarul său şi, luându-l în mână, examină ca din întâmplare pagina cu indicaţiile asupra tirajului. Exemplarul purta numărul doisprezece. Îi veni în

minte un citat dintr-un autor de mult uitat, din epoca victoriană: „Adesea destinul îşi bate joc de probabilităţi, de tot ce-ar fi normal să se întâmple”.

Când se apropie cu exemplarul său propriu de masa la care John dădea autografe, Ellery observă că Freeman şi Payn se ţineau încă în rezervă. Totuşi, siliţi de împrejurări şi înainte de a fi prea târziu, cei doi prezentară şi ei tânărului poet exemplarele lor, cu un surâs forţat pe buze.

— Când s-a întocmit programul festivităţii de astă-seară, anunţă maestrul de ceremonii, nu realizasem ce minunată potrivire avea să existe între primul număr, numărul domnului Craig, care îmi era în acel moment necunoscut, şi al doilea număr, pe care am plăcerea să vi-l anunţ acum: lecturi făcute de însuşi autorul, din volumul „Hrana iubirii”.

Ellery se aşează, în timp ce John îşi prinsese mâinile deasupra capului, întocmai aşa cum se autofelicită boxerii pe ring după victorie, răspunzând pe această cale aplauzelor şi aclamaţiilor ce-l întâmpinau. Apoi, umblând cu exemplarul său legat în piele cu grija cu care ar fi umblat cel puţin cu un obiect din atelierul lui Benvenuto Cellini, John începu să citească.

Citea bine, rimat, cu timbru şi intonaţie; după părerea lui Ellery, poeziile pe care le citea erau şi ele într-adevăr foarte reuşite. Cum amândoi făceau parte din aceeaşi generaţie, dominată de personalitatea lui Fitzgerald, Ellery nu împărtăşea opinia reverendului Gardiner că versurile lui John erau superficiale şi că nu aveau altă calitate decât aceea de a fi foarte abil compuse; lui i se păreau, dimpotrivă, pline de prospeţime şi de umor, vădind cinismul curtenitor şi dispreţul pentru formele tradiţionale care nu se

întâlneau pe atunci numai la tinerii americani rătăciţi pe Riviera franceză sau prin cafenelele de pe Rive Gauche. De aceea, când John termină lectura, Ellery se alătură aplauzelor cu toată sinceritatea.

— Numărul următor este un interludiu muzical oferit de inefabilul mânuitor al clapelor, prodigiosul şi inegalabilul pianist, în acelaşi timp un apreciat compozitor, irezistibilul virtuos, maestrul Marius Carlo.

Sergentul Devoe şi cu Felton împinseră pianul, prin arcade, din camera de muzică în salon. După ce făcu o reverenţă şi dădu la o parte coada unui frac imaginar, Marius se aşează la pian.

— În epoca noastră, în care fiecare om îşi distilează singur nectarul, începu el cu degetele încordate deasupra claviaturii, procurându-şi tot ce-i este necesar pentru pregătirea licorii domestice din imediata apropiere – fermierul de pe fundul hambarului său, mânerul de la alambicurile aflate sub pământ, iar locuitorul de pe coasta Californiei din cactuşii săi uscaţi – am socotit că, în calitate de compozitor, aş putea foarte bine proceda la fel.

Pe scurt, inspirat de cele spuse recent de domnul Queen cu privire la rolul jucat de numărul „doisprezece” în cursul acestei vacanţe, am compus o bucată în sistemul dodecafonic al lui Schönberg; bucata este inspirată de divertismentul dramatic al lui Shakespeare „A douăsprezecea noapte”, intitulat astfel nu pentru că subiectul ar avea vreo legătură cu numărul doisprezece, ci pentru că era destinat să fie prezentat la curtea reginei Elisabeta, cu prilejul serbărilor din ajunul Bobotezei. Mi se pare mie, ori aud aclamaţii?

Într-adevăr, se auziră aclamaţii.

— Prima mişcare este intitulată „Naufragiu pe coasta Iliriei”. Vă rog, deci, linişte. Marius ridică mâinile deasupra claviaturii, se opri o clipă, iar când le lăsă pe clape, stârni un vacarm de sunete atât de disonante, încât, din uşa sufrageriei, Mabel lăsă să-i scape un strigăt de indignare, se roşi toată şi dispăru în fugă.

Timp de douăzeci de minute, tânărul compozitor se munci şi asudă pe claviatură, acompaniind sunetele pianului cu o partitură vocală umoristică, care lăsă auditoriul pe cât de intrigat, pe atât de asurzit. Când sfârşi, aplauzele marcară satisfacţia generală că totul se terminase.

— Apariţia următoare, anunţă Ellery. După ce pianul fusese împins înapoi în camera de muzică, Ellery spuse: Apariţia următoare este domnişoara Valentina Warren, care, după câte am aflat, ne va delecta cu două scheciuri dramatice. Despre ce roluri este vorba, subsemnatul nu ştie. Domnişoara Warren!

Numărul Valentinei constitui o surpriză deosebit de plăcută, cel puţin la început. Ellery se aşteptase la ceva greu, din Sofocle de pildă, la unul din discursurile Iocastei către Oedip, sau la o imitaţie a tragedienei Blanche Yurka în „Raţa sălbatică”. În loc de aceasta, Valentina le propuse să-şi imagineze că s-ar afla dincolo de Hudson River, la Hoboken, într-unul din teatrele ce mai jucau încă piese de Christopher Morley; se lansă apoi într-un monolog umoristic dintr-o dramă din secolul trecut, intitulată „După amurg sau Nici fată, nici nevastă, nici văduvă”. Toată asistenţa, inclusiv Ellery, îşi manifestă zgomotos entuziasmul; bisată, tânăra actriţă alese din nenorocire rolul Ninei Leeds, eroina lui Eugen O’Neil din piesa „Straniu interludiu”, interpretând mediocru

o scenă interminabilă, care încerca să redea conştiinţa-fluviu. Dacă în aplauzele ce urmară reverenţei cu care Valentina îşi încheie programul răsunase vreo notă falsă, Ellery fusese singurul care s-o observe. Cert este că Valentina era departe de a o observa.

La rândul ei, Ellen Craig apăru cu un chevalet, cu câteva coli de hârtie de desen şi cu o cutie de cărbune; ea distră de minune asistenţa cu o serie de caricaturi, executate rapid, care vădeau o causticitate surprinzătoare (cea care-l reprezenta pe Ellery era deosebit de crudă, un chip cu trăsăturile unei păsări de pradă, aşezat pe un gât lung, ce dădea impresia că s-ar fi putut strecura în orice ascunziş, chip care reuşea totuşi să semene cu modelul viu).

Reverendul Gardiner citi cuminte din „Cântarea lui Solomon”, pe care nu neglija s-o prezinte ca o alegorie a legăturii existente între Christos şi biserică. Rusty apăru cu un colac de sârmă şi cu o pereche de cleşti şi modelă cu nebănuită îndemânare câteva încântătoare „forme libere” (aşa le numea ea) de animale şi păsări. Se produse până şi doctorul Samson Dark, care cuceri audienţa imitând straniu, cu o voce nazală, pe Rudy Valee, în interpretarea unui cântec popular din Maine, „Stein Song”.

— Şi acum, spuse Ellery, în timp ce doctorul Dark se aşează ştergându-şi obrajii săi de Falstaff, iată-ne ajunşi şi la aşa-zisa „piece de resistance” a serii, la punctul culminant al programului nostru: este vorba de o şedinţă de spiritism, garantat veritabilă, condusă de însăşi celebra specialistă, doamna Olivette Brown.

Reverendul Gardiner se ridică imediat, pretextând o indispoziţie şi părăsi salonul cerându-şi scuze. Se întoarse însă curând, spunând că, după ce reflectase

mai adânc, ajunsese la concluzia că el, care-şi închinase întreaga viaţă spiritului, ar fi putut fi de folos pentru lumea amicilor doamnei Brown, fie şi numai pentru a-i elibera de blestemul ce apăsa asupra lor. Bătrânul cleric se aşează în fotoliul său, cu mâinile împreunate, pregătit să înfrunte chiar şi pe diavolul.

Olivette Brown nu-i acordă nicio atenţie. Era într-adevăr prea absorbită să supravegheze pregătirile ce se făceau pentru numărul ei. Până la urmă se treziră cu toţii aşezaţi în jurul unei mese mari şi rotunde, adusă special în salon la cererea doamnei Brown; se ţineau de mână, tăcuţi, în semiobscuritatea aranjată de Olivette cu cea mai mare grijă; şi astfel, şedinţa de spiritism începu.

În primul moment, fetele nu-şi putură stăpâni câteva chicote înăbuşite; Marius făcu şi el câteva observaţii caustice, cu vocea lui mârâită. Treptat însă totul se potoli şi în întreaga încăpere se aşternu o tăcere mormântală, pe care aproape o simţeai. Pe măsură ce se obişnuiau cu lumina slabă, cei prezenţi reuşiră s-o distingă pe Olivette Brown; şedea ţeapănă şi privea fix pe deasupra capetelor lor, în întunecimea camerei.

Ea rămase aşa un timp foarte lung, atât de lung şi într-o asemenea rigiditate, încât cu toţii începură să simtă că începe să le cânte ceva în urechi. O tensiune sonoră ciudată părea că invadează întreaga zonă în care se afla masa.

Brusc, mama lui Rusty căzu pe spate în fotoliul ei şi începu să scoată nişte sunete ce semănau cu o lamentaţie. După tăcerea ce domnise până atunci, sunetele acestea făcură să li se zburlească părul în cap; mâinile celor prezenţi se strânseră şi mai mult în

jurul mesei.

Încet, lamentaţia se stinse. Doamna Brown era acum imobilă, aplecată înainte, cu ochii larg deschişi şi cu faţa ca o mască albă, în lumina neclară.

Începu apoi să vorbească cu o voce egală, ca în vis, o voce în care nu se mai recunoştea de loc tonul nazal şi strident al vocii ei obişnuite.

— Mă aflu într-o încăpere boltită, întunecoasă, dar nu complet întunecoasă... luminată, dar nu prea tare luminată... încăperea mă înconjoară, dar în acelaşi timp se întinde la infinit în toate direcţiile... Seamănă cu un loc de vis... iată, acum o văd mai clar, din ce în ce mai clar...

Continuă în felul acesta, descriind într-un fel care nu era o descriere, astfel încât ceilalţi aveau senzaţia stranie a ceea ce ea „vedea”, fără a percepe însă niciun fel de forme, culori sau dimensiuni.

Deodată, Olivette rosti:

— Iată-l, a apărut, îl văd cum se apropie... Îi văd licărirea cenuşie... Se apropie tot mai mult, tot mai mult. Tonul egal şi coborât al vocii se ascuţea şi se amplifica. E cineva pe care îl cunosc, desigur, îl recunosc... E cineva mort, un spirit... îl cunosc, îl cunosc foarte bine... Se apropie şi mai mult... Dar cine e? Cine eşti, spune, cine eşti? Olivette scoase un ţipăt care le îngheţă tuturor sângele în vine. John! E John! exclamă ea, prăbuşindu-se cu capul înainte şi lovindu-se violent cu fruntea de masă.

Cu aceasta, şedinţa se destramă. Ellery se îndreptă spre comutatorul de lumină, unde ajunse o dată cu sergentul Devoe. Când se întoarse, văzu cum doctorul Dark o aşeza pe Olivette pe spate în fotoliu, în timp ce Rusty o bătea tare cu palmele pe obrajii ce păreau de ceară.

— Oare de ce am lăsat-o iarăşi să facă asta? După aceea e totdeauna teribil de deprimată. Dumnezeu mi-e martor că nu cred nimic din tot teatrul ăsta şi totuşi se pare ca reuşeşte să-şi provoace o stare de autohipnoză... Mamă! Mamă!

— Dă-mi voie, Rusty, interveni doctorul Dark; Arthur, adu scaunul acela încoace. Vreau s-o aşez cu capul mai jos decât picioarele. A leşinat, atâta tot, şi, ce e drept, o să se aleagă cu un cucui zdravăn pe frunte. Cineva să deschidă larg ferestrele, vă rog. Are nevoie de cât mai mult aer curat.

În timp ce doctorul o readucea la simţire pe doamna Brown, Ellery se apropie de John, care şedea gânditor la o parte cu o expresie stranie pe faţă.

— Ţipătul acela isteric te-a întors, după cât se pare, pe dos, John, Spune-mi, cum e când îţi întâlneşti umbra înainte de moarte?

— Foarte interesant. Mult mai interesant decât îţi închipui, îi răspunse John sec.

— Cum adică?

John clătină din cap surâzând. O urmărea atent pe mama lui Rusty. De cum deschise ochii, John se apropie de ea.

— Spune-mi, de unde ai ştiut, mamă soacră?

— La ce te referi? îl întrebă doamna Brown cu vocea încă slabă. Oh, John, de-ai şti cum mă doare capul. Dar, spune, ce s-a întâmplat?

— Ai căzut în transă, mamă, începu să-i explice Rusty. Spuneai că vezi pe cineva venind spre tine, un spirit, sau aşa ceva, cineva mort. Apoi l-ai strigat cu numele de John şi ai leşinat.

— Eu? exclamă doamna Brown. Pe John... mort? Ce prostie. Olivette îşi pipăi capul. Nu-mi amintesc. Niciodată nu-mi amintesc nimic după aceea.

— Dar de unde ai ştiut?

— Oh, John, încetează cu misterele tale, interveni Rusty tăios. Ce vrei să spui? De unde a ştiut ce?

— O singură altă persoană mai ştie, i se adresă John doamnei Brown, E vorba de o persoană care, de altfel, nici nu e de faţă. De aceea te întreb încă o dată, mamă soacră, de unde ai ştiut?

Olivette se uita la John eu privirea împăienjeniră.

— Oh, dacă mi-ar trece odată capul. Nu înţeleg nimic din tot ce-mi spui.

— Încetează odată, John, rosti Craig aspru. Doamna Brown se află acum într-o stare în care nimeni şi nimic nu trebuie s-o enerveze.

— Ai dreptate, Arthur, zise John, continuând să surâdă.

— Iartă-mă, mamă soacră. Dar de ce nu te urci sus să te odihneşti puţin? De fapt, ar trebui să facem toţi acelaşi lucru. E cazul să ne răcorim puţin ori să ne întindem timp de vreo oră, mai ales că n-o să ne culcăm până spre ziuă. John răspunse privirilor intrigate ce i se aruncară cu un surâs şi mai larg. Vă întrebaţi de ce va trebui să aşteptăm zorile? Aduceţi-vă aminte că la miezul nopţii mă voi transforma dintr-o biată Cenuşăreasă într-un adevărat prinţ. Deoarece voi împlini douăzeci şi cinci de ani, imediat după orele douăsprezece, îl voi ruga pe domnul Payn să dea citire oficial testamentului lăsat de tatăl meu, care mă transformă pe loc dintr-un dovleac amărât într-o adevărată caleaşcă regală. După aceea, reverendul Gardiner ne va uni pe vecie, pe Rusty şi pe mine, atât întru cele bune cât şi întru cele rele...

— Cu cât romantism anunţi asta! interveni Rusty acru.

John se aplecă spre ea şi o sărută.

— Şi, în sfârşit, vă voi dezvălui apoi şi cealaltă mare surpriză pe care v-am promis-o.

— Pe Dumnezeul meu, uitasem complet de ea! exclamă Craig. „Ca şi mine, de altfel, gândi Ellery”, în timp ce Craig continuă: Ce naiba ţii ascuns în manşetă, John?

— Veţi vedea după cununie, Arthur, şi tu şi ceilalţi. Ne întâlnim deci cu toţii aici jos la douăsprezece fără un sfert.

După ce se împrăştiară cu toţii, Ellery rămase încă un timp în salon, plimbându-se de jur-împrejur şi căutând prin colţuri.

— Căutaţi a douăsprezecea cutie, domnule Queen?

Era sergentul Devoe care îl urmărea cu privirea din hol.

— Cam aşa ceva. Par să fi uitat cu toţii de ea.

— Ba eu, nu. Am stat toată noaptea la pândă, zise sergentul clătinând din cap. Să ştiţi că aici la parter nu e.

— Atunci, probabil că e iarăşi ascunsă în vreunul din dormitoare.

Trecuseră cam zece minute şi cei doi tot mai aşteptau să vadă pe cineva coborând cu cutia de la etaj.

— Ce-ar fi să nu mai vină? rânji Devoe. Dar parcă nu, s-ar face să se oprească tocmai la unsprezece, chiar la ultima cutie.

Lui Ellery nu-i ardea însă de loc de glumă.

— Ai să vezi că totuşi cutia o să apară înainte de miezul nopţii, Devoe... mi-e tare teamă de asta, zise el, urcând apoi scările cu volumul de versuri pe care-l primise în dar de la Craig în mână.

Bou Cui Apă Cap

Casă	Gard	Peşte	Dinte
Cămilă	Mână	Ochi	Semn (cruce?)
Uşă	Palmă	Gură	Stâlp indicator
Fereastră	Bici	Maimuţoi	

Deci, nouăsprezece obiecte în unsprezece cutii şi în unsprezece nopţi. Ellery continua să măsoare în lung şi în lat odaia, fumând cu furie fără întrerupere.

În noaptea aceea trebuia să apară încă o cutie, care să completeze seria de douăsprezece. Aceasta însemna cel puţin încă un obiect. Deci, un număr minim de douăzeci de obiecte.

Gândurile i se învârteau fără încetare în jurul acestui număr.

Ce să însemne oare? Douăzeci? Douăzeci?...

Se apropie de birouaşul pe care zăcea lista cu cele nouăsprezece obiecte primite până atunci. Bou... casă... cămilă. Clătină din cap. Parcursese lista cel puţin de o sută de ori, căutând să descopere un element comun. Cu cât reflecta mai mult, cu atât era mai convins că între obiecte exista o legătură, dar în aceeaşi măsură ea i se părea mai greu de descoperit.

Douăzeci...

Numărul acesta îl obseda. Citise cândva ceva... ştiuse ceva în legătură cu el... ceva ce uitase. De altfel era şi un joc... un joc cu douăzeci de întrebări. I se părea totuşi inutil să încerce să facă o legătură între cele douăzeci de obiecte şi jocul acela. Nu putea duce nicăieri. Nu de asta era vorba. Douăzeci...

Deodată îşi reaminti.

Sistemul de numărare care are la bază numărul cinci porneşte de la cele cinci degete ale fiecărei mâini şi de la cele cinci degete ale fiecărui picior al omului. În sistemul cu baza cinci, cele trei numere

principale sunt în consecinţă cinci, zece şi douăzeci. Reminiscenţe ale sistemului de a grupa obiectele în grupuri de câte douăzeci se mai întâlnesc încă şi în prezent; de pildă, în cuvântul englez *score*[9] ori în sistemul de numărare francez, în care, tradus literal, *quatre vingts* înseamnă *de patru ori douăzeci.* În regiunile tropicale sistemul bazat pe numărul douăzeci era odinioară foarte răspândit, deoarece într-o climă caldă, unde oamenii umblă desculţi, ei confruntă în permanenţă nu numai cu degetele de la mâini, ci şi cu cele de la picioare. În Mexic, unii indigeni numără şi în prezent până la douăzeci, adică atât cât face „un om complet", cum se exprimă ei; apoi o iau de la început. De asemenea, unul din argumentele ce vin în favoarea tezei că locuitorii Groenlandei ar fi originari din regiunile tropicale era tocmai faptul că, în sistemul lor de numărare, baza era numărul douăzeci.

Douăzeci... şi doisprezece, să existe oare într-adevăr vreo legătură cu sistemul de numărare?

Descurajat, Ellery privi lista pe care o întocmise. Toată construcţia părea închegată, era interesantă ca idee, dar nu-l ducea la nicio concluzie. Nu putea desluşi niciun fel de legătură, cât de îndepărtată, cu obiectele primite de John.

Scuturâ scrumul din pipă şi apoi se lăsă să cadă abătut într-un fotoliu. Cu creierul stors, întinse mâna, luă volumul de versuri al lui John primit în dar şi-l deschise la întâmplare.

Ca electrizat, sări însă imediat în picioare. Îl treceau adevăraţi fiori de fericire, de parcă ar fi avut cel puţin o revelaţie divină.

---

[9] *Score* are, printre alte sensuri, şi pe acela de grup de douzeci de obiecte.

Deschisese cartea tocmai la prima pagină, pe care era tipărit titlul. Deodată văzu... cheia secretului se afla acolo, dezvăluindu-i-se cu viteza luminii, prin mijlocirea ochilor, asemeni unei comori de mult uitate în cutele creierului..

Agitat, Ellery îşi încordă memoria, forţând-o până la ultima limită, sondând-o şi disecând-o până când bisturiul fin al raţiunii îi înfăţişă lucrurile în admirabila lor simplitate. Se simţea umilit. Cum de nu înţelesese oare atâta timp? De fapt, niciun element ezoteric sau fantastic nu învăluia misterul.

Acesta e cusurul meu, îţi zise el până la urmă. Sunt totdeauna înclinat să ignorez evidenţa în favoarea absconsului.

Totul era atât de limpede. Bou, casă, cămilă, uşă... în total douăzeci. Da, numărul era într-adevăr douăzeci. În această privinţă, intuiţia nu-l înşelase.

Hrana iubirii

de

JOHN SEBASTIAN

„De-i dat ca muzica să fie hrană iubirii, cîntă...“

A DOUĂSPREZECEA NOAPTE

TIPOGRAFIA ABC
NEW YORK 1930

În timp ce-şi scormonea memoria, Ellery realiză subit că acum era foarte uşor în măsură să anticipeze ce trebuia să fie cel de-al douăzecilea obiect, încă neprimit. Parcurse în grabă lista cu ochii minţii. Inima îi sări deodată din loc, şi o sudoare rece îl trecu.

Într-adevăr, al douăzecilea dar, al douăzecilea obiect trebuia să fie... Aruncă cât colo volumul, privi înspăimântat în jur şi se năpusti afară din cameră.

Sergentul Devoe se afla pe palier, neştiind cum să-şi omoare timpul.

— Ce s-a întâmplat, domnule Queen?

— Iute, Devoe, în dormitorul lui John!

Cât era de matahală, sergentul reuşi totuşi să ajungă la uşa camerei lui John în acelaşi timp cu Ellery. O lovitură de umăr a lui Devoe şi uşa cedă.

Ceilalţi ieşiseră şi ei cu toţii în hol şi se apropiau în grabă.

Ellery pătrunse încet în camera lui John, în timp ce, fără o vorbă, sergentul acoperea uşa cu trupul său uriaş.

Deodată, Rusty scoase un ţipăt.

John se afla cu spatele spre uşă. Era în cămaşă, aşezat pe scaunul din faţa biroului, cu capul sprijinit pe birou şi cu braţul stâng de-a lungul trupului; mâna dreaptă, bandajată, îi atârna pe braţul scaunului. Pe cămaşa albă, imediat sub omoplatul stâng, se vedea o pată mare roşie, ca o floare cu corola deschisă, din mijlocul căreia ieşea afară mânerul unui pumnal.

— Sergent, lasă-l pe doctorul Dark să intre.

Doctorul păşi în cameră, masiv cum era, dar cu obrajii complet decoloraţi.

— Încearcă să nu laşi amprente pe birou sau pe îmbrăcăminte, doctore.

După puţin timp, doctorul Dark ridică ochii, cu un

aer zăpăcit şi înfricoşat.

— E mort!

— Telefonează, te rog, imediat locotenentului Luria, sergent. Eu rămân pe loc. Nu, domnule Craig, te rog nu. E mai de folos să rămâi lângă Rusty. Se poate foarte bine ca lucrurile să fie mai simple pentru toată lumea, dacă uşa rămâne închisă până ce soseşte locotenentul.

Pe coridor, reverendul Gardiner se ruga.

Rămas singur cu cadavrul, Ellery încercă să-şi adune gândurile. Din păcate, totul era acum prea târziu.

Atinse uşor cu dosul mâinii gâtul, obrajii şi urechea lui John. Erau calde încă, ca şi cum ar fi fost în viaţă. Fără pumnalul înfipt în spate, s-ar fi putut crede că John dormea.

De ce nu mi-am dat seama doar cu zece, cu cincisprezece minute mai devreme de semnificaţia obiectelor... gândi Ellery.

Observă apoi pentru prima oară că pe birou se afla un carton. John era căzut cu faţa pe el, ca şi când tocmai l-ar fi citit în momentul în care primise lovitura de pumnal în spate. Ellery îşi înfăşură degetele într-o batistă, apucă marginea cartonului şi, fără a-l ridica, îl trase de sub capul lui John până când putu citi tot ce era scris la maşină. Cartonul era întru totul asemănător celor unsprezece care-l precedaseră, era alb, dreptunghiular şi cu următorul mesaj în versuri:

„E cea de-a douăsprezeceea noapte de Crăciun
Iubirea ta adevărată îţi trimite
Acest pumnal de preţ, împodobit,
Şi lovitura de graţie să pună vieţii tale un sfârşit!”

Pumnalul! Acesta era cel de-al douăzecilea obiect. Aşa cum, el, Ellery, ar fi putut să prevadă.

Totul era clar acum. „Lovitura de graţie”... Bineînţeles, asta trebuia să urmeze.

Ceea ce continua să-l tulbure însă pe Ellery, cu felul lui întortocheat de a raţiona, era tocmai înlănţuirea prea clară a faptelor. Ea era într-adevăr atât de clară, încât trebuia să fii un imbecil ca să accepţi totul potrivit aparenţelor.

CAPITOLUL XV - ...ÎN ZIUA DE BOBOTEAZĂ:

6 ianuarie 1930...

În care Queen junior refuză să se lase prins în cursă, mortul învie, multe lucruri se lămuresc, dar şi mai multe rămân încă învăluite în mister.

De îndată ce sergentul Devoe reveni în camera lui John, Ellery îl lăsă acolo să păzească cadavrul şi coborî în grabă scările.

Afară de reverendul Gardiner, de Rusty şi de doamna Brown, toţi ceilalţi se aflau în salon.

— Lui Rusty i-am dat un calmant. Acum stă întinsă în camera ei, mormăi doctorul Dark. Doamna Brown şi reverendul au rămas lângă ea.

Ellery îl aprobă din cap pe doctor. Pe feţele tuturor se citeau oboseala şi spaima.

— Cred că aţi văzut cu toţii pumnalul, zise el. E un pumnal cu plăselele împodobite cu pietre semipreţioase. Pare să fie o piesă veche. Se găsea cumva şi înainte aici, în casă, domnule Craig?

Craig făcu semn că nu. Părea brusc îmbătrânit. Şedea împietrit într-un fotoliu, departe de ceilalţi, cu buzele strânse, ca şi cum i-ar fi trebuit un mare efort să-şi ţină firea.

— Recunoaşte cumva altcineva pumnalul? întrebă Ellery. Neprimind niciun răspuns, ridică din umeri. De fapt, asta e treaba lui Luria. Interesant pentru noi este faptul că pumnalul este ultimul obiect trimis. Citi apoi versurile de pe carton. Al douăzecilea obiect, care completează seria.

Ellery nu spuse nimic mai mult. Într-adevăr, n-ar fi

avut niciun rost să le destăinuie că el cunoştea acum semnificaţia obiectelor. În orice caz n-ar fi putut merge până la capăt. Nu le putea spune că, privite împreună, indicaţiile date de versuri şi semnificaţia obiectelor, pe scurt, întregul complex de fapte, se legau într-un chip atât de specific, încât totul indica absolut clar pe unul singur din ei drept vinovat. El nu putea admite însă lipsa unei alternative şi de aceea nu se simţea îndreptăţit să afirme: „Faptele acuză, fără drept de apel, pe cutare persoană!”

Pe de o parte, dacă accepta singura concluzie ce se impunea, trebuia să considere pe cel contra căruia se îndreptau toate indiciile drept un adevărat imbecil. Or, acest lucru era imposibil, îşi spunea Ellery, cu ciudă; însăşi natura crimei arată că mintea celui care o concepuse trebuia neapărat să fie o minte foarte ascuţită. Lucrurile se băteau deci cap în cap. Era oare posibil ca cineva să fi născocit pista aceea atât de subtilă, cu singurul scop ca ea să-l acuze direct? Căci despre asta nu era nicio îndoială, toate indiciile într-acolo duceau.

Nu părea de loc verosimil, şi acest lucru îl hotărî pe Ellery să păstreze tăcerea.

După câte i se părea, în toată drama aceea existaseră încă de la început trei personaje principale: John, persoana contra căreia se îndreptau indiciile şi, în sfârşit, el însuşi, Ellery. Moartea lui John era obiectivul final urmărit. Cât despre rolul atribuit lui, lui Ellery, el era acela care se lua după indiciile oferite, ca un câine poliţist cuminte dus de nas pe o pistă aleasă, în scopul de a ajunge la o concluzie în aparenţă de nezdruncinat. *Rolul lui era prin urmare acela de a atribui moartea lui John unei persoane în realitate nevinovate.*

Toată acea înscenare complicată a cutiilor, cu conţinutul lor misterios, cu aluziile versificate ce le însoţeau, urmărea un singur obiectiv: să indice o persoană nevinovată drept asasin al lui John. Lucrurile erau abil concepute şi din alt punct de vedere. El, Ellery, avea într-adevăr toate motivele sa presupună că teoretic exista un motiv foarte puternic care să determine pe presupusa persoană nevinovată să comită crima. Cum toate indiciile mergeau într-o singură direcţie, cum exista şi un motiv întru totul plauzibil ce putea constitui mobilul crimei, înscenarea era absolut convingătoare.

Nu, îşi spuse Ellery, nu avea altă soluţie decât să refuze să facă jocul celui ce pusese la cale întreaga înscenare, să refuze deci de a juca rolul ce-i fusese atribuit. Nu persoana pe care toate indiciile în legătură cu obiectele primite o arătau drept asasin fusese cea care împlântase pumnalul în spatele lui John. Adevăratul asasin era persoana care efectiv adunase toate acele obiecte, compusese versurile şi depusese cutiile în locurile cele mai diferite. Speranţa secretă a lui Ellery era că, păstrând tăcerea, va reuşi eventual să demaşte pe adevăratul vinovat.

Între timp îşi făcu apariţia şi locotenentul Luria, însoţit de o întreagă echipă de specialişti, ceea ce puse capăt apatiei generale. Locotenentul scoase doar câteva cuvinte; dar pe faţă i se putea citi proasta dispoziţie. Urcă direct sus, unde se purtă fără niciun fel de menajamente. Insistă ca întregul etaj să fie evacuat, astfel încât Rusty, doamna Brown şi reverendul Gardiner trebuiră să părăsească camera lui Rusty. Apoi sosi medicul legist, doctorul Tennant, care-l reţinu şi el o bucată de vreme pe Luria. Între timp, toţi erau obligaţi să aştepte în salon, unii

zăpăciţi, alţii îndureraţi, şi alţii cu un sentiment de vinovăţie, dar toţi legaţi de aceeaşi nenorocire, care se abătuse asupra tuturor. Editorul Freeman şi avocatul Payn erau într-adevăr desfiguraţi. Ellery ştia foarte bine ce se petrecea în capul lor. Dacă Luria descoperea şantajul cu care John încercase să-i ameninţe...

Cei trei servitori fuseseră şi ei aduşi în salon, unde şedeau grămadă retraşi într-un colţ, de parcă ar fi fost în carantină.

Treptat, Ellery pierdu şi el noţiunea timpului. Se ghemui într-un fotoliu, ca şi ceilalţi, rozându-şi unghiile şi întrebându-se ce se petrecea sus.

Aşteptarea aceea chinuitoare părea să nu se mai sfârşească.

În veşnicia aceasta, dintre arcade răsună pe neaşteptate o voce veselă:

— E ora douăsprezece fără un sfert fix. Ce e cu toate maşinile astea afară? Hei, dar unde sunteţi, oameni buni?

Se întâmplă atunci un lucru ciudat.

Patrusprezece trupuri tresăriră ca unul. Patrusprezece capete se ridicară ca acţionate de acelaşi arc. Patrusprezece perechi de ochi se holbară înspăimântate şi neîncrezătoare în acelaşi timp.

Rusty se ridică şi ea cu greu în picioare. Încercă să spună ceva, arătând cu mâna spre gură.

Doamna Brown începu să strige:

— E spiritul lui! Spiritul lui.

Apoi, ca la comandă, toate cele şase femei se prăbuşiră deodată, leşinate.

Silueta înaltă ce apăruse dintre coloane avea braţul drept bandajat.

Era John.

Da, *era într-adevăr John*.

John îşi făcu intrarea în salon, întocmai ca un om viu. Dacă era o fantomă, era desigur o fantomă care nu pricepea nimic din cele ce se întâmplau în jurul ei. Se îndreptă în grabă spre Rusty, o ridică, o aşeză pe sofa şi începu să-i frece mâinile privind intrigat în jur, ca şi când ar fi nimerit într-o lume ale cărei dimensiuni în spaţiu şi în timp îi erau străine şi în care până şi lucrurile cele mai familiare îi apăreau deformate.

— Dar ce s-a întâmplat? întrebă John nedumerit. De ce vă uitaţi cu toţii la mine cu aerul ăsta?

— John, şopti Craig, umezindu-şi buzele. Tu eşti, John?

— Într-adevăr nu mai înţeleg nimic. M-am dus doar să fac o plimbare în pădure, ca să mă reculeg înaintea marelui pas pe care urma să-l fac. V-am spus că voi fi aci la orele douăsprezece fără un sfert... iată-mă! Cui i-a trecut prin minte neghiobia să spună ca sunt un spirit? Dar cred că mă socotiţi mort, sau ce se întâmplă?

— Dar, John... doar eşti mort! exclamă Marius Carlo cu vocea îngrozită.

— Ce?

— Vreau să spun că... aşa erai cel puţin. Adică...

— Cine eşti, spune! îngână din nou Craig, căruia începuse să-i tremure barba.

— Dar ce aveţi, oameni buni? strigă John exasperat. Aţi pus la cale o nouă farsă de ultimă oră, Arthur? Ce întrebare e asta? Cum, cine sunt?

— Eşti John... sau cine eşti?!

— Sunt piticul Barbă Albastră, poftim! îi răspunse John scos din fire. Şi acum, cred că ar fi mai bine să le

scuturăm niţel pe femeile astea. Ori au şi ele fiecare un rol în mascaradă? Rusty, trezeşte-te! Hai, scoală!

Începu s-o bată cu palma pe obraji.

— Dar, pentru Dumnezeu! exclamă locotenentul Luria, care apăruse tocmai dintre coloane.

Faţa aspră îi era albă ca hârtia şi avea un aer complet perplex.

— Ascultă, zise Ellery, stai un moment. De când se ştia pe lume, nu fusese niciodată atât de tulburat. Treptat însă, după ce primul şoc trecuse, unele crâmpeie prindeau înţeles, începeau să se lege în mintea lui. Nu putea fi nicio îndoială că îl aveau în faţă pe John, aceeaşi siluetă, acelaşi chip, aceeaşi buclă à la Byron, aceeaşi voce, aceleaşi haine, până şi acelaşi bandaj pe aceeaşi mână. De fapt, Ellery se afla acum în prezenţa a *ceea ce căutase mereu să descopere – un „alter ego” al lui John.* Se agăţă de această idee şi întrebă: Dacă tu eşti John... atunci cel de sus din camera ta, cine e?

Un fulger trecu subit prin ochii negri ai lui John.

— În camera mea?

— Da, în camera dumitale! exclamă Luria. Acolo se află un cadavru, care n-ar putea să-ţi semene mai mult nici chiar dacă dumneata însuţi ai fi cel ce zace acolo. Cine este omul acela, John Sebastian?

Lumina din ochii lui John dispăruse.

— Un cadavru? repetă el. E mort?

— Da, cu un pumnal împlântat în spate!

John îşi acoperi faţa cu mâinile şi izbucni în plâns.

Ceva mai târziu, când îl duseră sus şi când se află faţă în faţă cu cadavrul, toţi cei de faţă observară că nici durerea întretăiată de suspine a lui John, nici schimbările suferite de cadavru în urma morţii violente nu reuşiseră să şteargă uimitoarea

asemănare ce exista între cei doi bărbaţi. Cu toată starea de confuzie în care se afla, lui Ellery îi veni în minte următoarea replică a unuia din personajele din „A douăsprezecea noapte”: „Un chip, o voce, un port, dar două fiinţe diferite... Un măr tăiat în două nu seamănă mai mult, o jumătate cu cealaltă...”

Bineînţeles acum se explicau multe din lucrurile care-l intrigaseră atâta. Pe de altă parte, era vorba de o explicaţie la care în teorie se gândise încă de mult... anume aceea că existau doi gemeni identici. Deşi avea în faţa ochilor confirmarea acestei ipoteze, Ellery nu reuşea totuşi să înţeleagă lucrurile. Geamănul... geamănul decedase doar acum douăzeci şi cinci de ani, la vârsta de două săptămâni. Oare informaţiile sergentului Velie să fi fost eronate? Ellery refuza să creadă şi acest lucru. Decesul copilului era prea temeinic documentat şi confirmat. Nu putea exista niciun dubiu în această privinţă. Geamănul murise şi fusese îngropat acum un sfert de veac. Şi totuşi... iată-l prezent aci; era vorba tot de un cadavru, adevărat, dar de un cadavru proaspăt, de trupul unui bărbat în toată firea, de douăzeci şi cinci de ani. Era o imposibilitate. În consecinţă, cu toată asemănarea extraordinară, cadavrul nu putea fi al fratelui geamăn al lui John.

Dar dacă nu era, al cui putea fi?

Răspunsul îi străfulgeră prin minte o dată cu întrebarea. În clipa în care-l găsi, Ellery se mustră aspru pentru prostia lui. Totul era doar atât de evident.

Era cel de al treilea geamăn.

— Da, mama a născut în noaptea aceea trei băieţi, începu să povestească John sleit de puteri, după ce

confuzia se risipise şi după ce se adunaseră din nou cu toţii în salon. Eu am fost primul născut. În timp ce se năştea al doilea, mama a murit; acest al doilea geamăn e cel care a decedat două săptămâni mai târziu şi se află înmormântat în cimitirul din Mount Kidron. Pe cel de-al treilea, doctorul Hall l-a extras din pântecele mamei după ce ea murise. John arătă cu capul în sus. Acest al treilea geamăn... este cel din camera de la etaj.

— Dar ceea ce aş vrea eu să ştiu... începu Luria.

— Dă-mi voie să povestesc lucrurile aşa cum le ştiu eu, domnule locotenent, îl întrerupse John. După aceea ai tot timpul să pui întrebările care te interesează. Aş vrea să vă explic mai întâi cum s-a făcut că nimeni n-a ştiut de existenţa unui al treilea geamăn. Doctorul Hall şi soţia să nu puteau avea copii. Totuşi ei îşi doreau cu disperare unul. Accidentul petrecut în faţa casei lor, în urma căruia mama a fost rănită şi a născut prematur, era o ocazie unică în viaţă pe care destinul le-o oferea soţilor Hall.

În deprimarea lor, cauzată atât de greutăţile materiale cât şi de imposibilitatea de a avea copii, le ieşea deodată în cale o femeie avută, ce dădea naştere la mai mulţi gemeni o dată. Cât a durat naşterea, tatăl meu a stat tot timpul în sala de aşteptare, fără să intre niciun moment în cabinet. Mama a murit pe când năştea pe cel de-al doilea copil, iar doctorul Hall a trebuit să i-l extragă pe cel de-al treilea din pântece, după ce murise. Soţilor Hall li s-a părut aceasta o nedreptate... se aflau în faţa a trei prunci lipsiţi de mamă, al căror tată era silit să recurgă la ajutorul unor străini care să-i crească. Iar *ei...* ei, care-şi doreau atât de mult un copil şi care nu-l puteau avea, ei erau singurii oameni pe lume care

ştiau de naşterea celui de-al treilea geamăn. În prezenţa trupului lipsit de viaţă al mamei, soţii Hall se sfătuiră în şoaptă fără a se putea hotărî dacă să-i spună sau nu tatălui meu despre naşterea unui al treilea copil. John continuă copleşit de durere: în momentul în care doctorul Hall ieşi din cabinet ca să-l anunţe pe tatăl meu că mama murise în timp ce năştea pe cel de-al doilea geamăn, el înţelese că nu mai trebuia să ia singur o decizie. Spre surprinderea lui, tatăl meu refuză să accepte chiar pe *cel de-al doilea copil,* afirmând că nici nu vrea să ştie de el. Îşi simţea conştiinţa atât de încărcată de faptul că prin încăpăţânarea lui provocase moartea mamei, încât arunca vina în mod inconştient asupra copilului pe care ea îl năştea în clipa în care se stinsese. Doctorul Hall se hotărî să încerce o dublă lovitură: nu pomeni nimic despre cel de-al treilea născut şi se oferi să-l păstreze şi pe cel de-al doilea. Tatăl meu se declară de acord, îi promise doctorului Hall că se va îngriji de partea materială şi plecă.

— Oh, John, murmură Rusty.

Ellery observă că fata şedea la oarecare distanţă de John; părea că nu putea să împace prezenţa lui fizică de acolo cu existenţa acelui cadavru de la etaj, care-i semăna ca două picături de apă.

— Soţii Hall erau pe de o parte înspăimântaţi, iar pe de altă parte fericiţi. Prin faptul că ascunsese naşterea celui de-ai treilea geamăn şi că îl păstrase, doctorul Hall risca într-adevăr să-şi piardă dreptul de liberă practică; atât el cât şi soţia sa ar fi putut fi chiar condamnaţi la închisoare. În schimb, aveau acum doi copii, dintre care unul cu consimţământul verbal al tatălui. Era o încurcătură din care nu prea ştiau cum să iasă. Apoi, după o săptămână, doctorul Hall citi în

ziare ştirea morţii tatălui meu. În urma cercetărilor pe care le făcu, el se convinse că tatăl meu murise fără să fi lăsat vreun aranjament material pentru cel de-al doilea fiu al său, aşa cum promisese, şi fără să fi făcut vreuna din formele legale pe care el, doctorul Hall, i le ceruse pentru a fi apărat, atât el cât şi copilul. În situaţia aceasta, doctorul se hotărî să ia riscul de a înregistra toate trei naşterile la primăria din Mount Kidron; se gândea la cazul că putea fi ulterior necesar să dovedească şi să stabilească paternitatea copiilor, în vederea drepturilor lor legale la moştenire, alături de copilul a cărui naştere era cunoscută. Pentru ca lucrurile să se complice şi mai mult, cel de-al doilea născut decedă la răstimp de o săptămână, în urma unei pneumonii.

Soţii Hall îl înmormântară în cimitirul din Mount Kidron şi se strămutară apoi în Idaho, luând toate măsurile pentru ca nimeni să nu ştie unde era noua lor reşedinţă. Ei nu îngăduiseră în niciun fel vreunei persoane din Mount Kidron să bănuiască măcar existenţa celui de-al treilea geamăn, nici chiar medicul pe care doctorul Hall îl chemase în timpul bolii celui de-al doilea geamăn şi care asistase la moartea acestuia nu ştiu nimic despre cel de-al treilea copil. Doamna Hall îl ţinea ascuns, iar când se mutară în Idaho, ei îl scoaseră din oraş într-un coş de rufe, ca pe o marfă de contrabandă.

John se ridică, îşi turnă o porţie bună de whisky şi o dete pe gât, fără a încerca măcar să se aşeze lângă Rusty. Părea oarecum jignit de rezerva pe care i-o arăta fata.

Apoi continuă:

— Astfel, soţii Hall îl crescură pe John la Idaho, în Vest. Până la vârsta de paisprezece ani, băiatul crezu

că era copilul lor.

— John? interveni Ellery. De ce îi spui John?

— Pentru că ăsta îi e numele. Mai bine zis, ăsta îi era numele. Înainte de a părăsi Mount Kidron, când vorbeau între ei despre gemeni, soţii Hall foloseau numerele I, II, III. Eu eram pentru ei numărul I. Cel mort de pneumonie era numărul II... iar fratele de sus era numărul III. De fapt, când a înregistrat naşterile, doctorul Hall a procedat la fel, numerotându-i pe cei trei copii cu I, II şi III. După ce numărul II decedase, când au trebuit să-i dea un nume numărului III, doctorul Hall descoperise că eu fusesem botezat John, după numele tatii. Se hotărî deci să-l boteze pe fratele meu John III, gândindu-se probabil că dacă copilul avea acelaşi nume de botez ca al meu, aceasta ar fi putut constitui un indiciu în plus pentru dreptul la succesiunea Sebastian. Aşa încât cel de sus este, adică era, John III, iar eu sunt John I.

El se apropie de cămin şi privind fix jocul flăcărilor continuă:

— Când şi-a făcut apariţia pentru prima dată, în septembrie trecut, la locuinţa mea din Greenwich Village, am fost complet uluit. Nu aveam nici cea mai mică bănuială despre existenţa unui al treilea frate în viaţă.

— Extraordinar... e într-adevăr extraordinar! exclamă Craig cu vocea aproape stinsă.

— Îţi poţi închipui ce a însemnat asta pentru mine, Arthur. Asemănarea fantastică dintre noi era suficientă pentru a-i confirma spusele, dar, pe lângă asta, avea şi acte care dovedeau faptele... avea în original cele trei certificate de naştere, pe care vi le voi pune la dispoziţie, domnule locotenent; în plus, o declaraţie dată sub jurământ de doctorul Hall şi una

dată de doamna Hall înaintea morţii sale în anul 1921; mai erau şi alte hârtii care dovedeau că o înşelătorie era exclusă. Bineînţeles mi-am primit fratele cu braţele deschise. Tu ştii, Ellen, cât de mult mi-am dorit toată copilăria să am un frate. Aveam atâta nevoie de el.

— Da, şopti Ellen, îmi amintesc.

— John mi-a relatat întreaga poveste, spunându-mi că după ce soţii Hall i-au dezvăluit adevărul asupra originii lui, au continuat să-i repete că avea acelaşi drept ca şi mine la moştenirea lăsată de tatăl meu şi că în momentul în care voi intra în posesia ei – doctorul Hall se străduise într-adevăr intens să descopere clauzele testamentului lăsat de tatăl meu – el trebuia să iasă la iveală şi să-şi reclame partea. John a crescut astfel cu această idee, ce devenise pentru el un ţel în viaţă. A dus-o destul de greu, deoarece soţii Hall se luptau în permanenţă cu lipsurile, fie că doctorul nu era prea priceput, fie că nu ştia să câştige încrederea bolnavilor, ori Dumnezeu mai ştie ce. În orice caz, abia reuşeau s-o scoată la capăt. John III a fost deci obligat să-şi facă singur educaţia şi să muncească din greu pentru a se putea întreţine. Vă puteţi închipui ce ghimpe mi-a pătruns în inimă când am aflat toate astea, mie, care dusesem o viaţă de huzur. L-am asigurat bineînţeles imediat pe fratele meu că va căpăta jumătate din moştenire fără niciun fel de discuţie sau formalitate.

— E de la sine înţeles, John, evident, mormăi Craig. Dar mie cum de nu mi-ai spus nimic din toate astea?

— Era cât pe aci să-ţi spun, Arthur. M-am gândit apoi ce păcăleală extraordinară ar fi dacă, de acord cu fratele meu, am fi păstrat secretul încă cele câteva luni. Îţi aminteşti cu cât timp înainte, încă de la

începutul lui noiembrie, am pus la cale vacanţa asta; mă ispitea grozav ideea că la 6 ianuarie, când trebuia să intru în posesia moştenirii, când trebuia să apară volumul de poezii şi să mă însor cu Rusty, să vi-l scot ca dintr-o cutie cu surprize şi pe John III.

John se întoarse şi continuă:

— Zis şi făcut. John III găsi şi el că ideea era originală. Ne-am apucat atunci să procurăm câte o copie absolut fidelă a fiecărui articol de îmbrăcăminte pe care-l aveam; l-am pus la curent cu toate persoanele pe care le frecventez; timp de mai multe luni am locuit în secret împreună, la New York, înlocuindu-ne unul pe altul în diferite ocazii, pentru a ne pune la încercare capacitatea de simulare. Mergea de minune. Ca supremă încercare, John III m-a înlocuit într-o seară, la o întâlnire pe care am avut-o cu tine, Rusty. Consideram amândoi că, dacă izbuteam să te păcălim şi pe tine, atunci puteam păcăli pe oricine.

— Şi aţi avut perfectă dreptate... spuse Rusty cu o voce calmă. Aţi reuşit să mă înşelaţi întru totul... Nici acum n-aş putea spune în ce seară s-a întâmplat asta.

— Dar şi pe mine? Şi pe mine m-aţi păcălit tot aşa, John? întrebă Craig îngândurat. Vreau să spun, şi faţă de mine te-a înlocuit uneori fratele tău...?

— Bineînţeles, Arthur. Voiam să-ţi fac şi ţie aceeaşi surpriză. Îţi mai aminteşti de week-end-ul de „Thanksgivingday”? Atunci am venit împreună cu John III. Dar de ce mă priviţi amândoi aşa? îi întrebă John iritat. Mă rog, poate că acum totul pare copilăresc, dar la timpul său avea haz. Când am venit încoace pentru Crăciun, am adus şi garderoba dublă şi l-am strecurat pe John III în casă.

— Deci aşa a început jocul, interveni Ellery. Aşa se explică şi apariţia lui Moş Crăciun, nu-i aşa?

John schiţă un surâs.

— Da, e adevărat. Moş Crăciun era John III, îmbrăcat într-un costum pe care-l cumpărasem la New York. Urmăream doar să păcălim întreaga societate şi să creăm o atmosferă cât mai animată. John III a stat tot timpul ascuns în camera mea. Fie că-i strecuram eu mâncare, fie că făcea câte o vizită la frigider, noaptea târziu. De dormit, dormeam amândoi în patul meu, care e destul de larg. Singurul lucru de care trebuia să avem grijă era ca, atunci când cineva intra în cameră, unui din noi să dispară imediat într-unul din cele două dulapuri din perete care sunt destul de mari. Aveam grijă să ne îmbrăcăm absolut la fel şi să ne aflăm fiecare în locuri diferite la un anumit moment. Aşa se explică faptul că n-ai dat de John III la niciuna din căutările tale, Ellery. De fapt, adevărul e că de când eşti aici l-ai întâlnit probabil pe John III de peste zece ori. Credeai însă că e vorba de mine. Totul era foarte caraghios.

— Ascultă, John! izbucni Dan Freeman. Acum o săptămână, era luni, unul din voi doi a avut o convorbire cu mine în salon, o convorbire cu un caracter oarecum personal. Tu erai acela?

John clătină din cap.

— Trebuie să fi fost fratele meu. Uneori situaţia asta îi dădea idei şi îl făcea să aibă iniţiative proprii. Dar de ce, domnule Freeman? Despre ce a fost vorba?

— Oh, nimic, nimic important, John, şopti editorul lăsându-se să cadă înapoi în fotoliul său.

— John, întrebă la rândul său Roland Payn, joia trecută şi eu am avut o convorbire personală asemănătoare în camera mea cu... tot cu fratele tău?

— Probabil că da.

— Şi nu ţi-a pomenit nimic despre asta?

— Nu, domnule Payn.

Payn se lăsă şi el în fotoliu, întinzând în acelaşi timp o mână ce tremura ca să apuce paharul de whisky.

— Atunci şi la încăierarea din pavilion... interveni brusc Marius Carlo. Aşa se explică deci că tu, sau el, nu vă mai aminteaţi nimic de ea. Fusese vorba de celălalt! exclamă Marius, dând pe gât o jumătate de pahar de whisky cu sifon.

— Nu, în cazul ăsta lucrurile s-au petrecut altfel, răspunse John surâzând. Ştiam amândoi ce se întâmplase.

— Dar... conversaţia din grajd...? întrebă Valentina, ale cărei nări fremătau. De fapt nici nu mă interesează să ştiu care dintre voi a fost acolo. Consider însă că dintre toate asta fost gluma cea mai proastă.

— Sunt absolut de acord cu tine, Val, interveni Rusty glacial.

— Aveţi dreptate, aveţi perfectă dreptate. Totul a fost o prostie. Acum îmi dau foarte bine seama, recunoscu John.

— Şi toată povestea asta cu pachetele cu daruri şi versurile ce soseau în fiecare noapte. Şi asta făcea parte din mica operetă pe care aţi înscenat-o, John? întrebă Ellery apăsat.

— Nu, asta nu, pe Dumnezeul meu! răspunse John enervat. Nici eu, nici fratele meu n-am avut nici cel mai mic amestec. În fiecare seară discutam despre asta în pat, dar nici până acum nu ştiu despre ce poate fi vorba.

— În afară de faptul că totul s-a terminat prin înfigerea ultimului dar în spatele fratelui dumitale,

interveni Luria.

Toţi cei prezenţi, inclusiv Luria, îşi îndreptară privirile spre locotenent, de a cărui prezenţă uitaseră cu totul.

— Într-adevăr, şopti John. Din nefericire, asta nu mai e o farsă.

— Dumneata nu ştii cine l-a înjunghiat?

— Nu, domnule locotenent. Vă rog să credeţi că aş da mult să ştiu.

— Acum răspunde-mi la altă întrebare, continuă Luria făcând un pas înainte. Bătrânelul acela, pe care l-am găsit înjunghiat, tot în spate, pe parchetul din bibliotecă, cine *l-a introdus* în casă? Dumneata sau fratele dumitale?

— Ce vrei să spui? replică John cu o voce şovăitoare. Nu ştiu nimic despre el. Am repetat de mai multe ori lucrul ăsta.

— Eu ştiu foarte bine ce mi-ai spus. Acum te întreb însă din nou, John Sebastian: Nu dumneata l-ai introdus în casă?

— Nu!

— Nici nu ştii cum a ajuns aici?

— Categoric, nu!

— Nu ştii nici măcar cine era?

— N-am nici cea mai vagă idee!

— Bun. Poate că pot să te ajut totuşi întrucâtva. Tocmai primisem astă-seară confirmarea şi eram gata să plec încoace când m-a chemat la telefon sergentul Devoe. Vrei să ştii cine era bătrânelul?

John se congestionase tot.

— Domnule locotenent, te rog să crezi că nu-mi arde de niciun fel de glume. Bineînţeles că vreau să-i ştiu numele! Cine era?

— Doctorul Cornelius F. Hall!

— Fratele meu trebuie să-l fi strecurat în casă, murmură John. Nimeni altcineva nu-l cunoştea pe doctorul Hall. Şi totuşi nu mi-a spus nimic! N-a lăsat să se vadă nimic, niciun moment. Abia acum înţeleg de ce înverzise aşa la faţă după ce l-am lăsat să coboare în locul meu în ziua aceea, ca să vadă cadavrul. Dar de ce nu mi-ar fi spus? Era probabil atât de înspăimântat...

— Sau vinovat, adăugă Luria tăios. Dacă nimeni altul din cei de aci nu-l cunoştea pe Hall, cine ar fi avut vreun motiv să-i înfigă un pumnal în spate? Faptul ăsta măreşte bănuiala că fratele dumitale este asasinul lui Hall. Dumneata ce părere ai?

— Nu ştiu ce trebuie să mai cred, răspunse John năuc. Dar nu mi se pare posibil. Ce motiv l-ar fi putut împinge la asta? Îmi vorbea doar totdeauna despre doctorul Hall în modul cel mai afectuos.

— Da, asta cred! replică Luria. Poate însă că la un moment dat bătrânului Hall i-a venit ideea că i-ar prinde bine o parte din moştenirea fratelui dumitale. Poate că asta a fost de la început ideea soţilor Hall. Şi atunci, fratele dumitale a găsit soluţia de a scăpa de el asasinându-l. Nu ţi se pare posibil, John Sebastian?

— Vă spun că *nu ştiu* ce să mai cred, repetă John. Ar însemna că era un monstru. Or, nu pot să cred aşa ceva.

— Ascultă, Luria, interveni Ellery.

— Da, Queen, te ascult.

— Să admitem că John III l-a ucis pe doctorul Hall. Cine l-a ucis însă pe John III?

— Aci... aci m-ai bătut, amice!! încuviinţă Luria. Eu nu mă consider decât un detectiv mediocru, care încearcă şi el să descurce nişte lucruri ce parcă s-ar fi întâmplat într-un balamuc. Nu se leagă nimic! Dar

absolut nimic! Luria se întrerupse o clipă, pentru a continua apoi cu mai multă vigoare. Şi încă ceva, domnule Sebastian! Afirmi că dumneata şi cu fratele dumitale vă amuzaţi de minune aci, jucând tot felul de feste celor prezenţi. Într-o bună zi însă, un personaj misterios, pe care nimeni nu pare să-l cunoască, este găsit asasinat pe covorul din bibliotecă... iar dumneavoastră *continuaţi* jocul? Vrei să mă faci să cred că doi oameni ce se ştiau nevinovaţi n-ar fi renunţat la toată copilăria asta, în noua situaţie?

— Am şi discutat lucrul ăsta, domnule locotenent, spuse John încet. Am discutat dacă nu era cazul să renunţăm. Fratele meu a fost însă de părere să continuăm jocul, cel puţin până când vom fi descoperit eventual ce se ascunde în dosul cutiilor acelora şi al crimei...

— Mereu fratele! replică Luria. E totuşi ciudat că ori de câte ori aţi întreprins ceva dubios sau suspect, totdeauna fratele dumitale a fost de vină. Cel puţin, aşa afirmi dumneata..

— Dar mă revoltaţi, domnule locotenent! izbucni John, Sunt sigur că lucrul următor de care mă veţi acuza este acela, de a-mi fi ucis fratele!

— Nici nu trebuie prea multă imaginaţie pentru asta, răspunse Luria imperturbabil. De ce n-ar fi plauzibil? Ai putut foarte bine pune la cale toată înscenarea, când ai descoperit că bietul John III era pe cale să-ţi sufle jumătate din milioanele lăsate de tatăl dumitale. După cele povestite chiar de dumneata, talentul pentru asemenea înscenări nu-ţi lipseşte. L-ai făcut să joace aşa cum ţi-a plăcut, l-ai adus aci sub pretextul acestei comedii cu rol dublu, destinată în aparenţă să amuze musafirii, şi când ţi-a venit bine i-

ai făcut de petrecanie.

— Dar de ce aş fi făcut asta? strigă John. Dacă aş fi vrut să-l omor, l-aş fi atras pe o alee întunecoasă la New York sau l-aş fi îmbrâncit în mare de pe chei. E ultimul lucru pe care l-aş fi făcut, să-l aduc tocmai în casa asta.

— Ei, la asta ce mai ai de răspuns, Luria? interveni Ellery pe un ton împăciuitor.

Luria ridică mâinile în sus.

— De fapt... continuă John agitat... de abia acum mă gândesc! Ce motiv ar fi avut *cineva* din cei de aci să-l ucidă pe fratele meu? *Nimeni* din câţi sunt în această casă nu ştiau da existenţa lui, nu vă daţi seama? *Eu sunt* cel căruia i se adresau darurile şi versurile, eu am fost ameninţat încă de când a început vacanţa. Asasinul strecurat în camera mea în noaptea asta l-a văzut pe fratele meu, care arăta întocmai ca mine, care era îmbrăcat la fel cu mine, şi i-a înfipt pumnalul în spate. A crezut desigur că *pe mine* mă loveşte.

Locotenentul Luria îşi îndreptă perplex privirile spre Ellery.

— Tot ce spune John mi se pare logic, Luria. Cred ca a atins un punct esenţial, zise Ellery, continuând să reflecteze. Se ridică însă şi o altă problemă destul de delicată.

— Şi anume?

Ellery se întoarse spre John Sebastian.

— Tu afirmi că eşti John, cel pe care l-a crescut domnul Craig, cel de care s-a îndrăgostit Rusty; John, acela care a scris poeziile publicate de domnul Freeman şi pe care îl cunoaştem cu toţii, John I.

— Da, şi?

— Afirmi mai departe că sus se află cadavrul celui

de-al treilea geamăn, fratele crescut la Idaho de doctorul Hall, care a venit la New York acum câteva luni şi ţi s-a dezvăluit ca atare, John III.

— Exact, şi ce-i cu asta?

— Ceea ce aş vrea eu să ştiu, întrebă Ellery cu o nuanţa de umor, este următorul lucru: De ce n-ar putea fi invers?

John se uită uluit.

— Cum adică?

— Până acum n-am văzut şi n-am auzit altceva care dovedească că tu eşti John I, decât afirmaţia ta. Or ea nu se întemeiază pe nimic. De aceea, te întreb: Cum am putea şti că cel mort nu este John I? Şi *cum am putea şti că nu tu eşti John III?*

Toţi câţi se aflau în cameră rămăseseră cu gurile căscate.

John trase adânc aer în piept şi exclamă:

— Te-ai ţicnit de-a binelea, Ellery.

— Se poate. De altfel, să ştii că m-am gândit adesea că, în cazul de faţă, puţină ţicneală ar putea fi de mare folos, îl aprobă Ellery. Totuşi, în lipsa unor fapte care să se lege, întrebarea pusă de mine dă naştere la o speculaţie interesantă, care poate fi sau nu eronată, John, nu crezi? Îţi dai doar bine seama de jocul în care v-aţi angajat, tu şi fratele tău.

Într-adevăr, dacă în realitate tu eşti John III, ai putut avea un motiv să-l ucizi pe fratele de sus, un motiv puternic şi uşor de înţeles. Ne-ai spus tu însuţi cât de mult a suferit John III, deoarece a fost lipsit toată viaţa de avantajele averii rămase de la tatăl său. Într-o asemenea stare de spirit, putea uşor să-i încolţească în minte ideea că, aşa cum fratele recunoscut se bucurase exclusiv, timp de douăzeci şi cinci de ani, de toate binefacerile averii tatălui, era

echitabil ca şi el, cel frustrat, să se bucure la fel de exclusiv de ea în viitor... adică fără s-o mai împartă, ci luând-o toată pentru sine, înţelegi? Ca urmare, John III îl ucide pe John I şi pretinde apoi a fi John I, ceea ce nu e de loc o situaţie proastă.

Cu o uşoară melancolie în voce, Ellery puse apoi următoarea întrebare:

— Ascultă, John, nu poţi să ne aduci o dovadă că cele spuse de mine nu sunt elucubraţiile unei minţi dezechilibrate?

CAPITOLUL XVI - ...CEEA CE A URMAT

În care se face mult zgomot pentru nimic important, iar o dragoste ia sfârşit, fără ca totul să fie rezolvat în această „tragedie a erorilor”.

Puţin încurcat, John răspunse:

— Evident că pot dovedi că eu sunt eu! Asta e prea de tot... Se uită disperat împrejur şi în cele din urmă privirile i se opriră asupra mâinii drepte, pe care o întinse triumfător.

— Poftim! Iată o dovadă care nu lasă nicio umbră de îndoială. Mi-am scrântit încheietura vineri, nu-i aşa? Are cineva nişte foarfeci? Doctore Sam, desfă, te rog, bandajul.

Doctorul Dark se ridică şi, fără nicio vorbă, îi scoase bandajul. Între timp, John continuă să-l fixeze pe Ellery cu o satisfacţie din care nu lipsea o nuanţă de resentiment; avea aerul unui cal de curse rănit în mândria sa. De sub bandaj apăru o încheietură inflamată, acoperită cu pete de tinctură de iod.

— Nu-i asta încheietura pe care ai bandajat-o, doctore? întrebă John.

— Ba da, fără-ndoială. Privindu-l pe Ellery, doctorul Dark adăugă însă în grabă: Adică... vreau să spun... pare să fie aceeaşi.

— Oh, pentru Dumnezeu! mârâi John. Dar uită-te bine, nu este asta o încheietură scrântită?

— Ba, aşa aş spune...

— Mi-am scrântit-o vineri, nu? Domnule locotenent, examinaţi, vă rog, încheietura fratelui meu, care e şi ea bandajată, bineînţeles. Veţi constata că poartă

bandajul degeaba. Încheietura mâinii lui drepte e absolut intactă.

— Nu mai e necesar, zise locotenentul Luria. Doctorul Tennant i-a desfăcut bandajul. După cât spune el, nu există niciun semn de luxaţie proaspătă. Încheietura nu e inflamată şi nu se văd nici urme de tinctură de iod, ca la dumneata.

— Ei, poftim! Privirea pe care John i-o aruncă lui Ellery era de-a dreptul ucigătoare. Eşti mulţumit?

— De loc! replică Ellery. Şi să-ţi explic de ce, John. Tu susţii că eşti John I, nu-i aşa?

— Exact!

— Şi afirmi că tu, cu alte cuvinte John I, eşti cel căzut vineri în zăpadă din galopul calului, cei care şi-a scrântit încheietura, nu?

— Întocmai!

— Bun! Şi acum ne prezinţi încheietura ta scrântită, spre deosebire de încheietura intactă a fratelui tău de sus, e corect ce spun?

— Absolut corect.

— Bine! Şi ce-ai dovedit cu asta? Lucrul care trebuie de fapt dovedit, anume că tu eşti John I, continuă să rămână o simplă afirmaţie a ta. Nu-ţi dai seama, problema care se pune nu este care din voi şi-a scrântit încheietura, ci dacă cel care şi-a scrântit-o este John I sau John III? Tot ce dovedeşte încheietura scrântită este că tu eşti cel căzut de pe cal. Dar asta nu lămureşte *care* din cei doi eşti tu în realitate.

John se aşează într-un fotoliu. După puţin îşi ridică privirea şi exclamă:

— Dar amprentele? Amprentele mele nu mint! Doctore Sam, nu este posibil ca fratele meu şi cu mine să avem amprente identice, nu-i aşa?

— Nu. Amprentele unor gemeni sau trigemeni

identici seamănă, dar există totuşi deosebiri ce pot fi detectate.

— Atunci, e în regulă, exclamă John. Luaţi-mi amprentele mie, luaţi-i amprentele şi celui de sus, şi...

— Şi? întrebă Ellery ironic. Să zicem că le comparăm? Foarte bine. Vom găsi eventual anumite trăsături caracteristice distinctive. Problema rămâne însă aceeaşi, şi anume: care amprente îi aparţin lui John I şi care lui John III?

— Dar în apartamentul meu din New York... continuă John cu vocea ezitantă... şi în camera mea de sus...

— O să găsim amprente provenite de la amândoi, completă Ellery, fără să avem niciun mijloc ca să stabilim care sunt ale fiecăruia dintre voi. Tu singur ne-ai spus că ai locuit timp de mai multe luni împreună cu fratele tău în locuinţa din New York; iar aici, de când aţi venit, aţi umblat desigur amândoi cu aceleaşi lucruri. Spune, John, ai fost arestat vreodată sub o incriminare penală?

— Bineînţeles că nu! răspunse John indignat.

— Dar fratele tău?

— Pe cât ştiu, nici el.

— Ţi s-au luat vreodată amprentele de către vreo autoritate? Mă rog, indiferent de cine... şi indiferent pentru ce motiv?

— Nu.

— Nici fratelui tău?

— Nu mi-a pomenit niciodată nimic de aşa ceva, mormăi John.

— Dar în actele pe care spuneai că fratele tău le-a adus cu el, în certificatele de naştere ori în celelalte acte, nu se afla eventual amprente, amprente luate ca copil, de pildă, sau amprente ale labei piciorului.

John făcu un semn negativ cu capul, ca şi doctorul Dark, care adăugă:

— În 1905 nu se luau amprentele noilor născuţi, domnule Queen.

Ellery oftă.

— Deci, cu amprentele nu putem ajunge nicăieri. Dacă am găsi un element la care să ne putem referi... Eventual, operaţii! Ai fost vreodată supus vreunei operaţii, John?

— Nu, niciodată.

— Ba da! sări doctorul Dark. Eu personal i-am scos lui John amigdalele, vreau să spun lui John al nostru, când avea cinci ani. Domnule locotenent, v-ar deranja...?!

— Dacă reuşeşti să mă lămureşti care este John I şi care John III, îi răspunse Luria excedat, ai voie din partea mea să-l întorci şi pe dos.

Doctorul Dark se apropie grăbit de John şi scoase o lanternă de buzunar din vestă.

— Cască gura şi scoate limba! După ce îi apăsă în jos limba şi se uită în gât, o expresie de uşurare apăru fără întârziere pe faţa doctorului. N-are amigdale. Este deci John al nostru.

— Slavă Domnului, exclamă şi Arthur Craig, ştergându-şi faţa de sudoare.

— Un moment, interveni Ellery.

— Ce-ai mai inventat iar? strigă John exasperat.

— Medicul legist mai are de lucru sus, Luria?

— A terminat, dar e încă aici.

— Întreabă-l, cadavrul are amigdale?

Locotenentul mârâi ceva nu prea elegant şi apoi dispăru revenind peste trei minute.

— Nici cel de sus n-are amigdale.

Domnea o stare de nervozitate generală şi de

perplexitate.

— Se văd pe corpul cadavrului cicatrice de la vreo operaţie ori semne de naştere, Luria, ce spune doctorul Tennant?

— La primul examen superficial n-a găsit nimic.

— Dar tu, tu ai asemenea semne, John?

— Unde ar fi norocul ăla! mormăi John.

— Iată-ne deci iarăşi de unde am pornit, exclamă Ellery, reflectând intens. Ah, cum nu m-am gândit. Dinţii. Dentistul lui John trebuie să locuiască prin apropiere, iar al lui John III în Idaho. Ei pot lămuri problema în cinci minute.

— Dar n-am nicio lucrare în gură! exclamă John cu disperare. Afară de controalele periodice. Poate însă că fratele meu...

— Nici în gura lui nu sunt lucrări, interveni locotenentul descurajat şi el. Doctorul Tennant s-a uitat.

— Asta e normal, spuse doctorul Dark, dând din cap. John, cel pe care-l cunosc eu, a avut încă din copilărie o dantură excepţional de puternică şi sănătoasă. Nu e de mirare ca şi cel de al treilea frate să aibă una la fel. Într-adevăr, structura dinţilor se aseamănă la copiii născuţi odată.

— Dar tipul sanguin? mormăi Ellery. Probabil că şi tipul sanguin este identic.

— Da.

— Atunci structura oaselor, sau dimensiunile craniului cumva?

— De obicei şi acestea sunt atât de asemănătoare încât chiar dacă ar exista la Idaho sau în altă parte o înregistrare care să provină cu certitudine de la John III, n-ar fi posibilă o identificare pe baza ei. Pe de altă parte, după cât ştiu, John, cel pe care-l cunosc, nu şi-a

făcut niciodată o radiografie.

Spre surpriza tuturor, tăcerea ce urmă fu întreruptă de data aceasta de Dan Z. Freeman.

— Daţi-mi voie să dau şi eu o sugestie. Pe lângă amprentele digitale, unul din mijloacele cele mai sigure pentru diferenţierea unor indivizi identici este scrisul. Este adevărat, doctore, nu-i aşa, că influenţa unor medii cu totul diferite duce la deosebiri sensibile în scris?

— Socotesc că da, domnule Freeman. Cu toate că nu se ştie prea mult în prezent cu privire la acţiunea unor medii diferite asupra gemenilor.

— Totuşi, de ce să nu le comparăm scrisul? Trebuie să existe elemente autentice destul de numeroase în scrisul fiecăruia din cei doi fraţi, încă înainte ca ei să se fi întâlnit, continuă Freeman. Deci, singurul lucru pe care trebuie să-l facă John... este să scrie ceva cu încheietura scrântită, aşa cum a mâzgălit autografele pe cărţile pe care le-am primit în dar, completă el.

Ellery clătină din cap.

— Nu, nu e o soluţie. Unul din fraţi este incapabil să scrie din cauza rigidităţii cadaverice, iar celălalt din cauza scrântiturii, astfel încât compararea scrisului nu poate da rezultate satisfăcătoare, cel puţin pentru o bucată de timp. Or, eu aş ţine mult să reuşim să lămurim lucrurile încă astă-seară. Aceasta pentru o serie de motive, dintre care cel mai important se referă la Rusty.

— Ai perfectă dreptate, Ellery. Este exact lucrul de care am nevoie în momentul de faţă, interveni Rusty.

— Aşa? i se adresă John iritat. Adică ce vrei să spui cu asta? Am impresia că nici tu nu mă crezi.

— Fraţii Sebastian s-au înţeles o dată să mă păcălească şi au reuşit perfect. Adu-ţi aminte că

acum câteva minute, chiar tu însuţi ai povestit plin de mândrie cum s-au întâmplat lucrurile, replică Rusty sec. Eu nu cred nici aşa, nici aşa. Pur şi simplu nu ştiu care este adevărul. Până când îl voi afla...

— Vrei să spui că ţi-ai schimbat hotărârea? Renunţi la căsătorie? o întrebă John printre dinţi.

— N-am spus asta. Şi nici nu vreau să discut asemenea chestiuni personale faţă de atâta lume. În orice caz, sunt absolut uluită. Nu mai ştiu ce trebuie să gândesc, simt neapărat nevoia să fiu singură, să mă pot reculege puţin, zise Rusty izbucnind în plâns şi ieşind în fugă din cameră.

— Lăsaţi-o singură, lăsaţi-o să se liniştească! strigă Olivette Brown urmându-şi fiica.

— Dar lămuriţi lucrurile într-un fel, pentru Dumnezeu urlă Valentina Warren, ieşind şi ea.

Fără să scoată o vorbă, reverendul Gardiner păşi în grabă pe urmele celor trei femei.

Între timp, cu un aer de totală neputinţă, locotenentul Luria îi privi ieşind pe rând. Ellery se apropie de el şi-l bătu pe umăr.

— Fii calm, Luria. În orice caz, eşti paralizat până când încheietura lui John se vindecă. Nu poţi să întreprinzi absolut nimic. El se adresă apoi lui John care, cu un aer glacial, îşi turnase tocmai o cantitate enormă de whisky. Va fi interesant să urmărim cât de repede te vei vindeca, John. Dacă eşti într-adevăr numărul I, aşa cum susţii, luxaţia ta se va vindeca mai rapid decât s-a vindecat vreodată o luxaţie. Dacă însă eşti John III, sub masca lui John I, nu m-ar surprinde să ţi se întâmple pe neaşteptate o serie de accidente, care să continue să-ţi imobilizeze cât mai mult timp mâna dreaptă.

— Între dumneata şi mine totul s-a terminat,

domnule Queen. Te înştiinţez în mod oficial că am rupt orice relaţii diplomatice. Poţi să-ţi vinzi mai departe şaradele cui e amator de ele. Eşti orb şi sper că ai să rămâi aşa pe vecie, replică John tăios, dând pe gât până la fund paharul de whisky, fără măcar să clipească.

Cu un aer de filosofică resemnare, Ellery zise:

— În orice caz, Luria, încurcătura asta cu identitatea se va lămuri mai devreme sau mai târziu. După aceea...

— Ştiu, replică Luria. Dar dificultăţile mele abia atunci vor începe. Dumneata ştii bine ce gândesc eu despre cazul ăsta, Queen!

— Da, dar poţi să spui asta în prezenţa unei femei? răspunse Ellery îndreptându-şi privirea spre Ellen, care rămăsese înţepenită ca o mumie lângă unchiul său.

— Dracu s-o ia de treabă! răcni Luria, năpustindu-se apoi afară.

Timp de treizeci şi şase de ore rămaseră cu toţii pe loc, reţinuţi încă în casa Craig. Mai multe echipe de poliţişti se schimbară pe rând, supunându-i la interogatorii interminabile; epuizaţi, atât anchetatorii cât şi bănuiţii se uitau până la urmă cruciş. Luria îi mânase pe toţi din spate, ca şi pe sine însuşi de altfel, fără niciun fel de menajamente. La sfârşit, când arăta şi el ca un câine istovit, le îngădui să plece.

Ellen îşi luă rămas bun de la Ellery, tocmai în momentul în care, cu sufletul pustiu, acesta se urcase la volanul automobilului său, pe aleea din faţa casei lui Craig. Ellery se oferise s-o conducă la Wellesley, dar fata refuzase.

— Regret că totul s-a soldat cu un asemenea fiasco, zise ea.

— Înţeleg foarte bine ce vrei să spui, Ellen.

Cu surâsul enigmatic al Giocondei, fata îl întrebă:

— Adevărat?

Când realiză într-adevăr ce subînţelesese fata, Ellery se afla la jumătatea drumului spre Manhattan.

Aşa cum se desfăşurară lucrurile, se dovedi inutil să se aştepte vindecarea luxaţiei, pentru a se stabili care din cei doi fraţi era John I, şi care John III. Problema, tot atât de complicată în sine ca şi determinarea originii reale a unei sticle da whisky cu etichetă scoţiană, se rezolvă până la urmă cu concursul a doi frizeri ce locuiau la trei mii de kilometri distanţă. Unul din ei, un frizer chior din Missoula, localitatea în care se afla universitatea statului Montana, era în măsură să dea în deplină cunoştinţă de cauză informaţii cu privire la John III; celălalt, un frizer mustăcios, tată a unsprezece copii, ce ţinea un salon de frizerie într-un subsol pe strada Mac Dougall în Greenwich Village, putea da la rândul său informaţii tot aşa de precise despre John I.

Meritul principal se cuveni totuşi fratelui aflat în viaţă (Ellery află lucrurile din ziar, ca orice alt cetăţean); e drept că, fără să vrea, un rol important îl jucă şi Winifred Winkla (Winnie), o infirmieră foarte drăguţă, care din întâmplare făcea de gardă la camera de urgenţă a spitalului Upper Westchester din Guildenstern, New York, tocmai când pacientul fusese transportat acolo.

Iată cum se petrecuseră lucrurile: după ce Rusty Brown, logodnica lui John Sebastian I, părăsise reşedinţa lui Arthur Craig cu ochii roşii de plâns, John Sebastian, cel în viaţă, se retrăsese în camera sa (cadavrul fratelui său fusese între timp transportat la

morgă); John luase cu el o sticlă de whisky Maryland Panther plină (nu se ştie prin ce împrejurări sticla se amestecase printre băuturile de cea mai bună calitate din rezerva lui Craig); în camera sa (după cum explică el mai târziu locotenentului Luria la spital) John băuse zdravăn de unul singur; la un moment dat, nu se ştie de ce, îi venise ideea să repete isprava unui trimotor Fokker, care, în ajunul Anului Nou, bătuse la Cleveland recordul de viteză pentru avioane comerciale, zburând cu 203 mile pe oră; din nenorocire zburase în jos pe trepte, aterizând drept în cap, în punctul în care stâlpul balustradei scării era fixat în podeaua holului.

Primele ajutoare îi fuseseră date la faţa locului de către sergentul Stanley Devoe şi de către Arthur Craig, după care acest Icar modern din Alderwood fusese transportat în grabă la spitalul din Upper Westchester, la nouă mile de Alderwood. Când ajunsese acolo, semăna mai curând a vită proaspăt înjunghiată decât a fiinţă omenească (aşa se exprimase mai târziu sergentul Devoe faţă de ziarişti). Primul medic care-l examinase, un tânăr intern, stabilise că hemoragia provenea de la o tăietură adâncă în pielea ce acoperea craniul pacientului. El dăduse instrucţiuni sorei Winkle să radă zona în care se afla tăietura, făcând între timp pregătirile necesare pentru a coase rana. Tocmai atunci sosiseră la spital şi doctorul Dark din Alderwood şi locotenentul Luria. Cei doi nu veniseră împreună, în timp ce doctorul Dark prelua cazul de la intern, locotenentul Luria o auzi pe sora Winkle făcând în glumă următoarea remarcă:

— Cu semnul ăsta oribil pe care-l are din naştere, n-o să-i placă cum o să arate cu căpăţâna rasă chilug.

Restul se înţelege de la sine. După ce îşi recăpătă cunoştinţa, pacientul nu se mai plângea decât că-l durea capul de-i crăpa şi că unele părţi ale trupului îl dureau şi ele. Când locotenentul Luria îi aminti despre semnul din naştere pe care-l avea pe craniu, pacientul se jură pe ce avea mai scump că nu ştiuse niciodată de el. Avea părul foarte des, nu fusese niciodată tuns şi, după cât spunea, nu avea niciun fel de înclinări narcisistice care să-l împingă să-şi contemple în amănunt imaginea în oglindă. Atât doctorul Dark, medicul care-l îngrijise încă din copilărie, cât şi domnul Craig, care-i fusese până atunci tutore, nu aveau nici ei cunoştinţă de semnul acela, deoarece niciunul nu avusese ocazia să examineze vreodată de aproape pielea de pe craniul pacientului, nici în copilăria acestuia şi nici mai târziu.

După o convorbire telefonică urgentă cu medicul legist, doctorul Tennant, locotenentul Luria plecă în grabă la morgă, unde sosi imediat şi acesta. Doctorul Tennant ceru să vadă cadavrul lui John Sebastian (I ori III); după ce îi examina craniul în locul indicat de locotenent, exclamă triumfător;

— Ăsta n-are niciun semn!

Faptul că semnul nu era prezent decât pe craniul fratelui în viaţă, deşi în mod normal asemenea semne sunt prezente la toţi gemenii coroborat şi cu anumite indicii pe care semnul le prezenta la un examen mai amănunţit, îl făcură pe doctorul Dark să sugereze că nu era vorba probabil de un semn din naştere, ci de o urmă lăsată de forcepsul utilizat de medic la naşterea pacientului.

Eroul principal al capitolului următor a fost Faustino Quancchi, binecuvântatul frizer din Greenwich Village, căruia, în urma unei inspiraţii subite, locotenentul

Luria îi făcu o scurtă vizită. Quancchi fusese fără întrerupere frizerul tânărului John Sebastian încă din 1925, anul în care acesta închiriase apartamentul din Greenwich Village. El, personal, îl tunsese pe domnul Sebastian timp de patru ani, afirma Quancchi. Dacă ştia că avea un semn pe pielea capului? Bineînţeles că da! Observase semnul acela încă de prima dată când îl tunsese pe domnul Sebastian. Unde se afla semnul? Chiar aici! (şi Quancchi arătă locul, punând degetul său păros pe craniul locotenentului). Cam cum arăta? Era cam atât de mare şi de forma asta (şi Quancchi desenă semnul cu un ciot de creion pe marginea unei reviste).

Ergo, geamănul aflat în viaţă era John I.

Succesul acesta nu i se urcă lui Luria la cap. Oricât rău s-ar fi putut spune despre el, nu i se putea imputa un lucru: acela de a păcătui printr-o exagerată încredere în sine. El ceru deci să se facă cercetări şi de către autorităţile poliţieneşti din statul Idaho. Pista ducea pe versantul vestic, în localitatea Missoula, unde se afla universitatea statului Idaho şi unde John III îşi petrecuse patru ani din viaţă. Se prezentă frizerilor ce deserveau căminele de studenţi fotografia lui John III din anuarul universităţii. Unul din ei, pe nume Clarence Rodney Pick, un frizer care-şi pierduse ochiul drept pe frontul francez, îşi amintea foarte bine de John III.

— Blestematul ăsta era cât pe aci s-o zăpăcească pe sora mea mai mică, Marybell, povesti el. Se folosea de mine ca să se poată apropia de ea, tot venea mereu la mine să-l tund. Până la urmă am înţeles ce urmărea derbedeul şi i-am spus: Dacă te mai prind pe aici, crai ordinar, îţi tai beregata, sa ştii! Ce, vrei să suceşti capul tuturor fetelor din Montana,

canalie din Idaho! După asta, se tundea la casapul ăla de Wormser. Dacă avea vreun semn pe căpăţână? Nimic. Cel puţin eu n-am văzut nimic, şi doar eram atent la tot ce era în legătură cu derbedeul. Să nu vă închipuiţi că dacă sunt chior nu văd bine ca un vultur. Ha-ha-ha!

Ergo, privind lucrurile şi dintr-o parte şi dintr-alta, cadavrul era al lui John III.

Analize grafologice ale unor elemente autentice din scrisul lui John I şi John III, făcute după ce încheietura fratelui aflat în viaţă se vindecase, dovediră şi ele fără niciun dubiu, că, cel puţin cu privire la identitatea sa, acesta spusese adevărul.

Astfel, în primul moment, forţele legii şi ordinii obţinuseră un mare succes. Entuziasmul scăzu însă când se constată ca faptul de a fi deosebit pe John I de John III nu aducea nimănui vreun folos, afară de John I. În mod cert, faptul acesta nu folosi nici locotenentului Luria şi nici succesorului sau superiorilor săi, după ce Luria fusese în cele din urmă mutat în alt post. Misterul cu privire la persoana care împlântase pumnalul în spatele bătrânului doctor Cornelius F. Hall în biblioteca lui Arthur Craig rămânea la fel de impenetrabil ca şi misterul cu privire la persoana care asasinase în acelaşi mod pe John Sebastian III în dormitorul de la etaj, cu zece zile mai târziu. Nu existau pur şi simplu niciun fel de indicii. Nu numai că nu existau fapte care să vină în sprijinul vreuneia din ipoteze, dar până şi ipotezele ce se puteau face erau toate lipsite de consistenţă.

La termenul legal, John Sebastian I intră în stăpânirea moştenirii lăsate de tatăl său (Ellery află şi lucrul acesta tot din ziare). Nu se iviră niciun fel de dificultăţi de ordin juridic. El era, indubitabil,

veritabilul şi autenticul John Sebastian I, „unicul meu fiu John”, cum specifica testamentul; faţă de această clauză de neclintit, viaţa sau moartea fratelui său nu cântăreau nici cât un fulg. După cum îi explică avocatul Payn lui Arthur Craig într-o convorbire particulară, chiar dacă John I ar fi fost asasinul lui John III, şi chiar dacă acest lucru ar fi fost dovedit, dreptul exclusiv la moştenire al lui John I n-ar fi fost întru nimic atins. Conform testamentului lăsat de tatăl său, John III nu avusese niciodată drept la moştenire şi, prin urmare, nu putea pierde ceea ce nu avusese. De fapt, remarcă cu o satisfacţie nemăsurată Payn, care, ca şi editorul Freeman, ajunsese la concluzia că autorul tentativelor de şantaj fusese John III, era ca şi când John III nici nu s-ar fi născut vreodată.

Una din urmările dureroase ale acestei drame, pe care Ellery o urmărea acum de la distanţă, fu soarta legăturii dintre John Sebastian şi Yolanda (Rusty) Brown. Totul se sfârşi printr-o ruptură. Domnişoara Brown, însoţită de mama sa, plecă în California, pe o durată de timp nedeterminată „pentru a-şi schimba gândurile”. Înainte de a pleca, a avut cu John Sebastian o convorbire cu uşile închise, care nu dură decât douăsprezece minute. Când reapăru palidă dar cu fruntea sus, reporterii observară că domnişoara Brown nu mai purta inelul cu diamant ce-i împodobea mai înainte unul din degete. Deşi domnişoara Brown refuză orice comentariu (ca şi John Sebastian de altfel), presa înţelese că în curând va trebui să-şi ia rămas bun de la acest subiect; se opină mai întâi doar că cei doi stricaseră logodna; când domnişoara Brown luă însă trenul spre Los Angeles, jurnaliştii înţeleseră destul de clar că proiectata căsătorie Brown-Sebastian nu va mai avea loc niciodată.

Ei aveau de altfel dreptate.

Cât priveşte dublul asasinat (se ajunsese anume la concluzia că asasinarea doctorului Hall era în legătura cu aceea a lui John III, deşi în cazul acesta, în care nu exista niciun punct de reper, nu s-ar fi mirat nimeni dacă s-ar fi dovedit contrariul), autorităţile n-au dat niciodată vreo explicaţie. Nicio persoană n-a fost arestată sub învinuirea de a fi comis unul sau ambele asasinate. Dosarul a rămas deschis şi oficial este nerezolvat până în ziua de azi.

Pentru Ellery Queen atât de tânăr încă pe atunci, perioada ce urmă cazului Sebastian se dovedi una din cele mai întunecate din întreaga lui viaţă.

Nici măcar căldura pe care o răspândea dragostea părintească a Inspectorului Queen nu izbutea să înlăture gândurile tenebroase ale fiului său. Zile întregi Ellery se plimba în sus şi în jos prin camera sa, ori privea fix la pereţi. Nu mai mânca, slăbise şi era atât de deprimat încât prietenii aproape nu-l mai recunoşteau.

Experienţa profesională a inspectorului nu-l impresiona nici ea. Tatăl şi fiul avuseseră discuţii interminabile asupra cazului Sebastian, asupra înscenării aceleia atât de abile, asupra autorului şi asupra felului în care putuse ajunge la ea. Nu ajungeau însă la nicio concluzie.

Treptat, întunericul se risipi din mintea domnului Queen junior. Se iviră cazuri noi, care-i solicitară interesul şi talentul de a descoperi şi lega firele unor afaceri misterioase, pe care reuşi într-adevăr să le rezolve. Scrise apoi o serie de cărţi care sfârşiră prin a-i aduce faima. El nu uită însă niciodată că cea de a doua afacere criminală de care se ocupase singur, prima, de fapt, se soldase cu un eşec. Însă mult după

ce amănuntele i se şterseră din minte, faptul în sine al acestui eşec continua să-l chinuie ca un ghimpe, ca un vierme ce-l rosese cândva, şi care acum era mort, dar nu dispărut.

CARTEA A TREIA

PROVOCARE LANSATĂ CITITORULUI
prin care se face un respectuos apel la perspicacitatea acestuia.

Moda actuală în literatura detectivă tinde în general să transpună pe cititor în situaţia detectivului principal. De la un anumit punct... provocarea lansată cititorului devine clară. Într-adevăr, fiind acum în posesia tuturor... faptelor, cititorul perspicace de romane poliţiste trebuie, în această etapă, să fi ajuns la unele concluzii clare. Soluţia integrală, sau cel puţin o soluţie parţială care să indice fără posibilitate de eroare pe criminal, poate fi găsită pe baza unei serii de deducţii logice şi observaţii psihologice.

„Misterul pălăriei romane”

CAPITOLUL XVII - 27 ANI MAI TÂRZIU,

adică în vara anului 1957

În care Ellery Queen cade pradă nostalgiei şi se lasă ispitit să reînvie unele lucruri din trecut.

Pentru Manhattan, ziua aceea era o zi tipică de miez de vară; la ora nouă dimineaţa, temperatura era de 22˚C, umiditatea de 33%, iar barometrul arăta 30,05. Vremea era statornică, caldă şi uscată, şi adia un vânt răcoros; porumbeii făceau volte în faţa ferestrelor, iar copiii jucau ţurca pe stradă, în sunetele cristaline ale unei flaşnete cu papagali ce cânta la colţul străzii 87 West; parcul, la numai câteva case spre răsărit, te îmbia la o plimbare; canalele te ademeneau din toate părţile, iar plajele îşi trimiteau şi ele murmurul lor molcom... Era una din zilele acelea, gândi Ellery, pe care natura şireată, mama noastră a tuturor, o trimite dinadins ca să tortureze specia de idioţi ce-şi freacă fundul pe scaun, claustraţi în apartamentele lor şi pironiţi în faţa maşinii de scris, stăruind în a crede că sunt scriitori.

Se chinuise timp de aproape două ore cu splendida lui maşină electrică de scris şi tot ce realizase era o foaie de hârtie galbenă, pe care se răsfăţau cinci rânduri şi jumătate de proză nemuritoare, în total cincizeci şi trei de cuvinte, dintre care douăzeci şi una fuseseră şterse cu x-uri.

Nu mai am nici pic de vlagă în mine, gândi Ellery sleit. Îmi lipsesc vitaminele, semăn cu un om căruia parcă i s-a montat înăuntrul trupului un aparat care să-l moleşească. E destul să am cu ce mâzgăli nişte

semne pe o foaie de hârtie ca să mă simt fericit. Şi doar am scris până acum treizeci de romane... De ce trebuie oare să scriu şi un al treizeci şi unulea? Beethoven s-a mulţumit cu nouă simfonii.

Înspăimântat, Ellery realiză că îmbătrâneşte. Gândul acesta îl copleşi într-atâta, încât îl făcu să bată pe nerăsuflate încă două rânduri şi jumătate, fără a mai corecta nici măcar greşelile de ortografie. Zădărnicia activităţii sale îi apăru însă din nou de nesuferit şi Ellery se lăsă iarăşi pradă apatiei; se gândea ce bine ar fi fost să fi sosit ora prânzului şi să poată trage după aceea un pui de somn.

Tocmai în clipa aceea sună telefonul, făcându-l pe Ellery să sară imediat în picioare.

— Da, la aparat Ellery Queen.

La celălalt capăt al receptorului se auzea o voce bărbătească de bas, vibrând de emoţie:

— Pariez că nu veţi ghici niciodată cine vă sună.

Ellery oftă. Aceasta era una din interpelările telefonice care reuşeau să-l scoată din fire, chiar dacă se afla în cea mai bună dispoziţie.

— Eu nu fac niciodată pariuri, amice, darmite dacă trebuie să mai şi ghicesc ceva. Spune, cine e?

— Aici e Stanley Devoe, răspunse vocea, repetând după o scurtă tăcere: Devoe! Nu vă mai amintiţi?!

— Devoe... Devoe... Nu, nu-mi amintesc, răspunse Ellery. De ce să spun că-mi amintesc. De unde ne cunoaştem?

— E mult de atunci, domnule Queen. Poate însă să vă reamintiţi, dacă vă precizez că este vorba de sergentul Devoe.

— Sergentul De... Ah! Sigur, sergentul Devoe! exclamă Ellery. Hello, sergent! Dar cum naiba te-oi fi uitat? Spune, ai mai crescut niţel?

— Da de unde, am dat înapoi cu vreo trei centimetri.

— Ascultă, sergent. Mă bucur că te aud. Cum îţi merge?

— Hm, merge... aşa şi aşa. Dar dumneavoastră?

— Mulţumesc, cam la fel, răspunse Ellery, cu un ton destul de morocănos. Dar ce s-a întâmplat că m-ai sunat, sergent?

— Să ştiţi că în prezent nu mai sunt sergent, domnule Queen.

— Dar ce eşti, locotenent? Căpitan?

— Sunt şef!

— Şef?! Bravo, ce fel de şef?

— Am demisionat din corpul de gardieni acum câţiva ani şi cum aci era un loc liber de comisar-şef...

— Unde adică?

— Aci, la Alderwood!

— La Alderwood!?

Lui Ellery îi reveniră pe dată în memorie amintiri, îngropate încă de mult în cutele creierului.

— Dar comisarul-şef Brickell ce-a devenit?

— Brickell? întrebă Devoe pufnind în râs. Pesemne că pentru dumneavoastră, scriitorii, timpul stă pe loc. La Alderwood s-au schimbat alţi doi comisari-şefi după Brickell. Brick s-a prăpădit, sărmanul, încă din 1937.

— Aşa? Brick a murit încă de acum douăzeci de ani?

Ellery îl văzuse de fapt pe Brickell doar câteva ore; auzindu-l ai fi crezut însă că regreta grozav moartea acestuia.

— Da, da, înţeleg, Devoe.

Nu mai găsi apoi niciun subiect ca să continue conversaţia.

Devoe, care tăcuse şi el, sparse totuşi până la urmă tăcerea:

— Să vă spun de ce v-am chemat, domnule Queen. Vă mai amintiţi de cazul acela încurcat, de cele două asasinate petrecute în fosta casă Craig?

— Da! răspunse Ellery, ale cărui nări începuseră să freamăte.

— Ştiţi că n-a fost niciodată rezolvat?

— Da, ştiu.

— Săptămână trecută a trebuit să facem curăţenie într-una din camerele arhivei din pivniţa localului poliţiei. Am fost obligaţi să dăm afară o groază de hârţoage şi de alte vechituri...

— Cum adică localul poliţiei? Era doar o cămăruţă în clădirea primăriei.

— Ehei, acum avem clădirea noastră proprie, ştiţi. Printre lucrurile pe care a trebuit să le dăm afară se aflau nu numai vechituri adunate aci, în cei douăzeci şi doi de ani de când s-a construit clădirea, ci şi unele aduse de la vechea primărie. Astăzi de dimineaţă am dat peste o ladă, şi ce credeţi că scria pe ea? „Cazul Sebastian”!

— O ladă?

— Da, o ladă în care se găsea întreg dosarul, cu tot ce ţinea de cazul respectiv.

— Interesant! O coardă vibra adânc înăuntrul lui Ellery, o coardă care îi amintea clar lucruri neplăcute. Dar ce căuta lada aceea la Alderwood? Cercetările au fost conduse doar de poliţia districtuală!

— Îmi amintesc. Nimeni nu pare să ştie cum a ajuns aici. În orice caz, lada se află acum la mine. Era cât p-aci s-o ard, împreună cu toate hârţoagele, când mi-a venit brusc o idee! Pariez că Ellery Queen ar fi foarte încântat să poată pune mâna pe tot materialul

ăsta, mi-am zis. Spuneţi, vă interesează?

Pentru o clipă Ellery tăcu.

— Ei, ce spuneţi, domnule Queen?

— Da, de fapt mă interesează, răspunse Ellery încet. Şi, spune, Devoe, în ladă se află totul? Şi cutiile acelea în care soseau obiectele şi cartoanele...?

— Da. Toate năzdrăvăniile în legătură cu afacerea aceea blestemată. Ce bine-mi pare că m-am gândit la dumneavoastră. Vocea comisarului şef Devoe vădea că era foarte încântat de sine însuşi. În regulă, domnule Queen, atunci v-o trimit prin coletărie rapidă.

— Nu, nu e nevoie să te osteneşti, îi răspunse Ellery, de astă dată foarte prompt. Am să fac eu un drum până acolo şi am s-o ridic singur. Da, de fapt cred că... am să viu chiar astăzi. Îţi convine să viu astăzi, Devoe?

— Vorbiţi serios? Tot personalul meu stă pe ace doar la ideea că vorbesc cu dumneavoastră la telefon.

— Tot personalul dumitale? Adică toţi patru, vrei să spui, nu-i aşa? glumi Ellery.

— Cum patru? Am treizeci şi doi de oameni care lucrează pe teren, afara de personalul de birou.

— Oh! exclamă Ellery cu o voce umilă.

— De altfel, sunt sigur că veţi găsi multe lucruri schimbate aci. Inclusiv pe subsemnatul. Să nu vă aşteptaţi să daţi tot de vlăjganul acela jigărit pe care l-aţi cunoscut, adăugă Stanley Devoe, râzând cu poftă. Din 1930 şi până acum am mai pus câteva kilograme pe mine.

Comisarul-şef Devoe cântărea într-adevăr acum o sută patruzeci de kilograme. Ellery trebui să-şi concentreze întreaga forţa a imaginaţiei pentru ca,

printre straturile de grăsime, să poată distinge figura frumoasă a sergentului Devoe, pe care-l cunoscuse cândva. Chipul acestuia era de nerecunoscut.

— M-am mai schimbat niţel, nu-i aşa, domnule Queen? exclamă Devoe voios.

— Toţi ne-am schimbat, dragul meu.

— Eu v-aş fi recunoscut oriunde. Dumnevoastră v-aţi păstrat condiţia fizică.

— Nu chiar în toate domeniile importante, gândi Ellery... În jur totul era schimbat. Străbătuse cu maşina lui decapotabilă, tip 1957, un oraş străin, ajungând la o clădire de marmură care începea să dea semne de bătrâneţe şi care era înconjurată de parcaje cu contor pentru maşini, în care nu aveai voie să staţionezi mai mult de treizeci de minute, şi de clădiri pentru birouri ce se ridicau în toate direcţiile. Nimic din cele văzute nu mai aminteau de Alderwood-ul pe care-l vizitase în 1929; era ca şi când ai fi comparat un aparat de televiziune în culori cu vechiul aparat de radio cu galenă al doamnei Janssen.

Pentru Ellery experienţa nu era plăcută, şi Devoe înţelese lucrul acesta. Cei doi bărbaţi se întreţinură câtva timp în biroul elegant şi spaţios, vorbind despre cariera lui Devoe, despre dezvoltarea oraşului Alderwood, despre creşterea criminalităţii în rândurile minorilor, despre pulberea radioactivă, despre sarcinile irealizabile ale apărării pasive, despre autostrăzi, sateliţi, până şi despre locotenentul Luria, care, potrivit celor spuse de Devoe, demisionase din poliţie la câţiva ani după eşecul suferit în cazul Sebastian, angajându-se la o societate de asigurări, undeva în Midwest. Conversaţia era cam iritantă, deoarece se simţea că nu avea nicăieri niciun fel de rădăcini. După o tăcere penibilă, care se repetase

pentru a treia oară, Devoe se ridică greoi în picioare şi propuse ca ambii să coboare în pivniţă. Ellery ar fi fost în stare să-l îmbrăţişeze.

— Nici nu ştiţi cât mă bucur că vă văd, zise uriaşul luând-o înainte şi coborând câteva trepte de ciment. Dumneavoastră aţi devenit o personalitate, domnule Queen. Pariez că nu există o carte a dumneavoastră pe care să nu fi citit-o.

— Deşi nu fac niciodată pariuri, de data asta pariez că există una, Devoe!

— Anume care? Spuneţi cum se cheamă. Sigur că o am acasă.

— Se cheamă „Misterul celei de a douăsprezecea nopţi", răspunse Ellery.

— „A douăsprezecea... " Oh, e adevărat, pe asta n-am citit-o. Aţi scris o carte despre cazul Sebastian?

— N-ai citit-o, spuse Ellery, deoarece n-am scris-o niciodată.

— Asta pentru că n-aţi putut dezlega misterul, nu-i aşa? replică Devoe râzând, în timp ce trupul său cât un munte se cutremura tot.

Ce-i drept, lui Ellery această remarcă nu-i făcu prea multă plăcere.

— Da, cam aşa e.

Devoe îi aruncă o privire neobişnuit de sfredelitoare şi apoi exclamă:

— Uite-o!

Capacul de lemn al lăzii era forţat. Devoe aprinse un bec agăţat în tavan, astfel încât Ellery putu să vadă în jur.

Toate urmele materiale ale eşecului său din tinereţe se aflau în ladă perfect conservate. S-ar fi zis că nici nu trecuseră peste ele douăzeci şi şapte de ani. Erau acolo şi boul în miniatură din lemn de

santal... şi casa de păpuşi... şi pumnalul cu mânerul împodobit cu pietre semipreţioase... Iată şi teancul de cartoane albe; pe cel de deasupra era lipită o rămăşiţă dintr-o bandă de cauciuc veche; mai târziu, cineva le legase cu o bucată de sfoară ca să nu se risipească. Era acolo şi un carneţel negru. Carneţelul negru?

Jurnalul lui zilnic!

Ellery uitase complet de el.

Cu un gest grăbit, luă carneţelul prăfuit din ladă şi-l deschise cu multă curiozitate. Foiţele erau acoperite cu un scris ce se recunoştea uşor drept scrisul neformat al unui tânăr. Scrisul său de acum un sfert de veac. Locotenentul Luria îi confiscase jurnalul şi nu i-l mai înapoiase niciodată.

Or, iată că acum se afla din nou în posesia lui.

Emoţionat, Ellery aşează la loc în ladă relicva aceea minusculă, acoperită de praf.

— Poţi să rogi pe unul din oamenii dumitale să ducă lada la maşină, Devoe?

— Bineînţeles că da.

— Nici nu pot să-ţi spun ce-nseamnă asta pentru mine!

— Înţeleg foarte bine, domnule Queen.

Ellery simţi că, în clipa aceea, uriaşul spunea adevărul, singura clipă din toată după-amiaza în care se simţi cu adevărat aproape de Devoe.

Ceva îl împinse să parcurgă străzile acum străine lui care duceau spre fosta proprietate a lui Craig. Trecu de două ori prin faţă, dar nu recunoscu locul. A treia oară verifică tăbliţa cu numele străzii, pentru a se asigura că se afla în locul corect. Era într-adevăr acolo. Casa Craig dispăruse însă. La fel şi pădurea din spate. Peluzele largi nu mai existau nici ele. În locul

lor se înşiruiau acum zeci şi zeci de căsuţe identice, vopsite în galben, roşu sau verde, ce semănau cu nişte cutii, fiecare cu câte un mic garaj în spate, cu câte o peluză cât o carte poştală în faţă, cu câte un mic teren de joc pentru copii în spate, cu antenă de televiziune deasupra şi câte un pom jigărit pe fiecare parcelă.

Ellery întoarse melancolic maşina şi se îndreptă spre New York cu sentimentul că îmbătrânise brusc.

Inspectorul Queen se trezi brusc din somnul său adânc, întrebându-se ce oare îl deşteptase. Privi buimăcit ceasul. Era patru şi douăzeci. Parcă auzise o voce.

Da, cineva vorbea încă.

Cineva, cu o voce puternică şi clară de tenor, care, în mod ciudat, profera tot felul de insulte la adresa persoanei proprii, dar avea în acelaşi timp un ton triumfător.

— Auzi, idiotul de mine! Cum poate oare cineva să fie atât de dobitoc?

Undeva în apartament era lumină.

Bătrânul coborî din pat. Nu avea pe el decât pantalonii de la pijama. Căscând şi ştergându-şi de sudoare bustul slăbănog, bâjbâi prin holul întunecat, pentru a ajunge în camera lui Ellery, de unde venea lumina.

— Dar ce, ţi-ai ieşit din minţi, băiete? îl întrebă inspectorul, căscând din nou. Nu te-ai culcat până la ora asta?

Ellery îşi scosese pantofii, dar avea încă pe el pantalonii şi cămaşa. Şedea turceşte pe birou şi privea fix pe podeaua pe care erau răspândite în cerc toate obiectele din lada adusă de la Alderwood.

Carneţelul negru, jurnalul, şedea deschis pe birou, lângă el.

— Tată, m-am lămurit.

— Nu ţi se pare că eşti niţel cam mărişor ca să te mai joci cu case de păpuşi?

Inspectorul se aşeză pe canapeaua de piele şi întinse mâna să ia o ţigară. Canapeaua era rece şi bătrânul îşi retrase spatele.

— Cu ce te-ai lămurit?

— Am găsit dezlegarea misterului în cazul Sebastian.

— Sebastian? Inspectorul pufăi din ţigară, încruntând sprâncenele. Cazul Sebastian? Nu-mi aminteşte nimic. Cine era Sebastian acesta?

— A trecut timp mult de atunci, tată. Ellery avea un aer proaspăt, de parcă ar fi ieşit în clipa aceea dintr-un lac de munte. Dar se citea în el şi o tristeţe, un fel de înţelepciune resemnată care-l intrigă pe inspectorul Queen. Bătrânul continua să-l privească nedumerit.

— Nu-ţi mai aduci aminte? continuă Ellery încet. Nu-ţi mai aduci aminte de Alderwood, de poetul acela tânăr care locuia în Greenwich Village? Lucrurile s-au petrecut în 1929. Dumneata şi cu Velie aţi cules nişte informaţii pentru mine.

Inspectorul se bătu cu mâna pe coapsa slăbănoagă.

— Sigur că da! Şi astea sunt...? Privea cu curiozitate obiectele răspândite pe jos. Dar asta e o chestiune veche, Ellery. Unde dracu ai mai dat de toate astea?

Ellery îi povesti şi luă apoi în mână carneţelul negru.

— Am stat aproape toată noaptea şi mi-am recitit

jurnalul. Ce tânăr eram!

— Şi ce, era rău?

— Nu, era chiar foarte bine, dar lucrul ăsta avea şi anumite inconveniente. Trebuie să fi fost tare nesuferit. Eram peste măsură de agresiv şi le ştiam pe toate. Spune, nu te scoteam niciodată din sărite, tată?

— Ei, eram şi eu ceva mai tânăr pe atunci, îi răspunse inspectorul surâzând. Apoi stinse ţigara şi întrebă: Zici că ai descoperit misterul? După atâţia ani?

— Da! răspunse Ellery, împreunându-şi mâinile peste genunchi şi continuând: Mă consideram omul cel mai deştept din lume, tată. Aveam în mine o încredere oarbă, şi dacă se întâmpla ca faptele să nu corespundă întocmai socotelilor mele, eram totdeauna convins că ele erau de vină. De aceea n-am reuşit niciodată să văd adevărul în cazul Sebastian. Şi, de fapt aveam soluţia în mâna, mă crezi, tată? M-am învârtit în jurul ei, am sucit-o şi pe faţă şi pe dos, dar niciodată n-am văzut-o cu adevărat.

— Nu vrei să-mi povesteşti şi mie? îl întrebă inspectorul.

— Nu acum, tată, mai bine du-te şi te culcă. Îmi pare iau că te-am trezit.

— Totuşi, povesteşte-mi, te rog! insistă bătrânul.

Ellery îi spuse totul.

La rândui său, inspectorul continua acum să exclame într-una:

— Dar ce idioţi am fost! Cum pot oare nişte oameni să fie atât de dobitoci?

CAPITOLUL XVIII - ZIUA URMĂTOARE...

În care se povesteşte – cât se poate mai pe scurt – ce s-a întâmplat de-a lungul anilor cu unele din cunoştinţele noastre în viaţă sau decedate, şi în care Ellery pune la cale o călătorie.

Cum este normal în raporturile dintre un autor şi editorul său, Ellery se întâlnise cu Dan Z. Freeman destul de des, timp de peste treizeci de ani. Totuşi, în ziua aceea, când editorul se ridică de la biroul său pentru a-l saluta, lui Ellery i se păru că-l vede pentru prima oară. Lucrurile se întâmplă ca în exemplul pe care-l dă Einstein pentru a-şi ilustra teoria relativităţii, gândi el. Dacă două trenuri merg pe şine paralele în aceeaşi direcţie şi au aceeaşi viteză, un pasager aflat în oricare din trenuri ar putea jura că trenurile stau pe loc. Într-adevăr, el nu are niciun punct de referinţă până când mi se uită pe fereastră şi nu vede cum îi zboară peisajul prin faţa ochilor.

Pentru Ellery, jurnalul pe care-l regăsise constituia un asemenea punct de referinţă pentru impresiile sale rămase pe loc timp de douăzeci şi şapte de ani în legătură cu persoanele ce participaseră la vacanţa petrecută în casa Craig, inclusiv persoana lui Freeman. Avea acum în faţă un bătrân, căruia câteva şuviţe de păr alb îi acopereau pielea capului; ochii căprui, atât de frumoşi odinioară, păstrau încă ceva din frumuseţea lor; ei erau însă îngropaţi în obrajii obosiţi, asemenea unor bijuterii de preţ în vitrinele unui muzeu; umerii slabi şi încovoiaţi, întreaga făptură a lui Freeman împuţinată, mişcările încete,

toate erau aproape penibile la vedere.

Cu un sentiment neplăcut, Ellery se întrebă cum apărea oare el însuşi în ochii lui Freeman.

— De data asta nu te deranjez pentru afacerile noastre comune privind cărţile, Dan, începu Ellery surâzând. Nu, nu de asta e vorba. În primul rând, pentru că volumul la care lucrez avansează de parcă abia s-ar târî printr-un deşert arzător, şi în al doilea rând, pentru că trebuie să-ţi povestesc un lucru destul de ciudat care mi s-a întâmplat recent. Îţi mai aminteşti de vacanţa de Crăciun pe care am petrecut-o împreună în casa lui Arthur Craig, în iarna anului 1930?

Editorul se aşează calm în fotoliul său. Urmă un moment neplăcut, cam aşa cum se întâmplă într-o sală de cinematograf când se rupe filmul; conversaţia îşi reluă însă curând cursul normal şi Freeman întrebă:

— Dar ce te-a făcut să-ţi aduci aminte de asta, Ellery? De ani de zile nu m-am mai gândit la vacanţa aceea.

— Nici eu, ca să-ţi mărturisesc, răspunse Ellery. Alaltăieri s-a întâmplat însă un lucru care m-a obligat să-mi amintesc de cele două săptămâni petrecute la Alderwood. O dată cu asta mi-au revenit în minte o serie de întrebări. Dumneata ştii cum reacţionez eu. Ajunge să mi se ivească în cale o întrebare, că imediat începe să mă obsedeze. Acum, de pildă, aş vrea foarte mult să ştiu ce au devenit toţi cei cu care am petrecut împreună vacanţa aceea în casa lui Craig. Ţi se pare o copilărie poate, dar până când nu-mi va fi satisfăcută curiozitatea, nu voi putea avea linişte. Spune-mi, dumneata ai idee ce s-a întâmplat cu oamenii ăştia?

Editorul îl privi mai întâi mirat pe Ellery şi apoi, apăsând pe unul din butoanele telefonului interior, se adresă secretarei sale:

— Nu sunt aici pentru nimeni; să nu mă întrerupi nici dumneata, Harriet.

După aceea, vorbi fără întrerupere timp de peste o oră.

John Sebastian aşteptase doar până când formalităţile legale fuseseră îndeplinite şi de îndată ce intrase în posesia moştenirii părăsise Statele Unite.

Tânărul, acum milionar, îşi cumpărase o vilă în sudul Franţei, lângă Cannes, şi nu mai revenise niciodată în America. Circulaseră la început zvonuri cu privire la recepţiile princiare pe care le dădea, la femeile splendide ce-l înconjurau şi la tot felul de escapade dubioase. Dar, pe cât se părea, aceasta fusese doar o fază trecătoare. Mai târziu se auzise că John Sebastian ducea o viaţă liniştită, invita din când în când câţiva prieteni şi-şi petrecea cea mai mare parte a timpului scriind poezii, crescând canari şi colecţionând obiecte de arta prin diferiţi agenţi din Paris, Londra şi New York. Pe cât ştia Freeman, John nu se căsătorise niciodată.

— A mai publicat câteva volume de poezii, zise el, dar nu în editura mea. De fapt, n-a mai publicat nimic în Statele Unite, ci numai la Paris. Este vorba de trei sau patru plachete de versuri în limba franceză. După război, am auzit că John ar fi colaborat cu naziştii. Nu ştiu cât e de adevărat. Cert este însă că n-a avut nimic de suferit din partea francezilor, după încetarea ostilităţilor. Pe cât ştiu, John se află încă în Franţa, dar nu mai am nicio ştire de la el de peste zece ani.

— Dar Ellen Craig?

— Acum treizeci de ani aveam impresia că între voi

e ceva, continua editorul surâzând. N-aţi mai păstrat legătura?

Ellery roşi.

— Doar timp de câteva luni. După ce Ellen şi-a dat examenul la Wellesley, n-am mai ştiut nimic unul de altul. Parcă am auzit ca s-ar fi măritat.

— Da, Ellen s-a căsătorit cu un tânăr diplomat de mare viitor, zise Freeman. Dumneata cunoşti viaţa diplomaţilor, schimbă ambasada la fiecare doi-trei ani, astfel încât totul se reduce la un cămin ce aduce cu o insuliţă pierdută într-un ocean imens de oameni şi locuri cu care nu au nimic de-a face. Au cinci copii mari. Ultima dată când am auzit de ei, se aflau undeva în Africa. Pe Ellen am întâlnit-o acum doi ani. Se afla în Statele Unite, deoarece soţul ei se punea la curent cu afacerile africane, înainte de a fi transferat în post acolo. A devenit o femeie extrem de curajoasă şi de discretă, aşa cum se cuvine unei adevărate soţii de diplomat.

Asta e, gândi Ellery, întrebând apoi de Rusty Brown. După câte spunea Freeman, Rusty lichidase magazinul de pe bulevardul Madison în timpul crizei, deoarece voga pentru „creaţiile Rusty Brown” era în declin. După aceea, o pierduse din vedere până când, după mai mulţi ani, aflându-se la Hollywood pentru reglementarea unor drepturi de autor, o întâlnise la o recepţie, undeva în Beverly Hill. Rusty lucra pe atunci cu mare succes ca decoratoare de interior, la Los Angeles. Fusese căsătorită de patru ori, dar nu avusese niciodată copii. Lui Freeman îi făcuse impresia unei femei ce nu reuşea să-şi găsească nicăieri fericirea. Pe cât ştia, Rusty se afla încă pe coasta de est. Despre mama sa nu avea nicio informaţie. Nici Rusty nu-i pomenise de ea şi nici el

nu o întrebase.

— De altfel, ştii, nu-şi mai zice Rusty, adăugă editorul surâzând. Acum este Yolanda!

Freeman nu avea nicio ştire despre reverendul Gardiner.

— Nu-mi vine să cred că mai trăieşte. Ar trebui să aibă peste o sută de ani.

Doctorul Samson Dark murise în 1935, în urma unei tromboze coronare. Roland Payn murise şi el. Se sinucisese prin 1938, fără ca nimeni să fi putut stabili motivul. Nu lăsase nimic scris. Cu câteva minute înainte de a se împuşca, discutase în biroul său cu un client despre un testament, la fel de politicos ca totdeauna.

— Îmi amintesc că peste câţiva ani am vorbit despre moartea lui Payn cu fiul său, criticul literar. Nu avea nici el absolut nicio idee despre motivul care îl împinsese pe tatăl său la sinucidere. Cum subiectul era penibil, n-am insistat.

— Dumneata cunoşti însă motivul, nu-i aşa.? zise Ellery.

— Nu. Nu-l cunosc.

— Trebuie să fi fost neapărat la mijloc o femeie.

Freeman ridică din umeri.

— E foarte posibil. Payn era unul din ipocriţii aceia cărora le place să ducă o viaţă ireproşabilă în aparenţă, dar care rătăcesc noaptea prin tot felul de locuri dubioase. Probabil că suferea de un dezechilibru sexual. Cum n-ar fi putut suporta să ajungă să se compromită, a ales calea cea mai uşoară.

Valentina Warren se căsătorise cu Marius Carlo. Fusese un mariaj furtunos, terminat printr-un divorţ care făcuse vâlvă. Niciunul nu se recăsătorise şi

niciunul nu avusese o adevărată reuşită în carieră. Valentina avansase de la roluri de ingenuă la roluri de caracter; totuşi, cea mai mare parte a veniturilor sale proveneau tot din rolurile ocazionale, pe care le juca în stagiunea de vară; din când în când, apărea pe Broadway în roluri mici sau juca în piesele prezentate la televiziune. Marius avea o şcoală de muzică destul de mizerabilă la Chicago. Trăia cu o balerină mai în vârstă, căreia îi era devotat trup şi suflet. Freeman îl vizitase odată iarna trecută, în legătură cu o carte de specialitate pe care Carlo încercase să-l convingă s-o publice.

— Nu mai e nevoie să-ţi spun că titlul cărţii era „Cantate omofone, scrise în cele opt moduri bisericeşti”, adăugă Freeman iritat. Textul era tot atât de formidabil ca şi titlul. Cei doi locuiau în Loop, într-o garsonieră care semăna mai curând cu un grajd; avea aerul unui tablou pictat de Dali după o orgie interminabila. Este fără nicio îndoială locul cel mai respingător pe care l-am văzut vreodată.

Oricât ar fi părut de necrezut, Arthur Craig trăia încă.

— Dar trebuie să aibă nouăzeci de ani, sau chiar mai mult! exclamă Ellery.

— E unul din bătrânii aceia care nu se lasă. Se agaţă de viaţă ca scaiul.

Puţin înainte ca John Sebastian să fi părăsit Statele Unite, Craig decisese să se retragă din afaceri şi îi propuse lui Freeman să-i cumpere tipografia. Freeman o cumpărase pentru fiul său cel mai mare, care tocmai îşi făcea pe atunci ucenicia în tipografia lui Craig. Timp de câţiva ani afacerea fusese apoi condusă de către un fost funcţionar al firmei Craig, în numele lui Freeman tatăl şi fiul. Aceasta până când

Freeman junior putuse prelua el însuşi conducerea. În prezent, Freeman junior se ocupă el personal de tipografie şi, cum tatăl său îl îndruma cu toată dragostea, întreprinderea păstrase aceeaşi faimă pe care-o avusese cât timp îi aparţinuse lui Craig; tipărea numai ediţii limitate sau festive, cu aceeaşi fantezie, pricepere şi bun gust.

O dată cu vânzarea tipografiei, Craig lichidase şi proprietatea din Alderwood, precum şi tot restul averii sale, şi se mutase pe coasta de est. Se stabilise la San Francisco, unde se afla şi în prezent.

Din când în când, Freeman îi mai scria câte o scrisoare, şi, în amintirea trecutului, îi trimitea câte un exemplar din volumele tipărite în fosta sa tipografie. Craig nu răspundea însă niciodată scrisorilor şi nici nu confirma primirea cărţilor.

— A devenit destul de ciudat la bătrâneţe, continuă editorul. Locuieşte într-o cocioabă oribilă, îşi găteşte singur şi umblă jerpelit ca un călugăr-cerşetor, deşi trebuie să aibă un venit destul de frumuşel din suma realizată prin lichidarea averii. De fapt, s-a transformat într-un avar în adevăratul înţeles al cuvântului. Ultima dată când am întâlnit-o pe Ellen, mi-a spus că Arthur îi scrie cu regularitate nişte scrisori disperate şi că ea îi trimite bani încă de mai mulţi ani. Când aveam câte un drum pentru afaceri la San Francisco, mă duceam de obicei să-l văd. La ultima vizită m-a deprimat însă atât de tare, încât ca să fiu cinstit, de atunci nu m-am mai dus.

— Deci îi ştii adresa! exclamă Ellery.

— Bineînţeles că da. De scris, continui să-i scriu.

— Poţi să mi-o dai şi mie?

Freeman îl privi surprins, apoi ridică receptorul şi spuse câteva cuvinte secretarei sale. Peste o clipă,

aceasta apăru cu adresa lui Craig.

— Intenţionezi să-i scrii şi dumneata, Ellery?

— Am de gând să-i fac o vizită.

— Pentru Dumnezeu, dar în ce scop? exclamă Freeman.

— Îi datorez bătrânului o explicaţie încă de acum douăzeci şi şapte de ani, zise Ellery ridicându-se. Îţi mulţumesc mult, Dan.

În aceeaşi noapte, la orele 23,30, Ellery lua avionul spre San Francisco.

CAPITOLUL XIX - O ZI MAI TÂRZIU...

În care – pentru confirmarea ipotezei sale – Ellery Queen întreprinde o călătorie de 2500 de mile în spaţiu şi de peste 3000 de ani în timp.

Casa lui Arthur Craig nu era departe de ţărmul mării. Era o cocioabă coşcovită, spoită în galben şi aşezată pe o mică înălţime acoperită cu tufişuri, la care ajungeai urcând câteva trepte mâncate de vreme. Părea strivită între două magazii uriaşe, aşezate de o parte şi de alta. Era fără-ndoială o rămăşiţă de pe vremea în care se construiseră magaziile acelea. Căsuţa avea o vedere largă asupra golfului. Cum de scăpase nedărâmată, cum reuşise să supravieţuiască dezvoltării oraşului şi cum ajunsese în posesia lui Craig, Ellery nu află niciodată.

Dacă treceai peste aspectul ei mizer, cocioaba aceea avea totuşi avantajele ei. Bătrânul care o locuia îşi putea delecta zi şi noapte nările cu mirosul de crustacei ce venea dinspre debarcader; când cobora cele câteva trepte mâncate, trecând dincolo de magaziile ce străjuiau căsuţa, i se deschidea în faţă o largă perspectivă asupra colinelor din faţă. Ţipetele îndepărtate ale pescăruşilor erau plăcute la auz, şi, dacă mai făcea câţiva paşi, putea vedea radele în care erau ancorate nave de toate felurile şi de toate mărimile. Un om care nu preţuia prea mult confortul îşi putea petrece foarte bine bătrâneţea acolo, în linişte.

În faţa căsuţei se afla o verandă mică, cu un aspect ciudat, al cărei parapet dispăruse de mult. Pe veranda

şubredă, cu o pipă ce-i atârna între fălcile ştirbe, legănându-se încet într-un balansoar, înainte şi înapoi, şedea Arthur Benjamin Craig.

Ca înfăţişare era cu totul de nerecunoscut. Făptura uriaşă de care îşi amintea Ellery se topise, se împuţinase parcă transformându-se într-o masă mult mai mică, cocoşată şi diformă. Mâna care ţinea pipa semăna cu un fel de gheară descărnată şi zbârcită, acoperită cu pistrui caracteristici bătrâneţii şi cu o culoare cenuşie roşiatică unde lipseau pistruii; când gheara apuca pipa din gura ce aducea a cioc de pasăre, fălcile bătrânului se strângeau brusc. Până şi figura bătrânului avea ceva de pasăre, cu pielea brăzdată şi înăsprită de timp, din care ochii, parcă lipsiţi de pleoape, aruncau o privire încă vie. Pielea craniului complet chel lucea ca o bilă; din barba deasă de odinioară nu mai rămăsese nici urmă.

În timp ce urca scările, Ellery îşi revizui în fugă impresiile. Era normal ca o asemenea ruină de om, abandonată singurătăţii, să nu se mai radă niciodată. Îmbrăcămintea bătrânului, care la prima vedere părea o adunătură de petice, era de fapt un costum vechi, din tinereţe, care se rupsese şi fusese cârpit şi răscârpit. Altfel, costumul era destul de curat, şi, dacă trupul mult împuţinat al lui Craig ar fi reuşit să-l umple, bătrânul n-ar fi avut nicidecum aspectul de cerşetor pe care-l avea.

Ajuns în faţa verandei, Ellery se opri. Judecând după înălţimea la care veranda se ridica deasupra solului, acolo trebuiseră să existe cândva câteva trepte; acum nu mai era nici urmă de aşa ceva. Bătrânul trebuie să fie destul de sprinten, gândi Ellery, ca să poată urca şi coborî pe verandă, fără să-şi rupă picioarele.

— Domnule Craig? întrebă Ellery.

Bătrânul îl măsură calm din creştet până în tălpi cu ochii săi vioi.

— Eu te cunosc de undeva pe dumneata, zise el brusc.

Pe Ellery îl surprinse calitatea vocii. Era slabă, dar clară, fără niciun semn de senilitate.

— Într-adevăr, mă cunoaşteţi, domnule Craig, răspunse el surâzând. A trecut însă foarte mult timp de atunci.

— De când ne cunoaştem oare? întrebă bătrânul.

— Încă din 1929, de la Crăciun.

Faţa lui Craig se zbârci în cute nenumărate, el se bătu cu mâna pe coapsă şi începu să râdă.

— Nu eşti dumneata Ellery Queen? exclamă bătrânul. Ştergându-şi ochii.

— Întocmai, domnule Craig. Îmi daţi voie să urc?

— Dar bineînţeles, te rog. Nonagenarul se ridică din balansoar cu înfăţişarea lui de pasăre, respingând cu vigoare protestele lui Ellery: Nu, nu, dumneata stai acolo! Eu mă aşez aici, pe marginea verandei. Asta şi făcu.

— Aşa îmi plăcea să stau de când eram copil; îmi plăcea să-mi bălăbănesc picioarele peste veranda casei părinteşti, care nu avea nici ea trepte, la fel ca asta. Nu-mi păsa nici atunci, aşa cum nu-mi pasă nici astăzi. Dar spune, ai făcut tot drumul ăsta numai ca să vii să-l vezi pe bătrânul Craig? Presupun că ai venit cu avionul. Mie nu-mi place să călătoresc cu avionul. E prea riscant. Ştii, eram sigur de altfel că ai să mă cauţi într-o zi, domnule Queen. Eu nu mai văd de multă vreme pe nimeni. Din când în când îl mai vedeam pe Dan Freeman, dar de o bucată de timp mă ocoleşte... Nu e de acord cu felul meu de viaţă,

zise Craig, bătându-se din nou pe coapsă. Cum nu-l invită în casă, Ellery socoti că vorbăria bătrânului era în parte voită, urmărind intenţionat să-i sustragă atenţia de la acest lucru.

— Dan ţi-a dat adresa mea, nu-i aşa?

— Da, domnule Craig. Dar, spuneţi-mi, ce vă făcea să credeţi că vă voi căuta într-o bună zi?

Bătrânul se întoarse şi îşi sprijini spinarea de un stâlp crăpat, apropiindu-şi piciorul stâng şi trecându-l pe celălalt peste marginea verandei. Întinse apoi mâna şi luă o cutie de chibrituri, alese cu grijă unul, îl frecă pe podea, îşi aprinse pipa şi începu să pufăie tacticos. Aşa, învăluit în nori de fum, făcea impresia unui venerabil moşneag indian.

— Ce m-a făcut să cred asta? Faptul că nu ai dus la bun sfârşit ceea ce începuseşi la Alderwood, mormăi el, trăgând cu putere din pipă. Acesta-i motivul! Dumneata semeni cu mine. Nu-ţi plac lucrurile făcute pe jumătate. Nu suferi ca cineva să-şi facă prost meseria şi, mai ales, nu suferi ca dumneata să ţi-o faci prost. Bătrânul îşi smulse apoi pipa dintre buze şi, aruncându-i lui Ellery o privire inchizitorială, îl întrebă: Ţi-a trebuit însă foarte mult timp ca să dezlegi enigma, nu-i aşa?

— De fapt... nici nu m-am ocupat în mod continuu cu asta, replică Ellery râzând. Începea să se simtă la largul lui, deoarece lucrurile se desfăşurau cu totul altfel decât îşi imaginase. Adevărul este că aproape un sfert de veac nu mi-am mai bătut de loc capul cu această problemă, domnule Craig. S-a întâmplat însă că alaltăieri...

Şi Ellery îi povesti lui Arthur Craig cum ajunsese din nou la cazul Sebastian.

— Cum vă spuneam, dosarul împreună cu tot materialul celălalt se afla răspândit pe parchet în camera mea. Erau acolo şi cele douăsprezece cartoane şi cele douăzeci de obiecte. Făcu apoi o pauză, aprinzându-şi o ţigară. Dumneavoastră ştiţi, domnule Craig, că eu descoperisem semnificaţia obiectelor încă la Alderwood?

— Ce spui, adevărat? Bătrânul păru surprins. După cât îmi amintesc, n-ai suflat atunci nicio vorbă despre asta.

— Nu, zise Ellery. N-am spus nimic.

— Şi pentru ce?

— Tocmai pentru că cineva aştepta ca eu să mă pronunţ în această privinţă. Era cineva care se străduia sa facă pe altul să apară drept asasin al lui John, iar eu trebuia să cad în cursa întinsă. Dar e mai bine să începem cu alfa şi nu cu omega, nu sunteţi de părere, domnule Craig?

— Foarte bine spui, foarte bine. Gura ştirbă a bătrânului schiţă un zâmbet. Deci, dumneata spui că totul a fost o înscenare, nu-i aşa. Dar, te rog, continuă, domnule Queen. Toţi aceşti douăzeci şi şapte de ani am aşteptat ca Isus să se arate odată magilor.

Diversiunea aceasta şireată îl făcu pe Ellery să surâdă.

— O bucată bună de timp m-am încurcat în tot felul de speculaţii numerice. Numărul doisprezece mi-a dat într-adevăr multă bătaie de cap. Erau acolo douăsprezece persoane, reunite să petreacă cele douăsprezece zile şi nopţi ale Crăciunului, şi născute fiecare sub câte unul din cele douăsprezece semne ale zodiacului; obiectele sosiseră şi ele în douăsprezece nopţi consecutive şi aşa mai departe...

În mod evident, erau şi coincidenţe, dar în schimb alte lucruri păreau puse la cale. La început am fost absolut convins că numărul doisprezece trebuia neapărat să aibă o semnificaţie, dar de fapt el nu urmărea decât să mă ţină în loc. Era un obstacol aşezat în calea mea, pentru ca atingerea potoului să-mi fie cu atât mai grea. Numărul doisprezece juca doar rolul de momeală, era peştele mic cu care prinzi peştele cel mare. Peştele mic era însă cât o balenă de astă dată.

— Cu numărul douăzeci însă, era altă mâncare de peşte, continuă Ellery aplecându-se şi scuturând scrumul ţigării pe podea. Numărul acesta reprezenta numărul total al obiectelor primite, sau cel puţin numărul total al cuvintelor subliniate în mesajele bătute la maşină pe cartoane. El era asociat cu anumite noţiuni concrete, anume cu grupul celor douăzeci de obiecte: bou, casă, cămilă, bici, mai ştiu eu ce... Putea el oare fi pus în legătură cu o succesiune oarecare? În ce context apar douăzeci de elemente care se succed? O succesiune înseamnă întotdeauna o ordine anumită, primul termen fiind urmat de al doilea, acesta de al treilea şi aşa mai departe. Am studiat în toate chipurile obiectele primite. Primul era un bou. Al doilea, o căsuţă. Al treilea, o cămilă. Al patrulea, o uşă, şi aşa mai departe, până la al douăzecilea obiect diferit. De câteva ori credeam că eram cât pe aci să găsesc soluţia, dar de fiecare dată mă poticneam de numărul acesta de douăzeci. Nu reuşeam să găsesc nicio succesiune precisă formată dintr-o serie de douăzeci de elemente consecutive. Mai târziu, când am dezlegat enigma, am înţeles şi de ce mă învârtisem atâta timp în jurul soluţiei, fără să-i dau de capăt. Într-

un fel, şi numărul douăzeci era tot o momeală. El avea într-adevăr o semnificaţie, dar această semnificaţie nu mai era valabilă astăzi. În epoca noastră şi în cadrul culturii care ne determină modul de a gândi, numărul acesta nu se mai potriveşte succesiunii de elemente pe care ar fi putut-o sugera iniţial. Astăzi, ar trebui un alt număr pentru asta.

— Astăzi, da! exclamă bătrânul, părând a se înviora subit.

— Până la urmă am ajuns la dezlegarea enigmei cu totul întâmplător, şi tocmai în noaptea de 5 ianuarie. Urcasem în camera mea, luând cu mine exemplarul numerotat pe care mi l-aţi dăruit din volumul de poezii al lui John. S-a nimerit să-l deschid la pagina pe care se afla titlul. Şi iată că acolo se afla cheia, cheia care deschidea calea spre dezlegarea enigmei.

— Ce anume? întrebă bătrânul.

— Era vorba de alfabet, zise Ellery.

— De alfabet? Bătrânul rosti cuvântul acesta rar, aproape cu tandreţe. Ce simplu!

— Într-adevăr, acesta este cuvântul potrivit, domnule Craig, replică Ellery. De fapt, sub forma în care l-am primit de la vechii fenicieni, *alfabetul era iniţial un grup de reprezentări figurative ale unor obiecte concrete din cele mai obişnuite,* obiecte de primă importanţă pentru viaţa oamenilor la începuturile civilizaţiei: alimente, adăpost, mijloace de transport, părţi ale corpului omenesc, şi aşa mai departe. Ar fi fost destul să mă gândesc la noţiunea de alfabet, pentru a înţelege imediat că acesta era lucrul pe care voiau să-l sugereze obiectele concrete atât de obişnuite ce se găseau în pachet.

Numerele nu aveau nicio importanţă. Pentru noi, alfabetul e format din douăzeci şi şase de litere.

Astăzi aşa este, dar nu tot astfel era între anii 1300 şi 1000 înaintea erei noastre, epocă în care alfabetul fenician era în curs de formare. El consta pe atunci din douăzeci şi două de reprezentări figurative, din care douăzeci ne-au fost transmise, două s-au pierdut, iar alte şase au apărut mai târziu.

Oare într-adevăr alfabetul fenician iniţial să fi fost cel care-mi dăduse atâta bătaie de cap? Eu sunt convins că da. Boul, sau mai bine spus capul de bou, aşa cum ne-a fost transmis, era unul din alimentele de bază şi fenicienii l-au ales ca să reprezinte figurativ prima literă din alfabetul lor. În limba feniciană, cuvântul folosit pentru capul de bou este „aht” “, deci A. Al doilea obiect primit era o casă. Cuvântul fenician pentru casă este „beth”; de aci reprezentarea figurativă printr-o casă a literei B, a doua literă a alfabetului nostru. Cel de al treilea obiect era o cămilă, astfel încât reprezentarea figurativă a cuvântului fenician pentru cămilă, „gimel” sau „gamel”, a devenit litera noastră C. D vine de la cuvântul fenician pentru uşă, care începea cu D; E derivă în acelaşi fel de la cuvântul fenician pentru fereastră, iar F de la cuvântul fenician pentru piron sau cui. Litera G nu a existat ca literă separată până în secolul III înaintea erei noastre; până atunci se folosea şi pentru sunetul G litera C. Litera noastră H vine de la cuvântul fenician „cheth”, care înseamnă gard; or, tocmai un gard a fost obiectul trimis imediat după ce John primise cuiul sau pironul. I vine de la cuvântul fenician pentru mână; J, care reprezintă o prelungire a literei I, introdusă de romani pentru a da acestei litere valoare de consoană în locul aceleia de vocală, nu a devenit o literă separată decât în secolul al XVI-lea; aşa se explică că John n-a primit niciun

obiect care să reprezinte litera J; K vine de la cuvântul fenician pentru palmă; la fel L de la cuvântul fenician pentru bici, M pentru apă, N pentru peşte, O pentru ochi, P pentru gura, Q pentru maimuţoi, R pentru cap, S pentru dinte, T pentru semn sau cruce; literele U, V şi W au apărut mai târziu; X vine de la cuvântul fenician pentru stâlp; Y este luat de la greci; în sfârşit, lucru care sună cam sinistru, litera Z derivă de la cuvântul fenician „zayin”, care înseamnă pumnal... pumnalul cu care s-a dat „lovitura de graţie” şi care a pus capăt vieţii celui de al treilea frate Sebastian. iată deci că era vorba de douăzeci de obiecte ce coincideau perfect cu cele douăzeci de elemente pe baza cărora a fost alcătuit alfabetul fenician.

— Aşa! exclamă bătrânul cu deosebit interes. Şi ce semnificaţie avea acest lucru pentru dumneata?

— Mi-a devenit clar, răspunse Ellery, că mintea care concepuse acrobaţia aceasta macabră trebuia neapărat să aibă cunoştinţe întinse cu privire la originea alfabetului. Pe de altă parte, erau indicii care arătau că cel de la care proveneau obiectele trebuia neapărat să fie una din persoanele aflate în casă. Or, cine erau aceste persoane? Un poet diletant, o desenatoare de bijuterii şi de textile, o doamnă în vârstă ce se ocupa ca amatoare cu ştiinţele oculte, un pastor protestant, un jurist, un medic, o actriţă, un muzicant, o tânără studentă, un editor şi un tipograf... Nu pomenesc pe doamna Janssen, pe Mabel şi pe Felton, deoarece ar fi fost prea absurd să crezi că ei ar fi putut cunoaşte originile alfabetului. Devenea astfel clar că alegerea trebuia făcută între domnul Freeman şi dumneavoastră. De fapt, nici nu era nevoie de o asemenea alegere. Un editor are doar contingenţe întâmplătoare şi de natură pur

comercială cu problemele alfabetului. În schimb, un tipograf se loveşte în permanenţă de ele din punct de vedere tehnic. Pe de altă parte, dumneavoastră nu eraţi un tipograf oarecare; eraţi în acelaşi timp şi un decorator de cărţi, un specialist neîntrecut în tipărirea de ediţii rare; trebuia deci, în mod necesar, să cunoaşteţi aprofundat meseria şi arta tipografică. În mintea mea nu mai exista astfel nicio îndoială asupra faptului că întreaga serie de obiecte primite, care aveau la bază alfabetul fenician, vă indicau pe dumneavoastră, domnule Craig, ca fiind persoana care le trimitea şi care pusese la cale şi asasinarea lui John.

— Înţeleg, zise bătrânul, reflectând. Dumneata nu ai crezut însă acest lucru, nu-i aşa?

— Nu, deoarece mi se părea evident că niciun om cu mintea întreagă nu putea să ajungă la ideea de a recurge la o serie de indicii atât de sofisticate, cu singurul rezultat ca ele să-l desemneze tocmai pe el drept personajul criminal al întregii drame. De aceea, m-am hotărât să nu destăinui nici poliţiei, nici lui John şi nici oaspeţilor dumneavoastră cele ce descoperisem. Dacă dumneavoastră eraţi persoana pe care altcineva urmărea s-o facă să treacă drept vinovat, nu aveam nicio poftă să fac jocul respectivului. Marea întrebare, continuă Ellery... întrebarea în faţa căreia mă aflam în noaptea aceea de ianuarie a anului 1930 şi care m-a chinuit toţi aceşti douăzeci şi şapte de ani era următoarea: cine putea avea vreun interes să vă facă pe dumneavoastră să treceţi drept vinovat, domnule Craig?

Bătrânul îl fixă pe Ellery prin norii de fum de tutun ce-l învăluiau.

— Şi acum ai aflat?
Ellery dădu aprobativ din cap.
— Da, acum ştiu!

CAPITOLUL XX - ...URMARE ŞI EPILOG

În care Ellery Queen îşi recunoaşte erorile tinereţii şi – cu oarecare întârziere – lămureşte misterul celor douăsprezece nopţi.

— Acum ştiu, continuă Ellery, deoarece am reuşit să coroborez trei indicii, pe care nu izbutisem să le înţeleg în seara aceea de Bobotează, acum aproape treizeci de ani.

Primul dintre aceste indicii sunt cele câteva desene. Vă amintiţi, desigur, domnule Craig, că pe spatele unora din cartoanele albe, persoana care compusese şi bătuse la maşină versurile desenase cu creionul câteva figuri extrem de rudimentare. Figurile acestea nu apăreau pe fiecare carton, nici măcar pe cele mai multe din ele; din totalul de douăsprezece cartoane, ele se găseau doar pe patru. Caracterul acesta cu totul accidental arăta ca era vorba de nişte desene făcute mai curând involuntar decât voluntar... aveai impresia că, adâncit poate în gândurile sale, cel ce bătuse versurile la maşină se jucase cu creionul, mai exact mâzgălise câte ceva pe cele patru cartoane.

Dacă acest lucru era adevărat, desenele puteau avea o semnificaţie deosebită; ele constituiau un indiciu important asupra eului inconştient al persoanei care le mâzgălise, aceeaşi persoană care compusese versurile, le bătuse la maşină, urzise întreaga înscenare şi comisese asasinatul; aceasta, spre deosebire de versuri şi de celelalte născociri pe care persoana respectivă le concepuse în deplină

conştiinţă. Din păcate, desenele nu-mi spuneau nimic. Ele aveau pur şi simplu aerul unor reprezentări figurative ultrasimplificate, ale câtorva din obiectele concrete despre care era vorba în versurile de pe cartoanele respective.

Bătrânul asculta atent; din când în când părea gata să intervină cu unele obiecţii.

— Da, da, domnule Queen, zise el. Continuă, te rog.

Ellery scoase o foaie de hârtie din buzunar şi o desfăcu.

— Noaptea trecută am copiat desenele de pe cartoanele originale, domnule Craig. Poate că ele vă vor reîmprospăta memoria, zise el, aplecându-se în faţă cu foaia de hârtie. Priviţi-le!

Mâna bătrânului apucă foaia de hârtie pe care se aflau următoarele:

— Cu toţii ne-am dat seama încă de pe atunci că mâzgălelile astea reprezentau unele din obiectele despre care era vorba în versurile de pe cartonul respectiv, continuă Ellery. Pe spatele cartonului ce însoţea boul, casa şi cămila, erau rudimentar schiţate literele „o” şi „x”, de asemenea o mică căsuţă reprezentată printr-un acoperiş ascuţit, prin cinci ferestre şi printr-o uşă, precum şi semnul cel mai caracteristic al unei cămile – cocoaşele. Cartonul ce însoţea gardul avea pe spate un desen foarte schematic, care aducea într-adevăr cu un gard. Cartonul ce însoţea mâna sau palma, şi care era de fapt cel mai interesant din toate, avea pe spate ceva ce semăna cu o mână stilizată, compusă din cinci degete întinse, cu o cruce în locul palmei. În sfârşit, pe cartonul ce însoţea apa şi peştele, se afla o linie ondulată, care nu putea reprezenta altceva decât

suprafaţa unei ape, precum şi forma foarte stilizată a unui peşte.

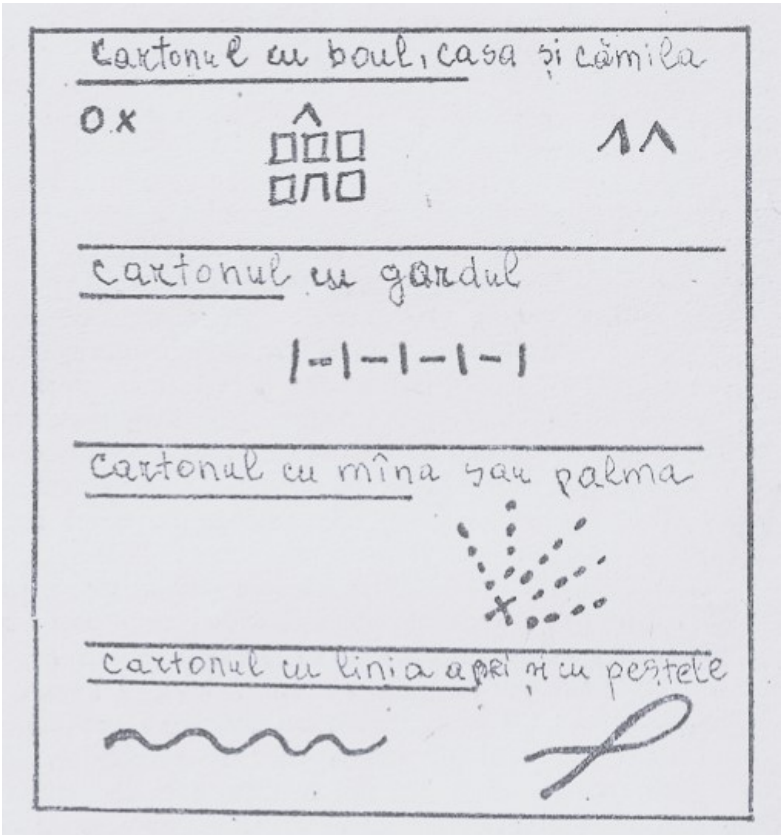

Dădeau însă aceste desene vreo indicaţie cu privire la autorul lor? Ellery dădu negativ din cap. Pentru mine absolut niciuna. Cel puţin până alaltăieri. Dumneavoastră aţi fi desluşit vreo legătură între ele şi autor, domnule Craig?

Bătrânul privea mirat desenele.

— E de necrezut! exclamă el în cele din urmă. Abia acum îmi dau şi eu seama.

— Da, şi vă înţeleg foarte bine. Inconştientul ne joacă adesea tot felul de feste, zise Ellery. Mâna care a desenat figurile originale pe cartoanele respective a făcut acest lucru conştient, deşi cu totul gratuit; a utilizat însă o tehnică care-l trăda pe autor. Dovada că întregul proces s-a desfăşurat inconştient şi iraţional o constituie faptul că autorul desenelor a îngăduit ca ele să ajungă în alte mâini. Dacă el şi-ar fi dat seama că îl puteau trăda, ar fi putut pur şi simplu să rupă cartoanele pe care se aflau şi să bată din nou versurile pe alte cartoane cu spatele alb.

Dar care era această tehnică, inconştient utilizată, care l-a trădat pe autor şi care n-am putut-o descoperi decât după douăzeci şi şapte de ani? continuă Ellery. Pur şi simplu faptul că toate elementele esenţiale ale desenelor – cercul, pătratul, linia, punctul, crucea şi aşa mai departe concordă perfect cu un anumit sistem de semne, cu un cod care se utilizează în realitate într-una din fazele normale ale activităţii din orice editură şi tipografie, şi anume în corectură. Când un corector parcurge un manuscris sau nişte zaţuri culese şi găseşte în text o cifră sau un număr ce consideră că trebuie reprezentate prin litere, el face semnul „o” pe margine; acest semn are sensul „a se scrie cu litere”. Dacă întâlneşte într-un zaţ o literă ruptă sau defectă, el face un mic „x” pe margine, astfel încât tipograful să ştie la ce trebuie să fie atent. Asta în ceea ce priveşte semnele „o” şi „x” care formează cuvântul englezesc *ox*.

Dacă ar fi numai atât, s-ar putea eventual

considera că putea fi vorba de nişte simple coincidenţe. Dar să luăm desenul ce reprezintă casa. El se compune din şapte elemente. Cinci din ele sunt nişte mici pătrate, asemănătoare semnelor utilizate de corectori pentru a indica „lasă un spaţiu liber” sau „introdu un spaţiu liber”. Semnul ce aduce cu o uşă este folosit şi el în codul corectorilor, în care indică „a se muta în direcţia arătată”. Semnul ascuţit are sensul „a se introduce în acest loc”, iar cele două semne ascuţite prin care autorul desenelor reprezintă cocoaşele cămilei nu sunt altceva decât două asemenea semne alăturate.

Ce reprezintă gardul, care este format din linii verticale şi din linii orizontale scurte? Linia verticală are, pentru corectori şi tipografi, cel puţin două sensuri specifice; cât despre linia orizontală, ea indică pur şi simplu trăsura de unire.

Care este semnificaţia punctelor prin care sunt reprezentate degetele mâinii? Puse sub anumite cuvinte, punctele dau indicaţia „reţineţi cuvintele şterse”; de obicei, pe margine, se adaugă şi cuvântul „stet”. Cât despre semnul „x” ce apare în palmă, el este repetarea semnului prin care se atrage atenţia asupra unei litere rupte sau defecte.

Şi, în sfârşit, ce semnificaţie are linia ondulată care reprezintă apa? Un asemenea semn, aşezat sub un text, înseamnă „culegeţi din nou cu litere grase”; cât despre reprezentarea schematică a peştelui, ea este un semn care dă indicaţia „se elimină”.

Deoarece, după cum vedeţi, fiecare din elementele utilizate în desene, fără absolut nicio excepţie, face parte din codul utilizat de corectori, nu poate fi nicio îndoială că autorul desenelor cunoştea până în cele mai mici amănunte acest cod. Asta în aşa măsură,

încât îl utiliza chiar inconştient. Sunteţi de acord cu mine, domnule Craig?

— Absolut de acord. Bătrânul era fascinat.

— Dar acesta este numai primul dintre indiciile pe care l-am descifrat cu întârziere, continuă Ellery aprinzându-şi altă ţigară. Al doilea este însă şi el la fel de interesant.

Vă reamintiţi, probabil, că literele fiecărui cuvânt cheie din versurile de pe fiecare carton erau scrise altfel, bătute la maşină espasat. Bineînţeles mi-am dat seama de la început ce se urmărea prin aceasta. V-am spus încă din prima noapte că se intenţiona în mod evident să se sublinieze cuvântul respectiv. Ceea ce nu înţelesesem însă până în noaptea trecută era faptul că acest mod de a sublinia un cuvânt era tot un procedeu utilizat inconştient, care şi el trăda persoana care bătuse la maşină versurile.

Într-adevăr, cum procedează în mod obişnuit cineva care doreşte să pună accentul pe un cuvânt bătut la maşină îl subliniază pur şi simplu, sau, când e vorba de o tipăritură, îl scrie espasat.

— Da, aşa este, mormăi bătrânul.

— Două indicii atât de clare duceau inevitabil, la o anumită concluzie, continuă Ellery. Noaptea trecută am găsit însă şi un al treilea indiciu, pe care îl neglijasem acum douăzeci şi şapte de ani şi care întăreşte şi mai mult ipoteza mea.

— Vă reamintiţi, domnule Craig, de ultimul vers de pe ultimul carton, cartonul pe care zăcea capul lui John III, când l-am găsit cu pumnalul înfipt în spate? Versul era următorul: „Această lovitură de graţie ce pune capăt vieţii tale”.

Poate că lucrurile par trase de păr, nu însă dacă ne amintim cât de întortocheat lucrează inconştientul.

Între expresia „lovitură de graţie” şi cuvântul „colofon” există o legătură. Într-adevăr, expresia „lovitură de graţie” apare iniţial în legătură cu faimoasa cavalerie a cetăţii antice ioniene Kolophon; se spune că acea cavalerie dădea totdeauna duşmanului în bătălii ceea ce înţelegem şi astăzi prin expresia „lovitura de graţie”. Pe de altă parte, lucru care nu e nevoie să vi-l spun eu, cuvântul „colofon” denumeşte în practica tipografică modernă acea inscripţie ce încheie orice operă tipărită şi care cuprinde unele date tehnice privind opera respectivă... de pildă numele editurii, al autorului şi ilustratorului volumului, locul şi data publicării, şi aşa mai departe.

Este extraordinar cât de clar dezvăluie inconştientul, prin acest element, pe persoana care a bătut la maşină cartoanele, care a urzit întreaga înscenare şi a comis asasinatul. A împins-o anume, când se pregătea de asasinarea lui John III, pe care l-a luat din eroare drept John I, când se pregătea deci să-şi încheie „opera”, să utilizeze o expresie strâns legată de un termen folosit în limbajul tipografic.

Ellery aruncă ţigara cu un gest tot atât de categorie pe cât îi fuseseră spusele. Este deci clar. Cine din întregul grup putea cunoaşte atât de amănunţit semnele utilizate de corectori, încât să le utilizeze în mod inconştient ca elemente ale desenelor de pe dosul cartoanelor? Cine din întregul grup putea utiliza din obişnuinţă sistemul de litere cu alt corp pentru a sublinia un cuvânt, sistem folosit doar de un tipograf? Cine din întregul grup era normal să folosească un termen legat de sensul precis pe care tipografii îl dau cuvântului „colofon”? Şi, în sfârşit, cine, afară de o singură persoană din întregul

grup era tipograf de meserie, un tipograf atât de versat încât, aşa cum se exprimase unul dintre noi, ridicase meseria aceasta la rangul unei arte? Dumneavoastră, domnule Craig, sunteţi cel care aţi bătut la maşină versurile pe cartoane şi aţi făcut pe spatele lor desenele acestea. Dumneavoastră sunteţi persoana care a trimis obiectele. Dumneavoastră aţi aplicat „lovitura de graţie” cu pumnalul în spatele celui pe care îl credeaţi a fi pupilul dumneavoastră. *Şi tot dumneavoastră aţi urzit înscenarea care vă indica drept autor al crimei.*

Bătrânul tăcea. Ţinea strâns între degete pipa care se stinsese, continua să-şi bălăbăne piciorul drept peste marginea balustradei, iar fălcile i se mişcau ca şi când ar fi rumegat ceva.

La un moment dat, cu o privire şireată, rupse tăcerea.

— Dumneata afirmi acum că eu am înscenat lucrurile, astfel încât să apar drept asasin. Dar tot dumneata afirmai adineauri că nici unui om cu mintea întreagă nu i-ar fi putut veni ideea să conceapă asemenea urzeală, al cărui singur rezultat era să-l indice tocmai pe el drept criminal. Chiar dumneata ai spus că acesta a fost argumentul care te-a făcut să crezi că, de fapt, eu nu eram decât victima inocentă a unei înscenări concepute de altul.

— Da, aşa gândeam în ianuarie 1930, domnule Craig, zise Ellery dând din cap. Pe atunci eram însă foarte tânăr şi mi se părea să fie logic aşa, nu? Cui îi vine să creadă că un om sănătos la minte ar putea acţiona în aşa fel încât să atragă toate bănuielile asupra sa. Mi-a trebuit mai bine de un sfert de veac ca să înţeleg că tocmai un om inteligent poate atrage intenţionat bănuielile asupra sa, pentru simplul motiv

că nimeni nu l-ar mai socoti atunci vinovat.

Bătrânul izbucni în râs, un râs care-i scutură tot trupul şi care nu se sfârşi decât când respiraţia convulsivă arăta că era pe cale să se sufoce. Ellery se ridică, îl bătu uşor pe spate şi, după ce Craig îşi reveni, se aşeză din nou.

— Ai o minte ascuţită, băiete, tare ascuţită, zise bătrânul care gâfâia încă.

— A dumneavoastră a fost mult mai ascuţită, domnule Craig. Aţi început prin a-mi citi cartea; apoi l-aţi iscodit fără îndoială pe John, ca să aflaţi absolut tot ce ştia despre mine, mă rog, aţi cercetat până când aţi cunoscut exact felul meu de a raţiona; apoi v-aţi întocmit planurile în consecinţă. Mi-aţi oferit evidenţa pe tavă, fiind sigur că o voi respinge, şi nu v-aţi înşelat. A fost o dublă cursă, cu măiestrie concepută, în care am căzut întru totul. Nu pot face altceva decât să vă exprim cu întârziere toată admiraţia mea.

— Dar ce risc am luat, nu spui? chicoti bătrânul. Era o adevărată nebunie un asemenea risc, nu ţi se pare?

— Câtuşi de puţin, răspunse Ellery. Altfel vă expuneaţi unui risc şi mai mare. Dumneavoastră eraţi hotărât să-l ucideţi pe John. Dacă îl ucideaţi pur şi simplu, chiar fără să fi lăsat niciun fel de urmă că eraţi autorul crimei, bănuielile s-ar fi îndreptat oricum îndeosebi asupra dumneavoastră. Într-adevăr, eraţi singurul om care putea avea un mobil foarte puternic să dorească moartea lui John, şi asta înainte de 6 ianuarie 1930. Pe de altă parte, un procedeu care să pună în umbră mobilul acesta era imposibil de imaginat. Conform testamentului lăsat de tatăl său, *dacă John murea înainte de a fi împlinit douăzeci şi cinci de ani, dumneavoastră, Arthur Craig, moşteneaţi*

averea Sebastian. Singura cale prin care puteaţi distrage atenţia de la mobilul posibil era să atrageţi în mod dramatic bănuielile celorlalţi într-o cursă. Dacă, de pildă, eu puteam fi convins că o altă persoană pusese la cale o înscenare cu scopul ca dumneavoastră să apăreţi drept asasin, aş fi considerat desigur că mobilul atât de plauzibil care vă putea împinge să-l ucideţi pe John era pur şi simplu un element de care se folosea persoana respectivă. Aş fi trecut peste el, aşa cum am şi făcut de altfel.

— Şi totuşi lucrurile nu stau în picioare, nu te gândeşti? În vocea bătrânului se strecurase o nuanţă de amărăciune. Ce interes aş fi putut avea eu, un om bogat, să râvnesc la averea lui Sebastian? Ai avut vreodată impresia că sunt avid de avere, domnule Queen?

— Nicidecum, domnule Craig, replică Ellery. Trebuie să vă reamintesc însă că ne aflam la Crăciunul anului 1929. Numai cu două luni înainte, în octombrie 1929, avusese loc marele crah de la bursă, crahul cel mai mare din întreaga istorie. Probabil că şi dumneavoastră aţi avut de suferit de pe urma lui, ca atâtea alte mii şi mii de oameni. Nu cred de loc că sunteţi tipul de om care să comită o crimă pur şi simplu pentru a recupera nişte pierderi materiale proprii. Dumneavoastră eraţi însă administratorul succesiunii John Sebastian senior. În această calitate, aţi girat timp de aproape douăzeci şi cinci de ani activul acestei succesiuni, investindu-l în diferite participări. Presupun că era vorba în principal de fondul averii; poate că l-aţi riscat necugetat în diferite speculaţii nesigure ce te momeau la tot pasul în zilele acelea. Or, pentru aceasta aţi fi putut ajunge la puşcărie. Singurul fel în care puteaţi camufla proasta

gestiune a succesiunii era acela de a vă debarasa de John înainte ca el să intre legal în posesia averii. În acest mod vă revenea întreaga avere, oricât de diminuată ar fi fost, şi nimeni n-ar mai fi putut cere socoteală. Singura alternativă posibilă era de a nu-l ucide pe John şi de a-i mărturisi că nu mai avea nimic, sau aproape nimic, de moştenit. Acest lucru v-ar fi pus însă complet la discreţia lui. Dar eu socotesc că aveaţi anumite motive să puneţi la îndoială blândeţea caracterului lui John, domnule Craig. Eu însumi mi-am dat seama de câteva ori cât de dur putea fi John. Dumneavoastră ştiaţi că o să vă oblige nu numai să lichidaţi tot ce aveaţi, pentru a-l despăgubi, dar că eventual v-ar fi putut trimite chiar la puşcărie. Şi, pentru a evita să ajungeţi la puşcărie, eraţi dispus chiar să comiteţi o crimă.

— Da, acesta e adevărul! murmură bătrânul. Dar lucrurile s-au terminat şi aşa prost... Pierdusem într-adevăr întreaga avere a lui John. În cele două luni ce au urmat crahului, am pus apoi la cale totul, am strâns obiectele pe care le-am trimis, am bătut versurile la o maşină ascunsă în tipografie, am pregătit până şi ultimul amănunt pentru a te atrage pe dumneata în cursă. Când am comis crima, am constatat însă că de fapt ucisesem pe altcineva.

Vocea bătrânului se transformase într-un scâncet care abia se mai auzea.

— Nu ştiam nimic de faptul că John avea un al treilea frate în viaţă. Nici nu ştiusem vreodată că se născuseră mai mulţi copii... Nu ştiam nici că John îl ţinea pe acest al treilea frate ascuns în casa mea... Când am constatat ce făcusem, când mi-am dat seama că John rămăsese în viaţă, era prea târziu. Când John a apărut la douăsprezece fără un sfert

noaptea, cu toţi musafirii în jur şi cu poliţia în casă nu mai aveam nicio posibilitate să îndrept eroarea săvârşită. Peste cincisprezece minute era oricum miezul nopţii, John împlinea din punct de vedere legal douăzeci şi cinci de ani şi, conform testamentului, în acel moment intra în posesia averii tatălui său. Eram ruinat.

— Da, şi în această situaţie aţi lichidat tot ce aveaţi, îl întrerupse Ellery. Tipografia, casa, toate proprietăţile şi participaţiile pe care le aveaţi, ca să strângeţi o sumă suficientă pentru a-i preda lui John echivalentul averii lăsate de tatăl său. Aţi făcut acest lucru fără ca el sau altcineva să bănuiască măcar că averea pe care i-o predaţi era în realitate averea dumneavoastră, şi nu a lui. Aşa s-au petrecut lucrurile, nu este adevărat, domnule Craig? Aceasta este şi explicaţia faptului că locuiţi acum în cocioaba asta şi, că trăiţi din mila lui Ellen.

— Da, aşa este, zise bătrânul cu demnitate. M-am distrus şi de atunci duc existenţa aceasta mizeră. Timp de câţiva ani m-am putut întreţine lucrând în vechea mea meserie. Mi s-a spus după aceea că sunt prea bătrân. Ellen e convinsă că am căzut în mania avariţiei, deşi aş dispune încă de o avere mare. Dumnezeu să o binecuvânteze, îmi trimite totuşi bani. Fără ea aş fi de mult mort de foame.

Bătrânul îşi lăsă capul în piept, iar Ellery tăcu şi el. După o bună bucată de timp, dându-şi seama că bătrânul uitase de prezenţa lui, i se adresă blând:

— Domnule Craig!

Bătrânul ridică capul.

— Da, mai este ceva?

— Tot dumneavoastră l-aţi ucis şi pe doctorul Hall, nu-i aşa?

— Cum spui? Pe Hall? Da, tot cu l-am ucis.

— Trebuie să recunosc că până în prezent n-am reuşit să înţeleg de ce aţi făcut acest lucru, dacă nu ştiaţi nimic despre existenţa celor trei gemeni.

— Şi aici a fost o încurcătură, o încurcătură tragică... Celălalt John, cel pe care dumneata îl numeşti John III, îl strecurase pe doctorul Hall în casă fără ştirea mea. Prima dată când am dat ochii cu el a fost în bibliotecă, unde mă aştepta. Mi-a spus că el este doctorul care asistase naşterea lui John, în 1905. N-a pomenit nimic despre John III. Probabil că ştia de surpriza pe care o plănuiau băieţii şi le promisese să nu-i dea de gol.

Totuşi vorbea mereu de John; eu credeam că este vorba de John pe care-l crescusem, dar de fapt el vorbea de celălalt. Doctorul Hall începuse să mă suspecteze; se informase şi aflase într-un fel sau altul că averea lăsată de Sebastian senior se pierduse complet în urma crahului. Cum îşi închinase ani de zile din viaţă cu scopul ca John III să capete jumătate din avere, era furios pe mine. M-a ameninţat, mi-a spus că mă va denunţa peste tot şi că mă va trimite la puşcărie dacă nu înlocuiam pierderile. Decizia mea era luată: mă hotărâsem să-l ucid pe John în noaptea de 5 ianuarie; or, iată că apărea acest doctor Hall, care ameninţa să încurce totul încă înainte de a-mi fi pus în aplicare planul. Mi-am dat seama că în momentul acela n-aveam altă soluţie decât să-l ucid şi pe el, ceea ce am şi făcut.

Dacă aş fi putut să scot cadavrul afară din casă şi să-l îngrop undeva, n-aş fi ezitat s-o fac, continuă Craig. Cum însă era atâta lume acolo, îmi dădeam seama că era foarte uşor să mă observe cineva. Am făcut atunci ce am putut, am înlăturat orice indiciu cu

privire la identitatea cadavrului şi orice posibilitate de identificare; am ars în cămin tot ce putea constitui un astfel de indiciu; pentru rest, m-am încredinţat norocului.

Privirile bătrânului îşi pierduseră orice vioiciune şi capul îi căzuse din nou pe piept; de astă dată şi-l ridică singur, brusc.

— Şi acum, deoarece ai aflat totul, domnule Queen, întrebă el, ce ai de gând să faci cu mine?

— Ştiu eu?... Ellery scoase altă ţigară şi o privi îndelung. Se uită drept în ochii bătrânului şi continuă: Sau, poate că totuşi ştiu, domnule Craig. Cele două crime au fost comise acum douăzeci şi şapte de ani. Poate că, aşa cum aţi spus, felul în care am dezlegat până la urmă enigma este deosebit de inteligent; din punct de vedere juridic el nu mai poate avea însă niciun efect. Nu există nicio dispoziţie legală pe care să se poată întemeia arestarea şi trimiterea dumneavoastră în judecată. Şi chiar dacă ar exista... ce vârstă aveţi, domnule Craig?

— Voi împlini nouăzeci şi doi de ani.

— Nouăzeci şi doi? Ellery se ridică în picioare. Cred că nu-mi rămâne altceva decât să-mi iau rămas bun, domnule Craig.

Bătrânul îl privea fix. Degetele care-i tremurau i se afundară într-o gaură a hainei, de unde scoase la iveală o punga de tutun jerpelită, din care începu să-şi umple pipa. Între timp, Ellery coborâse de pe verandă şi se îndepărta pe scările mâncate de vreme.

— O clipă! îl strigă Arthur B. Craig. O clipă, te rog.

Ellery se opri.

— Da, vă ascult.

— Şi mintea mea e destul de ciudată, domnule Queen, zise bătrânul căutând în jur chibriturile. E

plină de curiozitate şi e iscoditoare, ar putea spune cineva. De fapt seamănă mult cu a dumitale.

— Da, şi? întrebă Ellery surâzând.

Bătrânul care găsise chibriturile, îşi aprinse pipa şi începu să tragă adânc din ea.

— Dumneata, domnule Queen, mi-ai povestit acum aproximativ o oră cum ai început să bănuieşti pentru prima dată semnificaţia celor douăzeci de obiecte pe care i le trimisesem lui John. Mi-ai spus că, deschizând exemplarul din ediţia numerotată a poeziilor lui John, ceva ce se afla pe prima pagină te-a făcut să înţelegi că cele douăzeci de obiecte reprezentau literele alfabetului. Încerc să-mi reamintesc ce putea fi pe acea pagină care să-ţi sugereze interpretarea aceasta. Te rog să-mi spui ce era acolo, domnule Queen, insistă Arthur Benjamin Craig.

— Ah, nimic altceva decât numele tipografiei dumneavoastră, pe care presupun că vi l-au inspirat iniţialele proprii: „Tipografia A.B.C.”

SFÂRŞIT